

Svet

7-8/97

KOMPJUTERA

CENA 15 DINARA

Ronilački kompjuteri

USB (Universal Serial Bus)

Proširene rubrike

WWW VODIČ i CeDeTEKA

AMD K6, Pentium MMX i Pentium Pro

Tri CD-ROM pisača

iomega Jaz drajv 1 GB

Emulator Amige za PC / PC emulatori za Amigu

IBM VisualAge for Java

Nagrada igra

Poklanjamo NINTENDO 64,

Sony PlayStation i Sega Mega Drive

Letnji koktel igara

YU ISSN 0352-5031

9 770352 503009

150 DEN, 300 SIT, 15 HRK,
7.60 DEM, 4.50 USD, 56 ATS,
6.80 CHF, 35 SEK

Computer

Dream

RAČUNARSKE KONFIGURACIJE

Intel/AMD/Cyrix (133/166 Mhz)
8, 16, 32 Mb RAM, HDD 1-3.2 Gb
Color 14-17", Mini & Big tower, Desktop ...

New Inspiration & PROPEL

KOMPONENTE I DODATNA OPREMA

FAX-MODEMI 14.400/33.600
IOMEGA ZIP DRIVE 100 Mb
SIM memorije 4,8,16 i 32 Mb
CD-ROM 8x, 12x i 16x
Sound Blaster 16/32/AWE 64
HDD 1, 1.3, 1.6, 2, 2.5 i 3.2 Gb
Tastature Chicony 104 &
Chicony Ergonomic

Štampači

hp HEWLETT
PACKARD
EPSON

Skeneri i miševi

Genius

Video karte

S3 Trio64 V+
S3 Virge 3D

TSENG
matrox

CASIO

Digitalni adresari

SF 4300 SF 7900
SF 4600 SF 8500
SF 4950 SF 9350
SF 5300 SF-R20

Filteri za monitore, džojstici, miševi, podloge, zvučnici, diskete,
riboni, HDD rekov, data svičevi, kutije za CD i diskete,
držači monitora, držači telefona ...

CD ORIGINALI (programi i igre)

Interfejs za PC

Nemanjina 4, Beograd, 011/3226-303, 3226-323, 3224-221, 3610-310

Uređuje TIHOMIR STANČEVIĆ

Digitron-ped

Iako u svakom trenutku možete da startujete *Calculator* u Windowsu i izračunate šta vam drago, ipak je lakše jednostavno otčukati račun na stonom digitronu. Novi mouse-pad iz „Conrad Electronica” ima na sebi ograđen mali kalkulator, tako da sve jednostavne operacije možete rešiti brže, a ne morate da preturate po stolu tražeći digitron. Cena digitron-peda je 20 DEM. (dk)

Mini-miš

Ako nemate dovoljno prostora na stolu ili jednostavno želite brži miš, „Mini-speed” miš iz „Conrad Electronica” je za vas. Za 30 DEM dobijate miša i drajver. Jedino

vam ostaje da odlučite da li vam se više sviđa crvena, plava, žuta ili siva varijanta. (dk)

Fractal Design Painter 5.0

Poslednja verzija popularnog programa za obradu slika donosi dosta značajnih novina. Kao prvo, programski paket sadrži preko 100 novih braševa koji rade na principu *Fractal Design Natural-Media* tehnologije. U skup se uključuju braševi za foto retuširanje (dodavanje moti-ona blur efekta i slično). Softverski paket donosi i tzv. lebdeće lejere (*floating layers*) koji dozvoljavaju dodavanje više efekata bez upotrebe originalne slike. Interesantna novost je gomila novih alatki specijalno dizajniranih za lakši rad pri kreiranju Web stranica (npr. Gif animacija). (bb)

Adobe Illustrator 7.0

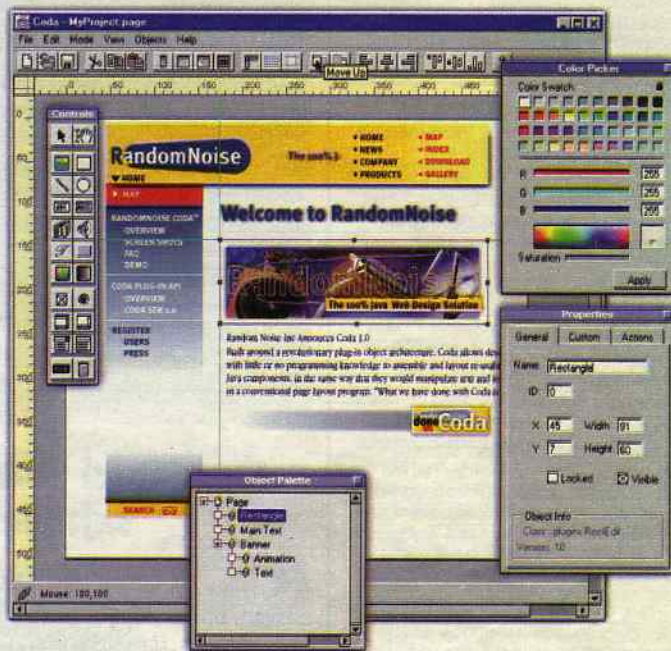
Kod većine grafičara i dizajnera na ceni su alatke firme „Adobe” i stoga ne čudi da je najnovija verzija *Illustratora* željno očekivana, a ima stvarno šta i da ponudi. Prvo što upada u oči je pojednostavljeno i izjednačeno rukovanje sa drugim proizvodima „Adobea” *Photoshopom* i *Page Makerom*. Paleta i tulboksovi izgledaju isto u svim programima, a i meniji su gde god je bilo moguće izjednačeni. Sada svi programi rade zajedno bez problema, pa je *Drag&Drop* između *Illustratora* i *PhotoShopa*, na primer, moguć bez ikakvih problema. Onaj ko poznaje makar jedan od ovih programa bez muke će se snaći i u novom *Illustratoru*. Ono što je još važno jeste činjenica da su verzije za Windows i Mac identične, što je pogotovo korisno u mešanim mrežama i okruženjima. Novi *Illustrator* nudi ponešto i Web dizajnerima. Sada je moguće u pojedine delove grafika ubaciti hiperlinkove za Web sajtove, pa je pravljenje takozvanih *Image Maps* za Web stranice postalo dečja igra. (mb)

Java Web editori - kraj HTML-a?

Da li je HTML jeziku odzvonilo? Ovo bi mogli da se polako zapitaju programeri HTML editora, jer su dve nove firme u Americi, „Randomnoise” i „WebKnight”, izašle na tržište sa Web editorima koji na potpuno novi način i bez ijednog slova HTML koda, uz korišćenje Java programskog jezika, generišu Web stranice. *Coda* i *Instant Coffee*, kako se zovu ovi editori i koji rade u vizuelnom modu omogućuju vam da

RandomNoise

pravite Web stranice po želji, da postavljate slike, tekst, *pop-up* menije itd, i to bez ikakvih ograničenja kakva postavlja HTML. Ove stranice su 100 posto čista Java i njihovo gledanje traži, kao prvo jedan Java-kompatibilan pretraživač, a zahteva i dodatne Java klase koje moraju posebno da se skinu sa Interneta. Pored ovih nedostataka, prednosti su da su HTML ograničenja uklonjena i svi elementi jedne Web stranice mogu u piksel

Instant Coffee

tačno da se postave po vašoj želji. Korišćenjem Java otpadaju automatski i diskusije oko budućih (različityh) standarda za dinamički HTML koje propagiraju „Microsoft” i „Netscape”. Sa ovim editorima se i programiranje Java apleta olakšava jer dovoljno je da nekoliko puta kliknete mišem, da odredite u *Visual Basic* maniru, osobine i metode komponenti i da ih prema svojim potrebama uklopite u vaše Web stranice. Ukoliko vas je ovo zainteresovalo, pogledajte Internet sajtove www.randomnoise.com i www.webknight.com. (mb)

Tefax G9767 faks/skener/šampač

Uredaji koji ujedno štampaju, skeniraju i šalju i primaju faksove postaju sve popularniji na tržištu i pogotovo su pogodni za manje firme, jer su nabavni i troškovi održavanja mnogo niži nego da za svaku od ovih potreba kupujete poseban uređaj. Ovoj grupi pripada i *Tefax G9767* koji može da se putem Centronics interfejsa poveže sa kompjuterom, ali i da radi kao samostalan uređaj. *Tefax* šalje faksove brzinom od 14.400 bps i prebaci jednu A4 stranicu u roku od šest sekundi. Samo očitavanje stranice traje svega tri sekunde. Standardna memorija od 0,5 MB može da se proširi sa karticama od 2 i 4 MB. Kao šampač *Tefax* može da odštampa 10 stranica u minuti pri 600 dpi. (mb)

Superkompjuter razlog međudržavnog spora

Kina je 12. juna ove godine opovrgla optužbe koje su upućene od strane zvaničnika SAD-a, da je kupljene američke superkompjuterne koristila u vojne svrhe.

Predstavnik za štampu Ministarstva inostranih poslova

Republike Kine je izjavio da je kupovina ovih računara išla kroz legalne trgovinske kanale i da su računari isključivo korišćeni u civilne svrhe, odnosno u prognozi vremena i pomeraanja u zemljinoj kori, kao i u ostalim naučnim istraživanjima.

Nekoliko dana kasnije „New York Times“ je objavio članak u kome se navodi da je Ministarstvo trgovine vršilo istragu po-

vodom prodaje superkompjute-
ra (čije su mogu-
ćnosti izvršava-
nja čak šest mili-
jardi operacija u
sekundi, odno-
sno deset puta
brže od najbržeg
personalnog ra-
čunara) Kineskoj
akademiji nauka
od strane pozna-
te meričke firme

„Silicon Graphics“.

Novine su zatim citirale predstavnike kompanije, koji se brane činjenicom da je kupac bio civilni institut, i nuklearne eksperte koji tvrde da je računar korišćen za dalji razvoj nuklearnog oružja u Kini.

Do dana današnjeg nije utvrđeno da li je Kina zloupotrebila superkompjuter. (dr.d)

Službenici vole porno sajtove

Nije profesio-
nalno, ali je sasvim prirodno i uobičajeno da se zaposleni u kompanijama u radno vreme zabavljaju ili bave nekim ličnim poslovima, čak i u Americi. Tako se

zaposleni u firmama koje su priključene na Internet (velika većina) zabavljaju surfovanjem. To je naravno primećeno od strane njihovih šefova koji su se odlučili da kupe i instaliraju softver koji bi imao ulogu kontrolora, odnosno registrovao bi sa kog računara se surfuje i koja mesta surferi posećuju, a potom ih arhivirao

Rezultati ovog „špijuniranja“ su veoma zanimljivi, jer po njima čak 72 odsto službenik-surfera posećuje porno Web stranice („Penthouse“ je najomiljeniji), dok preostalih 28 odsto obično odlaze na zabavne i sportske servere.

Na listi kompanija koje imaju ovakve nezgode sa zaposlenima se nalaze i IBM, „Apple Computer“, AT&T, „Hewlett-Packard“ kao i NASA, čijim službenicima su, izgleda od svemirskih brodova zanimljivije „vruće“ slike sa Interneta.

Šteta koju trpe kompanije od ovakvih „radnika“ je višestruka jer se smanjuje produktivnost firme, a i mreža se sve više nenamenski koristi, što naravno košta. Korak koje su učinile kompanije, uvođenjem kontrole, smanjio je surfovanje Internetom iz zabave, ali ga nikako nije ugušio, tako da ovaj problem ostaje nerešiv. (dr.d)

Directory Opus Magelan

Nakon više od dvanaest meseci napornog rada i prihvatanja svih mogućih sugestija od strane korisnika, na svetlost dana je izašla nova verzija DOpusa sa radnim nazivom Magelan. Spisak poboljšanja je ogroman, a mi ćemo navesti samo neka od njih kao što su: poboljšan DOpusFTP modul sa pet puta bržim pristupom Internetu, novi pop-up meniji sa efektom „senke“, poboljšana kompatibilnost i zamena za WB, bolja podrška za CybergraphX, MUI, DataTypes, MCP i ostale programe, nove ARexx komande itd. (žm/ap)

Compaq se uvećava

Sa udelom na tržištu ve-
ćim od 12 odsto „Com-
paq Computer Corporation“
je najveći prodavac PC kompjutera na svetu. Ovaj računarski gigant je posle uspešnih pregovora sa „Tandem Computers Inc.“ obznanio da će doći do razmene deonice između ove dve kompanije u odnosu 0,21 deonica „Compaq“ za jednu deonicu „Tandema“. Cela transakcija će iznositi oko tri milijarde američkih dolara i posle nje će „Tandem“ u potpunosti biti u vlasništvu „Compaq“.

Ovim poslovnim potezom tržište „Compaq“ dostiže 650 milijardi dolara. U tandemu sa „Tandemom“ „Compaq“ će nuditi kompletna rešenja, od malih ručnih uređaja i portabl računara, preko desktop računara pa sve do radnih stanica, Windows NT servera i Himalaya višeprocorskih paralelnih komercijalnih sistema.

Očekuje se da se transakcija obavi u trećem kvartalu 1997. godine. (dd)

Informacije za rubriku „Hard/Soft scena“ dobili smo od proizvođača i njihovih zastupnika ili su prenesene iz strane štampe. Objavljeni podaci najčešće nisu plod našeg iskustva. Ukoliko nisu navedeni adresa i telefon za dodatne informacije znači da njima ne raspolazemo. Spremnimo da objavimo informacije i o vašem proizvodu. Pošaljite nam kompletne podatke (tehničke informacije, cena i uslovi prodaje) i adresu, fax i telefon na kojem se može dobiti više informacija. Naša adresa: Svet kompjutera, Hard/Soft scena, Makedonska 31, Beograd.

Virtuelna stjuardesa

U avionima kompanije „Lufthansa“ uputstva o merama bezbednosti putnicima ubuduće neće davati stjuardese nego kompjuterizovani likovi - putnike oduševljava novotarija i po prvi put zapravo počinju da obraćaju pažnju. Vrata aviona se zatvaraju, putnici gledaju kroz prozore, avion se odvaja od piste. Svi pomno počinju da prate šta se dešava. Nema stjuardese koja objašnjava kako se koristi maska ili pojas za spasavanje. Umesto toga na ekranima se pojavljuju likovi slični junacima filma „Toy Story“ i

počinju da na duhovit način objašnjavaju bezbednosne procedure. Film koji traje sedam minuta napravili su programeri irske firme „Windmill Lane Pictures“ na „Silicon Graphics“ radnim stanicama, realnost likova je postignuta postavljanjem elektroda na telo živog glumca i njihovim prenošenjem na likove u filmu. Postoji trideset verzija ovog filma i preveden je na deset jezika. U „Lufthansi“ iznose da dobijaju samu pozitivne kritike svog novog sistema, ali ne žele da navedu koliko je ceo poduhvat koštao, samo kažu da bi snimanje igranog filma iste dužine koštalo četiri puta više... (dk)

Haker u ministarstvu

Računar ministarstva za poljuprivredu SAD, odsek za inostranstvo, bio je meta hakerskog upada koji je naveo dosta problema ovom vladinom organu u Vašingtonu.

Naime, nepoznato lice je izvršilo upad u računarski sistem ministarstva i počeo da šalje ogroman broj poruka (drugim mašinama na Internetu), tako da je zbog zagušenosti mreže pristup računaru bio onemogućen.

Operateri su bili dovedeni u takvu situaciju da su morali da „obore“ sistem, što je izazvalo negodovanje korisnika istog, jer su bili uskraćeni prikaza prognoze ponuda i potražnje poljuprivrednih proizvoda u svetu.

Operateri smatraju da njihovo vreme nije vredno traganja za vinovnikom i načina na koji je on izvršio upad, već da trebaju da pojačaju obezbeđenje sistema. I tako su nekoliko dana kasnije pustili u rad probnu verziju servera sa većim nivoom sigurnosti. (dr.d)

PowerPC na 300 MHz

Kompanija „Motorola“ nedavno je objavila vest koja je uzdrmla i proizvođače i korisnike Mac i Amiga kompjutera. Radi se o prvom procesoru (603e) namenjenom širokom tržištu koji ima radnu frekvenciju od 300 MHz. Čip je u potpunosti urađen 0,25 mikronskom MOS 13 tehnologijom, a prvi kompjuter koji će u sebi nositi ovaj procesor je Power Mac 6500. Ugrađe-

nih 2,6 miliona tranzistora radiće na fantastičnih 2,5 volti, a testovi brzine pokazuju 7,4 za SPECint95 i 6,1 za SPECfp95, što nadmašuje najbrže Pentiume današnjice. Cena procesora će biti oko 600 USD i naći će se u prodaji za par meseci. (žm/ap)

Telesonic Computel, kompjuter/televizor

Computel firme „Telesonic“ je baš to, spoj kompjutera i televizora. Televizor dijagonale 70 cm (28 inča) obuhvata tjuner za kablovsku televiziju, stereo-ton, teletekst, automatsko traženje kanala, daljinski upravljač koji otvara jednostavne menije na samom TV-u i podržava televizijski sistem „PAL plus“ u formatu 16:9. Kompjuter sadrži Pentium na 133 MHz, 16 MB RAM-a, HD od 1,2 GB, 6X CD drajv, modem od 33600 bit/s, Sound Blaster 16, Miromedia/TV100 grafičku karticu sa 2 MB RAM-a i simpatičnu bežičnu tastaturu sa trekbolom. Celo zadovoljstvo košta 4800 DEM. (dk)

Šifrovano ime „Merapi“

Sve više aplikacija se radi u Java programskom jeziku. Izlazeći u susret dolazećim programima, firma „Haage & Partner“ razvijaju dodatak koji će od vaše Amige napraviti Java Virtuelnu mašinu (mašinu koja izvršava programe pisane u Javi). Radni naziv aplikacije je za sada Merapi. Programeri se nadaju da će na ovaj način motivisati što više softverskih proizvođača da rade programe za Amigu na Javi. Program je primarno rađen da iskoristi Amigin OS, bez pokušaja da se imitiraju postojeće PC aplikacije. Za sada je garantovana potpuna kompatibilnost sa pretraživačima Voyager NG i IBrowse. (bb)

U OVOM BROJU

NA LICU MESTA	
IBM VisualAge Roadshow	14
NOVE TEHNOLOGIJE	
USB (Universal Serial Bus)	14
FRANCUSKA	
Technologia 97	15
PRIMENA	
ADB Vision 10	16
Ronilački kompjuteri	17
WWW.VODIČ	
Moda	10
Dome, slatki dome...	11
So British...	11
Ponovo radi bioskop	12
Na more dodite, nema gusara	13
CeDeTEKA	
The Supernatural and the Unexplained	18
Encyclopedia of Space and the Universe	18
The Genius of Edison	18
Escher Interactive	19
Maps 'n' Facts	19
A.D.A.M. The Inside Story Special Edition	20
Stephen Hawking's Life in the Universe	20
TEST DRIVE	
AMD K6, Intel Pentium MMX i Intel Pentium Pro (svi na 200 MHz)	23
CD-ROM pisači (Philips CDD 6200, HP SureStore 6020, Panasonic CW-7501)	24
TEAC 24x CD-ROM	25
iomega Jaz drive	26
HiSoft AURA (Audioble Reality)	26
TEST RUN	
IBM VisualAge for Java 1.0	27
Auto Insight	28
Biblos	28
Ptice Apatina	29
ConfigSafe 95	29
UAE (The Ubiquitous Amiga Emulator)	30
PC-Task 4.2 i PCx 1.1	31
Art Effects 2.0	32
PD KUTAK	
DLLMAN32	32
GMPlay	32
MpegA	33
IrfanView32	33
Wintune 97	33
Thunderbyte Anti-Virus 95	33
INTERNET	
Mala škola weba (3)	34
Čekajući nebo	36
Nova mreža BBS-ova	36
TEHNIKE	
Trikovi u Photoshopu (3): Upotreba tastature	37
Windows 95: DualBoot	40
IVO PORT	
SVET IGARA	71

NOVO!

FAX-MODEM INTERNET MASTER MAX-LINK

33.600

100% US Robotics Compatible

190

MATIČNE PLOČE - PROCESORI

586 Pentium Triton VX - AMD, IBM, CYRIX 166+, 256KB cache	350
586 Pentium Triton VX - AMD K6 MMX 200 MHz, 256KB cache	890
586 Pentium Triton VX - Intel 133 / 166 / 200MHz, 256KB cache	450 / 590 / 750
686 Pentium Pro - Intel Pentium Pro 200, 512 KB cache	1590

GRAFIČKE KARTE

S3 Trio 64V+, 2MB	70
Cirrus 5464, 4MB	150
S3 Virge, 2MB / 4MB	90 / 150
Matrox Mistique, 2MB	250

DIAMOND

Stealth 3D 2000, 2MB / 3200, 2MB	220/260
Viper PRO, 2 MB	280

DISKOVI

IDE 1,7GB	370
IDE 2,1GB	410
IDE 2,5GB	440
SCSI 3,2GB	740
CD-ROM 12x	190
12 Plex SCSI	390
FDD 1,44MB	45
iOMEGA Zip	340

MONITORI

14" LR DTK	380
Philips 14C	330
Philips 104B	440
15" LR DTK	540
Philips 105A	790
17" Daewoo	990
Philips 17B	1190
Philips 17A	1540

MODEMI

US Robotics	
US Robotics Sportster 33.600 int.	250
US Robotics Sportster 33.600 ekst.	320
MAX-LINK	
Internet Master,	
33.600 Voice, spk. int./ekst.	190/250
UMC 14.400 bps interni	80
Mikrofon	15

MULTIMEDIA

Sound Blaster 16-bit	50
CREATIVE	
Creative Labs Sound Blaster AWE64	360
Aktivni zvučnici 50W	50
Aktivni zvučnici DTK 180W	90

ŠTAMPAČI

HP HEWLETT PACKARD			
LaserJet 5L	760	LaserJet 6MP	1940
LaserJet 5	2590	LaserJet 4V (A3)	4290
LaserJet 5P	3590	LaserJet 4MV (A3)	6290
LaserJet 6P	1590		
EPSON			
Stylus 200	330		
Stylus Color 600		FX-1170	840
(1440 dpi)	680	FX-2170	1090
LX-300	290	LQ-570	680
LQ-100	300	LQ-2170 (24-pin, A3)	1290

SKENERI

Genius Handy mono/kolor, max 3200 dpi	120/250
Genius A4 CS/SP/HR, max 9600 dpi	580/790/1240
HP ScanJet 5P/4C (A4)	740/1440

RAZNO

RAM 8MB SIMM / 16 MB SIMM	70/140
Mini-tower / Tower Pro ATX / Tastatura	60/200/30
Miš Genius (obični, šareni, bežični, optički)	20 do 60
Grafički tablet Genius 12x12 / 12x18	360/640
PCI SCSI Adapter 2930 / Ultra Wide SCSI	320/540
Ethernet ISA / PCI / Print Server	50/60/240

SC5166 AMD

- AMD® K5 P166+ CPU
- 256K pipelined burst cache
- 16MB EDO RAM, 60ns
- 1,7GB hard disk
- 1,44MB floppy disk
- PCI video S3 Trio 64V+, 1MB
- 14" SVGA kolor monitor LR
- Tastatura, miš

1.490

SC K6 MMX

- MMX AMD® K6 200 MHz CPU
- 256K pipelined burst cache
- 16MB EDO RAM, 60ns
- 1,7GB hard disk
- 1,44MB floppy disk
- PCI video S3 Trio 64V+, 1MB
- 14" SVGA kolor monitor LR
- Tastatura, miš

2.090

SC5133 INT

- Intel® Pentium® 133MHz CPU
- 256K pipelined burst cache
- 16MB EDO RAM, 60ns
- 1,7GB hard disk
- 1,44MB floppy disk
- PCI video S3 Trio 64V+, 1MB
- 14" SVGA kolor monitor LR
- Tastatura, miš

1.590

SC5200 INT

- Intel® Pentium® 200MHz CPU
- 256K pipelined burst cache
- 16MB EDO RAM, 60ns
- 1,7GB hard disk
- 1,44MB floppy disk
- PCI video S3 Trio 64V+, 1MB
- 14" SVGA kolor monitor LR
- Tastatura, miš

1.890

SC6200 PRO

- Intel® Pentium Pro® 200MHz CPU
- 512K pipelined burst cache
- 16MB EDO RAM, 60ns
- 1,7GB hard disk
- 1,44MB floppy disk
- PCI video S3 Trio 64V+, 1MB
- 14" SVGA kolor monitor LR
- Tastatura, miš

2.880

10 godina iskustva!

11000 Beograd, Kosovska 32/I
Tel. (011) 32 32 607, 32 35 998
Fax (011) 32 45 126

Sutlić
mikrodizajn

tel. 32 32 607
32 35 998
fax. 32 45 126

<http://www.sutlic.co.yu>

RSA protiv DES-a - probijen 56-bitni „ključ“

U januaru ove godine, kompanija „RSA Data Security Inc.“, koja se bavi pravljem zaštitu za računarske sisteme, raspisala je konkurs i ponudila nagradu od 10.000 dolara onome ko prvi uspe da probije DES (Data Encryption Standard) algoritam sa 56-bitnim ključem. RSA je kompanija čiji se sistemi zaštite koriste na World Wide Webu kao i na sistemima mnogih berzanskih, poslovnih i trgovinskih institucija, a i prihvaćeni su od strane svetskih komisija za standarde (CCITT, ISO, ANSI, IEEE). Ovim konkursom RSA je htela da izvrši pritisak na vladu SAD da ozvaniči njihov sistem zaštite za standard (i time osvoji veliko tržište Amerike), tako što bi razbijanjem trenutno oficijelnog DES-a (koji je vlada SAD još 1977. usvojila za standard) pokazala da on nije dovoljno bezbedan.

Maksimalan broj kombinacija koji bi trebalo ispitati da bi sa sigurnošću pogodili šifru DES-a, iznosio je nešto preko 72 kvadriliona, odnosno 72.057.594.037.927.936. Na takmičenju učešće je uzeo tzv. DESCHALL tim koji je u povezao preko hi-

DES

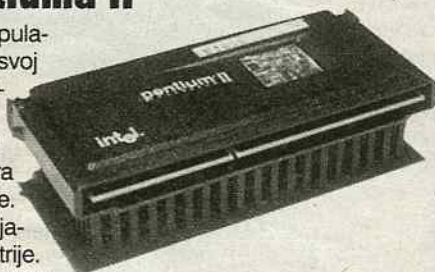
ljadu računara mnogih univerziteta, kompanija i individualaca, ne bi li oni u sadejstvu što pre pronašli ključ. Oni su počeli sa radom u februaru i dobitnu kombinaciju pronašli su nešto pre ponoći 18. juna. Srećnik je bio neki Pentium (90 MHz sa 16 MB RAM-a) čiji je vlasnik dobio 40% od nagrade (4000 USD), dok su preostali novac podelili ljudi iz DESCHALL-a.

Tokom svog rada DESCHALL tim je ispitao blizu 18 kvadriliona kombinacija (601 trilion dnevno), što je tek 24,6% od ukupnog broja mogućih ključeva, pa se može reći da su imali dosta sreće. Vođa tima, Rocke Verser, je po uspešnom završetku posla izjavio da su napore koje je uložio njegov tim ekvivalentni traženju igle u plastu sena, gde je pritom plast sena visok jednu milju, a širok 2,5 milje (1 milja = 1609 m).

I na kraju toliko tražena poruka je glasila „Strong cryptography makes the world a safer place“, odnosno bolja kriptografija (šifrovanje) pravi od sveta sigurnije mesto. Zanimljivo takmičenje, nema šta. (dr.d)

Hladan doček Pentiuma II

Posle godinu dana raznog medijskog popularisanja, „Intel“ je konačno obelodanio svoj projekat *Klamath* i lansirao *Pentium II* procesor. Predstavljen kao sledeći korak u računarskoj tehnologiji, novi čip nije distribuiran u dovoljnoj količini proizvođačima hardvera niti je pružio šokirajuće brzinske rezultate. Ovo je rezultovalo prilično negativnim reakcijama od strane globalne hardverske industrije. Prema rečima jednog od glavnih američkih distributera, „Intel“ pokušava da medijskom reklamom skrene svetlo sa rivala AMD-a i „Cyrix-a“ koji uveliko distribuiraju mašine visokih performansi opremljene MMX dodatkom. Jedina interesantna novost koju „Intel“ nudi je verzija procesora na 300 MHz, ali neće ugledati svetlo dana pre oktobra. (bb)

Astound WebCast, push tehnologija za po kući

Prema željama njihovih tvoraca, „push“ tehnologije bi trebalo da na naše desktope „gura“ gomile kojekakvog multimedijalnog đubreta koje ničemu ne služi (sem u retkim slučajevima kada se šalju zaista korisne informacije ili nove verzije softvera) i još da se za to plati. Ipak, tehnologija postaje dostupne i „kućnim“ guračima. Iz firme „Astound“ dolazi potpuno nova alatka nazvana *WebCast*, koja služi pravljemju sadržaja za „guranje“ korisnicima Interneta. Sa ovom alatkom je relativno jednostavno napraviti sadržaje koji će se deliti po Internetu, jer za razliku od drugih sličnih alatki omogućava da se postojeći sajt prepravi za slanje ovih sadržaja. Još jedna prednost je i da koristi HTTP protokol, pa prema tome nije potrebno da se instalira poseban serverski softver. *WebCast* se proizvodi u dve verzije: *Personal* i *Professional*. Prva je namenjena guračima amaterima, dok je druga profesionalna alatka za one koji rade na ovakvim projektima. Jedina mana ovoj zezalici je cena koja iznosi oko 400 švajcarskih franaka za personalnu verziju i oko dve hiljade za profesionalnu. (mb)

**ASTOUND
WEBCAST**

Maxell DVD-RAM

Verovatno prvi, „Maxell“ je ponudio tržištu DVD medij na koji se podaci mogu zapisati više puta. DVD-RAM ima kapacitet od 5,2 GB (2,6 GB po strani). Postoje dve verzije diska, kod jedne se DVD može izvaditi iz svog zaštitnog kućišta, a kod druge ne. Koliko će „Maxell“ tražiti za svoj DVD-RAM ne znamo, ali na tržištu još ne postoji uređaj koji bi mogao da na njega piše i briše. (dk)

Netscape sme da izvozi 56-bitni kod

Netscape je dobio zeleno svetlo od američkih vlasti da sme u svoj softver koji izvozi, da ugrađuje 56-bitni ključ za šifriranje podataka koji se prenose preko Interneta. Američke vlasti inače već duže vreme odbijaju da dozvole izvoz ključeva većih od 40-bitnih, jer smatraju da se mogu iskoristiti u terorističke i špijunske svrhe, a oni ne mogu da ih razbiju i kontrolišu. I ova dozvola „Netscapeu“ povezana je sa uslovom da američke vlasti u posebnim slučajevima i putem sudske odluke mogu da dobiju takozvani *Recovery-Key*, sa kojim mogu da dešifruju šifrirane fajlove, e-mail itd. Ohrabren ovom pozitivnom odlukom, „Netscape“ je podneo zahtev za dozvolu da može da izvozi i softver sa 128-bitnim kodom koji važi kao apsolutno siguran. U „Netscapeu“ se nadaju da bi u ovom slučaju privukli i druge finansijske organizacije da vrše transakcije preko Interneta na ovaj „potpuno siguran“ način.

Ako ste se već poradovali da možete sigurnije da prenosite poverljive informacije, sledi hladan tuš. Posle 40-bitnog, ovaj 56-bitni ključ je razbijen (vidi posebnu vest!). Sada nam ostaje nada da će „Netscape“ dobiti dozvolu i za 128-bitni ključ sa kojim će prenos poverljivih podataka biti apsolutno siguran (dok i njega ne razbiju). Do tada pamet u glavu i ne šalžite brojeve kreditnih kartica preko Interneta. (mb)

Sony Multiscan W900

Ovaj monitor od 24 inča koji je „Sony“ pre kratkog vremena izbacio na tržište može se slobodno nazvati gigantskim. Već i monitore od 20 inča smatramo ogromnim, a ovaj model donosi čak 30 posto veću sliku od jedne „dvadesetice“, pa je moguće, pored uobičajenih simbola i taskbarova, istovremeno gledati dve kompletne A4 stranice i to pri rezoluciji od 1920 x 1200. Da bi ovo postigli, u „Sonyju“ su po prvi put primenili novu *Super Fine Pitch* masku sa kojom je na ovoj grdosiji moguće prikazati sliku zadovoljavajućih boja, kontrasta i osvetljenja. Sama katodna cev je impregnirana volframom, pa je postignuto da se tačke na masi smanje na 0,43 na 0,30 mm. *Sony Multiscan W900* ispunjava u pogledu zračenja najnovije TCO 95 i *EnergyStar* norme. Cena ovog odličnog monitora je „samo“ 5280 švajcarskih franaka; zato ne morate da žurite i stojite u redu - neće se rasprodati. (mb)

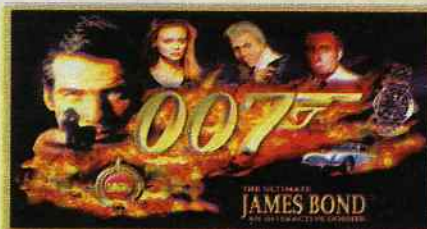

WinFax Pro 8.0

Već klasični faks (i ne samo faks) program WinFax stigao je na tržište u svojoj osmoj verziji. WinFax 8.0 radi pod Windowsom 95 i, što je novo, pod NT-om u verzijama od 3.5 nagore. WinFax je sada bolje integrisan u sistem, pa je za slanje i primanje faksova dovoljan samo WinFax kontroler koji se lepo ubaci u taskbar, pa uopšte nije potrebno startovati sam program, već je dovoljno da kliknete mišem da biste slali i primali faksove. Pored ovoga WinFax instalira i makro u Winwordu sa kojim je moguće slanje faksa direktno iz programa. Podržane su sve verzije Winworda, pa čak i najnovija 97 (8.0). Drugo iznenađenje je TalkWorks za one koji imaju Voice modeme. TalkWorks je telefonska sekretarica i Voice-Mailbox u jednom, koji omogućava pravljenje različitih profila korisnika, postavljanje više različitih Voice-Mailboxova, puštanje različitih poruka u različito doba dana sa telefonske sekretarice i sl. Pored ovoga WinFax podržava istovremeno korišćenje dva modema i prepoznaje da li dolazi faks ili se radi o telefonskom pozivu. Sa svim ovim mogućnostima WinFax je od običnog faks programa postao pravi komunikacioni centar koji manjim firmama nudi dosta u obavljanju tekućih komunikacija, a privlači i svojom niskom cenom. (mb)

WinFax^{pro}

oblasti: misije (filmovi), žene, saveznici, negativci, vozni park, 007 bez tajni i Q-odeljenje. U kvizu će obožavaoci moći da testiraju svoje znanje, a ko ima modem, rezultat testa može da pošalje na MGM-ov sajt. (dk)

Zovem se ROM, CD-ROM

Krajem godine u bioskope dolazi osamnaesti film o Džems Bondu, tajnom agentu 007 u službi njenog kraljevskog veličanstva. „MGM Interactive“ i „Eiods“ u međuvremenu su izdali CD-ROM naslov „The Ultimate James Bond Interactive Dossier“. Na dva CD-a naći ćete mnogo informacija o likovima i glumcima, delova scenarija, slika i isečaka iz prethodnih filmova. Tu su i pesme iz svih filmova i slike sa snimanja. Baza podataka je podeljena na

Personal Paint 7.1

Da bi ispoljili kreativnu stranu svoje ličnosti, najlakše je da uzmete određen animacioni ili paint program i stvoriti malo remek-delo. Firma „Cloanto“ je početkom juna pustila novu verziju svog programa za bojenje, animaciju, 24-bitno štampanje i obradu slika na Amigi. Glavni konkurent nakadašnjem Deluxe Paintu u novoj verziji donosi specijalnu podršku bržim procesorima (68040+), poboljšano učitavanje slika (učitavaju se u Fast Ram, ne u Chip), rad

u okruženjima kao što je Siamese sistem ili mreže sa PowerPC računarima, rad sa Cloanto Internet formatima slika (Gif, Jpeg, Png i Xbm). Interfejs za rad sa programom podržava 16 jezika. U paketu se nalazi i novi „Cloantov“ softver Color Type 3.1. (bb)

Aladdin 4D V5.0

Iako nije baš najpopularniji program u našem podneblju, Aladdin 4D u inostranstvu uživa daleko veće poverenje i reklamira se kao najbrži animacioni paket za Amigu. Nova verzija donosi niz poboljšanja koja sem novih efekata kao što su gasne teksture, fotorealistične senke, real-time texture preview, podrška za ARexx itd, direktno renderovanje slike na Video Toaster i njihovu dalju obradu. Podržani su i display modovi za CyberGraphX, DCTV i sve poznate 24-bitne kartice. Poseban kuriozitet predstavlja mogućnost direktnog uvoza scena i objekata iz LightWavea i njihova dalja obrada. Nadogradnja sa prethodne verzije košta 100 GBP. (ap/žm)

Toshiba Libretto 50CT

Novi „Toshiba“ notebook potpuno je funkcionalan PC računar opremljen 75 Megahercnim Pentium procesorom. Ono što ga izdvaja od konkurencije jesu dimenzije (21 x 34 x 11,5 cm) i težina od 810 grama. Mališa poseduje čip sa 1 MB VRAM memorije, što mu omogućava 16.7 miliona

boja pri rezoluciji 640x480 na njegovom 6.1 inčnom TFT ekranu. Od memorije poseduje 16 MB EDO RAM-a, proširivo do maksimalno 32. Neizmenjivi hard disk je veličine 850 MB sa prosečnim vremenom pristupa od 13 ms. Zvuk je 16-bitnog kvaliteta obezbeđen preko implementiranih zvučnika. Flopi se distribuira kao eksterni modul koji se povezuje preko Type II PC kartice. (bb)

HP OfficeJet Pro 1150C

Novi deo hardvera iz serije kancelarijske opreme „Hewlett-Packarda“ integriše u sebi kolorni ink-džet štampač, fotokopir mašinu i skener. Njegove dimenzije 32,6 x 54 x 45 cm i težina od 14,5 kg čini ga idealnim za male kancelarije. Korišćenje fotokopir dela je krajnje uprošćeno, zbog jednostavnog LCD ekrana sa 16 karaktera. Uvećanje/smanjenje detalja je u rasponu od 50% do 400%, uz modove zatamnjenja, podešavanja varijabilnosti boja i odabir posebne vrste papira. Ovaj deo je značajan pošto se kvalitet štampe povećava korišćenjem specijalnih vrsta premium ink-džet, masnog ili paus papira. Štampa je identična HP 680 seriji ink-džet štampača, uz nedostatak fotorealističnih slika u šest boja. Implementirani skener je jednak HP ScanJet 5p skeneru: A4 format, rezolucija 300 tpi (1200 tpi sa interpolacijom). Ceo projekat prati najnoviji HP softver. (bb)

Novi StormC dolazi

Nova verzija poznatog komapajlera za C jezik na Amigi se priprema za kraj leta. Programski paket će sadržati module za PowerUp Amige (Storm Power ASM). Novitet je i GUI editor Storm Wizard 2.0. (bb)

Pornografske poruke na Internetu

Na Internetu postoje besplatni e-mail servisi preko kojih njihovi članovi besplatno mogu da šalju i primaju lične elektronske poruke.

Međutim, sasvim je izvesno da se ova prvobitna namena besplatnih e-mail servisa sve manje koristi na dozvoljen način, odnosno oni se sve više zloupotrebljavaju puštanjem u opticaj po Internetu poruka pornografske sadržine.

„Gledajte i razgovarajte sa našim modelima preko vašeg računara. Naši modeli će uraditi sve, ma šta da poželite, a da sve ovo nije laž dajemo vam besplatnih pet minuta za probu.

NET@DDRESS

Pritisnite ovde ako želite". Ovakve i njima slične poruke su nedozvoljene i one „terorišu“ korisnike Interneta.

Oni koji primaju poruke ovakvog tipa ističu da su reply adrese (adrese na kojima se može odgovoriti pošaljocu poruke), adrese besplatnih e-mail servisa, pa su veoma gnevni na njih. Ali da li su samo besplatni e-mail servisi isključivo krivi za ove poruke? Naravno da nisu, jer uz malo hakerskog znanja vrlo lako se može promeniti zaglavljje (header) poruke, odnosno adresa mesta odakle je poslata i reply adresa. To potvrđuju i predstavnici besplatnih e-mail servisa, koji priznaju da se, nažalost, pornografske poruke šalju sa njihovih servera, ali da one predstavljaju veoma mali deo ukupno poslanih pornografskih poruka, već da su mnogo brojnije prerusene poruke, odnosno poruke sa izmenjenim zaglavljem.

Kako stati ovome na put, još nije otkrio ni FBI koji je, naravno, uključen u celu stvar. (dr.d)

Cyber-groblje za cyber-piliće

U prošlom broju imali ste prilike da čitate o maloj napasti Tamagotchiju, piletu koja muči Japance. Sada kada je došao u Evropu i Ameriku, problemi su još veći. Mladi Amerikanci su se toliko zaludeli da je uvedena zabrana donošenja Tamagotchija u škole. Novi podatak je da baterije u ovoj spravici traju samo četiri do pet meseci, tako da pile neminovno umire, a sentimentalni vlasnici su otvorili „groblje“ za bivše ljubimce na Internetu. <http://www.urban.or.jp/home/kanjizai/enindex.htm>(dk)

Živela sloboda!

Vrhovni sud je 26. juna odbio Communications Decency Act, u poslednje vreme često pominjani zakonski predlog američkog Kongresa koji je trebalo da reguliše ponašanje korisnika Interneta po pitanju izlaganja i distribucije materijala nedoličnog sadržaja. Ova istorijska presuda odredila je budućnost slobode govora na Internetu.

Sud se složio sa namerom predlagača zakona da se deca zaštite od „materijala za odrasle“, ali da predloženi CDA ugrožava slobodu govora odraslih, te je neustavan jer je u suprotnosti sa Prvim amandmanom američkog Ustava koji se tiče upravo slobode govora.

Povodom odluke Vrhovnog suda, američki predsednik Bil Clinton (Bill Clinton) je izjavio: „Pažljivo ćemo proučiti rešenje suda. Možemo i moramo da stvorimo rešenje za Internet koje će biti tako efikasno za kompjutere, kako je to V-čip za televiziju, i koje će zaštititi decu na način koji će biti u skladu sa američkim vrednostima koja se tiču slobode govora.“

Inače, da podsetim, „V-čip“ (V = violence, nasilje) je tehničko rešenje koje će se ugrađivati u televizore (u Americi) i onemogućavati praćenje programa u toku emisija sa nedoličnim sadržajima (nasilje, pornografija i slično).

Uzgređ, Predsednik je svojevremeno, kada je trebao da potpiše CDA, bio doveden i bezizlaznu situaciju - da ga nije potpisao bio bi proglašen ljubiteljem voajera i pedofila. Sada njegovi bliski saradnici tvrde da nikada nisu ni verovali da se CDA može odbraniti.

U novonastaloj situaciji očekuje se da će biti predložen novi, izmenjeni CDA koji neće biti u suprotnosti sa Ustavom. Ali, pretpostavlja se da će, ma kako bio

promenjen, ponovo biti odbijen. Jednostavno, sloboda govora je sloboda govora i nikakvi viši ciljevi kao što je „zaštita dece od loših uticaja“ ne mogu biti jači od toga.

Uostalom, poznato je da postoje načini da se određeni deo Internet sadržaja ograniči na samo neke interesne grupe. Pritom ne mislim na grubu silu u vidu stajanja detetu „nad glavom“, već upotrebu softvera za filtriranje, na primer. Pominje se i predlog da se Internet подели u određene „zone“, shodno

sadržaju koji se na njemu nudi. Onda se, jednostavno, na kompjuteru podesi kojim zonama korisnik (čitaj: dete) može da pristupa, a kojim ne - i problem je rešen.

Američke javne biblioteke u velikom broju poseduju kompjutere povezane na Internet koje mogu da koriste svi građani. I možete misliti po kakvim sajtovima se tu najviše surfovalo... Neke od tih biblioteka uvele su u upotrebu softver za filtriranje koji onemogućava pristup određenim Web lokacijama. Međutim, sada imaju problem jer je od 26. juna ta njihova delatnost neustavna!

Većina Internet populacije bila je sve ovo vreme prilično zabrinuta za sudbinu CDA. Na sreću, zakon nije „prošao“. Uostalom, na ovoj stranici već sam pominjao sumnju da je Mrežu moguće regulisati „sa vrha“.

Doduše, motivi američkih kongresmena donekle su mi jasni: možda neki od njih i nije svestan da njegov sinčić krije porno časopis ispod kreveta, ali sigurno se uspaničio kada je saznao da porno sadržaja na Internetu ima kol'ko 'oćeš i da je to dostupno svakom, pa i njegovom sinčiću. U slučaju CDA zakona, kongresmen je, figurativno rečeno, umesto da vaspita sina (ili da makar pronade sakriveni časopis i skloni ga), pomislio da je rešenje problema to da ukine sve porno časopise. E pa neće moći!

Tihomir STANČEVIĆ

WWW vodič WWW moda

WWW vodič

Svima onima koji se interesuju za svet aktuelne mode Mreža nudi mogućnost da brzo i lako dođu do informacija o tome šta za narednu sezonu spremaju velike modne kuće ili svetski poznati kreatori. Pa, da zavirimo malo u taj svet glamura i taštine...

Jedan od najpoznatijih svetskih proizvođača modne konfekcije - „Benetton” ima na Internetu prezentaciju koja je, iako korektno tehnički urađena, ne preterano atraktivna (ništa ne leti po ekranu): www.benetton.com.

Što se tiče modne kuće „Gucci”, jednog od najpoznatijih i najcenjenijih svetskih proizvođača ekskluzivno dizajnirane kožne galanterije i nakita (ukrasna bižuterija), tu je samo stranica koja govori o nastanku ove čuvene dizajnerske kuće: www.made-in-italy.com/fashion/fashion/gucci/gucc.htm.

Ako ste fanovi gospodina Dor-da Armanija, prava stvar za vas je prezentacija na adresi www.moda.iol.it/stilisti/armani/e/default.htm. Objavljujemo nekoliko slika njegove ženske kolekcije za proleće/leto '97 i muške kolekcije za jesen/zimu '97/98, čisto da vam malo zagolicaju maštu.

Ljubitelji Versaceovih radova moći će da nađu neke zanimljive fotkice na www.image-foundry.com/versace/hs-3.html.

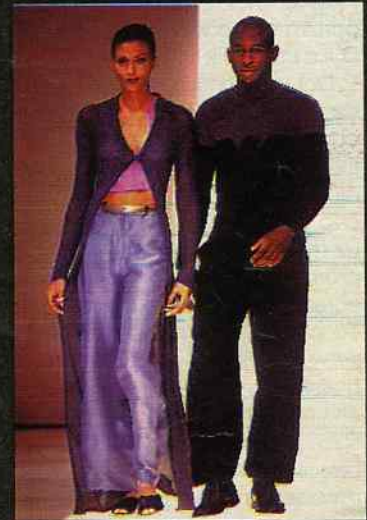
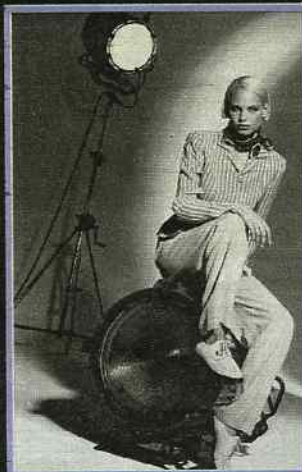
Poznati francuski modni magazin „Elle” ima prezentaciju na www.elle.fr. Može se naći, recimo, zanimljiv članak o kineskoj modi.

Ako želite da vidite neke od najtraženijih foto-modela skandinavskog porekla agencije „Elite” skoknite na www.scanelite.dk/elite/elite.html.

Preselimo se malo iz Evrope u SAD. Jedna od njihovih najpoznatijih dizajnerki Dona Karan ima prezentaciju na www.donnakaran.com

I za kraj, evo jedne vrlo korisne adrese za sve ljude koji se profesionalno bave modom, ili bi to želeli da rade: www.fashion.net.

Vojislav ĆIRKOVIĆ

Iako je Internet kasno došao u naše krajeve, ipak smo uspešli da uhvatimo korak sa svetom. Ono što prvo mora da se predstavi je zvanična strana naše zemlje. Nalazi se na adresi www.gov.yu i vrlo je reprezentativno urađena. Sem prezentacije zemlje, tu su i e-mail adrese predsednika SRJ i svih ministara. Na našu žalost, nalazi se na serveru u Americi tako da pristup nije previše brz. Sadrži obilje statističkih podataka, našu himnu, slike svih ministara sa kratkim biografijama itd.

Jedna od prvih prezentacija posvećenih našoj zemlji je i čuveni www.beograd.com sa podacima o našoj kulturi, aktuelnostima i medijima, ujedno je i mesto gde se mogu naći prezentacije mnogih drugih organizacija, između ostalih i „Sveta kompjutera”. O kvalitetu ovog servera svedoče i svetske nagrade za kvalitet koje je osvajao. Tu je i www.yugoslavia.com koji, sem tipičnih sadržaja koji se tiču naše zemlje, sadrži i kompletan telefonski imenik Jugoslavije koji se može pretraživati na mnogo načina. Kako je server u vlasništvu „Centar Groupa” koji je izdao telefonski imenik na 6 CD-ova, pretpostavljamo da su podaci identični. Server je vrlo brz i vrlo upotrebljiv i nadamo se da će se truditi da podaci uvek budu aktuelni.

Dome, slatki dome...

Vrlo lepa i interesantna prezentacija na našim prostorima je i prezentacija grada Kruševca (www.krusevac.com), gde se nalazi jedna od najbolje urađenih prezentacija domaćih autora. Kruševac kao grad, njegova privreda, kultura i, posebno, istorija - sve predstavljeno na vrlo privlačan način. Obavezna stanica za svakog surfera.

Vrlo dobro mesto sa koga treba krenuti ako tražite bilo šta kod nas ili o nama je www.yusearch.com, pandan Yahoou, sa masom linkova na prezentacije, kako kod nas tako i u inostranstvu. Posebno je dobro što postoji dosta linkova na privatne prezentacije na koje nikada ne biste sami naleteli. Postoje pretraživanja po ključnoj reči ili po kategorijama. Novi linkovi se dodaju često i vrlo su aktuelni.

Jedna od najboljih strana koja se bavi računarima i njihovom ozbiljnom i „neozbiljnom” primenom je www.romiram.co.yu. Na ovoj adresi može se

naći mnoštvo podataka o kompjuterima, kompjuterskim igrama, kao i recenzije multimedijalnih izdanja koja su aktuelna u Beogradu. Na njoj je prisutna i uvek aktuelna top lista igara, kao i rešenja i šifre za većinu novijih naslova.

Najbolji način da nadete prezentacije naših firmi je razgledanje www.sezam-pro.yu, www.eunet.yu, www.beotel.yu i www.matgnet.com jer su to računari na kojima se nalaze mnogi virtualni serveri.

Rodoljub ILIĆ

So British...

I pored pokušaja sa esperantom, engleski je i dalje dominantan svetski jezik. Iako postoje delovi sveta gde su i dalje dominantni francuski (deo Afrike) i španski (Južna Amerika), engleski jezik i dalje dominira zahvaljujući pre svega novim tehnologijama. Jedan od najboljih primera je upravo Internet. Svi kontakti koji se danas širom sveta ostvaruju na engleskom jeziku zapravo su varijante govornog jezika, naj-

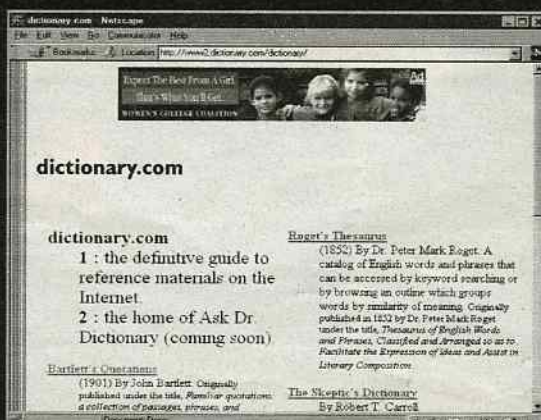
češće američkog. Svako zanimanje ima specifičan podskup reči i izraza. Sve ovo navodi na zaključak da pored opšte prisutnosti engleskog i nije baš tako jednostavno naći nekoga ko dobro poznaje pravi, književni britanski engleski.

Pre svega, za čitanje i pisanje potreban je kvalitetan rečnik. Najbolji su englesko-engleski re-

čnici, a takve možete naći na adresama c.gp.cs.cmu.edu:5103/prog/webster (*Webster Dictionary*), www.infotank.com/cgi-bin/wordz (*Wordz Dictionary*), narp.oed.com/dicts.html (*Oxford English Dictionary Online*)

Za ispravno razumevanje britanskih izraza biće vam neophodni posebni rečnici, a njih, kao i citate poznatih istorijskih ličnosti, možete naći na sledećim adresama: www.columbia.edu/acis/bartleby/bartlett (*Bartlett's Familiar Quotations*), humanities.uchicago.edu/forms_unrest/ROGET.html (*Roget's Thesaurus*), www2.thesaurus.com/thesaurus/ (*Roget's Thesaurus of English Words and Phrases*), gopher://odie.niaid.nih.gov/77/thesaurus/index (*Thesaurus*). Vredni posetiti i www2.dictionary.com/dictionary gde ima dosta referenci na druge rečnike.

Dušan DINGARAC

Internet vodič

Leto je vruće, dani dugi, a domači distributeri aktivniji nego ikad. Zaključak je jasan: pravac bioskop! Ako ste pritom i Internet-surfer, možete se na licu mesta informisati o aktuelnom filmskom repertoraru.

101 dalmatinac: www.101.com

Džeri Megvajer: www.jerryماغuire.com

Engleski pacijent: www.miramax.com/movies/1english.html

Hamlet: hamlet-movie.com

Lažov, lažov: www.universalstudios.com/universal_pictures/liarliar/index.html

Nindža sa Beverli Hilsa: www.spe.sony.com/Pictures/SonyMovies/movies/Ninja/index.html

Početni udarac: www.firststrike.com

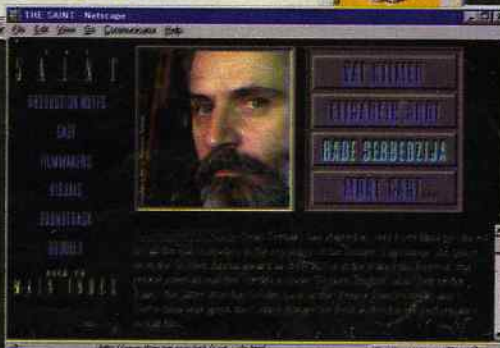
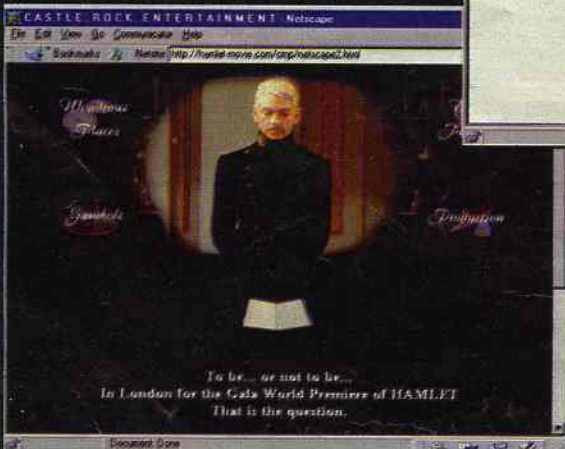
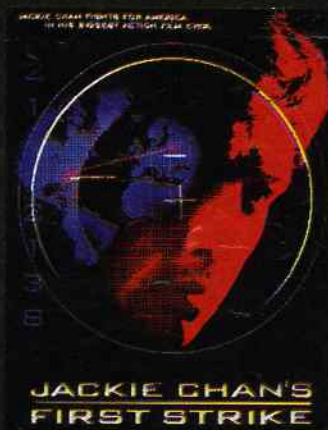
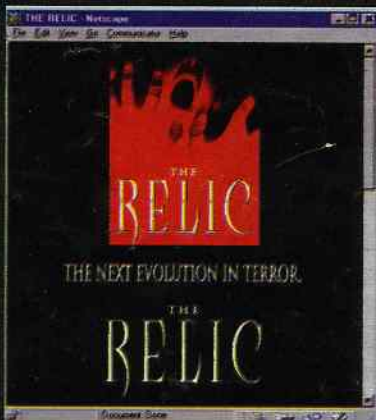
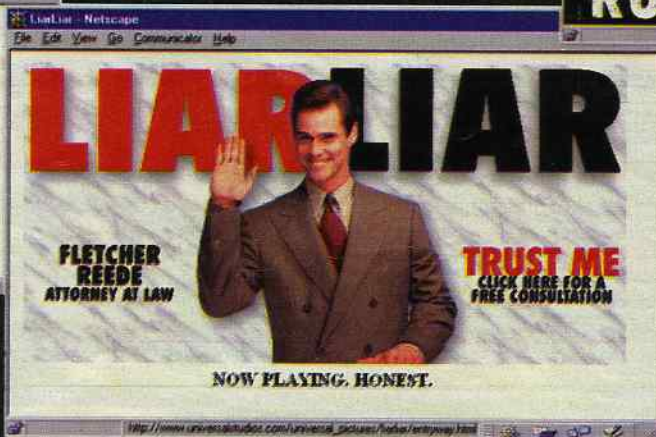
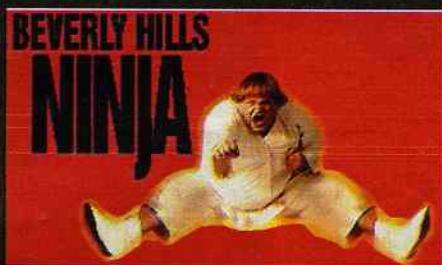
Relikvija: www.thelic.com

Romeo i Julija: www.romeoandjuliet.com

Svetac: www.thesaint.com

Slobodan POPOVIĆ

Ponovo radi bioskop!

Za sve ljubitelje putovanja, kao i za ljude koje je ova godina pošteno izmorila, izdvojili smo par linkova u slučaju da se još nisu odlučili gde će da letuju.

Nama omiljena Grčka izgleda da je sasvim ozbiljno shvatila promociju preko Interneta i za ovu sezonu se ljudski pripremila. Na adresama www.arianet.gr/infopenios i odysseas.com mogu se naći podaci o kompletnoj turističkoj ponudi.

Nešto dalje Kipar zaostaje po pitanju broja strana posvećenih turizmu, ali po kvalitetu nikako. Pogledajte www.cyprus-tourism.org/cyprus.html.

Drugo prelepo ostrvo Mediterana, Malta, takode je vrlo prisutna. Na adresama www.swift-tourism.com/malta.htm i www.tourist.vol.net.mt možete naći sve što poželite o ovom raju za turiste.

Španija je uvek bila u samom vrhu turističke ponude Evrope, tako da i na Internetu zauzima svoje zasluženo mesto. Posetite adrese www.tourspain.es i www.spaintour.com.

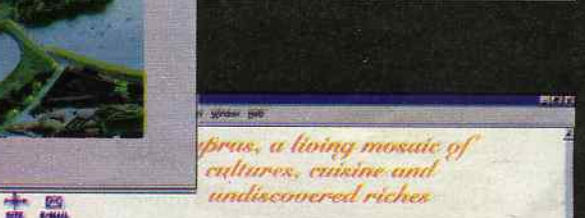
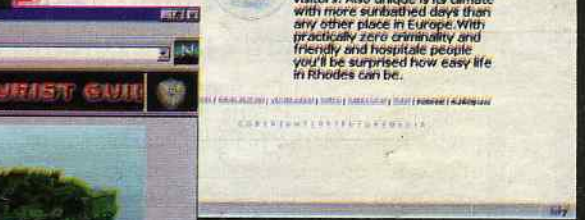
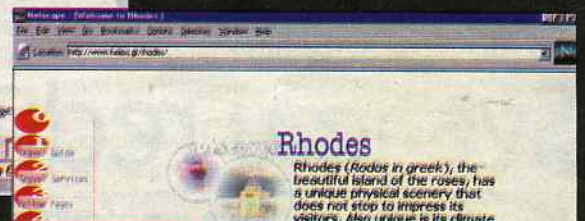
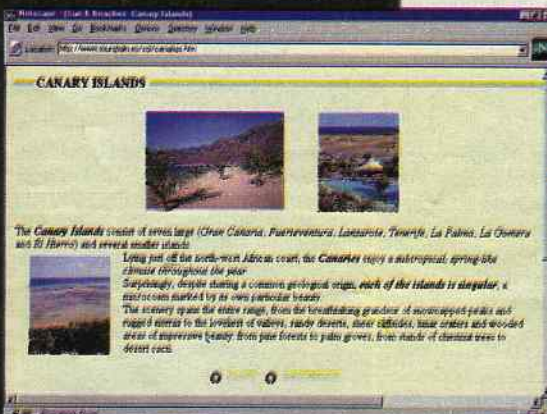
Sa druge strane Mediterana nalaze se i Tunis i Egipat. Nešto više o njima na adresama www.tourismtunisia.com i www.tunisiaonline.com za Tunis, odnosno www.tourism.egnet.net za Egipat.

Za kraj, svi oni koji preferiraju naše more, tu je prezentacija Crne Gore na kojoj možete naći i nešto turisüčkih informacija. Adresa: www.montenegro.com.

Rodoljub ILIĆ

Na more dodite, nema gusara

Velika plava promena

U novi imidž IBM-a mogli su se uveriti i posetioci prezentacije ove firme pod nazivom „VisualAge Roadshow”, koju je krajem juna u beogradskom hotelu „Hyatt” organizovao SBS (Serbian Business Systems), naš zastupnik IBM-a.

VisualAge je nova familija vizuelno orijentisanih programskih jezika i alata za *Rapid Application Development* („brzi razvoj aplikacija”), dostupnih na raznim računarskim platformama (mada najviše na IBM-ovim). Cilj IBM-a sa *VisualAge* alatima je da programeri mogu da pišu delove programa u bilo kojem jeziku

iz ove familije (*Smalltalk, Java, Cobol, C++*) i da oni bez problema mogu da se spoje u finalnu aplikaciju.

„Roadshow” govori da je reč o „putujućoj predstavi” koja se seli iz zemlje u zemlju, gde stručnjaci evropskih IBM-ovih centrala prezentuju nove proizvode i iz prve ruke daju informacije.

Domaćini prezentacije bili su Svetislav Komarčević i Jelisaveta

Katanić, menadžeri iz SBS-IBM-a, a gosti iz inostranstva Mehmed Nijazi (Niyazi), direktor marketinga za softver IBM-ovog odeljenja za Istočnu i centralnu Evropu, Grejam Kaningem (Cunningham), tehnički konsultant IBM-a iz Velike Britanije, i Žoakim Pikon (Picon) iz IBM-a u Francuskoj.

VisualAge for Smalltalk

Nakon uvodnog dela, prezentovan je *VisualAge for Smalltalk 4.0*, koji postoji u verzijama za mnoge računarske platforme. *Smalltalk* je poznat kao prvi objektno-orijentisani programski jezik, na koga IBM polaže velike nade. Posetiocima je prikazana lakoća programiranja u vizuelnom okruženju. Ne samo da programer crta korisnički interfejs (prozore) svoje aplikacije, već se i samo povezivanje nacrtanog pro-

zora sa ikonama koje predstavljaju delove programa napisane u *Smalltalku* vrši na vizuelni način - povlačenjem linija.

Programer ima na raspolaganju biblioteku već gotovih potprograma (za iščitavanje baza podataka, za Web itd.) koje se u terminologiji objektno-orijentisanih programiranja nazivaju klasama, a u *VisualAgeu* „portovima”. Prostim prevlačenjem ikona na desktop i crtanjem linija one se povezuju sa drugim delovima aplikacije. Jedan isti nacrtani korisnički interfejs programer može da iskoristi u raznim aplikacijama, jednostavnim promenom ikona koje predstavljaju delove programa („partove”).

VisualAge je i „Web prijateljski” i omogućuje izradu interaktivnih aplikacija, uz korišćenje *Java* apleta, *ActiveX-a* i *Netscape plug-inova*.

O interesantnim akcijama SBS-IBM-a upoznao nas je g. Svetislav Komarčević, šef odeljenja za softver.

„Object Connection program” namenjen je korisnicima programa iz *VisualAge* familije. Cilj je izrada velikog svetskog kataloga programskih objekata (modula) koje su napisali programeri sa svih strana sveta. To olakšava posao programerima, jer umesto da sami napišu celu aplikaciju, mogu da iskoriste već postojeće objekte koje su napisali drugi, uz odgovarajuću nadoknadu. Ova akcija je interesantna i za naše tržište pošto samostalan programer ima više šanse da na ovaj način proda svoj program u svetu, nego celu aplikaciju.

Druga interesantna akcija je „BESTeam program”, u kojoj kroz tri nivoa članstva domaće firme mogu da ostvare saradnju sa SBS-om kroz rad na nekom od projekata koje rade pomoću IBM-ovih programerskih aplikacija.

USB (Universal Serial Bus)

Sve je u redu

Univerzalni serijski port u potpunosti će izmeniti način na koji periferije povezujemo sa računarom

U proteklih nekoliko godina veliki napredak u računarskoj industriji bilo je otkriće PCI busa. Ova godina proteći će u znaku još tri nova otkrića – *USB* (*Universal Serial Bus*), *MMX* i *3-D* grafički akcelerator.

Ovde će biti reči o *USB* interfejsu čija će prava vrednost u potpunosti doći do izražaja kad tržište bude imalo veću ponudu periferija koje ga koriste. *USB* ima tri velike prednosti. Prva je da eliminiše svaku zbrku oko kompatibilnosti spoljnih ulazno-izlaznih uređaja – *IRQ* adresa, *parity* parametra, brzine porta itd. Drugo, omogućava da se na serijski port priključi više periferija (i to sve do 127), u potpunosti je *plug-and-play* što znači da sistem automatski prepoznaje vaš hardver i instalira drajver za njega. Pored toga, periferije se mogu priključivati bez gašenja sistema jer je istim kablom doveden napon od 5 V do periferije. Treće, cena periferija će se znatno smanjiti jer će moći da rade bez interfejsa i ispravljača.

USB je i mnogo brži nego standardni serijski port. Brzina ide do 12 Mbit/s što omogućava da

CPU odrađuje više funkcija jer ne treba da usporava svoj rad.

Evo samo jednog od primena za *USB*: sadašnji eksterni modemi moraju da imaju ispravljač za modem i poseban serijski kabl; sa *USB*-om je omogućeno da preko glavnog kabla periferija dobija napon iz *PC*-a. Velika je lista periferija koje će znatno pojeftiniti i biti lakši za korišćenje jer neće biti viška kablova, a i problemi operativnih sistema sa konfliktima adresa postaću prošlost.

Korisnici prenosnih računara posebno će osetiti razliku, jer do sada je uvek bila potraga za portom viška; sa pojavom *USB*-a korisnici će moći da priključe sve što im je potrebno.

Sa brzinom od 12 Mbit/s *USB* se približio i brzini *SCSI* interfejsa, što će mnoge korisnike dodatno obradovati.

Prvi USB zvučnici

Iz firme „Philips” pojavile su se prve zvučne kutije koje podržavaju *USB* (*Universal Serial Bus*), novu tehnologiju univerzalnog serijskog priključka. Zvučnici poseduju sopstveno pojačalo visokog kvaliteta poput konvencionalnih zvučnika sa sopstvenim napajanjem. *Digital-to-Audio* kartica, uz *USB* port, ove zvučnike svakako čini unikatnim delom hardvera.

„Philips” još uvek pružava potencijale *USB* vezivanja, mada ceo projekat koči problem *CD* audia koji trenutno uključuje zvučnu karticu kao neophodan deo opreme. Za slušanje običnih audio diskova dovoljno je povezivanje pojačala na izlaz za slušalice koji poseduje svaki *CD-ROM*. Ali, za kompjuterske aplikacije se ne može primeniti isti sistem. Često je neophodno mešanje signala koji dolazi sa *audio CD*-a sa *Wav* ili *Midi* semplovima koji dolaze iz drugog dela kompjuterskog sistema – zvučne kartice. Doduše, nova generacija *CD* drajvova preko *IDE* kontrolera šalje audio signal direktno na sistemsku magistralu, pa se tako, uz izvesne dodatke, može poslati na *USB* port i iskoristiti za *USB* sisteme. Ukoliko projekat uspe, „Creative Labs” i slične firme moraću da menjaju proizvodni program.

B. BABOVIĆ

Pretpostavke su da će do kraja ove godine *Universal Serial Bus* postati standard za sve nove *PC* računare.

Damir GRUBIŠA

Technologia 97

Pod parolom „bilo koje baza, bilo kada“, moguće je direktno povezivanje sa IBM DB2 i Oracle bazama podataka, kao i sa svim ostalim preko ODBC interfejsa. Verzija 4.0 *Smalltalka* podržava i SQL.

Korišćenjem *ENVY* okruženja programeri ne moraju da misle o snimanju svog programa, tzv. „re-pozitorijum“ sam skladišti sve promene u programima, i olakšava rad više programera na istom projektu.

VisualAge for Java

Java je programski jezik pred kojim je budućnost, pod uslovom da se očuvaju uspostavljeni standardi koje „Microsoft“ kvari svojim ne-standardnim proširenjima (J++).

Grupaciji „Java čistunaca“ pripada i IBM, tako da tvrdi da njegov *VisualAge for Java 1.0* pravi „100% Pure“ (čiste) Java aplikacije, aplete i *JavaBeans* komponente koje omogućuju brzo povezivanje između Java klijenata i servera. Izgled paketa i rad sa njim je veoma sličan *VisualAgeu for Smalltalk*, a prikaz programa pročitajte u rubrici „Test Run“.

Na prezentaciji u „Hyattu“ prikazano je kako lako i brzo može da se napravi web aplikacija. Konfiguracija potrebna za rad sa ovim paketom je *Pentium* sa 32 MB RAM-a i 100 MB prostora na disku.

VisualAge Generator

VisualAge Generator je IBM-ov proizvod koji u istom, objektno-orientisanom, vizuelnom maniru prethodnika, omogućava brzo generisanje klijent-server aplikacija, bez mnogo programiranja. Po tvrdnjama IBM-a, aplikacije za koje su nekada bile potrebne nedelje programiranja, uz pomoć ovog alata mogu se načiniti za nekoliko dana.

Klijenti mogu da budu računari pod Windowsom i OS/2, dok su od server podržani *Windows NT*, *OS/2* i mnogobrojne IBM platforme.

Po rečima g. **Kaningema**, program je namenjen firmama koje bazu podataka prave „od nule“, zatim onima koji imaju IBM računare, ali ne i programere koji detaljno poznavaju njegov OS, i onima koji su koristili programski jezik *CSP* (*Cross System Product*), prilično popularan u bivšoj Jugoslaviji, koji lako mogu da prebace svoje aplikacije na *VisualAge Generator*.

O interesovanju za ovaj skup govori podatak o preko dvesta posetilaca, što treba tumačiti i novim imidžom „Velikog plavog“. Naime, pre nekoliko godina je na sličnom skupu bilo prisutno samo sedamdesetak ljudi.

Alexander SWANWICK

Pokušaj da se mladi nezaposleni stručnjaci sa diplomom povežu sa predstavnicima kompanija visoke tehnologije i da se izvrši analiza mogućnosti njihovog zapošljavanja

Specijalno za „Svet kompjutera“

Pariz, juna 1997.

Francuski kompjuterski časopis „01 Informatique“ organizovao je u junu celodnevni sastanak pod nazivom „Technologia 97“. Tema dana je bila kreiranje poslova vezanih za novu tehnologiju informatike i komunikacija. Učesnika je bilo oko 3600, održano je preko 50 govora i debata, organizovani su ateljei u „cyber-selu“ sa 100 PC-a, sve to sa ciljem da se mladi stručnjaci sa diplomom iz raznih oblasti (najviše je ipak bilo inženjera i informatičara) povežu sa predstavnicima kompanija visoke tehnologije i da se izvrši analiza mogućnosti zapošljavanja.

Na kraju dana donet je zaključak da nova tehnologija kreira nove poslove (oblasti: Internet, multimedija, software) koji nisu samo namenjeni informatičarima, ali da tu tehnologiju Francuska nedovoljno koristi. **Žak Debu** (Jacques Deboul), direktor kompanije „Bull“ tvrdi da Francuska investira u informatiku čak 40 odsto manje od Amerike. Kućna upotreba kompjutera takođe zaostaje: svega 15 odsto domaćinstava u Francuskoj ima PC, a u Engleskoj 25 odsto. U školama je situacija još gora: 30 francuskih učenika deli jedan PC, dok u Nemačkoj svakih 10 učenika ima jedan PC. Razlog za odsustvo informatike u kompanijama je nedovoljna uključenost Francuskih firmi u svetsku konkurenciju, dok neupućenost i nemotivisanost stvaraju odbojnost prema promenama. Neki učesnici ovog skupa bili su izuzetno kritični prema svojim zemljacima. Predsednik firme „Publicis“ **Moris Levi** (Maurice Levy) smatra da Francuzi ne vole i teško prihvataju promene. Potreban je veliki napor ubediti ih da odustanu od metoda ili uređaja koji radi godina (bez obzira što više ne odgovara uslovima i potrebama) i da prihvate ili probaju nešto novo, neprovereno. **Žak Atali** (Jacques Attali), književnik i konsultant, vidi razlog u samom francuskom društvu: „Francusko društvo je nepokretno, statično i katoličko, dok je informatika okrenuta ka društvu koje je pokretno, dinamično i protestantsko“.

Jedan od razloga što se Internet nije uselio u francuske kuće je i „Minitel“. Skoro svako ko ima telefon u Francuskoj ima i *Minitel* (aparati sa ekranom i tastaturom pomoću kojeg se mogu tražiti adrese i brojevi telefona, saznati vremenska prognoza, redovi vožnje i razne druge informacije lokalnog karaktera, „brzinom puža“ od 2800 bit/s). Kad je tek počelo da se priča o Internetu često se čulo: „Šta će mi Internet, već imam *Minitel*“. Isto to se čuje i danas ali, istina, ređe. Broj kućnih kompjutera će se povećati onog trenutka kad se razbije mit „Minitela“ i smanji porez na kompjutersku opremu, softver i telefonske komunikacije.

Nova radna mesta

U Americi je svako treće radno mesto vezano na neki način za novu tehnologiju komunikacija i informatike. Često su dovoljni samo PC i dobra ideja i po-

sao kreće. Sad se već i u Francuskoj mogu sve češće naći kompanije koje postoje samo na „elektronski“ način. Putnička agencija „Degrihtour“, poznata po svojim niskim tarifama, sve rezervacije i transakcije obavlja putem kompjutera (preko Interneta) i faksa. Dvadesetdevetogodišnji **Nikolas Gom** (Nicolas Goume) je sa devetnaest godina napustio fakultet i osnovao svoju firmu sa svega 29000 FRF (oko 5000 USD). Danas njegova kompanija „Kalisto“ zapošljava 80 ljudi i zarađuje 50 miliona franaka (nažalost samo 2 odsto u Francuskoj) godišnje. Klima među evropskim investitorima je mnogo drugačija nego u Americi gde je relativno lako naći kompaniju koja će rizikovati i investirati u početničku firmu (takozvani *capital risc*). Samo te početničke firme su u Americi 1995. godine kreirale milion novih poslova. Pored toga što je teško naći početni kapital sa strane, Francuska administracija je toliko komplikovana da mnogi entuzijasti koji žele da otvore svoju firmu odustaju pri prvom susretu sa službenikom na šalteru koji traži desetu kopiju istog formulara.

Ipak, što se tiče zaposlenja, informatičarima u Francuskoj obećavaju dobru godinu: IBM najavljuje 1.000 mesta, „Microsoft“ obećava 120 mesta, „Bull“ čak 400. Razne konsultantske i softverske firme predviđaju čak 10.000 mesta samo za ovu godinu. Najveći rast je izgleda u oblasti telefonije: „Bouygues Telecom“ je počeo sa radom sa 40 ljudi 1994. godine, a na kraju 1997. će ih biti 2.700. **Žan-Filip Kurtoa** (Jean-Philippe Courtois) iz francuskog „Microsofta“ žali se na nedostatak inženjera sa znanjem Interneta, objekt-orientisanog programiranja i NT tehnologije.

Poslovi izvan informatike

U diskusiji o uticaju Interneta i poslovima koje nova tehnologija krije za one koji nisu informatičari i inženjeri učestvovali su književnici, novinari, lekari, filmski reditelji. „Internet će potpuno promeniti način naše potrošnje, rada, zabave, obrazovanja i zdravstvene nege“, kaže pomenuti književnik **Žak Atali**.

Na pitanje kakav „profil“ traže, **Iv Žilemo** (Yves Guillemot), predsednik kompanije „Ubisoft“ (objavljuju CD-ROM izdanja), odgovorio je: „Tražimo prvenstveno umetnike, a potom ih učimo da koriste kompjuter“. Slična situacija je i u kompaniji „Liris Interactive“. **Anje Turen** (Agnes Touraine), predsednik ove firme, kaže da su im uglavnom potrebni scenaristi, umetnički direktori i dizajneri.

Mnogo poslova je vezano i za kreiranje Internet sajtova, njihovo organizovanje, osmišljavanje, za organizovanje Internet diskusija, pisanje on-line magazina.

„Technologia 97“ je završena u znaku optimizma: svi prisutni su se složili da će biti puno posla još dugo godina. Jer, kako kaže **Bernar Manilje** (Bernard Magnier) iz francuskog „Compaq“, „Mi u Francuskoj smo u informatici na nivou automobilske industrije 20-ih godina. Naš auto još uvek radi na kurblu“.

mr Zorica JELIĆ

Umetnost rasvete

Specijalizovani računar pomoću kojeg se upravlja kompletnom rasvetom na sceni ili u TV studiju jedan je od najnovijih proizvoda poznate belgijske firme ADB

Gde je sve računar našao svoju primenu, zaista je neiscrpna tema. Kompjuteri su prodrli u skoro sve oblasti ljudske delatnosti. Već smo pisali o računarima koji upravljaju letelicama, primenjuju se u medicini, automobilizmu, u službi obezbeđenja, u bibliotekama... A sada o primeni kompjutera u pozorištima i TV studijima.

Sredinom juna u velikoj dvorani „Centra Sava“ održana je prezentacija nove generacije rasvetnih pultova - *Vision 10*. *Vision 10* je proizvod belgijske firme ADB, jedne od osamdeset sedam u sastavu Siemens grupacije, sa tradicijom dužom od sedamdeset godina u proizvodnji aerodromskog osvetljenja, kao i pozorišne i studijske rasvete. ADB je u Jugoslaviji prisutan već dvadesetak godina i zastupljen je u skoro svim beogradskim pozorištima, kao i u svim većim TV studijima.

Domaćin ove izuzetne prezentacije, „Centar Sava“ (ove godine slavi dvadeset godina postojanja) od osnivanja koristi ADB-ovu opremu, a od nedavno poseduje i *Vision 10*. Pred brojnim

gostima, uvodnu reč dao je gospodin **Patrnogić**, tehnički savetnik ADB-a.

Vision 10 je specijalizovan računar kojim se upravlja kompletnom rasvetom na sceni ili u TV studiju. Ono što predstavlja srce sistema je matična ploča bazirana na „Intelovom“ *Pentium* procesoru. Pored standardnog PC okruženja, tu je i „Motorolin“ procesor kojim se sinhronišu ulazno/izlazni portovi i posebno kontroleri koji prosleđuju sve što dolazi sa tastatura.

Upravljanje intenzitetima svetla, reflektorima, vrši se preko digitalne veze - posebnog protokola DMX 512 koji je uspostavljen kao standard u celom svetu za ovu vrstu rasvete. Ono što *Vision 10* čini izuzetnim je činjenica da u sebi integriše i module za koje su ranije bili potrebni odvojeni komandni pultovi. Preko modula se

može upravljati motorizovanom rasvetom (takozvanim skenerima), izmenjivačima boja i ostalim uređajima koji se uglavnom koriste na rock koncertima, u diskotekama, a sada imaju sve veću primenu u pozorištima i prilikom snimanja TV spotova.

Visionom se upravlja u radnim poljima koja se nazivaju *submasteri* (ima ih 24 ili 48) i tu se organizuje sve što se kasnije vidi na sceni. U svakom *submasteru* izaberu se reflektori koji će biti uključeni, procenat intenziteta svetlosti, upisuju se grupe reflektora, efekti i ranije memorisana stanja. Za lakšu identifikaciju, svim grupama i memorijama može se dati naziv, a vreme pravljenja upisuje se automatski.

Ranije je za efekte postojao poseban pult, a sada je za to određen jedan modul. Od biblioteka dvadeset tipova efekata može se napraviti veliki broj kombinacija. U to smo se uverili kada je gospodin **Helson** prezentirao efekte i pokazao nam da se *Visionom 10* upravlja vrlo jednostavno, a efekti su zaista zanimljivi i daju mogućnost pravljenja nove scenografije. Svetla u velikoj dvorani „Centra Sava“ su se pogasila i počela je fascinirajuća igra svetlosti za koju se s pravom može reći da predstavlja umetnost rasvete.

Sav softver za upravljanje urađen je u ADB-u i radi pod DOS okruženjem. Softver omogućava da se sve što se uradi može i memorisati. Ako korisnik nije zadovoljan funkcijama koje *Vision 10* ima, moguće je isprogramirati tastere po želji ili skinuti makro naredbu. Postoje meniji, urađeni na više jezika (pa i na našem) za lakše snalaženje prilikom rada. Preko monitora se u svakom trenutku prati sve što se dešava prilikom pripreme na sceni.

Vision 10 radi se u dve verzije: za upravljanje 1024 i 2048 kanala. Svaki reflektor zauzima po jedan kanal, a uređaji motorizovane rasvete od šest do dvadesetdevet kanala, jer imaju više funkcija: promena položaja, boja, slike,...

Dva *Vision* pulta mogu se povezati da rade u paraleli (jedan obično služi kao rezerva), a takođe i preko modema. Povezivanje preko modema omogućava i povezivanje za bilo koji PC. Napisan je i poseban softver za servise koji im omogućava priključenje na sistem sa daljine i dobijanje željenih informacija dok korisnik nesmetano obavlja ostale funkcije. Nove verzije softvera šalju se korisnicima svakih nekoliko meseci, a od sledeće godine planira se i prelazak na *Windows NT* okruženje.

Pored čitave game komandnih pultova od najmanjeg *Tangoa* do *Visiona 10*, koji su svi bili prikazani u „Centru Sava“, i reflektora, gde bismo istakli seriju „Evropa“ sa posebno redizajniranom optikom, ADB je prikazao i takozvane *dimere*. To su tiristorske jedinice koje objedinjuju sistem za upravljanje rasvetom. Ove jedinice takođe se mogu programirati. Poseduju procesor koji omogućava da se pored postavke svetla na sceni određuju i različite nezavisne postavke osvetljenja što se, pored pozorišta, može primeniti i za osvetljavanje muzeja, foajea, izložbi...

Nataša USKOKOVIĆ

Ronilački kompjuteri

Razvoj tehnologije omogućio je unapređenje prvobitnih modela ronilačke tehnike, tako da danas postoje vrlo pouzdani i precizni kompjuteri za olakšavanje podvodnih aktivnosti

„Pozivam vas da otkrijete ronjenje kao jedno od najvećih zadovoljstava u životu...Ispod vas je prostran svet lepote, avanture i tajni...Nove granice za ljudsko iskustvo.

J. Y. Cousteau

Krajem osamdesetih godina dolazi do široke ekspanzije i primene računara u ronjenju. Sam tehnološki razvoj uslovio je i unapređivanje prvobitnih modela ronilačke tehnike, tako da danas postoje vrlo primenjivi i pouzdani (precizni) kompjuteri za olakšavanje podvodnih aktivnosti. Veliki broj ljudi meša ronjenje sa pojmom sporta, iako ono u suštini predstavlja jedan vid delatnosti. Može se obavljati profesionalno (kada radite razne podvodne poslove za koje ste plaćeni) ili rekreativno - sportski. Za potrebe i jedne i druge grupe razvijani su kompleksni podvodni računari.

Sam nastanak tzv. ronilačkih kompjutera (dalje u tekstu RK) se vezuje za kompleksnost ronjenja kao delatnosti. U toku procesa ronjenja mora se voditi računa o radnoj i maksimalnoj dubini, vremenu boravka pod vodom, dekompressionim zastancima, brzini izrona itd. Njihova namena je olakšavanje snalaženja ronioca u praćenju svih podataka. Ovi kompleksni sistemi predstavljaju integraciju decenijama korišćenih analognih instrumenata (dubimera, časovnika, dekompressionimetra, ronilačkih tablica, manometra) bez kojih nije moguće bezbedno ronjenje. Zbog brojnosti neophodnih instrumenata praćenje podataka može biti problem, naročito neiskusnim ronionicima. RK sve podatke daje na ekranu od tečnog kristala (LCD), što olakšava očitavanje. Savremeni RK su projektovani na osnovu najnovijih saznanja o dekompressionioj bolesti, kao uvek prisutnoj potencijalnoj opasnosti. Osnovni model na kojima baziraju svoje proračune su dekompressionione tablice. One sadrže podatke o stepenu saturacije (zasićenja) azotom (tzv. „grupa ponavljanja“) nakon ronjenja, u zavisnosti od dubine i vremena provedenog pod vodom. Različiti RK kao osnovu funkcionisanja imaju različite tipove tablica. Najpoznatije, korišćene u praksi su: *US NAVY*, *Nauti*, *Buehlmannove*, *MN-90*, *Basc 88*, *Padi*.

Velike svetske firme za proizvodnju prateće ronilačke opreme i tehnike „Technisub“, „Mares“, „Scubapro“, „US Divers“, „La Spirotehnik“, „Poseidon“ između ostalog nude svojim potrošačima i različite modele RK. Kod domaćih ronilaca najrasprostranjeniji je *Aladin* i *Aladin Pro* sistem. On je projektovan po programu *ZH-L8 ATD* profesora Bilmana (Buehlmann) i predstavlja elektronski ekvivalent njegovih vrlo restriktivnih dekompressionionih tablica. U ronilačkom žargonu ove se tablice nazivaju i *No bub-*

ble tablice. Za proizvodnju RK se pobrinula švajcarska firma „Uwatec“.

Prilikom podvodnih aktivnosti dolazi do stvaranja azota iz vazduha koji ronilac udiše. Ovim procesom respiracije tkiva se zasićuju azotom koji teži da se prilikom izrona na površinu oslobodi. To rezultuje formiranjem mehurića u krvi i tkivima, koji su glavni uzročnik nastanka Dekompressione bolesti. Pridržavanje pravila o brzini i vremenu izrona iz Bilmanovih tablica omogućava normalno oslobađanje azota i ne dolazi do formiranja štetnih mehurića. Kompjuter vam prikazuje na displeju brzinu izrona i opremljen je sa sigurnosnim alarmnim biperom, koji skreće pažnju na prebrz izron. Na ekranu RK se nalaze i podaci o vremenu i dubini tzv. „Dekompressionionih zastanaka“. Oni predstavljaju dubine na kojima ronilac mora provesti određeni vremenski period da bi se azot nesmetano oslobađao.

Takođe, RK mere vreme (npr. štoperica), pritisak u boci i samim tim količinu gasa za disanje sa alarmom za preostalu količinu vazduha. U kompjuteru je integrisan i termometar koji meri temperaturu vode i vazduha na površini, kao i pritiska.

Posle uspešnog izrona na površinu, RK vam daje podatke o grupi ponavljanja i vreme posle ronjenja koje je opasno za prelaženje 300 metara nadmorske visine (npr. korišćenje vazdušnih prevoznih sredstava). Da bi uspešno izvršili kompletnu analizu svojih izleta u podvodni svet, RK se povezuje sa PC računarnom. Pošto poseduje memoriju za skladištenje oko 90 arhiviranih zarona, vrlo je pouzdan za detaljnu analizu karakteristika ronioca. Koristi se već pomenuti program profesora Bilmana *ZH-L8 ATD*. Preko detaljnih grafikona prikazan je profil kretanja i stanja ronioca pod vodom. U zavisnosti od modela cena *Aladina* varira u rasponu od 400 do 1000 maraka.

Poznata firma „Scubapro“ izbacila je na tržište dva modela RK: *DC-12* (specijalizovan za rekreativno ronjenje) i *Trac* (unapređena verzija *DC-12* za profesionalnu upotrebu). Obe verzije su bazirane na P6 algoritmu razvijenog od strane dr Maksa Hana (Max Hann). Algoritam sprečava masovno formiranje „tihih mehurića“. Značajne karakteristike *Trac* sistema je mnogo veći displej od slabije verzije *DC-12* i detaljniji podaci o vazduhu (pritisak, temperatura itd.). Maksimalna dubina na kojoj je *Trac* atestiran je 90 metara i upotrebljiv je do 2500 metara nadmorske visine (iznad ove visine podaci koje daje su netačni).

Kapacitet njegovog *Log-Booka* (memorije) je maksimalnih šest zarona. Koristi litijumske baterije od 3 V, čije je rok trajanja u proseku devet godina (omogućavajući aktivnom ronioncu 200 zarona godišnje). Cena *Traca* je oko 700 DM

„Mares“ u svom najnovijem asortimanu proizvoda nudi RK *Guardian*. On je specifičan po više karakteristika. Za razliku od modela drugih firmi, koristi tri obične alkalne baterije omogućavajući korisniku samo izmenu

posle 100 sati normalnog ronjenja ili 25 sati u drugom režimu sa svetlećim displejem. Druga karakteristika računara je raspoznavanje saliniteta vode (slana ili slatka) u toku samog ronjenja i prilagodavanje kompletnih proračuna novim uslovima sredine (npr. tokom ronjenja u podvodnim pećinama nailazi se na izvore slatke vode koja se meša sa morskom). Za razliku od restriktivnog programa koji koristi *Aladin* firme „Uwatec“, *Guardian* poseduje fleksibilniji program, ali ni u kom slučaju manje siguran. Daje kraće vreme dekompressionionih zastanaka, ali i upozorava u slučaju nedovoljne dekompressionije. Poseduje četiri moda u kome radi, tako da sami možete odabrati nivo sigurnosti (profesionalci koriste mod sa najmanjim stepenom sigurnosti zbog nepotrebnih upozorenja na više elementarnih faktora). Cena na Britanskom tržištu je oko 300 funti.

Poslednjih nekoliko godina se komercijalizuje ronjenje sa mešavinom gasova. Upotreba te vrste smeša od skora je bila rezervisana isključivo u profesionalne i vojne svrhe. To su tzv. *Nitrox* (kombinacija azota i kiseonika u različitom odnosu npr. *Nitrox 40* označava 40 procenata O₂ i 60 procenata N₂) i *Heliox* (kombinacija kiseonika i helijuma za velike dubine) smeše. Prateći svetske trendove firme distribuiraju korisnicima RK i opremu za ronjenje sa *Nitroxom*. Kompjuteri su slični standardnim RK, ali poseduju program koji u zavisnosti od sastava mešavine izračunava potrebne parametre ronjenja. Navešćemo vam neke od najnovijih modela: *Nemesis 2A Nitrox* iz firme „Cochran-Undersea Technology“ i „Uwatecov“ *Aladin Pro Nitrox*.

Napredak ronilačke tehnike je evidentan, sa tendencijom sve veće primene kompjutera u projektovanju opreme i uređaja. Na taj način se ronjenje približava širem krugu ljudi i prestaje da bude privilegija odabranih.

Blaža JOVANOVIĆ

Autor ima titulu starijeg ronioca i aktivan je član ronilačkog kluba „Beograd“.

CD-ROM izdanja ustupio je „Espro“

THE SUPERNATURAL AND THE UNEXPLAINED

(brod utvara), Bermudskom trouglu, duhovima, poltergejstu, čudovištu iz Loh Nesa, vampirima, čarobnjacima i sličnim babarogama iz horor filmova. Izuzetno lak za korišćenje, disk u potpunosti odgovara svojoj ciljnoj kategoriji korisnika. Tekst na ekranu ispisan je različitim bojama, a klikanjem na njega pokreću se jednostavne on-screen animacije, zvučni efekti (vriska, cika, huktanje i drugi „jezivi“ zvuci) otvaraju novi ekrani ili pokreću priču naratora. Način kontrole vrlo lepo je opisan na uvodnim stranicama. Tekstovi su kratki i ilustrativni, praćeni sporom naracijom, animacije su simpatične, a pretraga brza i jednostavna. Dete će vrlo lako i brzo naučiti dosta toga o svim „strašnim“ stvarima koje ga interesuju i tako zadovoljiti svoju znatiželju znatno bolje i manje stresno nego odlaskom u bioskop.

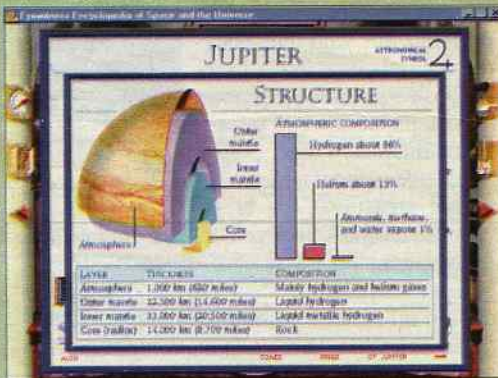
za pretencioznog naslova krije se skromno ostvarenje firme „Zigzag Multimedia“ namenjeno deci školskog uzrasta. Na jednostavan način, koristeći većinu prednosti koje pruža CD-ROM medijum, korisnik se upoznaje sa svim okultnim stvarima iz svetske mitologije. Priča se o Letećem Holandaninu

ENCYCLOPEDIA OD SPACE AND THE UNIVERSE

Najsvežiji nastavak u Eyewitness seriji CD-ROM izdanja firme „Dorling Kindersley“ bavi se problematikom astronomije. I ovoga puta radi se o tehnički i idejno sjajno koncipiranom programu koji po svemu liči na prethodne nastavke iz serijala o kojima je na ovom mestu bilo dosta napisano. Pa ipak, stiče se utisak da su autori ovog diska u ve-

ćoj meri insistirali na količini informacija, tako da se može reći da *Encyclopedia od Space and the Universe* predstavlja sasvim solidnu zbirku znanja o planetama, zvezdama, galaksijama, najpoznatijim astronautima u istoriji, letelicama, satelitima i svemirskim stanicama. Verovatno da ne postoji još jedan disk koji na jednom mestu okuplja ovu količinu informacija koje su, pored

svega, obogaćene sjajnom grafikom, zvukom i pristojnim brojem video klipova (oko trideset). Osim svega nabrojanog, postoje i dve kratke igre, kao i kviz znanja, što stavlja tačku na ovaj sjajan program. U svakom slučaju, disk uživa sve preporuke tim pre što su i hardverski zahtevi, za današnje uslove, više nego minimalni (486DX/33 sa 4 MB RAM-a).

U izdanju renomirane kuće „Compton's NewMedia“ dolazi ovaj mali hvalospev velikom američkom pronalazaču Tomasu Edisonu. U pomalo nacionalističkom duhu obrađeni su najznačajniji segmenti iz života ovog naučnika. Upoznaćete se sa trinaest najvećih izuma koji su proslavili Edisona, principom njihovog rada i mnogim drugim pojedinostima vezanim za vreme s početka veka i značajne ljude koji su živeli u njemu (računajući tu i Edisonovog velikog protivnika, našeg Nikolu Teslu). Kroz jednostavne 3D animacije, isečke iz dokumentarnih filmova, priče simpatičnog naratora i reprodukcije retkih original-

THE GENIUS

nih fotografija lepo ćete se zabaviti i saznati mnogo novih stvari vezanih za ono ali i za današnje vreme. Količina informacija je zadovoljavajuća i obuhvata materijal iz petnaest knjiga, arhiva, muzeja i časopisa. Program pruža i širi uvid u svetske događaje koji su pratili Edisonov rad, kao i ljude koji su ih obeležili. U svakom slučaju, radi su o bogatoj enciklopediji o Edisonu koja bi mogla da posluži kao ideja domaćim autorima za rad na sličnom disku koji bi se bavio našim velikim naučnicima poput Tesle ili Pupina.

ESCHER INTERACTIVE

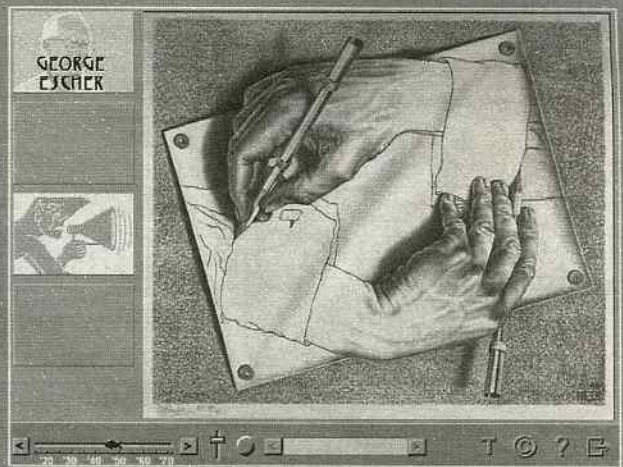
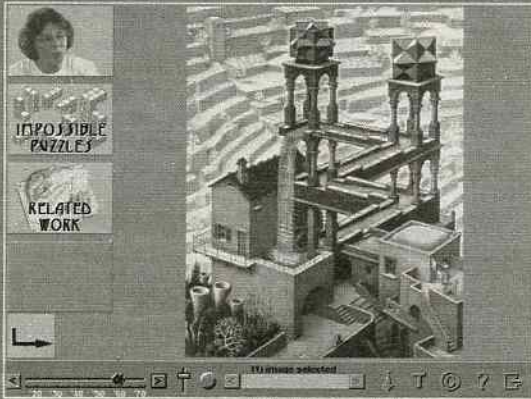
Moris Ešer (Maurice C. Escher), jedan je od najpoznatijih grafičara savremenog doba. Ljubitelji njegove umetnosti dobili su priliku da se potanko upoznaju sa životom i delom ovog velikana. Ali i više od toga, jer se kroz ovaj neobičan program pruža retka prilika da zadete u suštinu umetnikove misli i ideje bez preteranog bavljenja suvoparnim istorijskim činjenicama.

CD se sastoji iz nekolicine odvojenih segmenata. U uvodnom delu su kroz nekoliko kratkih priča izložene najbitnije pojedinosti vezane

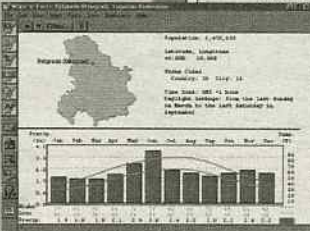
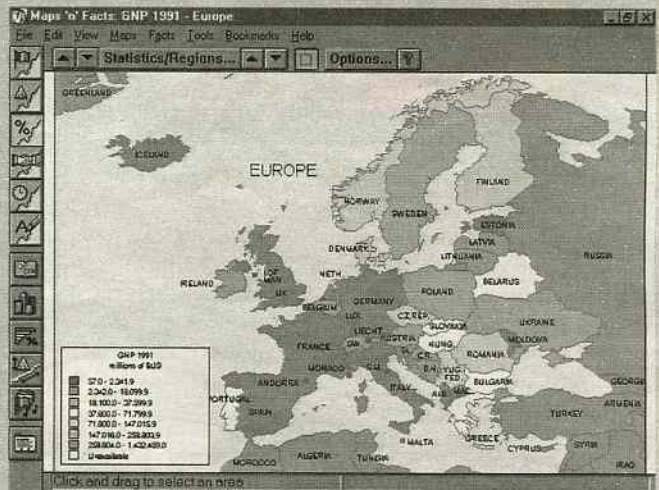
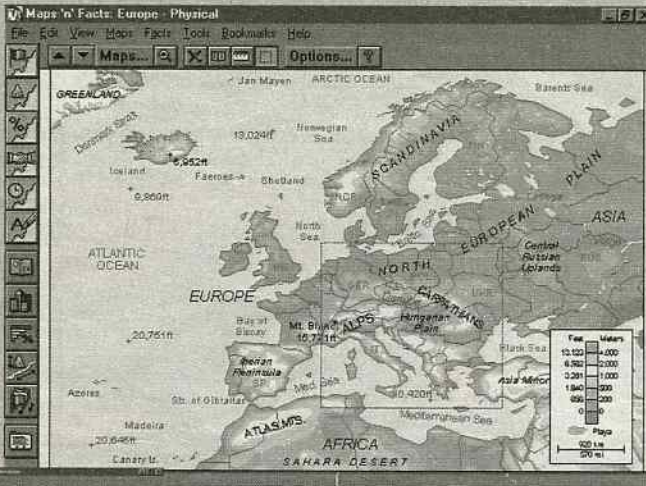
za Ešerov život i rad. Zatim, tu je hronološki pregled najpoznatijih grafika i nekoliko interaktivnih opcija vezanih za najpoznatije Ešerove „izume“. Najpre, tu je opcija za crtanje Ešerovih „kockica“ (Tessellation Workshop), igra sa ređanjem predmeta u 3D prostoru, nekoliko animiranih grafika, efekti sa staklenom loptom koju pomerate preko slike (što je korišćeno u mnogim screen saverima), jednostavan morfining program (morfining je jedan od najčuvanijih Ešerovih „pronaznaka“) i, na kraju, nekoliko nerešivih slagalica (impossible puzzles).

Korisnički interfejs je u potpunosti grafički orijentisan. Minimum teksta, mnogo naracije, kvalitetne reprodukcije i, doduše, malo video materijala su nešto što se ne vidi tako često i zaslužuje svaku pohvalu.

Koristeći ovaj CD, uz neospornu zabavu, saznaćete mnogo toga vezanog za delo Morisa Ešera, umetnika koji je, pored svega, ostavio jasan trag i u svetu nauke računajući tu i računarsku grafiku.

MAPS 'N' FACTS

U izdanju ne previše plodnog „Broderbunda“ dolazi još jedan klasičan geografski atlas sa raznovrsnim mapama sveta i referentnim statističkim podacima. Pomalo je čudna ideja da se na tržište u ovom trenutku izbacuje program poput ovog, koji uz monstruozno jaku konkurenciju sigurno nema šansi ni za kakav veći uspeh. Nažalost, moramo konstatovati

da je „Broderbund“ sa ovim programom zakasnio barem godinu dana, jer pored svih atlasa koje smo ovde obradili (počev od *Encarta World Atlas*a pa na dalje), *Maps 'n' Facts* može da prođe samo kao dečija enciklopedija. Prosto je nezamisliva tako slaba detaljnost mapa uz malo opcija i kratkim nezanimljivim tekstovima uz ama baš nijednu novinu u odnosu na slične programe. Jedino je deo

sa statističkim informacijama nešto bogatiji i broji 14 kategorija sa po nekoliko podkategorija. Grafički interfejs je prilično siromašan, zvučna podloga takođe. Praktično jedine pozitivne kritike mogu se uputiti na opciju za dizajniranje sopstvenih mapa, zatim lako kopiranje mapa u okvir prezentacionih programa i brzu i kvalitetnu štampu. U stvari, jedina korist od ovog programa bila bi u pravu u izradi mapa za prezentacije i ništa više.

THE DAILY COMMUNION
VOTE TABULATOR

SPIT AND POLISH
Carroll O. Wright, the lawyer who prosecuted Thomas Edison's first patent application, said that dropping an invention is enough-mannered, but shows great promise for the future.

Garfield Elected President of United States

EDISON "WHITTLES" MODEL VOTE RECORDER

Thomas Edison, a young telegraphic operator and master of all things electric, has decided to try his hand at carpentry. He has been working on a wooden model of a telegraphic device he says will speed up the process of voting in the legislature. Edison plans to deliver the wooden model to the United States Patent Office and register it as an original invention.

TON'S TECHNOLOGY ELECTRIC TRAIN

America's first electric locomotive was constructed in Edison's own machine shop in Menlo Park.

Electricity was supplied by the generating station at the back of the lab. Current flowed directly into the metal tracks and was drawn up into the train through the wheels. A metal brush then transferred the current to an Edison dynamo placed horizontally in the train chassis. This dynamo served as the motor, converting electricity to mechanical power to turn the wheels.

Edison's early train used a crude system of resistance boxes to control the speed. As resistance boxes were cut out, more power flowed to the axle, and the train went faster.

A.D.A.M. THE INSIDE STORY SPECIAL EDITION

Programu *A.D.A.M. The Inside Story* bilo je više reći u našem časopisu. Pa ipak, opet nakratko skrećemo pažnju na izdavačku kuću „Mindscape” i najnovije izdanje ovog programa za 1997. godinu. Specijalno izdanje popularnog medicinskog CD-ROM paketa postalo je pravi mali porodični ilustrativni udžbenik o tajnama ljudskog tela i njegovim fiziološkim funkcijama. U klasičnom anatomskom delu pregled se vrši u preko 100 slojeva disekcije na virtualnom lešu, gde je posebno naznačeno oko 4.000 anatomskih struktura i detalja, što je za komercijalne potrebe više nego solidna cifra. Poseban dodatak u novoj verziji je *Cyberwizz 3D Viewer*, deo koji prikazuje 3D modele najvažnijih organa. Tu je i kviz za proveru opšteg medicinskog znanja, kao i brz link na stotinjak najznačajnijih Web stranica posvećenih medicini. Novine su još i sagitalni („po

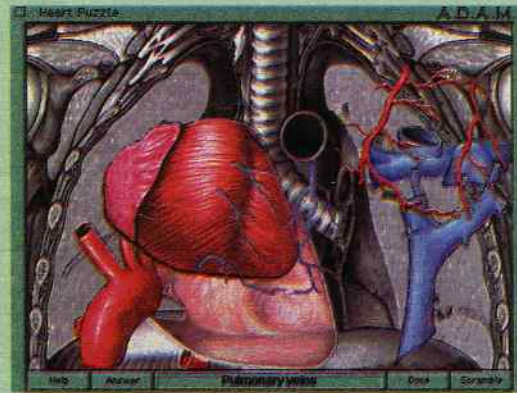
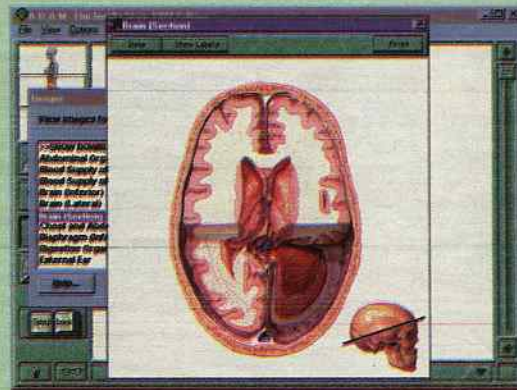

strance”) presek le-

ša, opcija za izgovor anatomskih termina i opcija za štampanje crteža.

Za najskorije vreme „Mindscape” priprema još mnoga interesantna CD-ROM izdanja. Jedno od njih je i *Nine Month Miracle*, fantastično multimedijalno putovanje kroz trudnoću, mesec po mesec, od trenutka začeća pa do porođaja. I ovaj disk namenjen je širokom krugu korisnika jer ne zalazi previše u suvoparnu medicinsku terminologiju. Od interesantnih naslova koji će se u izdanju ove firme pojaviti do kraja godine izdajamo: *Life's Greatest Mysteries* (jul), *The Complete National Geographic* (septembar), *National Geographic Photo Gallery* (septembar) i *Really Wild Animals - Swinging Safari Explore & Print* (oktobar).

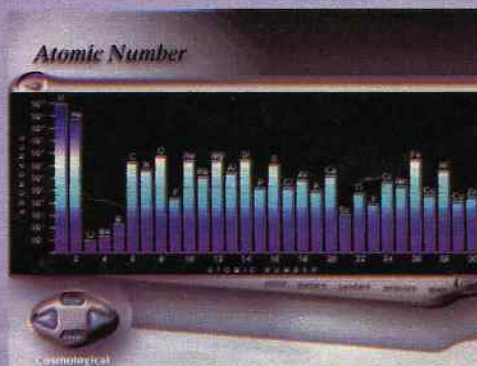
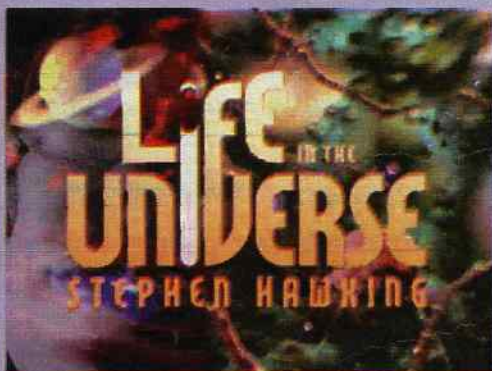
Originalni softver dobili smo od proizvođača, firme „Mindscape”

STEPHEN HAWKING'S LIFE IN THE UNIVERSE

Pitanje života u svemiru spada među najzagonetnije i najškakljivije oblasti savremene astronomije i biologije. Konačno nam se pruža prilika da se detaljnije pozabavimo ovim problemom koristeći svoj računar. *Life in the Universe* je neobičan disk koji je, u suštini, ilustrativni kurs istorije svemira i života na Zemlji koji korisniku ostavlja široke mogućnosti za zaključivanje, ne nudeći mu gotove suvoparne zaključke koje bi, poput nekakve lekcije, naučio i prihvatio zdravo za gotovo.

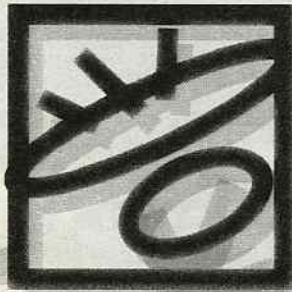
Informacije o događajima su izložene hronološki, od prvobitnog Velikog Praska preko crnih rupa, hemijske osnove života, nukleinskih kiselina, čoveka, in-

teligencije, pa sve do samog pitanja o postojanju inteligentnog života na još nekom mestu u svemiru. Posebnu težinu imaju tekstovi profesora Stivena Hokinga (**Stephen Hawking**), vrsnog poznavaoaca ove materije i autora velikog bestseler „A Brief History of Time”, kao i pet članaka koji su za ovu priliku preuzeti iz časopisa „Scientific American”.

Pored sve ozbiljnosti, program je u grafičkom smislu doteran do savršenstva, čemu još treba pridodati i bogatstvo zvuka i animacija kao i sjajnu vezu sa WWW stranicama sa kojih može te preuzimati nove informacije.

BUDITE I VI NA }
INTERNETU } sa vašim WWW
— OGLASOM

NAŠ DIZAJNERSKI STUDIO ĆE VAM RADO POMOĆI DA KVALITETNO
REALIZUJETE VAŠU REKLAMU I DA VAŠ HTML - DOKUMENT
POSTAVITE NA
HTTP://WWW.

beograd.com /

&

!!!

Cena mesečnog pristupa INTERNETU

199 din { paušalno }

GAMA Electronics

Mišarska 11, 11000 Beograd Yugoslavia

tel: 381 11 323 22 75 , 323 94 94 Fax: 322 72 81

Dialup 381 11 322 4444 http://www.beograd.com/ E-mail: gama@beograd.com

Novi HP LaserJet 6L. Lični štampač koji će sve učiniti za Vas.

 **HEWLETT®
PACKARD**

Kao svaki uzoran batler,
LaserJet 6L ni u snu ne bi
dozvolio da ga čekate.
Uslužiće Vas sa 6 strana
u minutu, u svakom
PC okruženju
koje odaberete.
Najviše pruža
kada radi

sa svojom ekipom,
koju čine sve vrste
posebno dizajniranog
Hewlett Packard
potrošnog materijala.
Kada posao poverite
štampaču 6L,
na Vama je samo
da preuzmete papir.

Za detaljnija obaveštenja
pozovite autorizovane HP
distributere:

CHS
Vladimira Popovića 6,
Genex apartmani,
Novi Beograd,
tel/fax: 2222 060

OnLine Computers
Bulevar Nikole Tesle 42a,
Novi Beograd,
tel/fax: 694 498, 696 417,
670 522 (centrala)

HP servisni centar

S&T Yugo
Knez Mihailova 30/V, Beograd,
tel: 181 636, fax: 633 060

HP ŠTAMPAČL DA PAPIR RADI ZA VAS.

Posetite i HP Web stranu:
<http://www.hp.com>

AMD K6, Intel Pentium MMX, Intel Pentium Pro

Dvesta na tri mesta

Današnja situacija na tržištu procesora veoma se razlikuje od one pre nekoliko godina kada je „Intel“ imao potpunu dominaciju. No, sigurno je da momcima iz „Intela“ nije bilo lako u poslednje vreme. AMD i „Cyrix“ postali su značajna konkurencija nudeći procesore koji su za isto ili manje para nudili bolje performanse od odgovarajućih „Intelovih“ procesora. Na tržištu danas postoji prilična zbrka. *MMX*, *6x86*, *M2*, *Klamath*, *K6*, *Pro* samo su neke od skraćenica koje se mogu videti po oglasima. Neke od njih pokušaćemo da vam približimo.

Testirali smo tri izuzetne konfiguracije. Sve „zveri“ pokretala je *Matrox Millennium* grafika, IBM-ov 3,2 GB hard disk, 32 MB EDO RAM-a, „Teacov“ 24x CD-ROM (vidi poseban tekst). Tri procesora koja su kucali u srcima ovih mašina na taktu od ravno 200 MHz bili su „Intel“ *Pentium MMX*, AMD *K6* i „Intel“ *Pentium Pro*. Predstavljemo ih upravo tim redom. ATC-5000 TX matična ploča koja je bila „zadužena“ za „Intel“ MMX i K6 je proizvod iz poslednje generacije matičnih ploča sa ugrađenih 512 KB keša, 4 SIMM i 2 DIMM podnožja za memoriju, podrškom za sve procesore koji se mogu naći na tržištu do frekvencije od 233 MHz, *Soft-Off* kontrolom, USB-om, APM-om i svim ostalim sitnicama koje se mogu naći kod najmodernijih ploča.

Pentium MMX

Otkada je u januaru ove godine „Intel“ predstavio svoj procesor sa novim instrukcijama i dupliranim internim L1 kešom, bili smo veoma radoznali da ga vidimo u akciji i uverimo se koliko je zaista brz. „Intel“ *Pentium MMX* bio je

očekivani odgovor „Intela“ na sve veće pritiske od strane AMD-a i „Cyrixa“ koji su svojim jeftinim procesorima (K5 i 6x86) uspeali da osvoje znatan deo tržišta. Radi se o usavršenoj verziji *Pentiuma* sa 57 novih instrukcija specijalno namenjenih ubrzanju multimedijalnih aplikacija. Recimo, jedna od tih instrukcija je nalaženje sume niza celih brojeva, vrlo korišćena u algoritmima koju koriste aplikacije za *Digital Sound Processing (DSP)*. Radi još veće brzine, većina novih instrukcija traje samo jedan procesorski takt. Druga novina je *SIMD (Single Instruction Multiple Data)* tehnologija koja omogućava da se ista instrukcija izvrši na više podataka istovremeno, bez ikakvog usporjenja.

Snimio SLOBODAN POTIC

Navešćemo samo jednu od potencijalnih primena ove izuzetno korisne tehnologije. U programima za obradu slike sada je moguće osvetljenost slike kontrolisati jednom jedinom instrukcijom, davanjem ili oduzimanjem određene vrednosti od sva tri RGB registra, istovremeno. Po „Intelovim“ saopštenjima, MMX tehnologija bi trebala da donese ubrzanja od 35-500 procenata! Problem je što se i dalje na prste mogu prebrojati aplikacije koje direktno podržavaju MMX. Od najpoznatijih to su *Adobe Photoshop* i *CorelDRAW*. Zahvaljujući duplo većem internom kešu (32 umesto 16 KB)

ubrzanje u radu se primećuje i u svim ostalim aplikacijama koje direktno ne podržavaju MMX. Ono se kreće u granicama od 5 do 10 odsto u odnosu na „obične“ *Pentiume*, ali opšte je mišljenje da je to jednostavno nedovoljno da opravda razliku u ceni. Za one koji su se ponadrali da će MMX doneti bitno ubrzanje u *DirectX* igrama moramo reći da se to neće desiti i da je opet kriv „Intel“ zbog бага u SIMD jedinici (navodno su „Intelovi“ inženjeri „zaboravili“ da ugrade sklop zadužen za 32-bitno množenje). Jedino što možemo reći je da „Intel“ ne bi bio „Intel“ da svaki novi proizvod nema bar jednu značajnu grešku (setimo se problema sa deljenjem kod *Pentiuma* i *branch-prediction* бага kod *Pentium Proa*).

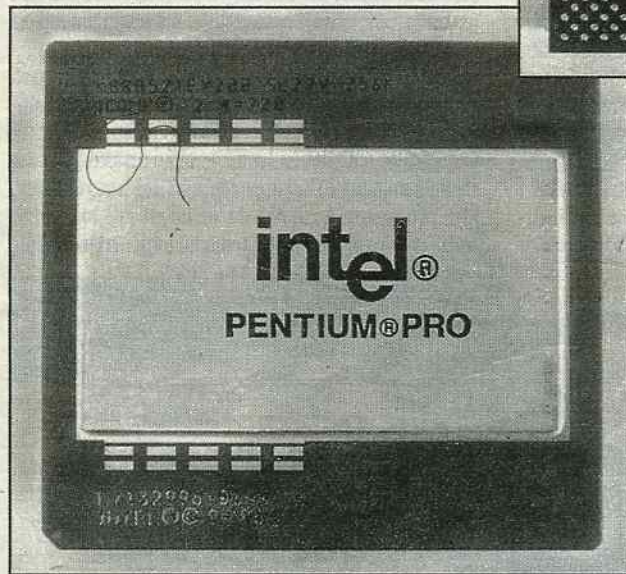
AMD K6

Moglo bi se reći da je K6 AMD-ov odgovor na „Intelov“ odgovor. Promovisan u aprilu ove godine, procesor je odmah pokupio pozitivne kritike sa svih strana i ozbiljno ugrozio prodaju „Intelovog“ MMX-a. Kao i sa prethodnom generacijom procesora, ponovila se situacija da je „Intelova“ konkurencija na tržište izbacila bolji, brži i što je najvažnije jeftiniji procesor. AMD-ov K5 je malo zakasnio sa izlaskom na tržište, ali se zato K6 pokazao kao „pogodak u centar“. U AMD-u se sa pravom nadaju da će profit od prodaje K6 uspeti da izvuče kompaniju iz finansijskih poteškoća u koje je dospela posle ogromne količine novca potrošene na istraživanja i razvoj. Po svojoj internoj arhitekturi K6 je veoma zanimljiv procesor. Posедуje isti MMX set instrukcija kao *Pentium MMX* i interni keš od celih 64 KB (po 32KB za podatke i instrukcije). Tu je i unapređena *branch-prediction* tehnologija sa procentom uspešnosti od čak 95 odsto (po direktnim navodima AMD-a), interna RISC arhitektura i još mnogo stvari koje čine ovaj procesor jednim od najboljih na današnjem tržištu. Prosto je neverovatno kako je sva ta tehnologija smeštena u pločicu ne deblju od 3-4 milimetra.

Tu je i unapređena *branch-prediction* tehnologija sa procentom uspešnosti od čak 95 odsto (po direktnim navodima AMD-a), interna RISC arhitektura i još mnogo stvari koje čine ovaj procesor jednim od najboljih na današnjem tržištu. Prosto je neverovatno kako je sva ta tehnologija smeštena u pločicu ne deblju od 3-4 milimetra.

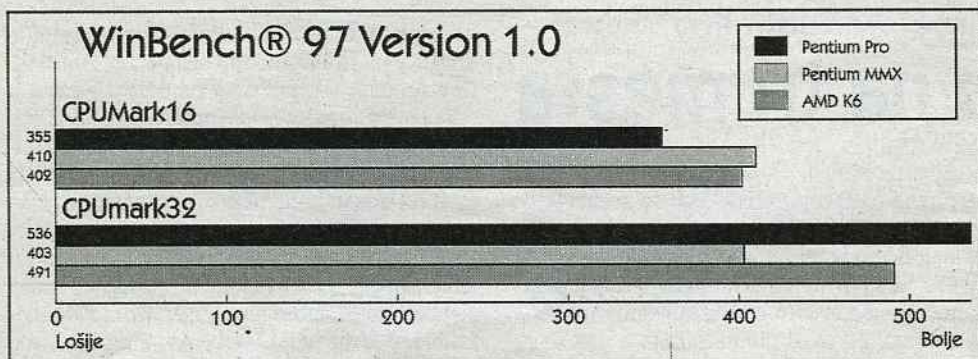
Pentium Pro

„Intel“ *Pentium Pro* procesor već dugo je prisutan na tržištu i o njemu je dosta toga rečeno. U odnosu na prethodna dva, *Pro* je po dimenzijama barem dva puta veći i dovoljan je samo jedan pogled da u vama izazove osećaj strahopostovanja. Radi se o prvom „Intelovom“ procesoru koji je unapred planiran za izvršavanje isključivo 32-bitnog koda. Naime, pre nekoliko godina, kada je otpočeo rad na dizajniranju ovog procesora, stručnjaci u „Intelu“ su mislili da će do trenutka njegovog izlaska na tržište većina korisničkih aplikacija biti isključivo 32-bitne. Kako je čak i danas u upotrebi veliki broj 16-bitnih aplikacija, očigledno je da su se „Intelovi“ stručnjaci prešli. To je dovelo da *Pro* zadrži svoju visoku cenu i ostane nedostupan širokim masama. Najviše se koristi kao procesor za NT servere gde, zbog potpuno 32-bitnog okruženja i postiže najbolje performanse. Kako će naši testovi

Računarske komponente koje prikazujemo u rubrici TEST DRIVE instaliramo i testiramo na konfiguraciji „SC5133PCI“ firme „ŠUTLIĆ GENIUS“ (Intel P5-133 HX, 16 MB RAM, 2 GB Seagate, Samsung 12x CD-ROM, S3 Trio 64V+ 1 MB, Philips 14 C). Zahvaljujemo se firmi „ŠUTLIĆ GENIUS“ na sponzorstvu ove rubrike.

Procentualna ocena koju iznosimo na kraju svakog prikaza predstavlja utisak urednika i autora o proizvodu. Sistem vrednovanja uzima u obzir ne samo performanse i mogućnosti proizvoda, već i njegovu cenu i dostupnost na domaćem tržištu. Ovakvom sintezom čitaocima predočavamo relativnu poziciju proizvoda na tržištu.

pokazati, *Pentium Pro* se u odnosu na najnoviji MMX procesor veoma dobro drži a u 32-bitnom radu ga je prevazišao za više od trideset odsto!

Rezultati

Testiranja smo izvršili već standardnim *WinBenchom 97*. U radu sa 16-bitnim aplikacijama (*Cpumark 16*) najbolje rezultate postigao je „Intel“ MMX (410), dok je K6 neznatno zaostao sa rezultatom od 402. *Pentium Pro* je skromnih 355 još jednom pokazao da mu 16-bitni kod baš ne „prijia“. No, *Cpumark 32* pokazao je pravo stanje stvari. *Pentium Pro* je sa ubedljivim skorom od 536 bio ubedljivo prvi, K6 je postigao 491, a „Intel“ MMX svega 403. Rezultati jasno ukazuju da je AMD K6 trenutno najbolji izbor za okruženje pod *Windowsom 95* dok se *Pentium Pro* i dalje nameće kao najbolji procesor za sisteme pod NT-om, zbog superiornih 32-bitnih performansi. Iz radoznalosti smo pokrenuli već

legendarni *Systemo* pod DOS-om i dobili sledeće rezultate: K6 je bio „počašćen“ sa neverovatnim indeksom od 1190 (to bi trebalo da pokazuje koliko puta je ovaj procesor brži od XT-a). „Intel“ MMX je postigao 680, a *Pentium Pro* samo 490. Ovako slab rezultat *Proa* posledica je toga što se test vrši nad istim setom instrukcija koje je imao XT. *Coretest* je dao približno iste rezultate na sve tri mašine za IBM-ov disk od 3,2 GB. Rezultat je bio indeks od 85 što je ubedljivo najbolji indeks koji smo do sada videli (poređenja radi, *Quantum Fireball* od 2,1 GB testiran u prošlom broju postigao je indeks od oko 70). *Pentium MMX* je procesor koji teško može naći svoje mesto na današnjem tržištu. K6 je brži, jeftiniji i poseduje iste MMX instrukcije. Čak je i *Pentium Pro* jeftiniji od MMX-a. Prema tome, ako je određeni operativni sistem *Windows 95*, izbor pada na K6. Pod *Windows NT-om*, *Pentium Pro* je i dalje suvereni vladar.

Budućnost

Zbog loše prodaje *Pentium MMX-a*, „Intel“ je nedavno izbacio na tržište *Pentium II* ili „*Klamath*“. Radi se o procesoru koji je na pola puta između *Pentiuma* i *Pentium Proa*. Poseduje 64 KB L1 keša i MMX instrukcije i trenutno je najbrži procesor koji se može naći na tržištu. To prvenstveno duguje visokom taktu (233, 266 i 300 MHz). S druge strane, „*Cyrix*“ je nakon mnogo odlaganja konačno predstavio 6x86MX ili M2. Ovom procesoru je odmah „proreknuta“ svetla budućnost. Naime, već na taktu od 150 MHz (2,5 x 60) po performansama je dostigao K6 na 200 MHz. K6 na 233 MHz je potučen od strane M2 procesora na samo 166 MHz (o *Pentiumima* da ni ne govorimo), a *Pentium II* na 233 MHz ostvaruje tek neznatnu prednost. AMD je već odgovorio razvojem magistrale od 100 MHz, a „Intel“ najavljuje MMX2. Rat procesora će se bez sumnje još više zaoštriti, a iz svega toga će profitirati upravo krajnji kupci, imajući mogućnost da izaberu procesor koji najviše odgovara njihovim potrebama i budžetu.

Vladimir PRELOVAC

TIP: Mikroprocesor

INFO: K6, 200 MHz

PROIZVOĐAČ: AMD

INFO: Pentium MMX, 200 MHz

PROIZVOĐAČ: Intel

INFO: Pentium Pro, 200 MHz

PROIZVOĐAČ: Intel

KONTAKT: ACZ Computers

Philips CDD 6200, HP SureStore 6020, Panasonic CW-7501

Pisači za svaki džep

Dugo su CD-ROM pisači bili retkost. Ipak, vredelo je čekati trenutak kada ovi uređaji počnu da dolaze u obzir pri kupovini nešto ozbiljnije konfiguracije. Isprobali smo tri različita modela kako bismo vam pomogli pri eventualnom izboru.

Kao što je u poslednje vreme praksa, svi modeli rade bez *caddy* kasete i, sem jedne lampice, izgledaju manje-više kao i bilo koji CD-ROM čitači. Ovde prikazani uređaji su interni i snimaju dvostrukom brzinom i, naravno, rade preko SCSI interfejsa.

Panasonic

„Panasonicov“ uređaj se dobija u kompletu sa „Adaptecovim“ SCSI adapterom („osakaćenim“ tako da radi samo sa nebutabilnim uređajima), programom za snimanje, dva prazna medija i obiljem dokumentacije. Spolja uređaj izgleda kao većina „Panasonicovih“ čitača, sem što ima proreze za hlađenje i jednu lampicu više koja označava snimanje. Sa zadnje strane vidi se i integrisani ventilator koji rešava veće probleme hlađenja.

„Panasonic“ CW-7501 kao i ostali modeli snima dvostrukom brzinom ali, za razliku od ostalih čita četverostrukom. Možda mu se to može zameriti, ali niko ne kupuje pisac da bi čitao diske, tako da se to može i oprostiti. Softver ko-

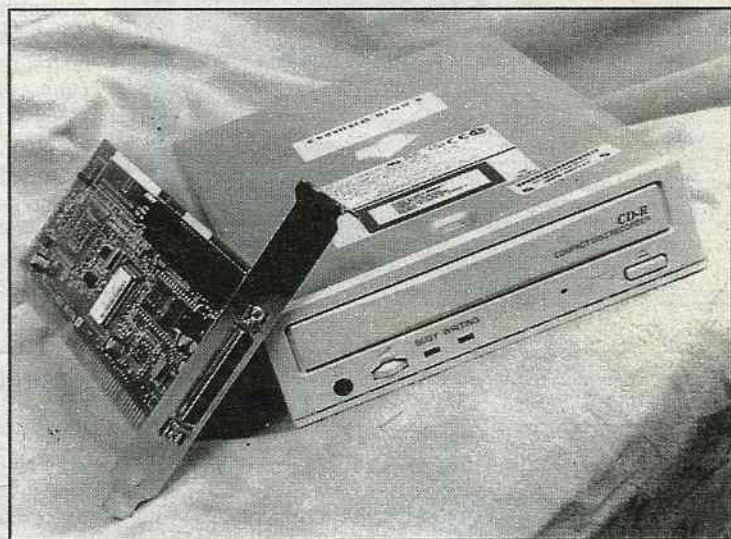
ji se uz njega dobija je *Gear 95* koji, iako kvalitetan, nije omiljen na našim prostorima. Na sreću, uređaj korektno radi i sa opšteprihvaćenim *EasyCD* softverom. Na testu se pokazao izuzetno dobro. Snimio je vrlo dobro jedan audio CD kao i jedan data CD-ROM koji je bio dosta problematične strukture, sa puno malih fajlova i dubokih direktorijuma. Bez problema radi audio-ekstrakciju, i uopšte, radi izuzetno pouzdano i korektno. Ne greje se mnogo i nije mnogo bučan. Dokumentacija za korišćenje pisaa, SCSI adaptera i programa koji se dobijaju je dobra i pokriva većinu mogućih pitanja. Sve u svemu, dobro izbalansiran komplet koji obezbeđuje sve što je potrebno za rad.

Philips

Drugi uređaj koji smo probali dolazi iz „Philipsa“. Malo lepše kućište nego što je standardno, sa lepo dizajniranom „flokam“ i

tasterom za otvaranje. Sa zadnje strane je ostavljeno mesto za mali ventilator, ali nažalost prazno, tako da je gnjavaža oko nabavljanja ne-standardnog ventilatora ostavljena kupcu.

Ovaj snimač je nešto brži u čitanju i čita šestostrukom brzinom. Uređaj sa oznakom CDD 2600 je, nažalost, odbijao saradnju sa programom za audio ekstrakciju koji se dobija uz njega tako da tu mogućnost nismo uspeali da isprobamo. Software koji se dobija uz snimač je isti kao i u slučaju „Panasonica“, ali u ovom slučaju je to mnogo bitnije. Naime, snimač je uporno odbijao saradnju sa *EasyCD-om*. Možda bi neka novija verzija programa i uspela da radi, ali sve koje smo imali na raspolaganju jednostavno nisu videle

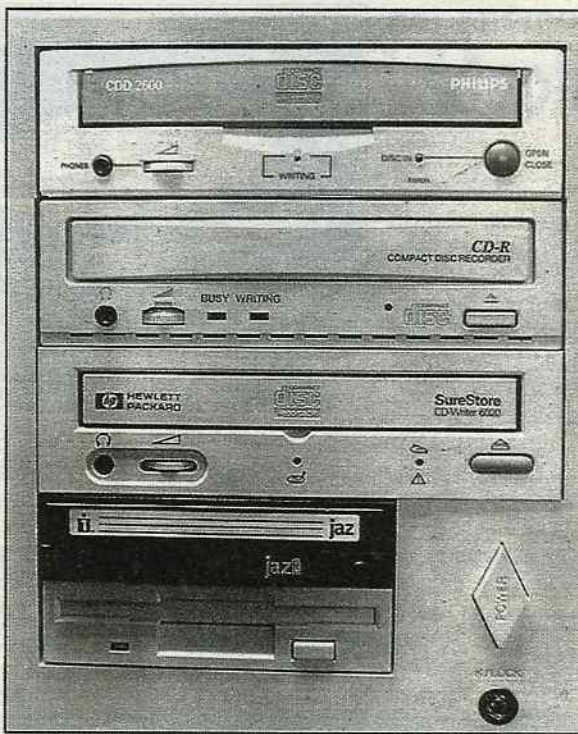

Snimio SLOBODAN POTIĆ

uređaj. Na sreću, Gear radi dobro i prepoznaje sve iz prve. Snimanje je na „Philipsu“ proteklo bez problema kada je u pitanju data disk, ali je bilo malih problema sa audio diskom. To ne bi trebalo da bude pravilo zato što je greška pri snimanju nastupila tek kod 80 odsto snimljenog diska. Kako se ispostavilo da je jedna pesma bila loše skinuta sa audio diska, a otprilike tu se nalazila, verovatno je to bio razlog zašto je snimanje zaustavljeno. Data CD je takođe snimljen bez problema što je bilo za očekivati, jer Gear radi isključivo preko *image* datoteke, tako da je mogućnost greške minimalna. Dokumentacija je kratka, ali dovoljna za većinu korisnika. Sve u svemu, jedino što se može zameriti ovom uređaju (što čak i nije njegova greška), je što nije podržan od „omiljenog“ programa.

Hewlett-Packard

Treći snimač na testu proizvod je renomiranog „Hewlett-Packarda“. Uređaj sa oznakom *SureStore 6020* jedan je u seriji *SureStore* masovnih medija koje HP forsira u poslednjih godinu dana. Uređaj je po konstrukciji isti kao i „Philipsov“ model, sem razlike u prednjoj masici. Nešto konzervativniji izgled uliva poverenje i jedino što mu se može zameriti je vrlo tvrd taster za otvaranje „fioke“. Uređaj se

kači na SCSI port, ali HP nudi i eksternu varijantu koja može da radi i preko paralelnog porta. Hlađenje je „rešeno“ na isti način, tako da je verovatno potrebno dodatno hlađenje u slučaju da se radi veliki broj diskova dnevno.

Ovaj snimač takođe radi čitanje šestostrukom brzinom, a pisanje dvostrukom i ponaša

se vrlo slično. Međutim, da ima razlike pokazuje tek u ozbiljnijem radu. Snimač radi audio-ekstrakciju bez problema brzinom koja zavisi od kvaliteta diskova, ali najčešće je šestostruka. Softver koji se dobija sa uređajem je oslabljena, ali potpuno upotrebljiva verzija programa *EasyCD*. Radi bez problema, kako sa data, tako i sa muzičkim diskovima i može se okarakterisati kao vrlo pouzdan.

Šta na kraju odabrati? Pa, tu se ne može dati neki generalni savet. Ako nemate SCSI adapter, a imate IDE disk sa koga se podiže sistem, onda je verovatno bolje uzeti komplet u čijem se sastavu nalazi *Panasonic CW-7501*. Ako želite sve da kupite odvojeno, možete birati između „Philipsa“ i HP-a i jedino što bi moglo da presudi je softverska podrška. U svakom slučaju kvalitet je vrlo ujednačen.

Rodoljub ILIĆ

TIP: SCSI CD-ROM čitač i pisač

INFO: model CDD 6200, read/write 6x/2x

PROIZVOĐAČ: Philips

KONTAKT: ACZ Computers

UTISAK: 88%

INFO: model SureStore 6020, read/write 6x/2x

PROIZVOĐAČ: Hewlett-Packard

KONTAKT: ACZ Computers

UTISAK: 88%

INFO: model CW-7501, read/write 4x/2x

PROIZVOĐAČ: Panasonic

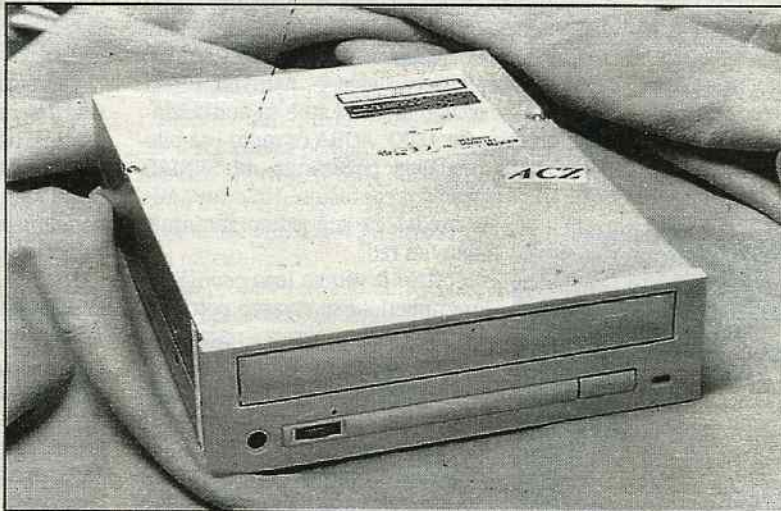
KONTAKT: Sampro

UTISAK: 84%

U poslednja dva-tri meseca, kroz našu redakciju je prošlo više od deset različitih CD-ROM uređaja. Iako je CD tehnologija jedna od „najprogresivnijih“ u poslednje vreme, više je nego očigledno da ona dostiže svoj vrhunac i da je samo pitanje vremena kada će otići u „penziju“ i biti zamenjena DVD (*Digital Versatile Disk*) tehnologijom. U doba vladavine dvo-brzinskih uređaja, pojava prvih četvorobrzinaca bila je ogromna stvar. Uređaji koji su nosili oznaku „4x“ stvarno su bili duplo brži, tehnološki napredniji, bolje su se snalazili sa različito snimljenim diskovima itd. U današnje vreme stvari stoje nešto drugačije. CD-ROM uređaji niču kao pečurke posle kiše, na tržištu se može naći gomila bezimernih modela, a dešava se da i renomirani proizvođači izbacuju modele sumnjivog kvaliteta. Za „Teacov“ 24-brzinac ne možemo reći da je „sumnjivog kvaliteta“, ali ono što možemo reći je da nikako ne zaslužuje oznaku 24x.

Drajv se po svom spoljašnjem izgledu nimalo ne razlikuje od prethodnih modela. Od „sitnica“ koje su se pojavile u poslednje vreme nedostaje auto-inject mehanizam (videli smo ga kod „Creative“ i „Samsung“ modela). No, ono što je mnogo važnije jeste tužna činjenica da se u praksi razlika između ovog i 16-brzinskog modela iste firme (testiranog u broju 5/97) kreće od „nikakva“ do „gotovo nikakva“. Jedino značajnije po-

TEAC 24x CD-ROM Neopravdana oznaka „24X“

boljšanje postoji kod vremena pristupa – sa 150 ms smanjeno je na 105 ms, što je sasvim pristojna vrednost. Programski testovi (izvršeni na konfiguraciji sa AMD-K6 procesorom o kojoj ste nešto više mogli da pročitate na prethodnim stranama) pokazuju transfer od 1900 KB/s, što je daleko, daleko od propisanih 3600 KB/s i

identično kao kod 16-brzinskog modela. Možeće je da je u pitanju to da, kao i „Mitsumijev“ model pomenut u „Hard/soft sceni“ u prošlom broju, uređaj zapravo povećava brzinu od centra ka periferiji diska i čitajući fajlove sa samog kraja diska možda i uspeva da postigne naznačenih 24x (3600 KB/s).

Tragajući na „Teacovom“ WWW serveru (<http://www.teac.com>) za preciznijim podacima o ovom drajvu, otkrili smo da on tamo ne postoji. Naime, do 16-brzinskog modela postoje uredni tehnički podaci za sve uređaje ponaosob, a od 24-brzinskog modela ni traga ni glasa. Izgleda da ni ne stižu da „okače“ podatke o novim modelima zbog brzine kojom se pojavljuju.

Iz rezultata testova sledi da kupovinom ovog drajva nećete u potpunosti dobiti ono za šta ste platili. Isto važi i za 16-brzinski model. Najpovoljnijom kupovinom i dalje smatramo dobre 12-brzinske modele (kao što su „Samsung“ i „Creative“, oba testirana u prošlom broju).

Vladimir PŘELOVAC

TIP: EIDE CD-ROM čitač

INFO: 1900 KB/s, 105 ms

PROIZVOĐAČ: TEAC

KONTAKT: ACZ Computers

UTISAK: 64%

Gigabajtne diskete

iomega Jaz

Prostora na diskovima nikad dosta i zato smo svedoci da kapaciteti tzv. „jedinica masovne memorije“ neprestano rastu. Poseban problem nastaje u situaciji kada veliku količinu podataka želite da prenesete na neki udaljeni računar. Diskete su zaista postale premale, pa se možda možemo poslužiti kablom, lokalnom mrežom ili Internetom, ili ugraditi „flocku“ za IDE hard diskove. Ipak, čini se da je najbolje rešenje korišćenje izmenjivih diskova, kao što je *Zip*. Pošto koriste pokretni medij sličan disketi, ovakvi uređaji pružaju praktično neograničeni kapacitet, zavisno od toga sa koliko disketa raspolazete.

Taman smo se zadovoljili *Zip* drajvom, a iz iste firme „iomega“ stiže *Jaz* drajv. Za razliku od

Zipa, *Jaz* je zasnovan na istoj tehnologiji koja se koristi kod hard diskova. To je omogućilo da izmenjivi 3,5-inčni kertridž (toliko mali da bismo ga pre nazvali disketom) može da primi čak 1 gigabajt (1020 MB) podataka.

Uređaj stiže sa uputstvom i odgovarajućim softverom. Postoji interna i eksterna varijanta uređaja i obe se povezuju preko SCSI interfejsa, dok eksterni model postoji i u varijanti za priključivanje na paralelni port računara.

Mi smo probali interni (dakle SCSI) model *Jaz* drajva. Ugradnju, povezivanje i instalaciju pratećeg softvera obavili smo vrlo lako i brzo – za nekoliko minuta *Jaz* bio je spreman za upotrebu. Nakon instalacije disk dobija svoje slovo u DOS-u i ikonu u Windowsu, tako da se koristi kao i svaki drugi flopi ili hard disk.

Jedina preostala značajna osobina uređaja je brzina. Prema podacima proizvođača prosečan transfer bi trebalo da iznosi oko 5,5 MB/s. Prema našim iskustvima, u praksi je to nešto manje, ali i dalje je u pi-

Snimio SLOBODAN POTIĆ

tanju brzina u rangu klasičnih hard diskova. Napominjemo da, kao i kod *Zipa*, varijanta eksternog *Jaz* drajva koja se priključuje na paralelni port ostvaruje višestruko manju brzinu pisanja i čitanja podataka, ali zato možete razmenjivati podatke i sa nekim ko nema ovakav uređaj, tako što ćete ga celog prošetati do udaljenog računara.

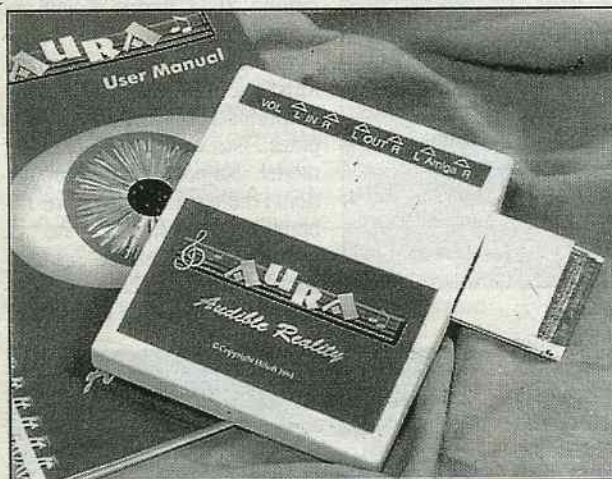
Sve u svemu, „iomega“ je sa *Jaz* drajvom kompletirala ponudu svojih uređaja sa izmenjivim medijima. Zavisno od količine podataka kojima baratate, imate izbor – *Zip* sa disketama od 100 MB ili *Jaz* sa kertridžima deset puta većeg kapaciteta.

Tihomir STANČEVIĆ

TIP: Izmenjiva disk jedinica
 INFO: 3,5 inča, 1020 MB, int./ekst., SCSI/paral.
 PROIZVODAČ: iomega
 KONTAKT: ACZ Computers
 UTISAK: 92%

Ovaj proizvod firme HiSoft namenjen je vlasnicima A1200 i A600 i napravljen je 1994. godine. AURA je 12-bitni digitalizator zvuka koji se priključuje na PCMCIA slot.

Spoljni dizajn na prvi pogled izgleda fino, ali kada ga postavite na predviđeno mesto, ne izgleda sve tako. Naime, kertridž bukvalno visi sa strane i morate se poslužiti nekim predmetom kao podmetačem (na primer omot CD-a). Na uređaju se nalazi stereo-ulaz i stereo-izlaz. U pakovanju se pored digitalizatora, nalazi i softver na jednoj disketi, kompletno uputstvo na engleskom jeziku i stereo kabl.

HiSoft AURA (Audiable Reality)

Zabavljanje digitalizacijom

Minimalna konfiguracija je A1200 ili A600 sa 1 MB memorije, ali tek sa Fast RAM-om i hard diskom imate mogućnosti da se više pozabavite digitalizatorom i imate mnogo veće mogućnosti semplovanja. Potreban vam je, naravno, i neki izvor zvuka, recimo muzički stub sa audio izlazom (obično piše AUX). AURA će raditi i sa bilo kojim MIDI uređajem povezanim na SERIAL port, ali proizvođač preporučuje „HiSoftov“ MIDI uređaj, za koji jedino garantuje ispravan rad.

Softver je veoma lepo osmišljen. Programeri su se stvarno potrudili da naprave program namenjen profesionalnoj upotrebi. Mnoštvo opcija omogućava vam da sa zvukom radite bukvalno sve što zaželite. Semplove možete da snimate u različitim formatima, da ih skraćujete i pravite specijalne efekte (FX opcija). Softver ipak ima neke mane, o čemu ćemo kasnije.

Uputstvo je, po nama, savršeno urađeno. Pored informacija važnih za uređaj i uputstva za upotrebu programa, postoje i osnovne informacije o kompjuterskim izrazi-

ma, pa i informacije o tome šta je na primer RAM, ROM, hard disk, MIDI itd. To je zanimljiva stavka naročito za početnike koji još nemaju iskustva sa kompjuterima.

Sada malo o lošim osobinama. Ovaj proizvod smo testirali na A1200, Blizzard 1260, 18 MB, HD itd. Loše karakteristike softvera su se odmah ispoljile, verovatno zbog njegove starosti. Naime, u kombinaciji sa Blizzardom 1260 Amiga se non-stop resetovala, dok je u kombinaciji sa Blizzardom 1230 sve savršeno funkcionisalo.

Kvalitet semplovanja zavisi od mogućnosti vaše konfiguracije – koliko para, toliko muzike.

Ako se nećete baviti profesionalnim primenama, AURA će zadovoljiti vaše potrebe - više je nego dobra za kućnu zabavu i amatersku upotrebu. Ako imate novca za ovaj proizvod, a nemate nameru da nadograđujete računar akceleratorskim karticama novije proizvodnje i želite da se iz zabave bavite obradom zvuka, nećete se razočarati.

Darko ĐORĐEVIĆ

TIP: Digitalizator zvuka za Amigu
 INFO: stereo ulaz/izlaz
 PROIZVODAČ: HiSoft
 KONTAKT: ACZ Computers
 UTISAK: 76%

VisualAge for Java 1.0

IBM-ova familija alata za objektno-orijentisani RAD (Rapid Application Development)

Gama *VisualAge* alata zaista je u skladu sa sloganom „platform of choice, language of choice“ - posebno gledajući jezike čiji izbor ide od potpuno objektnih (*SmallTalk*, *Java*) preko najpopularnijih (C++) do naizgled raritetnih, ali u praksi solidno korišćenih (*OO Cobol*, *Basic*, *4GL*). Nezavisno od izbora jezika forsira se filozofija pravljenja aplikacija putem tzv. „Visual Construction from Parts“. Jednostavno, kod se danas ne piše, već konstruiše.

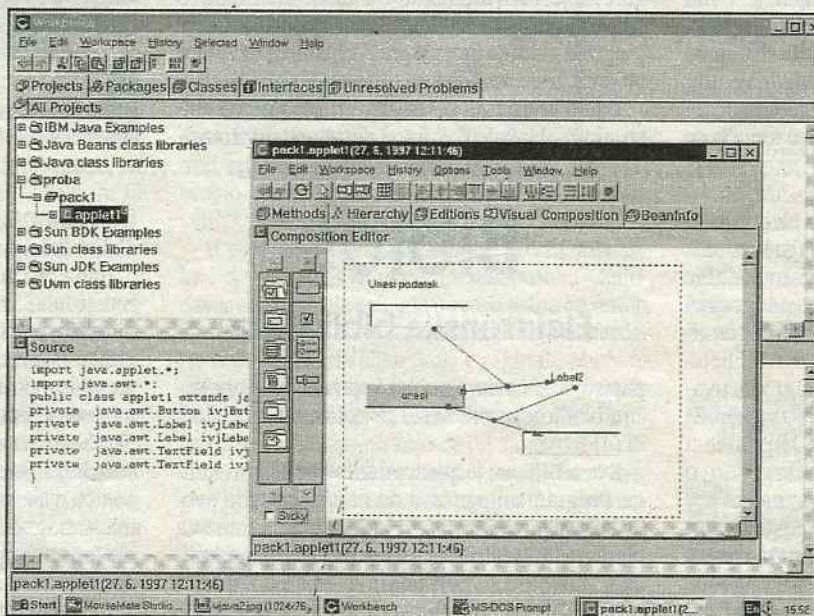
Ono što velika većina čitalaca sada primećuje je da oni za te alate nisu ni čuli, a kamoli videli ih uživo, iako bi se solidan broj pohvalio određenim znanjem iz nekog od gore navedenih jezika. Štaviše, verovatno će tako i ostati. Ovi alati nisu kompajleri za određene jezike pa čak ni razvojna okruženja za određene operativne sisteme: oni su sve to i mnogo više od toga. Tu se sada stiču elementi tradicionalnih CASE alata, baza podataka i WEB izdavaštva. Zaključak: *Visual Age* nećete vi odabrati da uradite neki posao, već ćete dobiti zadatak da u njima nešto uradite.

VisualAge for Java 1.0 je najnoviji izdanak familije, što je i logično jer se i *Java* poslednji pojavio na tržištu. Na primer, *SmallTalk* je već dogurao do verzije 4. Pored *Java* razvojnog okruženja, kome ćemo posvetiti ostatak opisa, IBM naglašava da je ovo alat napravljen za povezivanje *Java* klijenata sa postojećim server aplikacijama i pripadajućim podacima, i za proširenje postojećih aplikacija ka Internetu/intranetu. Razvoj klijent/server aplikacija i jeste ono za šta će se većinom koristiti *VisualAge for Java*, ali to neće biti naša tema. Probaćemo da istražimo novitete koje donosi *VisualAge* okolina i posebno njena *Java* podklasa. Moramo, dakle, da menjamo i terminologiju.

Da objasnimo prvo termin *Repository*. Naime, vi možete napisati aplet, iskompajlirati i startovati, ali da uopšte ne znate gde se on na disku nalazi. Setićete se da ste upisali ime projekta, pa ime paketa, pa ime apleta ali se nećete setiti nijednog fajl dijaloga. Svi projekti sa pripadajućim paketima čuvaju se u nečemu što se zove *Repository*, što je, praktično, baza podataka. Sem toga, čuvaju se i sve prethodne verzije metoda i svega, već potrebnog. *Repository* na početku sadrži nekoliko projekata koje sadrže primere iz JDK 1.1, BDK, originalne *java.** klase itd. Postoje opcije za export/import za prebacivanje klase iz *Repositoryja* u fajl(ove) i obratno. Iako deluje čudno, ovakav sistem je vrlo prirodan i vrlo lako se na njega navikava.

Kad smo već tu, primetimo da se dosta akcija može uraditi na neočekivano lak način. Na primer, ako iz glavnog prozora (zvanog *Workbench*) iz liste projekata izaberemo *Sun JDK examples* i nadalje neku klasu iz default paketa (npr. *TicTacToe*), pritisnemo desno dugme i izaberemo *Run/InAppletViewer*, aplet se, je li, startuje.

Scrapbook je zaista izvrsna ideja preuzeta iz ostatka *VisualAge* familije. Može se samo pretpostaviti koliko to olakšava učenje nekog novog jezika, što je posebno važno za *Java*. Pazite sad: *scrapbook* (vrlo uprošćeno gledano) je tekst editor u kome možete pisati bilo šta, ali se recimo odlučite za *Java* delić koda. I recimo napišete tako `System.out.println(„Svet Komputera“)`, što je praktično ekvivalent print Basic komande.

Zatim označite tu liniju, pritisnete desno dugme i izaberete *Run*. Da obratimo pažnju: mi ne radimo u nikakvom projektu i ovo što smo napisali nije deo nikavog metoda, još manje klase. To je samo fragment koda koji će se startovati i u nezavisnom konzolnom prozoru ispisati ime lista koji najviše volite.

Ako pređemo sa vrlo uprošćenog gledanja na samo uprošćeno gledanje, mi ćemo shvatiti da možemo imati više ovakvih stranica gde pišemo fragmente koda. Primetite, i u jednoj stranici možemo imati više nepovezanih fragmenata ali ih ne možemo izvršavati istovremeno. Sem toga može da se odredi kontekst klase i interfejsa u kome će kod izvršavati. U tom kodu možemo definisati i promenljive bilo kog tipa, tj. bilo koje klase iz *Repositoryja*. Kakav sjajan način za ispitivanje *java.** klase! Opcije *Inspect* i slične izlaze iz uprošćenog gledanja, na koje se ograničavamo, ali pomislite šta ako se tu umeša i dibager?

Dibager nećemo umešati, ali treba pomenuti da ima sve ono što dibager mora da ima plus ono što *Rapid Application Development* zahte-

va. A to je mogućnost dodavanja klase ili metoda, te promene metoda u fazi debugovanja (!) tj. testiranja (!!) uz inkrementalnu kompilaciju (tj. samo ono što treba).

Revnosni čitalac će se setiti smeće rečenice iz uvoda da se „kod ne piše već..“ a do sada smo (oduševljeno) opisivali kako se kod može brzo hm... napisati i startovati. Magije nema - neki delovi koda se, poput algoritama, moraju ručno kodirati. Ali to nije ciljna kategorija aplikacija za *VisualAge*, takve stvari će se već pronaći u nekoj klasi. Ono što će se najviše pisati jesu dijalozi sa nekim transakcijama iz baza podataka. U takvim situacijama, pokazuje se da vizuelizacija može da donese puno i to je iskorišćeno kao *Visual Composition*.

Visual Composition je najlakše objasniti tamo gde se i najčešće koristi - oko GUI poslova. Svaka kontrola u Windows terminologiji je *Part* u *VisualAgeu*. Svakom partu dodeljuje se jedan objekat odgovarajuće klase (*Button* itd.) kao članica klase nekog dijaloga. Kada se klikne na neki *Button* obično je potrebno pokupiti podatke iz partova za unos podataka i poslati ih kao argumente ne-

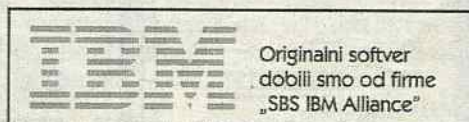
ke poruke trećem partu. Znači: kliknemo na *Button*, kažemo „on click“ ili analogno i povežemo sa npr. *TextField* partom i njegovim metodom *setText()*. Dakle kada kliknemo objekat koji reprezentuje *Button* pozvaće *setText()* objekta koji reprezentuje *TextField*. Ako je potrebno pokupiti argument iz parta samo dodajemo još jednu vezu.

Visual Composition Editor radi na već opisanom principu. Kod za ono što bukvalno nacrtate (uz par klikova) se automatski generiše. Možete ga pogledati i uočiti da je čitljiv, i da bi tako i vi mogli da pišete.. ali nema potrebe. Partovi, primetimo, nisu samo GUI objekti. To mogu da budu npr. upiti ili čitave transakcije iz baze podataka. U stvari, to će najčešće u budućnosti

biti *JavaBeanovi*, koji služe za vezu *Java* klijenata sa serverima bilo *Java* ili C++ (preko RMI metode) ili sa *Data* serverima preko *JDBC* (*Java Database Connectivity*).

„Šta reći“, citirajmo selektora naše fudbalske reprezentacije. Superozbiljan alat za superozbiljne korisnike koji paze na novac, ali ne štede na njemu. Iskreno se nadamo da će neko od čitalaca imati prilike da radi u *Visual Age for Java*. Ja bih, svakako, voleo.

Dorđe VULOVIĆ

TIP: Alat za razvoj aplikacija

PLATFORMA: Windows 95/NT, OS/2 i druge

MEDIJ: 1 CD

Prednosti

Prilagođenost timskom radu; vizuelizovani razvoj programa.

Nedostaci

Gotovo isključivo namenjeno razvoju većih sistema.

Auto Insight

Vaš lični automehaničar

Auto Insight je koristan priručnik za sve one koji vole sami da „čackaju“ oko svog automobila. Program na interaktivni način pokazuje kako radi automobil i od kojih delova je sastavljen. Prema pisarnju specijalizovanih američkih časopisa posvećenih automobilima, *Auto Insight* predstavlja jedan od najsveobuhvatnijih računarskih projekata koji se bave tematikom automobila.

Auto Insight je izvanredno sredstvo za sticanje novih znanja. Mogu ga koristiti svi ljudi, počevši od onih koji ništa ne znaju o automobilima, pa sve do profesionalnih automehaničara. Program do detalja objašnjava sve delove automobila i način na koji oni rade. Identifikovano je i objašnjeno više od 1900 delova. Svaki deo, počevši od prednjeg pa sve do zadnjeg branika, je grafički prikazan i objašnjena je njegova svrha. Osim pojedinačnih delova, objašnjen je i rad svih sistema koji se nalaze u automobilu (električni sistem, sistem kočnica, menjač, sistem za dovod goriva, sistemi za grejanje i hlađenje itd).

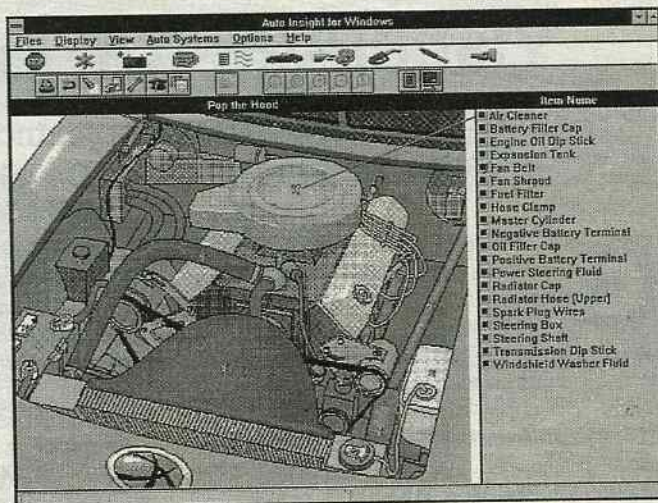
Svaki od delova je prikazan odgovarajućom slikom i tekstom koji sadrži podatke o tome kom

sistemu pripada, kao i kakav je njegov značaj za rad automobila. Takođe, postoji i veliki broj linkova ka delovima koji su povezani sa radom odabranog dela. U nekim slučajevima, date su i animacije koje služe da praktično prikažu kako rade određeni sklopovi delova.

Ukoliko smatrate da ste dobar poznavalac materije, možete proveriti svoje znanje u kvizu. Pitanja su raspoređena u više nivoa težine, od početnog, pa sve do nivoa za eksperte.

U programu nije opisan samo način rada automobila. Tu se mogu pronaći razni korisni podaci o njihovoj upotrebi. Na primer, objašnjen je hemijski sastav različitih vrsta goriva i njihove karakteristike, kako smanjiti potrošnju goriva u vožnji, koji je optimalan režim rada motora, šta uraditi u slučaju saobraćajnog udesa, koji način vožnje omogućava najbolje sagorevanje goriva (znači dotaknute su i teme o očuvanju životne sredine) itd. U posebnom delu programa dat je kratak pregled istorije automobilizma, a pomenute su i automobilske trke.

Demo verziju *Auto Insighta* (u kojoj nema tekstualnih objašnjenja), kao i detaljnije informaci-

je o ovom i ostalim programima serije *Insight*, možete pronaći na WWW-u na adresi <http://www.infograph.com/insight.htm>.

Branislav BUBANJA

TIP: Podaci o načinu rada automobila

PLATFORMA: PC, (Win 3.1x, 95)

MEDIJ: 1 CD

Prednosti

Veliki broj informacija o radu automobila.

Nedostaci

Loše urađene animacije rada sklopova.

Biblos je sistem koji služi kao elektronska biblioteka na računaru, a knjige koje se u njoj nalaze izgledaju kao konvencionalne (štampane) knjige. Program omogućava lako korišćenje i dozvoljava sofisticirano pretraživanje i listanje knjiga koje se nalaze u biblioteci. To je profesionalni elektronski alat za čuvanje dokumenata i knjiga na PC računarima i mrežama računara. Osnovni cilj je bio da se u potpunosti sačuva izgled dokumenta kao u štampanoj verziji knjige. Osim toga, moguće je dodavati grafičke elemente koji ne postoje u originalu, kao i hypertext linkove ka određenim poglavljima knjige, ili čak, ka drugim knjigama. Program je prvenstveno namenjen izdavačima koji zajedno sa klasičnim verzijama mogu da izdaju i elektronska izdanja knjiga, zatim onima koji barataju sa velikim količinama podataka na

Biblos

Elektronska biblioteka

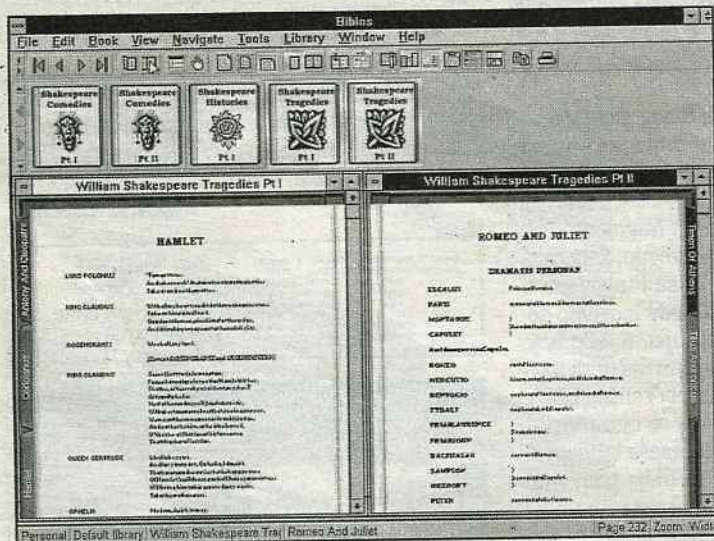
papiru, kao i svima onima koji žele da svoju kućnu biblioteku premeste sa polica na hard disk ili CD ROM.

Sve u Biblosu je zasnovano na konceptu knjige. Program omogućava da napravite sami svoju kolekciju elektronskih knjiga koja se naziva biblioteka. U bilo koje vreme možete listati knjige u biblioteci i vršiti pretraživanje po zadatim rečima. Biblos dozvoljava da organizujete svoje knjige u različite biblioteke. Možete kreirati neograničen broj biblioteka u kojima će biti proizvoljan broj knjiga. Na primer, možete napraviti biblioteku sa računarskim knjigama, biblioteku u kojoj ćete smestiti kompletna Šekspirova dela itd. Mrežna verzija programa omogućava kreiranje javnih biblioteka koje će biti dostupne svima koji imaju pristup mreži, ili privatnih biblioteka koje će biti dostupne samo vama. Prebacivanje knjiga u format Biblosa je veoma lako. Potrebno je samo da imate fajl u Rich Text Formatu (RTF) koji ćete konvertovati u Biblos format. Jednom kada se knjiga nađe u Biblos formatu možete je snimi-

ti na CD-ROM, držati na svom ili mrežnom hard disku, štampati itd.

Kada otvorite knjigu iz neke od biblioteka možete je listati po stranicama, odabirati poglavlja, ili vršiti pretraživanje. Moguće je otvoriti više knjiga istovremeno. Ograničenje je samo veličina vašeg ekrana i memorija računara. Takođe, moguće je istu knjigu otvoriti više puta (recimo, ako želite da vidite na koju literaturu se poziva određena referenca). Kada je knjiga otvorena, postoji više načina za manipulisanje stranicama. Omogućeno je zumiranje stranice, odabiranje formata prikaza stranice na ekranu (jedna ili dve stranice, sa ili bez prozora za direktan pristup poglavljima), ili prikazivanje stranice preko celog ekrana. Naravno, ako vam je lakše da čitate sa papira nego sa ekrana, svaku od knjiga, ili deo knjige koja se nalaze u biblioteci, možete odštampati.

Jedna od opcija koja daje prednost elektronskim izdanjima nad klasičnim je mogućnost lakog pretraživanja. U ovom slučaju, ono je izuzetno kvalitetno izvedeno. Moguće je izvršiti kompleksno pretraživanje teksta u okviru jedne knjige ili u okviru svih knjiga u biblioteci. Kada se naznači reč ili fraza koju želite da pronađete, Biblos će napraviti listu svih mesta na kojoj se ta reč ili fraza pojavljuju. Pri tome će napisati u kojoj knjizi, u kom poglavlju i na kojoj strani se traženi tekst nalazi. Na taj način je veoma jednostavno pronaći tačno onu stranicu koja vam je potrebna. Veoma zanimljiva (i veoma korisna) opcija je pretraživanje pomoću sinonima. U različitim knjigama se mogu koristiti različiti izrazi, kao što su republika, nacija, zemlja, teritorija itd. a koje znače istu stvar. Konvencionalnim načinom pretraživanja lako se može desiti da ne pronađete ono što vam treba samo zato što kao

subjekat pretraživanja niste naveli odgovarajući izraz. Mnogo je lakše napraviti sinonim pod nazivom, recimo, „država“ za koji ćemo vezati sve izraze koji se odnose na državu. Kada kao subjekat pretraživanja navedemo „država“, Biblos će po svim knjigama tražiti reči republika, nacija, zemlja, teritorija itd. Zaista zgodna i veoma upotrebljiva stvarčica.

Stranicu koja vam još nekad može zatrebati možete smestiti u Bookmark, tako da joj kasnije možete pristupiti jednim klikom miša. Još jedna korisna opcija koju ovaj program omogućava data je pod imenom Sticky Notes. Iza ovog

imena krije se pisanje po marginama knjige, što je naročito popularno među učenicima i studentima. Naravno, ovdje se to ne radi bukvalno, već se otvara novi prozor u kome se upisuju beleške, a koji se linkom vežuje za određenu stranicu.

Na kraju, možemo se zapitati kolika je stvarna upotrebnost ovog programa. Naravno, niko ne očekuje da ćete knjige iz svoje privatne kolekcije prekućavati ili skenirati da biste ih prebacili u elektronski oblik. Ali, sa druge strane, Internet je pun elektronskih izdanja različitih knjiga, koja se nalaze u raznim formati-

ma (ASCII, Word, PDF itd). Dovoljno je samo preuzeti one knjige koje vas interesuju, konvertovati ih u RTF, a odatle u Biblos format i postaviti u odgovarajuću elektronsku policu. Pa zašto onda to ne iskoristiti?

Branislav BUBANJA

TIP: Program za kreiranje i manipulisanje elektronskom bibliotekom

PLATFORMA: Windows 3.1x, 95

MEDIJ: 4 diskete

Prednosti

Sortiranje knjiga po različitim bibliotekama; kvalitetno pretraživanje.

Nedostaci

Konverzija u Biblos format je moguća samo iz RTF formata.

Ptice Apatina

Domaći program o pticama apatinskog kraja

Uvek se obradujemo kada dobijemo priliku da vidimo na delu neki domaći program. Na žalost, to se ne dešava previše često. Zašto je takva situacija, to je pitanje koje ćemo ostaviti za neki drugi tekst, a ovdje ćemo se malo pozabaviti konkretnim programom.

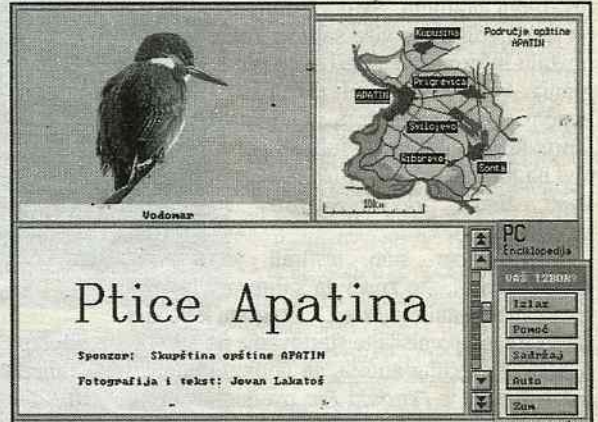
„Ptice Apatina“ nije baš „najsvežiji“ program, ali s obzirom da je delo domaćih autora i da po svom kvalitetu zaslužuje prikaz, bilo bi šteta da se šira javnost ne upozna sa njim. Program je napisan uz podršku Skupštine opštine Apátin, autor programa je Ilkić Miodrag, a tekst i fotografije su delo Jovana Lakatoša.

Svrha ovog programa je da se na jednom mestu sakupe podaci o pticama koje obitavaju u apatinskom kraju. Od 279 vrsta ptica, koliko je do sada registrovano u toj opštini, u programu je obrađeno 34 vrste. Stiče se utisak da je kriterijum odabira vrste ptica koje će biti obrađene u programu, brojnost (odnosno malobrojnost) populacije.

Ptice su podeljene u nekoliko grupa (močvarice, grabljivice, šljukarice, droplje i pevačice). Za svaku obrađenu vrstu postoji fotografija i kratak,

ali sadržajan tekst. U tekstu su ukrajno navedeni najvažniji podaci o određenoj vrsti. Dati su domaći i latinski naziv vrste ptice, način ishrane, način gneždenja i način života. Pod načinom života podrazumeva se da li je ptica selica i ako jeste u kom periodu godine se može videti u apatinskom kraju. Takođe, navedene su lokacije u apatinskoj opštini na kojima se data vrsta može pronaći. Radi lakšeg snalaženja u gornjem desnom uglu ekrana programa se nalazi mala mapa apatinske opštine sa naznačenim lokacijama. Na kraju, data je godina kada je određena vrsta prvi put primećena u blizini Apatina, brojno stanje populacije, kao i procena kretanja veličine populacije u budućnosti.

U programu postoji mogućnost zumiranja slike koja vas vam se učini interesantnom. Međutim, ovoj opciji bi se mogla navesti jedna od retkih zamerki u programu. Naime, zumiranje je izvedeno tako što se ista slika (koja u originalu obuhvata manje od četvrtine ekrana) „razvuče“ na veličinu celog ekrana. Kao rezultat dobija se slika mnogo lošijeg kvaliteta na kojoj se ne mogu dobro uočiti detalji. Još jedna zanimljiva opcija koju ovaj program nudi je automatski pregled. Na ovaj način možete pregledati fotografije svih obrađenih vrsta ptica, ali ne i tekstualne podatke.

Program „Ptice Apatina“ predstavlja pokušaj da se na jedan nov način sačuvaju podaci o životinjskoj (tačnije ptičjoj) populaciji u okolini Apatina. Izveden je tako da bez većih problema može da posluži i kao nastavno sredstvo. Prava je šteta što program obuhvata samo ovu oblast.

Branislav BUBANJA

TIP: Podaci o pticama apatinskog kraja

PLATFORMA: DOS

MEDIJ: 1 disketa

Prednosti

Jednostavan rad; sažeti, ali dobro odabrani podaci o pticama.

Nedostaci

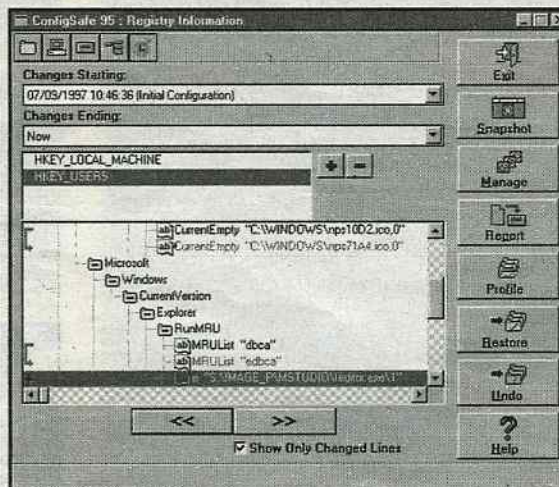
Loše izvedeno zumiranje; uska tema (pa time mali broj obrađenih ptica).

Sigurno ste imali problema sa Windows 95/Windows NT Registry datotekama i znate da nisu tako jednostavne za kontrolisanje i manipulaciju, kao što je bilo ranije sa Windowsom 3.1. Ja sam otkrio jedan veoma koristan program koji dozvoljava na veoma lak način kopiranje celog registrija sa dodacima za fajlove kao što su SYSTEM.INI, WIN.INI, PROTOCOL.INI, AUTOEXEC.BAT, CONFIG.SYS i sve ostale koje želite da snimate i zapamtite. Korisnici koji koriste Windows 95/NT za testiranje novih programa sigurno su bili često u situaciji da posle instaliranog novog programa sistem prestane da radi i posle se nikad ne povraća u normalno stanje. Ako vam se to desi onda vam predstoji mukotrpan rad da sve vratite u normalno stanje.

Instaliranje je veoma jednostavno i pristupačno za svakoga. Prednost je ta da kad imate ovaj paket instaliran na PC-

ConfigSafe 95

Praćenje i čuvanje Windowsovih Registry fajlova

u uvek možete ići korak unazad i vratiti sve kad je radilo kako treba. Pored Windows 95 grafičke (GUI) verzije vraćanja podataka isto

tako postoji i DOS verzija koja dozvoljava da restartujete Windows 95 u singl mod i vrati prethodno stanje registra. Sve promene koje su napravljene prikazane su u bojama tako da su lakše za praćenje.

Cena paketa je 60 USD za jednu licencu. Ovaj veoma interesantan softverski paket možete naći putem Interneta i skinuti sa www.imagine-lan.com. Probna verzija radi dve nedelje.

Damir GRUBIŠA

TIP: Program za praćenje promena sistema

PLATFORMA: PC, Windows 95

MEDIJ: 2 diskete (2 MB)

Prednosti

Lak oporavak bilo kog prethodnog stanja; prati sistemskim fajlovima, ali i po izboru.

Nedostaci

Šta reći?

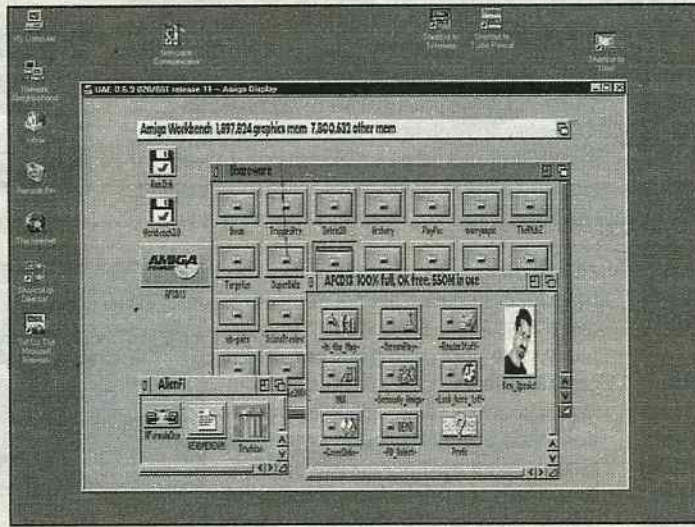
UAE - The Ubiquitous Amiga Emulator

Za sve koji osećaju nostalgiju za svojom Prijateljicom

Amiga emulator na PC-u? Nemoguće! Da, tako je mislio čak i autor UAE-a, tako da se prva verzija (0.1) zvala *Unusable Amiga Emulator*.

No svakako je činjenica da je do danas, osam meseci od početka projekta, UAE zainteresovao ljude širom sveta i počeo da se razvija neverovatnom brzinom. Svakim danom na Internetu je sve više sajtova koji pružaju informacije u vezi ovog programa. Autor Bernd Šmit (Schmidt) je prvu verziju emulatora uradio za Linux dok su do danas nastali portovi na mnoge platforme (*DOS*, *Windows*, *MacOS*, *BeOS*, *NextStep* i mnoge druge).

Verzija koju smo testirali je *Win32/DirectX*, što znači da zahteva *Windows 95/NT 4.0* i instaliran *DirectX*. Program je veoma zahtevan, ne pomišljajte startovanje na 486 računaru. Po rečima autora, za potpuno udoban rad potreban je *Pentium Pro* overklokovan na 233 MHz. Ne, nemojte očajavati - program će raditi vrlo dobro i na običnom Pentiumu na 100 MHz, ali ipak na takvoj konfiguraciji nikako nije preporučljivo startovati zahtevnije programe (*Shadow Of The Beast II?*) jer ćete se veoma razočarati brzinom. UAE emulira Motorolin 68020 procesor sa 68881 koprocesorom, OCS grafički čip-set sa nekim poboljšanjima preuzetim iz ECS čipseta, može alocirati 2 MB *Chip* memorije, 8 MB *Fast* i 1 MB *Slow* memorije (maksimalnih 11 MB na raspolaganju). Maksimalna rezolucija je 1024 x 768, a moguć je rad preko celog ekrana ili u prozoru. Podržana su do četiri flopi drajva (simulirana, gotovo je nemoguće povezati Amigin drajv na PC), hard disk emulacija (kao poseban *image* fajl ili preko direktorijuma),

WorkBench 3.0 u rezoluciji 640 x 480

pristup CD-ROM drajvu, emulacija džojstika na numeričkoj tastaturi, miš. Zvuk je četvorokanalni, 8-bitni ili 16-bitni, stereo (samo u *Win32* verziji). Moguć je pristup serijskim portovima, dok paralelni port, iako podržan, ne radi najbolje. Autor je i vrlo lepo prebacio Amiginu tastaturu tako da, na primer, 'Windows' tasteri na PC tastaturi služe umesto 'Amiga' tastera, te rade sve prečice na koje ste navikli.

Zbog kopirajta na Amigu, uz program nisu distribuirani svi elementi koji su potrebni za njegovo korišćenje, tako da je potrebna i prava Amiga da bi se emulator osposobio za rad. *Windows* verzija zahteva da se parametri podešavaju isključivo iz komandne linije, što malo otežava snalaženje, ali se na Internetu mogu naći programi za učitavanje koji zamenjuju nepostojeći GUI (*Graphical User Interface*) od kojih bismo izdvojili *UAE Launcher* (v3.7). Obavezno

nabavite neki od njih ili ćete poludeti od nameštanja emulatora iz komandne linije.

Kada jednom osposobite emulator, iznenadićete se koliko su autori dobro odradili posao. Ako ne možete drugačije, UAE možete da nabavite sa „Politika BBS-a“ (verzija 0.6.9 r9). Poslednja *Win32* verzija (0.6.9 r11) je oko 10 odsto brža od prethodne, ali i nestabilnija. Najveći problem UAE-a je emulacija zvuka koja je dosta spora (potreban je bar P133 za dobar utisak). To se manifestuje tako što je zvuk na slabijim mašinama, u stvari, neodređeni eho (konstantno ponavljanje zadnjeg sempla koji je obrađen). Lista programa i igara koji rade je veoma velika, mada dosta igara zahteva

dodatno angažovanje dok ne prorade (treba isprobati dosta parametara).

Uz UAE ćete se setiti starih dana uz vašu Prijateljicu i opet poigrati sa nekim legendarnim igrama. Iako je Amiga emulator za sada nekompletan, euforija koja je nastala je velika. Ljudi širom sveta dokazuju njegovu upotrebljivost i time što postavljaju Internet stranice koje su „urađene 100% pod Amiga emulatorom“. Ipak, zbog emuliranja Amiga 500 računara, značaj ovog emulatora je smanjen, jer se pod njim ne može koristiti noviji softver.

Nenad ORLIĆ

Pokretanje emulatora

Napravite jedan direktorijum u koji će te staviti izvršni fajl „uae020.exe“. U njemu formirajte direktorijum ADF u kome će te čuvati ADF fajlove (image disketa) i još jedan direktorijum koji će vam služiti kao Amigin hard disk.

Programe „transdisk“ i „transrom“ prebacite na Amigu. Oni služe za prebacivanje Amiginog ROM-a i pravljenje ADF fajlova od disketa. Komandom „transrom >DH0:kick.rom“ Kickstart se iz ROM-a Amige kopira na DH0 hard disk. Program transdisk pravi ADF fajlove isključivo od gotovih disketa, njime se ne mogu praviti image fajlovi sa hard-diska. Komanda za pravljenje image fajlova je „transdisk >DH0:ime_fajla.adf -d trackdisk 0 -s 0 -e 79“. Ovim se naredjuje programu da napravi image „ime_fajla.adf“ od diskete koja se nalazi u DF0 uzimajući sektore 0-79 (tj. cela disketa). Na ovaj način prvo napravite Workbench disketu. Ove fajlove prenesite na PC (možete ih upakovati pa snimiti na disketu ili prebaciti serijskim kablom). Pošto UAE može da uzme direktorijum kao hard disk amige, najlakše je kasnije sve ostale fajlove prebaciti serijskim kablom. Pošto Amiga koristi dugačka imena fajlova mora se koristiti neki Windows komunikacioni program.

Komandna linija za prvo startovanje bi bila sledeća: „uae020 -0 wb30.adf -F 8 -O 640:480:Yxcd -n i 3 -c 4“. „Wb30.adf“ je ime image fajla u kojem je Workbench. Ovim je emulator startovan u rezoluciji 640 x 480 sa centriranim fajlima i sa 2 MB *Chip* i 8 MB *Fast* memorije.

Ovo svakako nije dovoljno za ozbiljniji rad sa emulatorom. Za to ćete morati da pročitate uputstvo. Pošto je autoru slato mnogo pitanja na odgovore koji su sadržani u dokumentacionim fajlovima, zaštitio je program lozinkom, te ga može startovati samo onaj ko je proučio dokumentaciju.

Ako imate neka pitanja (ali bolje da su dobra!), primedbe, predloge, možete kontaktirati autora na njegov mail crux@pool.informatik.rwth-aachen.de.

UAE na Internetu

Oficijalni UAE home page:

<http://www.schokola.de/~stepan/uae/>

Oficijalni Win32 port home page:

<http://www.informatik.tu-muenchen.de/~ortmann/uae/>

UAE launcher home page:

<http://www.toptown.com/NOWHERE/uae/UAE.htm>

UAE classics, igrice za Amigu:

<http://home6.inet.tele.dk/aqvist/uae/>

Emulation Palace:

<http://www.dipper.com/palace/amiga.htm>

Amiga Pages:

<http://www.geocities.com/Baja/3812/>

Emulator Haunt

<http://www.captainnemo.demon.co.uk/>

Neophodni fajlovi:

- Instalaciona arhiva UA Emulatora,
 - „kick.rom“, image Amiginog KickRom-a,
 - Workbench disketa,
 - programi „transdisk“ i „transrom“.
- Programi koje bi trebalo nabaviti:
- UAE Launcher 3.7,
 - ADF Suite 1.5.

TIP: Emulator Amiga računara

PLATFORMA: DOS, Windows, Unix(i), Macintosh...

MEDIJ: 1 disketa

Prednosti

Uspešno emuliranje Amige; kompatibilnost sa velikim brojem programa.

Nedostaci

Komplikovana instalacija; Sporost.

PC-Task 4.2 i PCx 1.1

PC emulatori za Amigu

Emulacija PC-a je na Amigi uvek predstavljala zanimljivu pojavu. Koliko god da je bilo potrebe za nekim PC programom, nikad nije bilo dovoljno brzine, da bi emulacija postigla nešto više od radoznalih pogleda. Sa druge strane, emulatori kao po pravilu nisu išli u korak sa vremenom i emulirali su starije verzije procesora, pa baš za inat program koji je vama trebao nije hteo da radi. No, bar što se toga tiče stvari su se malo popravile.

Od emulatora, trenutno su aktuelni dobro poznati *PC-Task*, koji je dogurao do verzije 4.2 i noviji *PCx*, koji već u startu predstavlja ozbiljnu konkurenciju. Postoje dve verzije *PC-Taska*: *Dynamic* i *Interpretive*. *Dynamic* verzija se zasniva na trenutno najpopularnoj metodi emulacije, dinamičkom kompajliranju i predstavlja novinu u dosadašnjem načinu emulacije na Amigi. Ova metoda za razliku od interpretivne verzije koja prevodi svaku instrukciju pojedinačno, kompajlira čitave delove programa i čuva ih u baferu. Ako se desi da se deo koda ponavlja, a on već postoji prekompajliran u baferu onda se izvršava znatno brže, jer se ne troši vreme na ponovno prevođenje instrukcija. Mane ovog algoritma su što zahteva dosta memorije za bafer (od 512KB do 10 MB) i teško je predvideti grananje, pa brzina zavisi od samog programa. Takođe, kod programa koji modifikuju sami sebe, čuvanje koda u baferu nema svrhe pa se može postići i suprotan efekat. Konačni utisak je da je učitavanje programa u *Dynamic* verziji sporije, jer je potrebno više vremena da se iskompajlira program, ali se kasnije pri izvršavanju dobija i do tri puta veća brzina, naročito kod programa koji se izvršavaju u petlji (raspakivanja arhiva i sl.).

Glavni napredak *PC-Taska* je ipak, što konačno emulira 486 set instrukcija, i po prvi put emulira virtuelnu memoriju (*Paging*), pa je najzad moguće pokrenuti *Windows 3.1* u *enhanced* modu, koga zahteva veći deo programa. No, posle prvog oduševljenja što konačno radi, vidi se da je *Windows* u *enhanced* modu dosta sporiji od standardnog režima, pa je skoro neupotrebljiv na većini Amiga. Nažalost, *Windows 95* još uvek nije moguće pokrenuti, ali je ta mogućnost najavljena za naredne verzije. Virtuelna memorija, kao i emulacija koprocesora, rade samo u *Dynamic* verziji, pa ako vam nisu neophodni programi koji rade isključivo u tzv. *protected* modu, *Interpretive PC-Task* se čini kao bolje rešenje.

PCx je sa druge strane dosta kontroverzan po pitanju emulacije procesora. Tu takođe postoje dve verzije, za vlasnike FPU-a (*PCx*) i za one koji ga nemaju (*PCsx*). On emulira *Pentium* procesor i mada je autor izjavio kako i *PCx* podržava virtuelnu memoriju i *Windows 3.11*, ispostavlja se

da to u stvari nije tako, pa za sad *PC-Task* ostaje jedini koji to može. *PCx* takođe poseduje izvesni *transcription* mod za dinamičku kompilaciju, ali se ne primećuje nikakvo radikalno poboljšanje u performansama. Sve što je postigao bilo je na nivou *PC-Taskove* interpretivne verzije.

Emulacija grafike je vrlo bitna, a zbog razlika u koncepciji Amigine i PC grafike, konverzija mora biti kvalitetno urađena, jer čemu brz program, kad mora da se čeka dok se prikaže rezultat. *PC-Task* stoji bolje po pitanju izbora rezolucija. Naime, kod *PC-Taska* je moguće, kao i do sada, izabrati sve modove od CGA do SVGA sa 2MB (1280 x 1024) sa 256 boja (za najvišu rezoluciju je potrebna neka grafička kartica), a takođe može otvarati ekran i na *Workbench* prozoru. Kod *PCx-a* zbog nedostatka SVGA drajvera, bili smo u prilici da probamo samo standardni VGA drajver (16 boja). Uopšteno, čini se da je *PCx* sporiji u grafičkom režimu (naročito u *Windowsu*), dok u DOS-u stvari stoje obrnuto. *PCx* je tu dosta brži i za nijansu kompatibilniji, mada kod oba emulatora postoje izvesni problemi sa kompatibilnošću u nekim grafičkim modovima (mahom u DOS-u, dok u *Windowsu* sve radi korektno). Pohvalno je i to da su kod *PCx-a* grafički drajveri eksterni pa se mogu očekivati poboljšane verzije, kao i to da

postoji drajver za *Graffiti* adapter koji dodatno povećava brzinu.

Oba emulatora mogu koristiti fajl particije, prave Amigine particije ili čitave diskove sa PC-a uz pomoć *CrossDosa*. Fajl particije su naravno, dosta sporije, pa je ako ih koristite poželjno povećati bafer (komandom *addbuffers*) ili ih snimate na AFS particiju. Prebacivanje fajlova na relaciji Amiga-PC se u *PC-Tasku* može vršiti uz pomoć *PCTCrossMountera*, koji omogućava da PC particija bude čitljiva u Amiginom sistemu, dok se u *PCx-u* vrši preko programa iz emulatora, što je dosta nepraktično. CD-ROM je podržan od oba emulatora. Postoje posebno napisani drajveri (*PCXCD.SYS* i *PCTCD.SYS*) preko kojih je Amigin Atapi drajver vidljiv u MS-DOS-u. CD izdanja koja smo probali (*Encarta* i sl.) su radila, mada prilično sporo.

Za razliku od *PC-Taska*, *PCx* ima i neke dodatne opcije. Tu spadaju emulacija *Sound Blastera* (kod *PC-Taska* samo biper), učitavanje alternativnog BIOS-a i po dva COM i LPT porta. Za miša se može birati da li će biti „prikačen“ na serijski port ili na poseban *mouse* port i tako oslobodite oba serijska porta za emulaciju. Takođe, *PCx* ima i poseban drajver za SCSI uređaje.

Stiče se utisak da je *PCx* za nijansu kompatibilniji, ako se izuzme činjenica da ne podržava virtuelnu memoriju. Što se brzine tiče, stvar je relativna i zavisi od programa, ali se može reći da su oba emulatora na približno istom nivou. Test programi u ovom slučaju ne daju pravu sliku, pa je najbolje uzeti vreme izvršavanja programa kao meru, ali grubo rečeno na brzim Amigama se može postići brzina neke 386-tice. Ipak, opšti zaključak je da su nove verzije kompatibilnije i da više programa radi, ali da emulacija nije baš za svakodnevnu upotrebu. U svakom slučaju može biti korisna ukoliko vam zatreba neki ne mnogo zahtevan program koji postoji isključivo za PC, a da vreme izvršavanja nije toliko bitno (recimo neki konverter i sl.).

Svojevrsan paradoks predstavlja i činjenica da *SoftPC 3.1* za *Macintosh*, pod *Macintosh* emulacijom pokazuje gotovo dvostruko bolje performanse od Amiginih emulatora, pa bi autori mogli da se zapitaju o optimizovanosti njihovog softvera. Ostaje nam samo da se nadamo da će dolaskom *PowerPC* kartica za Amigu stvari doći na svoje mesto, jer bar prema najavama moglo bi se očekivati da PC emulatori konačno postanu upotrebljivi.

Dejan STEPANOVIĆ

TIP: Emulatori PC računara

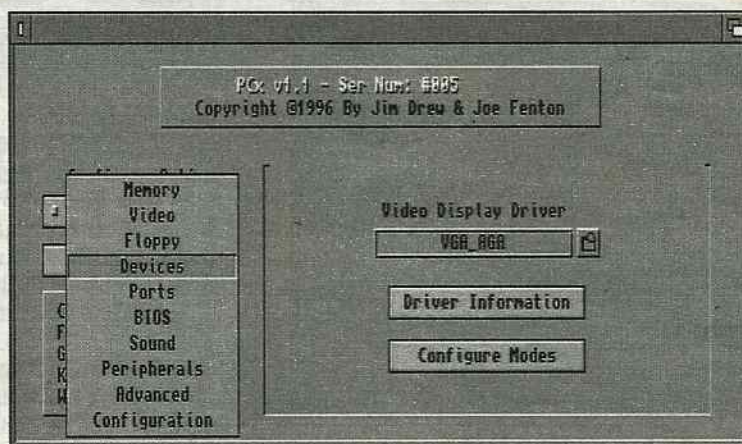
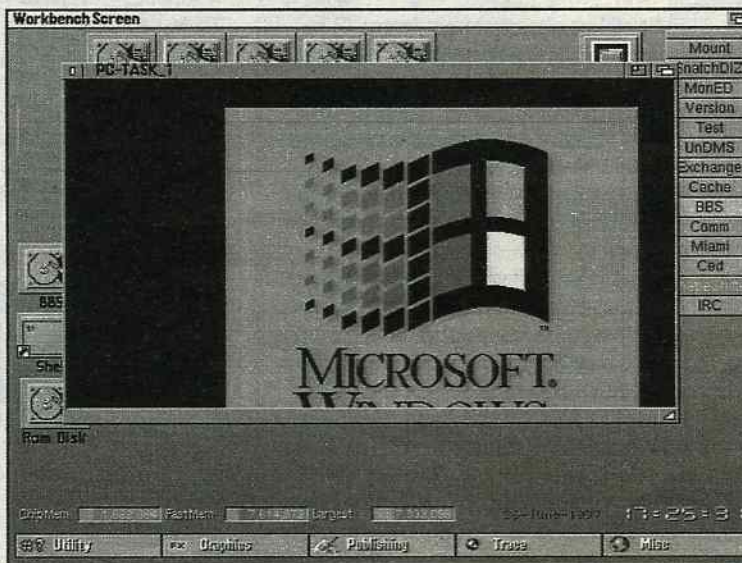
PLATFORMA: Amiga

MEDIJ: Oba na po 1 disketi

Prednost

PC-Task:
Virtuelna memorija;
SVGA grafika.

PCx:
Sound Blaster emulacija;
kompatibilnost.

Art Effects 2.0

Grafički program nove generacije za Amigu

PhotoShop na Amigi? Do sad je bio moguć samo uz pomoć Mekintoš emulacije, a sada i bez nje. Dobro nije baš Photoshop, ali je vrlo dobar njegov klon. ArtEffects, je najavljen kao revolucionaran, koji će na Amigi doneti tekući standard u grafičkim programima i može se reći da je u tome uglavnom uspeo.

Za rad, program zahteva OS 3.0, 4 do 8 Mb memorije (radi i na 2 Mb uz neka ograničenja), a koprocesor je bitan samo za neke efekte. Odmah po startovanju može se primetiti prijatno okruženje. Tu je toolbar meni sa mnoštvom opcija i nekoliko prozora za kontrolu programa koji se mogu po želji skloniti da ne smetaju. Dvoklik na svaku ikonu daje dodatni prozor sa opcijama, a ako negde zapne, pri dnu se nalazi help linija sa kratkim opisom za svaku komandu. Prikaz može biti do 256 boja na AGA Amigama ili u HAM-u 8, pri čemu ste osuđeni na lošiji kvalitet, pa bi za ovakav program neka grafička karta bilo pravo olakšanje.

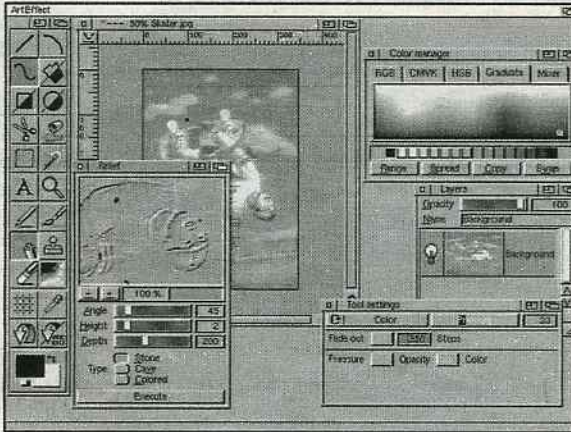
Od formata slika, zastupljeni su svi poznatiji formati (IFF, JPEG, TIFF, GIF...), kao i ostali putem datatypeova. Poput svog uzora, PhotoShopa, takođe radi sa sopstvenim swap fajlom, pa velike slike, bar što se memorije tiče, nisu problem.

Program poseduje paletu od preko trideset raznih efekata tzv. filtera. Zastupljeni su svi poznatiji efekti viđeni u ovakvim programima na Amigi (gaussian blur, emboss, podesavanje boja i sl.), kao i neki novi (twirl, radial blur, laplace, wax paint itd.). Svi filteri otvaraju aktivni preview prozor, koji reaguje na svaku promenu parametara i odmah prikazuje rezultat, što je daleko bolje od recimo ImageFX-a. Takođe, preview prikaz se može vrlo praktično, zumirati i pomerati po delovima slike. Efekti su urađeni kao Plug-In-ovi, tako da se mogu očekivati novi, kao i poboljšane verzije starih efekata.

ArtEffects se može pohvaliti i odličnim setom za eliminaciju šuma sa skeniranih slika, kao što su Median, Sme-ar, Smooth i sl. Njegova prava snaga pored filtera, leži i u mogućnosti crtanja raznim braševima i četkicama koje simuliraju prave u prirodi (hrapavost, pritisak i sl.). On ide i korak dalje, pa vodi računa i o podlozi. Tako se dobija ra-

zličit efekat ako crtate po drvetu ili kamenu. U braš kreatoru se može napraviti braš po sopstvenoj želji, pri čemu je moguće promeniti oblik (elipsa, kvadrat...), veličinu, gustinu, hrapavost, intenzitet i sl. Braš može biti i isečen deo slike, a na njemu se mogu primeniti i razni efekti poznati iz DPainta (rotacija, shear itd.).

Unos teksta se vrši u posebnom prozoru, što se istovremeno odražava i na sliku. Mogu se koristiti standardni bitmap ili compugrafic fontovi (ako ste ih instalirali u sistemu). Tu su i već nezaoobilazne AREXX skripte, kao i „neograničena“ undo komanda, a među opcijama za selektiranje (tzv. maskiranje) nalaze se pravougaono, kružno, slobodno, kao i selektiranje tačaka sličnih boja.

Nije izostala i mogućnost rada sa layerima, mada oni deluju nekako nedovršeno. Zapravo pojedini layeri se mogu samo „zaključati“, ali ne i vršiti njihova selekcija po komponentama boja, pomeranje po slici i sl. Nedostaje i separacija boja po RGB komponentama, CMYK, a isto tako i mogućnost konverzije i rada sa slikama sa manjim brojem boja. Sve slike se konvertuju i obrađuju isključivo u 24-bita.

ArtEffects je prilično upotrebljiv, mada mu još uvek nedostaju neke opcije iz poznatijih paketa. Jedina veća zamerka se može uputiti na optimizovanost i brzinu kako filtera, tako i samog programa, jer iako odličan program ipak je sporiji recimo ImageFX-a, pa u većini slučajeva i od PhotoShopa pod Mekintoš emulacijom.

Dejan STEPANOVIĆ

TIP: Program za obradu bitmap slika

PLATFORMA: Amiga

MEDIJ: 2 diskete

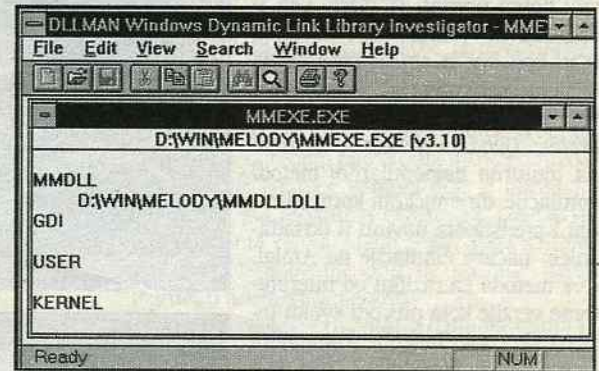
Prednosti: Lak za upotrebu; ima dosta efekata; efektno crtanje braševima.

Nedostaci: Relativno spor; nema separacije boja; slabo koristi layer.

DLLMAN32

Windows Dynamic Link Library Investigator je program koji pomaže u otkrivanju veza između izvršnih fajlova (.EXE) i dinamičkih biblioteka (.DLL). To je veoma koristan program jer omogućava da uvedete malo reda u vaš Windows direktorijum, a možda da pomogne i u oslobađanju prostora na disku brisanjem nepotrebnih DLL-ova.

Program može da uradi dve stvari za vas: da pokaže spisak DLL fajlova koji su povezani sa odabranim izvršnim ili DLL fajlom i da pronade sve izvršne fajlove koji koriste odabrani DLL fajl. U oba slučaja, rezultujući podaci su dobro sređeni i klasifikovani. Za svaki nađeni fajl, radi lakše

identifikacije, data je putanja do direktorijuma u kome se nalazi. Ako neki DLL fajl ne postoji u direktorijumu u kome bi morao da bude (prema linku koji se nalazi u odabranom fajlu), biće označen crvenom bojom. Sudbina koja je zadesila taj fajl može da bude dvojaka: ili je greškom obrisan, ili se nalazi u nekom drugom direktorijumu, a ne tamo gde bi trebao. Da biste bili sigurni koji je od ova dva slučaja u pitanju, možete koristiti opciju za pretraživanje i lociranje DLL-ova.

Sa druge strane, ako imate DLL fajlove za koje niste sigurni čemu služe i da li su vam uopšte potrebni, to možete proveriti opcijom za pretraživanje i korišćenje DLL-ova. Ova opcija omogućuje vam da pronađete sve izvršne fajlove koji koriste odabrani DLL fajl. Ukoliko se pokaže da taj fajl ne koristi ni jedan izvršni program, znači da je on ostao kao „rep“ od nekog ranije deinstaliranog programa, pa ga, prema tome, možete bez bojazni obrisati.

Branislav BUBANJA

TIP: Manipulacija DLL fajlovima

INFO: Win 3.1x (+Win32s) 95/NT, (DLLMAN32.RAR, 67 KB)

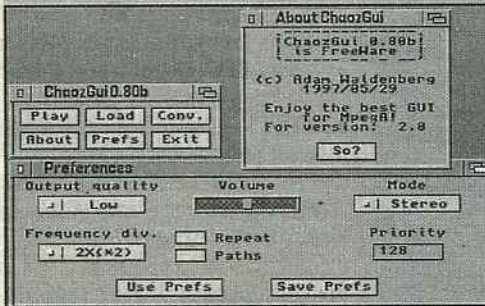
VER: 1.9 REGISTRACIJA: Nije neophodna

GMPlay

General MIDI je opšte prihvaćeni standard zapisa muzike od strane muzičara koji ga koriste da, uz pomoć sekvencera i klavijatura stvaraju muziku, a zbog svoje male dužine, MIDI fajlovi su zgodni i za upotrebu na internetu. GMPlay pušta MIDI fajlove, ali preko Amiginog zvuka, bez dodatnog hardvera i skupih klavijatura. Pošto MIDI fajlovi, za razliku od modula, sadrže samo note, a ne i instrumente, uz ovaj plejer se dobija velika banka kvalitetnih semplova (44,1 KHz). Plejer može da pusti do 64 kanala, 14 bita, 44,1 KHz (samo na DblPal ekranu) ili preko AHI divajsa. Većina MIDI fajlova zvuči dosta dobro, mada je au-

Mpega

Od kada se pojavio MPEG 3 algoritam za kompresiju, ne prestaje da izaziva interesovanje. On omogućava kompresiju audio zapisa od 1:10 do 1:12 bez gubitka kvaliteta, a uz minimalne gubitke čak 1:24 i više. Zamislite samo koliko pesama CD kvaliteta (prosečna pesma je oko 3-4 MB) može stati na veći hard disk, a i prenos putem Interneta postaje zanimljiv. Amigina verzija MPEG plejera pušta MPEG fajlove preko Amiginog zvuka, i to 14 bita, 44,1 KHz. Plejer radi iz komandne linije, ali se na Aminetu mogu naći razni GUI programi za njega, na primer *ChaozGUI* (na slici). Pošto je reč o dekompresiji u realnom vremenu, za najbolji kvalitet je potreban i brz procesor, u suprotnom pesme možete slušati na nižoj frekvenciji. Na 68030/50 se, zavisno od pesme, uglavnom može postići kvalitet od 14 bit/22 KHz/Stereo. Pored MPEG-a 3, plejer prepoznaje i starije MPEG formate, a od ostalih opcija tu su podrška za AHI i dekompresija u fajl (AIFF format).

Dejan STEPANOVIĆ

TIP: Mpeg Audio Plejer za layer I, II i III

INFO: WB2.04, 68020 (mpega29.lha, 260 KB)

VER: 2.9 REGISTRACIJA: Program je besplatan

IrfanView32

Izuzetno popularan program za pregledavanje slika *Acidsee 95* dobio je konkurenciju. Za razliku od *ACDSee* koji radi na principu *Win Explorer* i omogućava pregled svih fajlova na disku, *IrfanView32* učitava direktorijum sa slikama, koji se potom pregledava. Prednost je učitavanje i puštanje AVI fajlova, kao i online konvertovanje slika u 256 boja, *grayscale*, *negative* ili podešavanje svetlosti i kontrasta. Za stvaranje slika kao u ogledalu postoje i opcije *Rotate* i *Vertical/Horizontal Flip*. Svoje omiljene slike možete automatski konvertovati u *wallpaper*. Program poseduje i opciju (*Mrud*) kojom pamti poslednjih pet direktorijuma u kojima ste pregledavali slike. Program potražite na www.winmag.com.

TIP: Viewer slika

INFO: Win 95/NT (VIEW95.ZIP, 258 KB)

VER: 2.35 REGISTRACIJA: Nije neophodna

Branislav BABOVIĆ

tor najavio još poboljšanja, pa i direktno učitavanje banaka semplova za *Sound Blaster AWE 32* i GUS kartice sa PC-a. Za najbolji kvalitet je dovoljan 68030/50, mada je za komplikovanije partiture potreban i brži procesor. Plejer se pokreće iz komandne linije, a postoje i dodatni GUI kao i skript za startovanje iz *DOPUSA*, koji se mogu naći na mreži.

Dejan STEPANOVIĆ

TIP: Plejer General MIDI i Yamaha XG fajlova

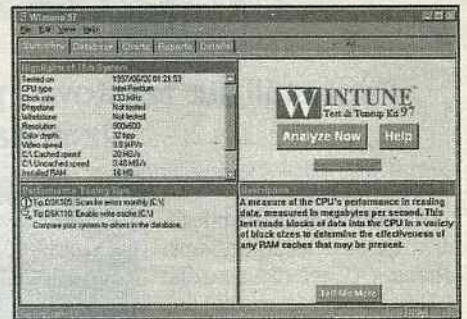
INFO: WB2.04, 68020 (GMPlay13.lha, 6,8 MB)

VER: 1.3 REGISTRACIJA: Program je besplatan

Wintune 97

Pored *Winhacka* o kome smo pisali u prošlom broju, postoji gomila alati koje vam mogu pomoći u štelovanju sistema kako bi isti izvršio što veće prohteve vlasnika tj. vas. Jedan od izuzetno popularnih programa kod domaćih pirata je *WinTune*. On kroz nekoliko prostih opcija korisniku daje kompletna obaveštenja o performansama sistemu posle detaljne analize hardvera (*Highlights Of This System*), korisne savete kako poboljšati rad računara (*Performance Tuning Tips*) i objasniti vam i najsitnije podatke u vezi vašeg računara. Posebno treba izdvojiti poslednju opciju, koja potpuno početnike može dobro podučiti radu sa računarima. Poseduje veliku bazu podataka testiranih računara, sa kojima možete uporediti vaš sistem preko detaljnog *Benchmark* grafika.

Branislav BABOVIĆ

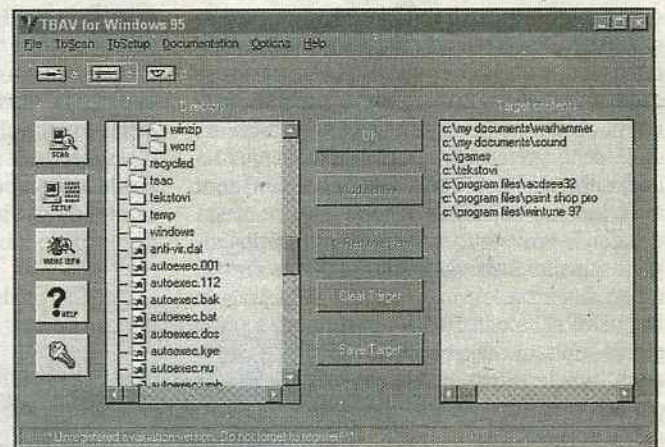

TIP: Testiranje i podešavanje sistema

INFO: Win95 (WINTN975.ZIP, 995 KB)

VER: 1.0 REGISTRACIJA: Nije neophodna

Thunderbyte Anti-virus 95

Kvalitetnih virus-kilera nikada nije dosta. *Thunderbyte* je renomirana alatka za uspešno otkrivanje (*scan*) i eliminaciju svih stvarčica koje prave pometnju u vašem sistemu, a nisu Windows 95. Posle instalacije program ugrađuje svoje podatke u *registry*, tako da se pri svakom butovanju Windowsa 95 skeniraju svi medijumi koji su potencijalni nosioci virusa. Upotrebom četiri opcije za pregled drajvova u vašem sistemu, podešavate parametre potrage za virusima. *Thunderbyte* uspešno detektuje preko 900 makro virusa i još veću količinu manjih, koji ne utiču toliko na sam sistem. Ukoliko se bavite OLE programiranjem, sve zagađene dokumente program automatski čisti i vraća u originalan koncept. Između ostalog poseduje detaljnu banku podataka o trenutno najaktuelnijim virusima i kako ih prepoznati bez *scan* opcije na vašem sistemu.

Branislav BABOVIĆ

TIP: Virus-killer

INFO: Win95 (TBW95801.ZIP, 0,96 MB)

VER: 8.01 REGISTRACIJA: Poželjna

Mala škola Web (3)

Pripremili ste tekstove i prikupili važne slike za prezentaciju. Kako sve to uobličiti da izgleda privlačno, a ne izgubi na funkcionalnosti?

Organizacija strane

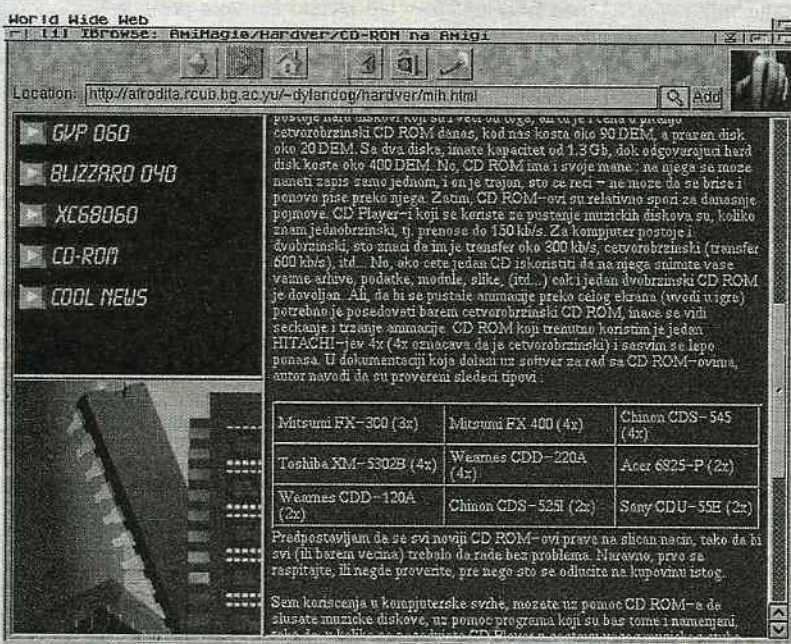
Najvažnije je odrediti dimenzije i način prikazivanja strane. U okviru novijih HTML standarda postoje dva načina vizuelnog deljenja prikazanih stvari. Prvi je deljenje pomoću prozora. Jedan dokument može u vašem WWW čitaču da otvori više prozora kojima možete precizno odrediti veličinu i izgled. Ipak, ne preporučujemo ovaj postupak jer neki WWW čitači još ne prepoznaju potrebne komande, a i mnogo prozora narušava dobar vizuelni sklad prezentacije.

Drugi način, mnogo upečatljiviji i daleko korišćeniji na Mreži je deljenje vizuelnih celina putem okvira ili „fremova“ (*frames*). Na ovaj način možete odvojiti komandni deo na kome se nalaze osnovni linkovi od ostatka prezentacije, kao i odvojiti poseban okvir za logo vaše firme koji će stalno biti prisutan na ekranu. Širina uspravnih, odnosno visina horizontalnih okvira, može se zadavati relativno (u procentima veličine ekrana) ili apsolutno (u pikselima). Okvire možete i dalje deliti prema sopstvenom nahođenju. Na ovaj način vaš dokument precizno definišete u funkcionalno najboljem odnosu: najviše mesta neka bude posvećeno sadržaju, a ostatak logotipu, osnovnim linkovima itd. Uzmite za pravilo da se dimenzije okvira u kojima se pojavljuju isključivo slike određuju u apsolutnim, a tamo gde je u pitanju tekst u relativnim vrednostima. Nemojte preterivati u broju okvira, zbućićete posmatrača.

U svakom okviru nalazi se po jedan poseban HTML dokument, pa za svaki okvir morate definisati i naziv njemu pripadajućeg dokumenta. Sem veličine, moguće je odrediti i naziv okvira, debljine margina, mogućnost skrolovanja i menjanja veličine, iscertavanje granice

Prezentaciji SASG-a je primer odličnog uklapanja slika i teksta. Sve slike su urađene u istom stilu, prezentacija deluje vrlo ujednačeno i ozbiljno, nema nepotrebnog šarenila.

Uz to, sličice na dnu su školski primer dobrog uklapanja slika koje nisu istih dimenzija.

Na ovoj slici iz AmiMaga vidi se podela po okvirima. Prvo je ekran podeljen po vertikalni na dva okvira, a onda je levi horizontalno podeljen na još dva.

oko okvira, prostor između dva okvira... Ove veličine u većini slučajeva nisu obavezne, ali što je okvir preciznije određen to je sigurnije da će onaj ko gleda vašu prezentaciju videti baš ono što ste vi hteli da istaknete.

Linkovi

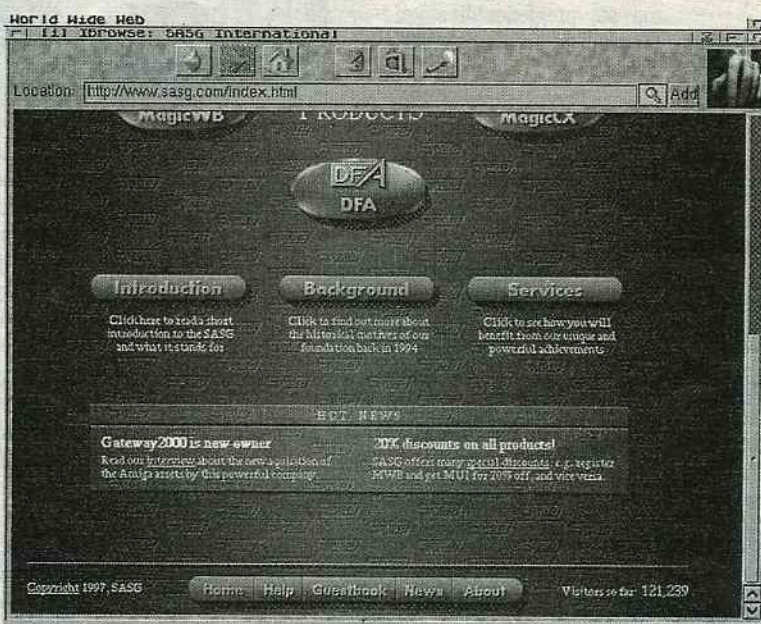
Ono što predstavlja osnovnu snagu Weba u odnosu na druge vrste prezentacija (brošure, TV

reklame i sl.) je mogućnost interaktivnog komuniciranja. Svaki potencijalni kupac ili poslovni partner na Webu sam određuje gde, kada i šta će videti. Osnovna jedinica prezentacije je HTML dokument, a njih u svojoj prezentaciji možete (morate) imati onoliko koliko je potrebno. HTML organizaciju zamislite kao klasičnu hijerarhijsku organizaciju uz mogućnost preplitanja. Postoji prva, naslovna strana, a sa nje i linkovi (veze) ka ostalim dokumentima (podstranama). Neke od podstrana imaju opet svoje podstrane, a moguće je i vraćati se unazad u hijerarhiji. Organizaciju cele prezentacije smislite pre početka rada i gledajte da bude logična. Preporučuje se i da nijedna informacija ne bude dalje od tri nivoa od naslovne stranice, jer će se posmatrač dezorijentisati.

Veze sa drugim dokumentima su linkovi. Jedna WWW prezentacija može da koristi i druge servise Interneta (Gopher, Usenet, e-mail itd.) uz zadavanje odgovarajućih linkova. Najlepše od svega je da korisnik ništa ne razmišlja: svi linkovi za njega izgledaju isto, a autor stranice određuje da li će link referencirati neki lokalni dokument, udaljenu stranicu ili neki drugi servis.

Ako želite da referencirate Web dokument koji se nalazi na drugom računaru ili nečiju prezentaciju, u linku ćete naznačiti da je u pitanju http protokol (to je ono <http://> u adresama prezentacija). Različiti prefiksi označavaju različite protokole. Kod određivanja linkova ne postoji nikakvo ograničenje u smislu udaljenosti. Dokument, fajl, prezentacija i sve ostalo na šta se odnosi bilo kakav link može biti bilo gde na Internetu: u Kini, Americi ili na susednom računaru - svejedno je. Razlika će samo postojati u eventualnoj brzini pristupa. Kao http link možete postaviti i fajl, odnosno arhivu, i u tom slučaju će WWW čitač automatski skinuti fajl na korisnikov disk.

Možete odrediti link i ka nekom fajlu koji se nalazi na javnom FTP serveru kome se pristupa anonimno. Lako se postavlja i link na ceo direktorijum. U oba slučaja važno je naznačiti da je u pitanju ftp protokol (<ftp://naziv.servara/direktorijum/ime.fajla>) i korisnika će njegov WWW čitač direktno povezati na FTP server na kome se nalazi zadati fajl.

Gopher link pravite ka određenom Gopher serveru (o čemu smo pisali u više navrata, primur), a Telnet link ka računaru kome se može interaktivno pristupiti Telnet servisom. Kod određivanja linkova ka određenoj Usenet konferenciji grupi navedite njen naziv, a možete i naziv servera sa koga ste sigurni da se može preuzimati. Ovo je zgodno jer vaš posmatrač može čitati konferencije sa nekog lokalnog servera koji možda ne prenosi željenu konferenciju, pa se izbegava mogućnost greške. Vrlo važni su i eventualni e-mail (mailto:) linkovi. Njima određujete adrese za prijem elektronske pošte od onih koji žele da vam se obrate sa nekim pitanjem ili sugestijom. Ovde možete unapred odrediti i temu poruke (npr. „Komentar o Web stranici“). U svakom slučaju, link se postavlja na postojeću e-mail adresu gde želite da primite poruku, a WWW klijent korisniku automatski otvara prozor za pisanje pošte.

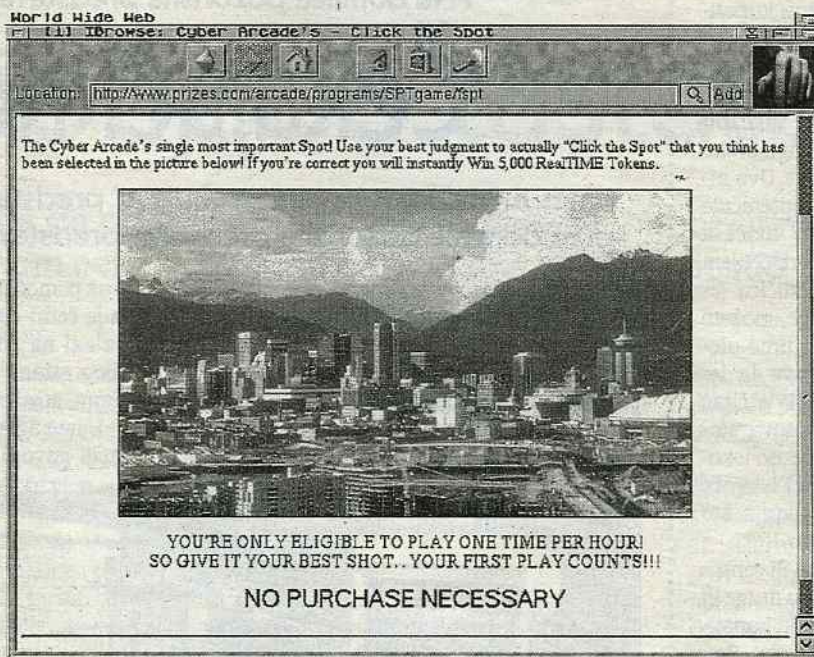
Vizuelno, link ka nekom dokumentu može biti tekst ili slika. Nema ograničenja u smislu broja i organizacije linkova. Na jednu adresu može biti usmereno i nekoliko linkova sa jedne iste strane, ali se uvek trudite da ne preterujete. Često se dogodi da je dokument preturban linkovima ka sasvim besmislenim podacima, što „zagaduje“ Mrežu i to treba izbegavati. Procenite šta je od značaja vašim posetiocima i na to postavite linkove. Ostalo će pronaći i sami.

Slike

Mogućnost uključivanja slika u dokument je ono što je od početka bila glavna razlika između WWW-a i ostalih srodnih servisa. Korišćenjem slika prezentaciji dajemo neophodan vizuelni element čime omogućavamo onome ko je prati da se bolje upozna sa njenim sadržajem. Poznato je da dobra slika govori više od hiljadu reči. Uostalom, zato sada i čitate ilustrovan časopis.

Problem sa slikama na Mreži je što se u prezentacijama često nalaze potpuno nepotrebne slike čiji prenos opterećuje računare i iako ograničen kapacitet veze. Uz to, za svaku sliku koja se nalazi u prezentaciji računar mora da pošalje poseban zahtev pa se na taj način gubi vreme u pozivanju i odzivu. Slike se ne šalju automatski uz odgovarajući dokument, već ih WWW klijent posebno zahteva od servera, što se

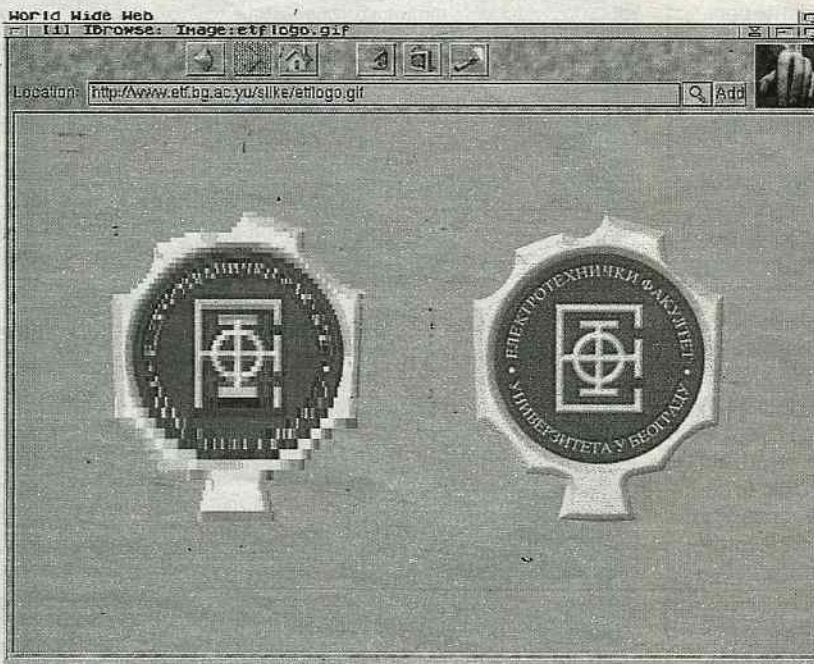
Ove strane, naravno, nema na Internetu. To je samo primer kako izgleda prepleteni GIF. Levo vidite sliku u fazi učitavanja, a desno potpuno učitano i prikazano, sa maksimalnom oštrinom.

Ova strana je preuzeta iz jedne nagradne igre na Internetu u kojoj je cilj kliknuti na pravi prizor na slici. Naravno, da bi se prepoznalo koji deo slike je bitan, slika je mapirana.

može i isključiti ako vam je bitan tekst, a brzina veze ograničena.

Slike mogu biti u raznim formatima. Najkorišćeniji su svakako GIF i JPEG (.jpg) slike, a od skora se kao standard koristi i PNG (*Portable Network Graphics*) format zapisa. Generalno gledano, JPEG slike su 24-bitne, odnosno u punom koloru (šesnaest miliona boja), a GIF slike 8-bitne (256 boja). Oba formata su kompresovana zbog efikasnosti, ali JPEG pri kompresiji vrši redukciju kvaliteta radi poboljšanja kompresije. Zbog toga se ovaj format preporučuje samo za fotografije, gde se zbog nijansi gubici u kvalitetu ne primećuju. Za manje slike, tastere na linkovima, ikonice i slične stvari koristite GIF.

GIF slike imaju nekoliko verzija, pa se njima mogu prikazivati animirane, prepletene i transparentne slike. Animirane slike se sastoje od nekoliko sličica i jednom GIF fajlu koje se naizmenično prikazuju stvarajući utisak animacije. Najčešće se koriste sitne animacije koje se vrte u krug, da bi se nešto posebno istaklo. Ovde pripazite na veličinu i smisao animacije. Na transparentnim slikama jedna boja (najčešće pozadinska) se proglašava providnom, pa se mesto nje vidi pozadina strane, čime se stiče utisak providnosti. Prepletene slike snimaju se na poseban način, pa slika tokom učitavanja postaje sve oštrija. Ovaj efekat uglavnom se koristi kod većih slika da korisnik srazmerno brzo

prepozna šta je na slici iako se slika učitava nešto duže vremena.

Slika može biti i mapirana, odnosno pojedini delovi slike mogu biti različito osetljivi na dodir. To praktično znači da se klikanjem na različite delove slike pozivaju različiti linkovi. Mape se u naprednijim HTML editorima prave jednostavno, prostim određivanjem koji deo slike je koji link.

Kada sve ovo znate, dobro razmislite na koji se to način uklapa u vašu prezentaciju. Za slike važi isto pravilo kao i za tekst. Puno boja deluje šareno, pa umanjuje ozbiljnost prezentacije. Pogledajte samo prezentaciju SASG-a. Mnogo slika, ali sve složene u tonaliteta plave boje, izrazito su prijatne za oko.

U HTML dokumentu slike se postavljaju na nekoliko načina. Na samu stranicu kao pozadinu možete nalepiti neku sliku. Trudite se da na takvoj slici nema velikih skokova u bojama, da bi tekst koji eventualno ide preko nje bio čitljiv.

Pazite i na kontraste. Plavi tekst na plavoj slici će biti koristan koliko i (kako je svoje vreme izjavio jedan duhoviti kolega) Koperton u Postojinskoj jami. Dobro bi bilo da kao pozadinsku sliku stavite, recimo, reljefni logo vaše kompanije, ali neupadljiv i u kontrastnim tonaliteta u odnosu na tekst. Pozadinsku sliku će Web čitači automatski umnožiti tako da popuni čitav ekran, pa uvek proverite kako neka slika izgleda kao pozadina pre nego što je stavite na stranu.

Sem kao pozadinu, slike možete lepiti i uz odgovarajući tekst. Veoma je efektno umesto neke ključne reči staviti maleni transparentni logo. Njegovo učitavanje ne oduzima puno vremena, a ulepšava izgled strane. Ako

Prva domaća pozorišna predstava na Internetu

Čekajući nebo

„Eunet Jugoslavija” i agencija „BUFFA” predstavili su Web prezentaciju prve domaće pozorišne predstave predstavljene i putem Interneta

stavlja puno slika na neku stranu koriste tzv. „thumbnail” (umanjene slike), i sa njih napravite linkove ka velikim slikama. Netscape je u HTML standard uveo i atribut za korišćenje istog prostora za dve slike, pri čemu se prva odmah učitava, a druga preko nje tek kada „prođe” ceo dokument. Ovo nije naročito pametno koristiti jer opterećuje vezu, ne prepoznaju ga svi WWW čitači, a gotovo isti efekat se postiže korišćenjem prepletenih GIF-ova. Slaganjem sličica jedne do druge, ili jedne ispod druge, možete napraviti pravi komandni meni i time ulepšati izgled strane. HTML dozvoljava da definišete da se umesto slike, ako WWW čitač nije spreman da je pročita, na odgovarajućem mestu pojavi tekst. Ovo obavezno iskoristite, jer korisnici imaju običaj da isključie prikazivanje slika ako im je veza sporija, što je u našim uslovima još uvek često.

Slike se mogu slagati po ivicama ili centrirati. Ako slažete više sličica jednu do druge ili jednu ispod druge, najbolje će biti da koristite tabele (o njima više u sledećem broju). Preporučljivo je ispitati na koje sve načine vaš program za slaganje Web strana ume da složi sličice, a rezultat ispitati na više različitih sistema, različitim WWW čitačima. Oko slike možete staviti i okvir različite debljine, a možete postaviti i prazan prostor oko ivica. Uvek slažite slike istih dimenzija, ili bar iste dimenzije ivice po kojoj ih slažete.

Digitalizacije i fotografije, kao što smo već rekli, preporučljivo je stavljati u JPEG format, jer on koristi više boja, a prenos takve slike uzima daleko manje vremena od prenosa odgovarajućeg GIF-a. Pažljivo uklapajte slike uz tekst, poravnavajući i sliku i tekst po ivicama. Dobro složena slika koja se uklapa uz odgovarajući tekst je mnogo efektivnija i korisnija od prosto nabacanih sličica. Uvek se trudite da precizirate kako sve to izgleda na ekranu bez obzira u kojoj se rezoluciji WWW čitač nalazi, iako je to ponekad veoma teško. Većina, ali nikako svi, koriste ekrane rezolucije 800 x 600 tačaka.

Za kraj, da sumiramo. Slike koristite oprežno i nemojte da preterujete. One su moćno oružje u estetskom smislu, ali često prete da od prezentacije naprave Kasandrin cirkus, a uz to smanjuju brzinu pristupa. Ponavljamo reči sa kraja prošlog teksta: pažljivo sa bojama (nije svaka prezentacija Diznijeva). Stil kojim napravite naslovnu stranu sledite i u ostalim dokumentima prezentacije. I ono najvažnije, kada mislite da ste nešto dobro napravili, proverite kako to izgleda kod komšije na njegovom WWW čitaču. Što više čitača i različitih platformi iskoristite da isprobate prezentaciju, to će vam jasnije biti kako to u suštini izgleda. Nemojte misliti da možete napraviti idealnu prezentaciju koja će kod svakoga izgledati savršeno. Čim iskoristite neku egzotičniju opciju bar jedan čitač se neće dobro snaći, ali trudite se da pronađete optimalno rešenje. Obavezno u prezentaciji naznačite za koji je čitač optimizovana i u kojoj rezoluciji.

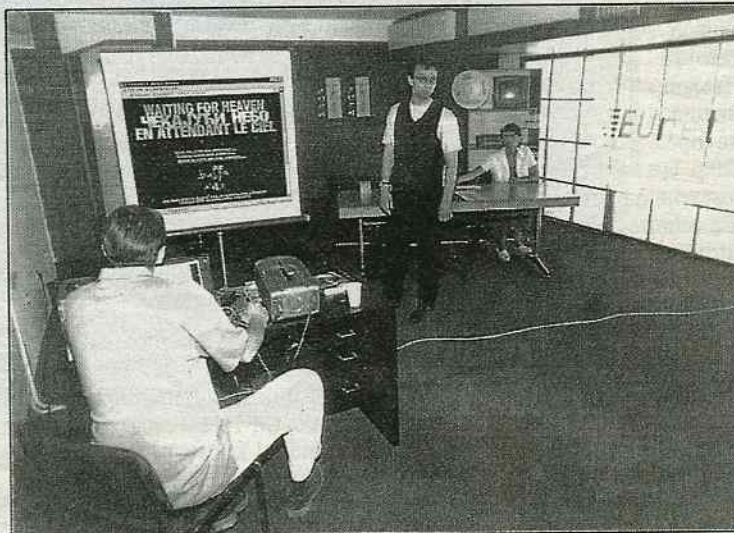
Miljan S. MIROVIĆ
(mmike@galeb.etf.bg.ac.yu)

Prvog jula ove godine, u novootvorenom „Internet centru”, domaća javnost imala je priliku da se i zvanično upozna sa projektom „Čekajući nebo” - pozorišnom predstavom i njenom Web prezentacijom. To je komična pantomimska melodrama koja se već osam meseci igra u pozorištu „Duško Radović”,

a uz pomoć Republičke i Savezne vlade gostovala je četiri dana u Budimpešti. Web stranica se nalazi na adresi www.webcity.yu.net/heaven, a zbog strane publike postoje verzije na engleskom, srpskom i francuskom jeziku.

U ime agencije „BUFFA” o predstavi i prezentaciji govorili su glavni glumac Marko Stojanović i autor strane Dejan Kalinić, koji su pohvalili saradnju sa „EUnetom” i zahvalili na pomoći Vladi, posebno naglasivši koliko je korišćenje Interneta olakšalo kontakte domaćih umetnika sa ljudima širom sveta, razmenu iskustava i audio-vizuelnog materijala. najavljeni su i buduću zajednički projekti, jedan dokumentarni film o Guči i jedan horor film. Oba će, naravno, biti predstavljena i na mreži.

Slobodan POPOVIĆ

Nova mreža BBS-ova

Amiga Dream Network (ADNet, ADN) je domaća mreža BBS-ova koja se isključivo bavi Amiga računarima. Mreža ADNet je osnovana januara ove godine. U osnovi, mreža radi po FIDO standardu, s tim što se kasnije priključila i NVM-Net (mreža grupe Nevermind) preko FIDO-UUCP gejta. Od nedavno postoji i UUCP veza sa Unix sistemom CoronaSC (Smederevo). Odatle će se, kako je planirano, ADN dalje prenositi u Republiku Srpsku i Niš.

Evo i spiska BBS-ova koji trenutno razmenjuju poštu po FIDO standardu:

BBS	Brzina	Telefon	Mesto	Radno vreme
Another Life	28800	011/873-237	Obrnovac	22-06
Ecstasy	33600	022/53-884	Indija	00-24
Linea	33600	011/101-932	Zemun	19-07
CyberWorldSystem	14400	018/61-326	Niš	22.30-07
A-F-E	14400	013/766-693	Padina	21-07
TIM_90	33600	011/503-036	Beograd	16-08
Eagles Nest	14400	011/3971-896	Beograd	22-07
too%oblivious	33600	011/1761-507	Beograd	22-08
Underground	33600	011/472-424	Beograd	22-06

Po UUCP standardu unutar NVM mreže poštu razmenjuje nekoliko BBS-ova, s tim što se konferencije prosleđuju u još jednu mrežu. Isto važi i za beogradski gejt.

Kao što rekosmo, mreža je striktno orijentisana na Amiga računare. Dijapazon konferencija je standardan za ovakvu vrstu mreže: crtanje (3D, ASCII_ANSI, GFX), programiranje i softver (CODING, SOFTWARE), komunikacije (COMM), hardver (HARDWARE), igre (GAMES), demoi (DEMOS), muzika (MUSIC), informacije iz sveta i sa YU scene (NEWS, SCENE) itd. Pored ovih konferencija postoji još nekoliko njih koje su uobičajene u mrežama: CHAT, MAIL, MODERATORS, OGLAS, SYSOPS i TEST.

BBS-ovi koji su u mreži moraju da obezbede besplatan download (bez oduzimanja kredita) fajlova koji se distribuiraju kroz mrežu, kao i fajlova koji imaju veze sa virusima.

Kroz mrežu će se vršiti distribucija elektronskih časopisa „AmiMag” i „Amiga Report”.

Mreži može pristupiti svaki BBS i to tako što će kontaktirati organizatora Petra Čučkovića koga možete naći na Ecstasy BBS-u i na norge@xtc.org.yu.

S.K.

Upotreba tastature

Ako neki posao treba da odradite brzo, umesto da svaki put otvarate menije i prozore, jednostavnim pritiskom neke kombinacije tastera na tastaturi postići ćete isti rezultat za znatno kraće vreme

Nekke kombinacije tastera možete naći u svakom pojedinačnom meniju, te o njima nema potrebe govoriti. Razotkrićemo vam one koje do sada možda niste znali, a koje će vam sigurno biti od koristi.

Inače, u vrlo dobrom *Helpu Photoshopa* možete naći i mnogo više podataka o opcijama i podopcijama koje se mogu izvesti preko tastature. Upotreba tastera 'Ctrl', 'Alt' i 'Shift' istovremenom sa *Photoshopovim* alatka može se videti i iz poruka koje se ispisuju u statusnoj liniji.

Crtaње

- Ako ste na bilo kojoj alatki za crtanje i držite 'Alt', dobićete alatku za selekciju boje (*Eye-dropper Tool*, pipeta) u prvom planu (*Foreground Color*), a pritiskom na 'Ctrl' dobićete alatku za pomeranje (*Move Tool*).
- Da biste selektovali boju u drugom planu (*Background Color*), alatkom za selekciju boje (*Eye-dropper Tool*) kliknite mišem uz istovremeno držanje tastera 'Alt'.
- Umesto da otvarate prozor za opcije, transparentnost boje mnogo ćete brže definisati preko tastature: dok ste na nekoj od alatki za crtanje, jednostavno otkucajte broj (npr. za transparentciju od 45% brzo i sukcesivno otkucajte broj 4, a zatim 5).
- Povlačenje pravilnih vertikalnih ili horizontalnih linija dobićete ako na bilo kojoj alatki za crtanje uz povlačenje mišem istovremeno držite 'Shift'.

Gradient Editor

- Pošto ste otvorili editor za gradaciju (*Edit* u prozoru za *Gradient Tool Options*), novu gradaciju možete otvoriti sa 'Ctrl-N'.

- Snimanje odabranih gradacija u editoru kao dokumenta tipa „Gradients” vrši se držanjem tastera 'Ctrl' i 'Shift' dok se klikne na 'Save'.
- Snimanje gradacije kao „Map Settings” dokumenta dobićete isto tako, samo što ćete ovog puta uz klik na „Save” držati 'Ctrl' i 'Alt'.

Prikaz na ekranu

Većini komandi iz menija *View* već je pridodat znatan broj kombinacija tastera. Međutim, ima još nekih trikova koji tu nisu naznačeni:

- Sliku možete povećati ili smanjiti na dimenziju ekrana tako što ćete kliknuti dva puta mišem na alatku za pomeranje prikaza (*Hand Tool*, šaka).
- Da bi dobili realnu fizičku veličinu slike (100%), kliknite dva puta na alatku za zumiranje (*Zoom Tool*, lupa).

Selektovanje i premeštanje

- Da biste dodali tj. proširili selekciju, na alatki za selekciju (*Marquee Tool*) držite taster 'Shift', kliknite mišem i povlačite oblik koji želite da dodate.
- Smanjivanje selekcije za neki oblik dobija se na isti način, samo što se ovog puta drži 'Alt'.
- Korišćenjem tastera možete dobiti i presek dveju selekcija tako što ćete na alatki za selekciju povlačenjem miša istovremeno držati taster 'Alt' i 'Shift'.
- Ako želite da dobijete selekciju u obliku pravilnog kruga ili kvadrata, odaberite eliptični ili pravougaoni oblik selekcije i tom alatkom povlačite mišem uz držanje tastera 'Shift'.
- Razvlačenje selekcije iz njenog centra vrši se isto, samo što se umesto 'Shift' drži 'Alt'.
- Shodno tome, da bi selektovali pravilan krug ili kvadrat razvlačenjem iz centra, držite istovremeno i 'Shift' i 'Alt'.

• Dupliranje selektovanog dela slike možete izvesti na alatki za pomeranje klizanjem miša i istovremenim držanjem tastera 'Alt'.

- Ako želite da za po jedan piksel pomerite selekciju ili selektovani deo slike, učinite to na alatki za selektovanje ili pomeranje, pritiskanjem strelica na tastaturi (kursor-ski tasteri) u odgovarajućem pravcu. Uz 'Shift' će pomeranje biti po 10 piksela.

- Ako hoćete da pomerite selekciju pod uglom od 0, 45 ili 90 stepeni u odnosu na prethodni položaj, učinite to uz držanje tastera 'Shift'.

Crtaње kontura perom

- Formiranje delova krive pod uglom od 0, 45 i 90 stepeni vrši se na alatki za crtanje krive (*Pen Tool*, pero) povlačenjem miša i istovremenim držanjem tastera 'Shift'.
- Oblik krive (*Path*) koju ste nacrtali perom (*Pen Tool*) možete menjati pod uglom od 0, 45 i 90 stepeni, ako na alatki namenjenoj izmeni krive (*Direct Selection Tool*, bela strelica iz iste grupe alatki) povlačite mišem tačku kojom je ta kriva omeđena uz istovremeno držanje tastera 'Shift'.
- Ako želite da selektujete celu krivu, alatkom *Direct Selection Tool* (bela strelica) kliknite mišem na neku od tačaka krive, uz istovremeno držanje tastera 'Alt'.
- Dok ste na alatki za crtanje krive (*Pen Tool*, pero), možete tokom rada aktivirati alatku za pomeranje i menjanje krive (*Direct Selection Tool*, bela strelica) tako što ćete držati taster 'Alt'. To je mnogo praktičnije jer nam je operacija prelaska iz jedne alatke u drugu stalno potrebna tokom formiranja krive. Takav je slučaj i sa prelaskom iz alatke za brisanje tačaka krive (pero sa minusom) i dodavanje tačaka krivoj (pero sa plusom), i obrnuto. I ovde se drži 'Alt' dok ste na jednoj od ovih dveju alatki.
- I na kraju, prelazak iz alatke za pomeranje i menjanje krive (bela strelica) u alatku za oduzimanje ili dodavanje tačaka krive (pero sa minusom ili plusom) vrši se držanjem tastera 'Ctrl' i 'Alt'.

Još nekoliko saveta

- Prethodno upotrebljen filter možete pozvati preko tastature sa 'Ctrl-F'. Filter će biti ponovo primenjen, sa istim parametrima.
- Da biste otvorili dijalog sa parametrima predhodno izvršenog filtera, pritisnite istovremeno 'Ctrl-Alt-F'.
- U dijalogu prozorima podizanje i spuštanje vrednosti za po jedan vrši se strelicama na tastaturi (gore i dole), a za po deset uz istovremeno držanje tastera 'Shift'. Ovaj način se ne može primeniti u dijalogima za filtere.

• • •

Kao i svi do sada, i ovi trikovi zahtevaju češće ponavljanje i upotrebu da bi njihova svrha zaista bila isplativa. Ali, kada ih jednom savladate, povećaćete svoju efikasnost i pričiniti zadovoljstvo i sebi i naručiocima posla.

Biljana RADENKOVIĆ

GM COMPUTERS	
K5/100-166Mhz/16Mb RAM	<= 240
Pentium 133/166Mhz/16Mb	<= 370
6X86/P150-200+Mhz/16Mb	<= 280
Konfiguracije: HDD 1.1Gb, FDD 3.5", VGA 1Mb PCI, COLOR 14", Mini, Mis	
Ploca K5/100 - 133Mhz OPTI	od 260
Ploca Intel 133 - 166Mhz OPTI	od 390
Ploca IBM 6X86 P150 - 200+	od 300
CPU Cooler 486/586 w/FAN	od 5.0
HDD 1.1Gb - 4.3Gb EIDE	od 310
FDD 3.5" 1.44Mb MITSUMI	40
Ručni skener GEN. C/B i kolor	od 130
CD 8X - 24X IDE SANYO	od 160
Software CD komplet 10-16CD	od 60
CD MEDIA blanko 74mm TDK	od 12
VGA 1Mb - 4Mb PCI	od 40
TV tuner / sa daljinskim + IR s	od 160
SUPER I/O VESA LB 32bit	od 15
Memorija SIMM 8Mb - 32Mb	od 70
Memorija za VGA 1Mb EDO	od 20
Kuciste MINI TOWER 200W	od 55
Zvučna karta SB16 kompatib.	od 40
SB 16 + FM RADIO VIBRA	120
SB AWE 64 VALUE PACK	240
od 260 FM TUNER Radio sa antenom	50
od 390 MIS GENIUS Easy/Deer/Too	30d
od 300 Podloga za misa /sa slikom	od 3.0
od 5.0 Zvucnici za SB 8W - 240W	od 120
od 310 Fax/Modem 144 - 336 int/ext	od 650
40 Tastatura 104 US/Y WIN95	250
od 130 Joystick QUICKSHOT/SAITEK	250
od 160 Diskete 3.5" 1.44Mb FUJI HD	10
od 60 ENET 2000/3200 ISA/PCI PnP	35
od 12 KNC/T-konn/TERMINATOR	4.0
od 40 Kabel za mrežu RG58 50ohm	od 1.2
od 160 FLOKA za HDD (DISK RACK)	od 20
od 15 Prebacivac podataka ALTO	od 350
od 70 SVGA Kolor 14" - 17" DAEW	od 350
od 20 EPSON LX300/LQ100/LQ570	od 280
od 55 HP LaserJet VL 600dpi 1Mb	770
od 40 Toner za HP LaserJet VL	140
120 Filter za monitor 14" - 15"	15
240 Set za ciscenje FDD/CD	od 5.0

Tel/Fax:011/489-37-16; MobTel:061/432-197

Priprema Marko MILVOJEVIĆ

Sve je to lepo, a drajveri?

Nedavno sam postao ponosni vlasnik jednog Pentium računara na 133 MHz, sa 2 GB hard diska, S3 Trio 64V+ grafičkom

karticom, 32 MB EDO RAM-a, 105B Philips monitorom, dvanaestobrzinskim CD-om, štampačem HP LaserJet 6MP i skenerom HP ScanJet 4C. Kompjuter kao bombonica, ali... Hteo bih da instaliram Windows NT 4.0, ali problem je u drajverima sa kojima bi radili i štampač i skener. Napominjem da imam instaliran Windows 95 pod kojim sve radi kako valja, ali ja bih želeo da ipak imam NT. Pitanje glasi: gde se mogu naći ovi drajveri?

Zlatko Jovanović
Loznica

Zlatko (a svi ostali koji imaju sličan problem), potrebne drajvere ćeš najlakše naći na Internetu, na stranici firme za čiji ti proizvod trebaju drajveri. U tvom konkretnom slučaju, to je <http://www.hp.com>, a da budemo još konkretniji, za tvoj štampač nalaze se na adresi <http://hpcc920.external.hp.com/cposupport/indexes1/lj6mps.html>, a drajveri za tvoj skener se mogu naći na adresi <http://hpcc920.external.hp.com/cposupport/indexes1/sj4cs.html>.

Pre nego što preuzmeš ove drajvere sa mreže, možda ne bi bilo loše da malo bolje proučiš dokumentaciju i help za Windows NT, jer ne bi trebalo da štampač i skener smetaju jedan drugom pri radu. Veoma je moguće da je problem u nečemu drugom, na primer, prebrzo podešen BIOS (što bi narod rekao „nasviran“) ili nešto slično.

Jao, taj Internet!

Kompjuterima i kompjuterskom tehnologijom ne vladam savršeno, ali se snalazim. Razlog zašto vam pišem je Internet.

1. Kako da se povežem na Internet?
2. Koji program da koristim?
3. Koji mi program za Web prezentacije preporučujete?

Ok
Beograd

O Internetu je zaista više puta pisano u ovoj rubrici i u ostatku našeg časopisa, ali verujemo da vredi još malo pisati o tome.

1. Da bi se povezao na Internet, potrebno je da imaš računar - najmanja konfiguracija bila bi, po našem skromnom mišljenju, bazirana na 486 DX2 procesoru na 66 MHz, 8 MB memorije, hard disku od 420 MB i naravno, modemu koji radi na najmanje 14400 bps. To je što se hardvera tiče, kad je softver u pitanju, poželjno je

imati instaliran bar Windows 3.1, a svakako da se preporučuje Windows 95.

Pored ovoga, potrebno je da se odlučiš za nekog od provajdera. Njih u Beogradu ima već dosta, a i u drugim većim mestima naše zemlje ih ima. Ova odluka bi trebalo najviše da zavisi od cene i kvaliteta usluga.

2. Program koji ćeš koristiti za povezivanje na Internet zavisi od više stvari, ali najviše od operativnog sistema koji koristiš. Ukoliko koristiš Windows 95 (ili na boljim mašinama NT 4.0), najbolje je koristiti ugrađenu podršku za TCP/IP mreže (Internet). Ukoliko se pak odlučiš za neku stariju verziju Windowsa, to je onda više pitanje ukusa, rekli bismo. Možeš koristiti besplatne programe za povezivanje (Trumpet Winsock, na primer) ili komercijalne koje prodaju neki od domaćih Internet provajdera. Jedan od takvih programa, odnosno, čitav paket programa je i NetManage Internet Chameleon, verzija 4.6 ili 5.0, ukoliko se odlučiš da ovaj paket koristiš pod Windows 95 operativnim sistemom.

3. Odgovor na ovo pitanje je dosta teško dati. Neki bi čak rekli da ovo spada u ona čuvena „religiozna“ pitanja. Odluka je na tebi, a izbor ne baš veliki - Netscape Navigator (ili Communicator) ili Microsoft Internet Explorer. Naše mišljenje je da su podjednako dobri i da svaki ima svoje dobre i loše strane. Kao što rekospo, odluka je na tebi.

Kraljevački mix

1. Cena originalnog programa u inostranstvu (npr. Corel DRAW! 7) je oko 1200 DM, nego cena tzv. originala kod nas. Zašto?

2. Kako napraviti sopstveni BBS i šta je potrebno za to? Zanima nas hardver, softver i način pretplaćivanja na BBS.

3. Pri instalaciji programa Sound Forge 4.0 sa disketa koje su prethodno bile proverene programom TBAV 95, došlo je do problema. Kad su problemi počeli, izašao sam iz Norton Commandera iz kojeg sam bio startovao instalaciju i pokušao da se vratim u Windows sa EXIT, ali se računar resetovao. Prijavio je primary master disk, i posle njega do kraja ekrana znakove uzvika. Posle toga, računar je zatražio sistemsku disketu i više nije signalizirao disk C. Ako je moguće, pomozite jer nam je računar trenutno van upotrebe. Šta se desilo?

Miloš i Maki
Kraljevo

1. Razlika u ceni potiče upravo zbog onog „tzv. original“. Programi koje pirati kod nas prodaju su ilegalne ko-

pije originalnih izdanja, najčešće proizvedene kod naših istočnih suseda (Bugarska) ili na dalekom istoku (Kina, Tajvan itd.) Suštinski, nema nikakve razlike među tim programima, ali ukoliko kupiš originalni softver možeš imati mnoge pogodnosti koje kupovinom piratske kopije nemaš. Jedna od najvažnijih stvari svakako je uputstvo, zatim tehnička podrška i, ako ti to nešto znači, moralno zadovoljstvo jer si platio nečiji trud.

2. Da bi napravio svoj BBS, potreban ti je računar s modемом, telefonska linija i dosta slobodnog vremena. Kad ispuniš sve ove uslove, treba još da nabaviš neki BBS softver. Njih ima dosta, a kod nas su najpopularniji PCBoard, Remote Access i Maximus. Sve ove programe možeš naći na mnogim domaćim BBS-ovima. Što se pretplate za BBS tiče, to je prilično problematično. Naime, po skromnom mišljenju autora ovog teksta, vreme BBS-ova polako prolazi. Retki su ljudi koji će platiti pretplatu za BBS, kad za iste ili možda čak manje pare mogu da se pretplate na Internet i da dobiju mnogo više nego što jedan usamljeni BBS može da ponudi.

3. Uzrok ovakvom ponašanju računara mogu biti mnoge stvari, koje ne moraju biti u vezi sa instalacijom programa Sound Forge. Najbezbolnije što bi moglo biti jeste da je neki rezidentan program ili loš drajver prebrisao podatke u master boot zapisu (MBR) tvog diska i da zbog toga ne možeš da „podigneš“ sistem sa njega. Ovo možeš lako proveriti tako što ćeš na sistemsku disketu snimiti program pod imenom „fdisk“ i kad podigneš sistem, otkušaš komandu „fdisk /mbr“, a zatim probaš da podigneš sistem sa hard diska. Ako ovo ne pomogne, probaj u BIOS-u opciju Auto Detect Hard Disk i opet probaj da resetuješ računar.

Ovo su rešenja problema koji mogao nastati ukoliko je u pitanju neka, da je tako nazovemo, logička greška na hard disku, ali ukoliko je problem u nekom delu hardvera, može biti da je rešenje problema dosta kompleksnije, a to zahteva mnogo više podataka nego što nam je dato u ovom pismu. Probaj ovo što smo ti predložili, pa ako ne uspe, moraćeš da nađeš u svojoj okolini neki servis.

Novi računar

Za nekoliko nedelja trebalo bi da kupim Pentium računar, ali me interesuje nekoliko stvari, pa bih želeo vaš savet.

1. Zanima me koji dobar monitor da kupim?

Svet kompjutera

(I/O PORT)

Makedonska 31
11000 Beograd

2. Kao operativni sistem uzeo bih Windows 95, ali sam čuo da je pun bagova. Da li je to tačno?

3. Da li postoji knjiga o Windowsu 95 (na srpskom) pomoću koje bih se bolje upoznao sa sistemom?

Mladen Babić
Novi Sad

1. Najbolje bi bilo da uzmeš neki od Philips ili Daewoo monitora. Naravno, trebalo bi da razmišljaš o petnaestoinčnim modelima.

2. Praktično svaki program ima neke bagove, te je to slučaj i sa Windowsom 95. Doduše, pravi odgovor na tvoje pitanje bi bio: da, ali nije bitno. Bagovi postoje, ali najčešće to nisu opasni bagovi zbog kojih možeš ostati bez svih podataka na disku ili tome slično. Skoro svi računari u našoj redakciji rade pod ovim sistemom i ako ti je to neka garancija, onda ga slobodno instaliraj, ako nije, onda ga nemoj instalirati.

3. Knjiga postoji i zove se baš tako - Windows 95 i može se kupiti gotovo u svakoj bolje opremljenoj knjižari u Beogradu.

Kol'ko para, tol'ko i muzike

Imam računar 486 DX na 133 MHz, 16 MB RAM i 2.1 GB hard disk.

1. Rešio sam da nabavim zvučnu karticu. Raspitao sam se kod lokalnog prodavca i saznao da MEDIA MAGIC košta 60 DM plus zvučnici 2 x 60W po istoj ceni. Sound Blaster Vibra je 160 DEM. Za koju da se odlučim?

2. Kako da moju mašinu nadogradim na Pentium, po mogućstvu neki jači, koliko je to sigurno i da li će se on zaista ponašati kao Pentium?

Igor
Valjevo

1. Media Magic je dosta dobra kartica, srednje klase, dok je Vibra proizvod za koji se može reći da pripada višoj klasi. Creative Labs proizvodi na tržištu zvučnih kartica predstavljaju ono što su na tržištu modema proizvodi firme USRobotics - standard. Cena Vibre u tvom slučaju jeste malo previsoka, tako da bi možda trebalo da se odlučiš sa Media Magic.

2. Nadograđivanje 486 računara na Pentium se praktično svodi na kupovinu novog procesora i matične ploče. Tvoje pitanje da li će se takav računar ponašati kao pravi Pentium je, dakle, suvišno, tvoj računar ne samo da će se ponašati kao Pentium, nego će on to zapravo i biti.

Konfiguracija #1

Još kratko vreme ću posedovati 386 računar na 33 MHz, jer planiram da kupim novi. Reč je o Intel Pentiumu na 200 MHz, sa Triton II pločom, 32 MB RAM, S3 Virge video karticom, Samsung Syncmaster 3Ne 14" monitorom, 16x CD-om. Imam nekoliko pitanja u vezi sa ovom konfiguracijom.

1. Da li pomenuta video kartica valja i koju mi preporučujete?
2. Da li je ovaj monitor dobar?
3. Da li je istina da za IBM-ov OS/2 ne postoje drajveri?
4. Kada će izaći Microsoft NT 5.0?

Filip i Pera
Novi Sad

1. Pomenuta kartica je sasvim u redu, jedino što bi trebalo preporučiti jeste da ima 2 MB memorije kako biste i u višim rezolucijama imali High Color.

2. Taj monitor nije apsolutni šampion kvaliteta, ali nije ni loš. Da li

si razmišljao o monitoru od 15"? Možda bi to bio dobar izbor.

3. Zavisi za koji uređaj su ti potrebni drajveri. Svaki ozbiljan proizvođač hardvera danas bi trebalo da svojim kupcima omogući da njihov proizvod koriste u što različitiјem softverskom okruženju, tako da bi trebalo da za većinu uređaja postoje drajveri i za OS/2.

4. To se ne zna tačno. Iskustvo pokazuje da kad Microsoft kaže da će nešto pojaviti u septembru, onda to znači da će se pojaviti u oktobru ili novembru - naredne godine. Šalu na stranu, u nekim stranim časopisima se već vide najave za NT 5.0, ali u našu redakciju još nikakvo zvanično obaveštenje od Microsofta nije stiglo. Dok se to ne desi, možemo slobodno reći da se još uvek ne planira. Raniji Microsoftov običaj je da nove verzije svojih programa izbacuje na svake dve godine, dakle, ako to bude slučaj i sa NT-om, može se očekivati tokom sledeće godine.

Upomoć!

Potrebna mi je pomoć, jer se ne razumem mnogo u kvalitet komponenti. Mislio sam da kupim CPU Cyrix 6x86 P166, 16 MB RAM, Triton Solar 512KB, hard disk od 2.1 GB, S3 Trio64V+, color 14" LR i 8x CD-rom. Imam nekoliko pitanja.

1. Da li da kupim DTK ili Daewoo monitor?
2. Koje marke da bude hard disk?
3. Koji mi Sound Blaster preporučujete?

Nestrljivi Beograđanin

1. Naše, a i ne samo naše iskustvo pokazuje da su Daewoo monitori mnogo bolji od DTK, a i mnogih

drugih. Iz tog razloga, preporučili bismo ti neki Daewoo monitor. Takođe, pored te preporuke, dali bismo ti još jednu - kupi 15" Daewoo monitor, a ne 14" model. Razlika u kvalitetu je osetna.

2. Preporuka bi bila Western Digital ili Quantum.

3. Odgovor zavisi od tvojih potreba. Ovako napamet, znači bez pravog uvida u tvoje potrebe, preporuka bi mogla da glasi: neka kartica bazirana na ESS688 čipu ili Sound Blaster 16.

32bitni FAT

Imam jedan problem. Drug mi je rekao da pomoću novog WINDOWS-a (osr2) mogu da nateram disk da radi sa 32-bitnim FAT-om i tako uštedim prostor. Ja sam kreirao sistemski disk WIN-om i pokrenuo FDISK. Obrisao sam primarnu DOS partitiju i kreirao novu. Posle toga sam formatirao disk, a on i dalje ima 16bitni FAT. Inače imam disk od 540MB i da li je to bitno?

Dejan Milojević
BBS Politika

Da bi na nekoj partitiji imao 32-bitni FAT potrebno je da ona bude veća od 528 MB. Ušteda na prostoru koju je tvoj drug pominjao svodi se na to da je veličina klastera na disku 4 KB, a ne 16 ili 32, koliko je kod većih diskova. Ovo praktično znači, da ćeš uštedu ostvariti samo ukoliko imaš puno malih fajlova. Ukoliko nemaš, 32-bitni FAT, ima više nepogodnosti nego pogodnosti.

U tvom slučaju, znači sa diskom od 540 MB, ne bismo preporučili da stavljaš 32bitni FAT, zato što su dobiti minimalni.

NAGRADNA IGRA

Učestvujte u letnjoj nagradnoj igri "Sveta kompjutera"!

I konkurišite za jednu od nagrada:

1. NINTENDO 64

2. SONY PlayStation

3. Sega Mega Drive

Čitko popunite kupon, odgovorite na nagradno pitanje i pošaljite (na dopisnici ili u pismu) na adresu:

"Svet kompjutera"
(za nagradnu igru)
Makedonska 31
11000 Beograd.

ADRESU

Imena dobitnika objavićemo u septembarskom broju.

Stari DOS i novi Windows

Dvostruki boot sistem omogućava da naizmenično koristimo Windows 95 i DOS/Windows 3.1x. Šta ako ga nemamo?

Prvi put kada instalirate Windows 95 na kompjuter koji već ima Windows 3.1x, imate opciju da kreirate takozvani *Dual Boot* između Windowsa 95 i DOS-a/Windowsa 3.1x. Da biste to uradili treba da instalirate Windows 95 u drugi direktorijum nego što je Windows 3.1x. Kad se odlučite za ovu vrstu konfiguracije, na početku butovanja sistema koristeći tastere 'F4' ili 'F8' imaćete meni sa kojim možete da izaberete između Windowsa 95 ili DOS/Windows 3.1x. Ovakva konfiguracija sistema je korisna ako imate Windows 95 kao primarni operativni sistem, a još uvek imate i neke stare DOS aplikacije koje nisu kompatibilne sa Windowsom 95.

Ali šta se desi ako instalirate Windows 95 bez dual buta (ili kupite sistem sa već preinstaliranim Windowsom 95) i otkrijete da vam neke aplikacije ne rade pod Windowsom 95.

Većina korisnika će u ovom slučaju pomisliti da moraju da preformatiraju disk, instaliraju DOS 6.x, Windows 3.x i onda instaliraju Windows 95. Međutim, postoji izlaz iz ovoga i otkrićemo na koji način. U ovom članku ići ćemo korak po korak, tako da i vi možete da kreirate dual but za vaš Windows 95. Koristićemo PC sa već preinstaliranim Windowsom 95.

Prva stvar je da kreiramo butabilnu DOS-a 6.x disketu (mi smo to uradili na drugom PC-u sa MS-DOS-om), a možete iskoristiti i instalacione diskete DOS-a). Ako želite da imate pristup CD-ROM drajvu iz Windowsa 3.1, moraćete da napravite kopiju CD-ROM drajvera, a ako ste imali instaliran CD-ROM pre instaliranja Windowsa 95 postoje velike šanse da je drajver još uvek na disku.

Priprema DOS fajlova

Kreiramo specijalan set datoteka za dual but. Kreirajte privremeni folder na vašem disku. Ubacite butabilnu DOS disketu u flopi drajv i locirajte fajlove: IO.SYS, MSDOS.SYS i COMMAND.COM. Ove fajlove ćemo da kopiramo u naš privremeni folder, recimo C:\TEMP. Posle toga u isti folder ćemo da kopiramo AUTOEXEC.BAT i CONFIG.SYS. Sada naš privremeni TEMP folder sadrži sve fajlove koji su potrebni za dual but. Sledeći korak je da promenimo ek-

Svet kompjutera
(I/O PORT)
Makedonska 31
11000 Beograd

ri DOS komandu REN. Ako se odlučite za REN komandu, pre toga treba da promenite direktorijum u TEMP (CD\Temp). U DOS prozoru kucajte REN *.*.dos.

Izmena config.dos i autoexec.dos

Kada smo promenili ekstenzije fajlova, treba da editujemo CONFIG.DOS i AUTOEXEC.DOS da bismo izbacili sve što pripada Windowsu 95. Koristićemo *WordPad* ili neki drugi tekst editor da editujemo CONFIG.DOS.

```
DEVICE=C:\WIN95\HIMEM.SYS /TESTMEM:OFF
DEVICE=C:\win95\emm386.exe noems
DOS=HIGH, UMB
DEVICE=C:\NEC\ASPI2DOS.SYS /D /Z
DEVICE=C:\NEC\ASPCD.SYS /D:ASPCDO
```

Obrisaćemo prva tri reda jer pripadaju Windowsu 95, a drajvere za CD-ROM ćemo da zadržimo. Kada smo napravili promene možemo da snimimo CONFIG.DOS i editujemo AUTOEXEC.DOS.

```
@echo off
prompt=>P99
path=C:\win95;c:\win95\command;c:\dos;c:\util
rem - By Windows Setup - C:\WIN95\COMMAND\MSCDEX.EXE /D:ASPCDO /M:12 /L:8
rem - By Windows Setup - C:\MOUSE\MOUSE
```

Ako vaš AUTOEXEC.DOS izgleda kao na slici, onda ćemo da izbrisemo REM za poslednje dve linije jer je DOS verzija MSCDEX.EXE kompatibilna sa Windowsom 95 i izmenimo PATH liniju.

```
@echo off
prompt=>P99
path=C:\DOS;c:\pc\util
C:\WIN95\COMMAND\MSCDEX.EXE /D:ASPCDO /M:12 /L:8
C:\MOUSE\MOUSE
```

Izmena MSDOS.SYS fajla

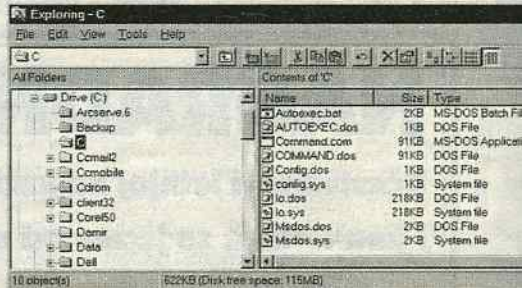
Sledeći korak je da izmenimo MSDOS.SYS. Sopa, ali verijemo to je tekst fajl koji sadrži parametre za start lo pisati o tome. Windowsa 95. Da bi dozvolili Windowsu 95 da 1. Da bi se povezao, koristi dual but, moramo da ubacimo komandu trebno je da imaš ra MSDOS.SYS fajl. Pošto je MSDOS.SYS sistem-konfiguracija bila bi ki fajl, zaštićen je sa *Read-only* atributom i nmmom mišljenju, bi biti vidljiv ako nemate u *Windows Exploreru DX2 procesoru* na 6 ključenu opciju da svi sistemski i skriveni fajmorije, *hard disku* oovi budu vidljivi. Da bismo izvršili promene, vno, *modemu* koji moramo da skinemo *Read-only* atribut dok edi-14400 bps. To je štoujemo fajl. Selektujte fajl i onda kliknite na *Prokad, je softver u piberties* i deselektujte *Read-only* opciju.

Sada možemo da editujemo MSDOS.SYS. U ovom fajlu ispod [Options] treba da stoji „BootMulti=1“. Nakon ovoga možemo da snimimo fajl i vratimo nazad *Read-only* atribut.

```
[Options]
BootMulti=1
BootGUI=1
;
;The following lines are required for compatibility with oth
;Do not remove them (MSDOS.SYS needs to be >1024 bytes).
;XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
;XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
```

Restart u MS-DOS modu: Posle ovoga kopiramo naše fajlove iz privremenog foldera na *root* i spremni smo da resetujemo PC.

Kad restartujemo PC u levom uglu ekrana će se, kao i do sada, pojaviti poruka „Starting Windows 95“, ali ako pritisnete 'F4' računar će se startovati u MS-DOS modu. Možete koristiti i taster 'F8' pri čemu ćete imati na raspolaganju čitav meni. Ako vidite poruku na ekranu „Now loading your previous version of MS-DOS please wait.....“ znači da je sve uspešno kako treba i da vaš PC sada ima dual but operativni sistem.

Posle ovoga možete da instalirate Windows 3.1 i programe koje do sada niste mogli da koristite pod Windowsom 95.

Damir GRUBIŠA

Amiga

SNIMANJE programa i igara za sve Amige. Tel: 011/515-853.

PRODAJA - servisiranje - otkup Amiga, Commodore i opreme. Tel: 011/552-227.

ASTROSOFT - snimanje igara i programa na diskete, hard disk, CD. Najpovoljnije. Tel: 021/314-994.

AMIGA 1200, HDD 40Mb (3,5"), kartica 94Mb, FPU, modem (14400), VBS, džojstik 800 DEM. Tel: 0230/28-604.

POVOLJNO prodajem Amigu 4000: 040/25Mhz, 6Mb RAM, 120Mb disk, flopi 1.7Mb, CD ROM 4X, tastatura, miš, diskete. Tel: 018/320-828.

OTKUP, prodaja Amiga 500/1200, dodatne opreme, disketa. Tel: 011/2356-440.

MI - snimanje na hard, diskete i CD (po izboru). Tel: 4898-654 ili 3418-654.

AMIGA PANŠER
programi i igre 1 dinar, katalog besplatan

Generala Ždanova 88/6/25
(011) 646 772

SCUBA - 011/2353-110, 458-719. Prodaja - otkup: računara, opreme. Najjeftinije Amige, diskete!!!!

HARDWARE za Amigu: tastatura, napajanje, modulator, čupovi, interno proširenje 512KB, DD flopi, sampler, midi interfejs, kabl adapter za 3,5" HDD, video bekap... Tel: 021/392-998.

HRO - prodajem 2,5" HD 120Mb, Blizzard 4Mb ram kartu. Tel: 4898-103.

PRODAJEM Amigu 1200 i Amigu 500 vrlo povoljno. Tel: 021/392-998.

AMIGA 500, 600, 1200, CD 32, monitori... Prodaja, otkup, najpovoljnije. Tel: 011/512-366.

AMIGA 500 i 1200
BUVA COPY
SOFTWARE & HARDWARE

Snimanje:
IGRE 1.5
PROGRAMI 2.5

Isporuka poštom
Tel: 76-80-70 od 16 - 22
Radmile Rajković 8

N.Groblje
Ruzveltova
Radmile Rajković 8

CENE OGLASA

Tekst malog oglasa koji nam šaljete treba da bude čitko otkucan, sa prebrojanim rečima (računaju se i adresa i telefon) i naznakom rubrike (Amiga, PC i Razno). Uz tekst treba priložiti jedan primerak uplatnice (original, ne kopiju) uplaćene na odgovarajući iznos.

Adresa: **Svet kompjutera (mali oglasi), Makedonska 31, 11000 Beograd**

Novac treba uplatiti na **ŽIRO RAČUN:**

40801-603-2-47280

sa naznakom: Kompanija Politika, mali oglas za „Svet kompjutera“
Cena običnog malog oglasa do 10 reči - **15,0 DIN.**, svaka sledeća reč - **1,5 DIN.** Na ukupnu sumu dodati **10% poreza**

Za informacije o oglasima većim od navedenih, obratite se redakciji na tel/fax: **011/322-0552.**

Oglase za 9/97 primamo do 22.08.1997.

VEĆI OGLASI

1/2 (V) (95x275mm) 1100 N.DIN	1/4 (95x135mm) 700 N.DIN	1/2 (H) (195x135mm) 1100 N.DIN
1/8 (95x65mm) 350 N.DIN	1/16 (V) (45x65mm) 175 N.DIN	1/16 (V)(95x30mm) 175 N.DIN
		1/32 (45x30mm) 90 N.DIN

Izrada oglasa u redakciji naplaćuje se posebno!

AMIGA & COMMODORE

- 1.AMIGA 500/600 & 1200
- 2.COMMODORE 64/128
- 3.DISK 1541/1541 II/1571
- 4.HARD I FLOPY ZA AMIGU
- 5.MONITORI COLOR/MONO
- 6.ŠTAMPAČI

KABLOVI
IZRADA I PRODAJA
ZA
COMMODORE I AMIGU

DODATNA OPREMA

- 1.FILTERI STAKLENI I MREZASTI
- 2.DISKETE 3,5" & 5,25"
- 3.KUTIJE ZA DISKETE
- 4.MIŠEVI I PODLOGE
- 5.RF MODULATORI
- 6.PROŠIRENJA 512KB

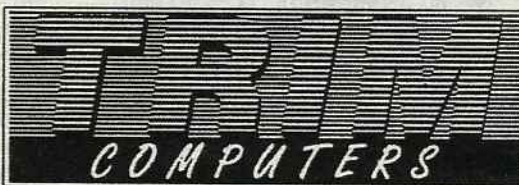
SERVIS

AMIGA
500,500+,600 I 1200
COMMODORE
64/128
OSTALE OPREME
OTKUP

MODULI

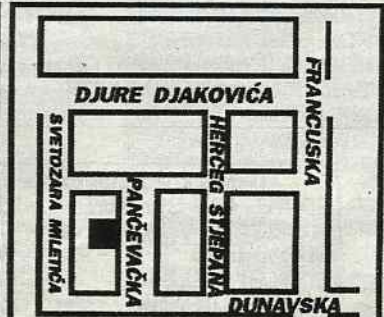
- MODUL1(Turbo250,Turbo 2002 i Azimut)
MODUL2(Turbo250,Azimut,Disk fast load)
Disk fast copy,Copy202.....
MODUL3(Turbo250,Simon's BASIC i Azimut)
MODUL4(Turbo250,Turbo tape II,Spec fast,)
Azimut,Monitor 49152.....

**VRLO POVOLJNO
KASETOFONI
DŽOJSICI**

PANČEVAČKA 2
TEL:011/ 766-578
TEL/FAX: 155-294

**VELIKI IZBOR
IGARA
PROGRAMA
ZA
COMMODORE
AMIGA**

SVA ROBU ŠALJEMO POŠTOM

ISPORUKA NA KUĆNU ADRESU

MOGUĆNOST ODLOŽENOG PLAĆANJA

Amiga

AMIGA Power - software - pouze-
cem ili lično. hardware - prodaja i
otkup. Brzo, kvalitetno, povoljno.
Tel: 021/371-899.

SB - SOFT (011)
130-684

C - 64 - najnoviji hitovi za
1995/96 i 1997. godinu
(d'sk) samo kod nas!

Razno

IGRE, Programi za Amigu, Commo-
dore, na disketama, kasetama. Tel:
011/146-307.

KNJIGOVODSTVENE programe sa
priručnicima i saradnju, nudi autor,
knjigovođa. Tel: 021/713-208.

ATILA GRAPHICS

Pripreme za štampu, izrada
kataloga, vizit karti, blokovske
robe, memoranduma, ...

POVOLJNO!
3230-780 * 671-328

COPY CLUB amiga

Isporuca poštom
Kvalitetno snimanje.
SNIMANJE 1 DIN.
OD 11 - 18 ČAS.

011/32 47 288

STEFAN Soft: srnimanje igara i pro-
grama za sve Amige. CD kompleti.
Tel: 011/512-366.

TOP MACH - Amiga - veliki izbor
programa. Snimanje 1 din! Tel:
011/421-394.

C64, 128, CP/M

Uslužni programi i igre na disku
i kaseti (pojedinačno i u kompletu).
Uputstva, Katalog.
Isporuca pouzećem istog dana.
tel: 021/611-903

BEŽIČNI mikrofon (špijun - buba)
dometa stotinak metara. Signal
može "uhvatiti" svaki FM radio. Naj-
bolja primena je kao bežični Baby-
sitter, a ako želite da se našalite sa
prijateljima, uređaj može poslužiti i
kao ometač za radio prijem. cena
90,00 din. Alarm za stan sa šifrom i
kodžak sirenom 190,00 din. Tel:
010/23-287.

ОВО ЛЕТО ЈЕ ПРАВО

за брвеншивни и корективни
СЕРВИС ласерских штампача.

га обезбедиће
КОМПЛЕТАН
ПЕРИХАРД-ов. ђрограм

НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ В АШИЊИ ШТАМПАЧА

БЕОГРАД, Ивана Милутиновића 24
Тел./факс: 011/432-383, 432-319, 436-019, 435-513

Ауторизовани дистрибутер ВУПРО, Нови Београд, Тел/факс 011/695-297
НОВИ САД, ЕДИТ СОФТ, Војвођанских бригада 7/13, тел. 021/298-57, 279-27
НОВИ САД, ЛАСЕР СТУДИО, Драге Спасић 10, тел. 021/350-344
БАЅА ЛУКА, АВАСУС, Живојина Мишића 11-29, тел. 078/34-081, 39-544
КРАГУЈЕВАЦ, АС БИРОПРОМЕТ, Косте Рацина 15, тел/факс 034/41-210, 45-225
СОМБОР, IGI KOMMERCE, Санка Радосављевића 4, тел/факс 025/29-111

МАЛОПРОДАЈА

TWIN-SHOP

МАЧВАНСКА 29, 444-28-22
РАДНИМ ДАНОМ 8⁰⁰-17⁰⁰, СУБОТОМ 9⁰⁰-14⁰⁰

hp HEWLETT PACKARD BASF

Canon Verbatim

OKI 3M genius

Zweckform Panasonic

MINOLTA Olivetti

EPSON RICOH

Fullmark

TONERI
LASERSKI FOTOKOPIR
INK
KASETE-NALEPNICE
SPECIJALNI PAPIRI
RIBONI i
PISAĆE TRAKE
MAGNETNI MEDIJI
PC KOZMETIKA
RECIKLAŽA LASER
KOVERTE SVE VRSTE

INK PRESLIKAVI ZA MAJICE

IMAGE 011/3221-949

PRODAJEM Commodore 64, moni-
tor, disk, diskete, kasetofon, štamp-
pać, džojstik. Povoljno. Tel: 012/
333-871.

PRODAJEM "Commodore 64" sa
svom pratećom opremom, pro-
gramima i literaturom! Tel: 019/
522-989.

od 14h 024/21557 do 20h

TRANSKOM

C64 diskete, kasete i originali
AMIGA programi i igre samo na VHS kasetama i CD romovima
PC plug & play CD kompleti sa snimanjem setup-a i pozicije direktno sa cd-a

PC

NAJPOVOLJNIJE! Snimljeni CD po
izboru (20), original (15), naslov na
2CD-a (25). CD klub - dnevni najam
2 dinara. Kompletna 486 konfigur-
acija od 430 Pentium AMD 133, hard
2,1 GB, kolor, 16 Mb (1220), Cyrix
166 91250), Intel 133 (1310). Kom-
ponente: modemi, tastature, flopi,
hard diskovi, memorija, zvučne gra-
fićke kartice, mini tower (50), midi
(75) Big (95), CD-ROM Panasonic
12X (165), Creative sa daljinskim
(195), Sony, Teac 16X (200), printe-
ri, telefoni panasonic... Tel:
011/191-730.

PRODAJA i otkup PC konfiguracija
i komponentata. Tel: 011/552-227.

OTKUPLJUJEM: HDD-ove, CD-ro-
move, kućišta!!! Tel: 011/2353-110.

KNJIGA "PC ZA POČETNIKE" sa
preko 50 ilustracija i puno razumlji-
vog teksta opisuje delove računara,
priključne uređaje, osnove DOSssa-
sa, obradu i štampanje teksta i upo-
trebu nekoliko najpopularnijih
programa za PC. Priručnik je formata
B5, sa kolor, plastificiranim korica-
ma a cena 40 din. Tel: 010/23-287.

PC - programi, igre, kompleti 20 -
163-903.

NS games. Najbrže konfiguracije i
najlepše komponente. Brzo snima-
nje na diskete, hardove i CDOve.
Cedeteka. Polovne CD igre. Tel:
021/365-713.

INTERFEJS za povezivanje CASIO
adresa sa PC-em, vrlo povoljno. Tel:
021/392-998.

PRODAJA i iznajmljivanje CD origi-
nala: 12 DMI Programi (Enciklopedi-
je, Rećnici, Ventura, Corel), aktuelne
igre, miksevi. Tel: 621-401.

AURUS

ORIGINALI 20
PO IZBORU 25
MUZIKA 20
(011) 602-871

CD originali

igre, programi, kompilacije
43 din šaljemo
pouzećem
011/571-550

A.R. Soft PC

Snimanje CD-a po izboru 25
Snimanje audio CD-a 25
IGRE 50 para. PROGRAMI 1 din
Rasinska 2, Petlovo brdo
011/533-66-51

MIDI
adapter za PC
+ kablovi
021/39-29-98

M&S Soft

PC i AMIGA

KOMPLETI IGARA:

Sve igre su raspakovane na CD-u tako da se mogu startovati direktno sa CD-a, sem u slucaju kada igra zahteva snimanje pozicije, kada je potrebno igru samo prekopirati na hard disk, ili su podešene tako da se komandom INSTALL lako instaliraju na hard disk.

U kompletima se nalaze samo proverene igre koje ce zadovoljiti svačiji ukus.

KOMPLETI PROGRAMA:

Svi programi se mogu instalirati direktno sa CD-a, što omogućuje laku i brzu instalaciju.

KOMPLET 1

ALADDIN, MORTAL KOMBAT, PINBALL FANTASIES, LION KING, STREET FIGHTER II USA, SIM CITY 2000, GOLDEN AXE, CIVILIZATION, SAM & MAX, MONKEY ISLAND, MICHAEL JORDAN, RAPTOR, ANOTHER WORLD, LOTUS TURBO CHALLENGER, CANNON FODDER, COMMANDACHIE, FIFA SOCCER, INCREDIBLE MACHINE, X-WING, NHL HOCKEY, DESERT STRIKE, PANZER GENERAL, RISE OF ROBOTS, I.T.D.

KOMPLET 2

SUPER FROG, VIRTUAL POOL, DOOM, SLIPSTREAM 5000, MORTAL KOMBAT 2, RAIDEN, WITCHAVEN, ULTIMATE BODY BLOWS, BLACK THORNE, THE FIGHTER, SIMON THE SORCERER, COLONIZATION, WINTER GAMES, LOST VIKINGS, LEMMINGS 1 & 2, DAY OF TENTACLE, JAMMIT, SENS, SOCCER, FORMULA ON G.P. LEMMINGS CHRONICLES, ONE MUST FALL, ALONE IN THE DARK, I.T.D.

KOMPLET 3

ARCADE POOL, MORTAL KOMBAT 3, FX FIGHTER, ALONE IN THE DARK 2, ZOOB 1 & 2, DARK FORCES, NBA JAM, DESCENT, PINBALL ILLUSIONS, SUPER SF 2, SIMON THE SORCERER II, TERMINAL VELOCITY, FRITZ 3, PIRATES GOLD, TYRAN, LITTLE BIG ADVENTURE, EYE OF BEHOLDER 1, 2 & 3, LANDS OF LORE, WARCRAFT, PRIMAL RAGE, KING PIN, ALIEN B.TOWER ASS., JUNGLE STRIKE, ACTION SOCCER, INTERACTIVE GIRL, I.T.D.

KOMPLET 4

NHL HOCKEY '96, FIFA SOCCER '96, PINBALL WORLD, JUNGLE BOOK, FADE TO BLACK, MAGIC CARPET II, CAESAR II, SCREAMER, ACTUA SOCCER, COMANCHIE II, PATRICIAN, LEMMINGS 3D, HEXEN, FADE TO BLACK, CRUSADER NO REMORSE, WARRIORS, ACROSS THE RHINE, OVERDRIVE, STRIKER 95, LORDS OF MIDNIGHT, BUREAU 13, RISE OF THE TRIAD, TERROR FROM DEEP, CHAMPIONSHIP MAN, 2, BARYON, I.T.D.

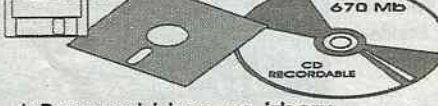
KOMPLET 5

NEED FOR SPEED, COMMAND & CONQUER, SUPER MARIO BROS, TEKWAR, TOM & JERRY II, PINBALL WORLD, STRIP POKER PRO, RUGBY WORLD CHAMPIONS, WARRIORS II, DIE XLIX, SENSIBLE WORLD SOCCER, COMB ZONE, FIST FIGHT, WORMS, WIPE OUT, TRANSPORT TYC, EXTREME PINBALL, HEROES OF MIGHT MAGIC 3D, VIRTUAL PINBALL, INDY CAR RACER II, NECTARIS, DARK LEGIONS, HI OCTANE, I.T.D.

KOMPLET 6

FIFA 96 (full), TURRICAN II, WWF ARCADE, WARCRAFT II, PGA TOUR GOLF 96, TERMINATOR FUTURE SHOCK, FOR U, A-IV NETWORK, RAYMAN, FATAL RACING, ADV. CIVILIZATION, ANVIL OF DAWN, CAPITALISM, GREAT NAVAL BATTLES IV, SKUNNY, SPACE DUDE, STONE KEEP, WORMS, WAYNE GRETZKY HOCKEY, BATTLE WRATH, I.T.D.

SNIMANJE NA DISKETAMA I CD-u

- * Programi i igre po izboru
- * Originali
- * Usluga snimanja Vaših podataka

KOMPLET 7

DESCENT 2, EARTH-WORM JIM, EXTREME SPORTS, JOHNY BAZOOKATONE, GRAND PRIX MANAGER, ABSURE, REBEL RUNNER, CIVILIZATION 2, SEEK & DESTROY, WHPLASH, ATF, BIG RED RACING, JUDGE DREDD, STARBARS, WITCHAVEN 2, SUPER STARDUST, LIVING PINBALL, C&C COVERT OPERATION, STRIP POKER PRO, ROMANCE OF 3 KINGDOM 4, FAST ATTACK, PREMIERE MANAGER 3 DLX, SEA LEGENDS, TNN OUTDOOR BASS TOURNAMENT, CONQUEST OF NEW WORLD, I.T.D.

KOMPLET 8

BATMAN FOREVER, WINGSTAR, DUKE NUKEM 3D, COLLEGE SLAM, MANIAK KARTS, FATAL PACING, THE WEB, BATTLE STATION 2, JAZZ JACKRABBIT MEGA, REVOLUTION X, ECLIPSE PACMAN, STORM STAR QUEST, AH-3 AIR ASSAULT, CHOPPER FORCE, FANTASY GENERAL, KICK OFF 96, NORMALITY, STRIFE, TOSHINDEN, EARTH WORM JIM 2, ...

KOMPLET 9

SETTLERS II, QUAKE, RAYMAN 100%, THIS MEANS WAR, STARBALL, AFTER LIFE, BATTLE GROUND, WATERLOO, CHAMPIONSHIP MANAGER II, BELGIUM & DUTCH, SPEED HASTE, PLAYER OF THE YEAR, TIME COMMANDO, 2, SENSIBLE GOLF, VR SOCCER, BERMUDA SYNDROME, TRACK ATTACK, BRIDGE with OMAR SHARIF 2, GEAR WORK GREED, ...

KOMPLET 10 (NEW)

CRUSADER NO REGRET, STRIKER '96, GENE WARS, PREY FOR DEATH, FORMULA 1 GRAND PRIX 2, ALBION, RISE OF THE ROBOTS 2, LINKS 97, VIRTUA FIGHTER, ASTROROCK, FIRE FIGHT, CHESS MASTER 5000, DEADLINE, JACK NICLAUS GOLF Spec. Ed., I.T.D.

KOMPLET 11

FIFA SOCCER '97, NHL HOCKEY '97, RED ALERT, NASCAR 2, TOMB RAIDER, BROKEN SWORD, BEDLAM, DEATH RALLY, SYNDICATE WARS, DEAD LOCK, DRUID, FINAL DOOM, GENDER WARS, HARPOON 2, FABLE, TRACK SUIT 2, PINBALL (BASKET, FOOTBALL, ICE), THIRD REICH I.T.D.

KOMPLET 12

TOY STORY, COLD SHADOW, DESTRUCTION DERBY 2, KRAZY IVAN, HEROES OF MIM 2, LORDS OF REALM 2, MAX POWER FORMULA 1, ALIEN TRILOGY, DRAGON HEART, HUNTER HUNTER, SCREAMER 2, SWIV 3D, ARCHIMEDEAN DYNASTY, STAR GENERAL, F22 LIGHTNING 2, CHAMPIONSHIP MANAGER 2 '97, DAVIS CUP TENNIS, DIG IT, I.T.D.

KOMPLET 13

DUKE NUKEM 3D, PLUTONIUM, PRIVATEER 2, STEEL PANTHERS 2, AGE OF SAIL, DISC WORLD 2, ULTIMATE SOCCER MANAGER 2, BUG, FULL TILT 2, FX FIGHTER TURBO SONIC, WWF In Your House, ROAD RUSH, NETWORK RALLY, WOODEN SHIPS & IRON MAN, GENE MACHINE, ... I.T.D.

ORIGINALI:

COREL DRAW 7.0, COREL DRAW 7.0 disk 2 i disk 3, MS OFFICE 97 PRO, MS OFFICE 97, MS VISUAL BASIC 5.0, PHOTO SHOP 4, MS ENCARTA '97 Encyclopaedia, World Atlas '97, COREL AUTO GUIDE, MS CINEMANIA '97, MS DOGS, SIEMENS CATALOG, SGS CATALOG, INTEL CATALOG, MOTOROLA CATALOG, HITACHI, ITT CATALOG, MS MUSIC CENTRAL 97, MS WORLD OF FLIGHT, MS BASKETBALL GUIDE, MS DANGEROUS CREATURES, MS OCEANS, LEARN TO SPEAK ENGLISH (2CD), LEARN TO SPEAK GERMAN (2CD), EURO DICTIONARY, WEBSTER DICTIONARY, OXFORD BODY WORKS 5.0, HARRISON INTERNAL MEDICINE, MAYO CLINIC, MOSBY'S MEDICAL ENCYCLOPEDIA, 3D STUDIO MAX (full CD), BRITANICA v2.0, WINDOWS NT 4.0 WorkStation & Server, I.T.D.

NEED FOR SPEED 2, X-WING vs THE FIGHTER (2CD), LOST VIKINGS 2, OUTLAWS (2CD), TEST DRIVE OFF ROAD, KICK OFF 97, DARKLIGHT CONFLICT, COMANCHIE 3, TIME LAPS, IMPERIUM GALACTICA, DISC WORLD 2 (2CD), NEVERHOOD, K.K.N.D., G-NOME, FIFA '97, NHL HOCKEY '97, LARRY 7, TOMB RAIDER, RED ALERT (2CD), GRAND PRIX MANAGER 2, DIE HARD TRILOGY, FLYING CORPSES, PRIVATEER 2 (3CD), DEATH RALLY, DESTRUCTION DERBY 2, CIVILIZATION 2 Scenary 2, STAR GENERAL, ALIEN TRILOGY, TOONSTRUCK (2CD), PHANTASMAGORIA 2 (5CD), SPACE JAM, HEROES OF MIGHT & MAGIC 2, LORDS OF REALMS 2, MASTER OF ORION 2, FLIGHT SIMULATOR 5.0, STAR CONTROL 3, WAR WIND, US NAVY FIGHTERS 97, LINKS LS, ACE VENTURA, SYNDICATE WARS, DAGERFALL, DAVIS CUP TENNIS, THE DIG, COMMAND & CONQUER (2CD), FADE TO BLACK, CRUSADER, NO REMORSE, BAD MOJO, STONEKEEP BATTLE ISLE II, GRAND PRIX MANAGER 2, THORN'S PASSAGE, WAR CRAFT II, REBEL ASSAULT II, FIFA SOCCER '96, DESCENT II, RISE OF ROBOTS II, THE WEB, CYBERIA 2, CIVILIZATION II, CONGO, A.T.F., RAYMAN, C&C COVERT OPERATION, ARCADE AMERICA, ACTUA SOCCER, VIRTUALPOOL, SETTLERS 2, WAR CRAFT II MISSIONS, FANTASY GENERAL, DUKE NUKEM 3D, 2, FORMULA 1 GRAND PRIX 2, WAR HAMMER, NEED FOR SPEED Sp.Ed., QUAKE, GENDER WARS, CHESS MASTER 5000, MEGA RACE 2, ROAD RUSH, LIGHTHOUSE, TIME COMMANDO, CRUSADER, NO REGRET, I.T.D.

CD KLUB

- * IZNAJMLJIVANJE CD ORIGINALA
- * ENCIKLOPEDIJE, IGRE, PROGRAMI
- * NAJPOVOLJNIJI USLOVI

WINDOWS '95 KOMPLET

WINDOWS '95, WINDOWS '95 PEE, MS OFFICE (EXCEL WORD, POWER POINT, ACCESS, ...), NORTON UTILITI, NORTON NAVIGATOR, SIDE KICK, MAPPER 95, MS PLUS, NORTON ANTIWIRUS, MS PUBLISHER, ADOBE PHOTO SHOP, COREL DRAW 6.0, MS MONEY, VISUAL BASIC 4.0 PRO, VISUAL FOX PRO, WIN FAX 7.0, PAGE MAKER 6.0, PICTURE PUBLISHER, MS PROJECT, HARWARD GRAFIX, VISIO, ... I.T.D.

WINDOWS 3.1 & DOS 6.2 KOMPLET

WINDOWS 3.11, WINDOWS 3.11 C&E, MS OFFICE (EXCEL WORD, POWER POINT, ACCESS, ...), NORTON UTILITI, NORTON COMMANDER, DOS NAVIGATOR, MS DOS 6.2, COREL DRAW 5.0, ADOBE PHOTO SHOP, QUARK XPRESS, VISUAL BASIC 4.0, VISUAL FOX 3.0, WIN FAX 4.0, 3D STUDIO, AUTO CAD 13, RAZOR PRO, ADOBE PREMIERE, ANIMATOR PRO, YU TTF FONTS, FONTO GRAPHER, ... I.T.D.

WINDOWS '95 KOMPLET 2

WINDOWS 95 V4.1, MICROSTATION 95, FILE MAKER PRO 3, CUBASIS 1.1, FREEHAND 5.0, LOTUS SMARTSUITE 95, PC ANYWHERE 95, PRO COMM 3.0, TOY STORY 95, ABC FLOWCHARTER 4.0, CALAMUS 95, DELFINA COMM SUIT 95, HUAAK '95, MIDI SOFT STUDIO, DELPHI 2.0, PARADOX 7.0, NETSCAPE NAVIGATOR, F-PROT TBAV, MS EXCHANGE 95, FREELANCE 95, ADOBE PAGE MAKER 6.0, RAZOR 2.0, AUTO CAD 13 '95, ... I.T.D.

WINDOWS '95 KOMPLET 3

WINDOWS 97, COREL DRAW 7.0, MS OFFICE 97 PRO, NORTON COMMANDER 95, NORTON UTILITIES V2.0, ADOBE PHOTO SHOP 4.0, SOUND FORGE 4.0, TBAV 95, LOTUS ORGANIZER 97, 3D STUDIO MAX, MS PLUS GOLD, NETSCAPE NAVIGATOR 3.0 GOLD, MS INTERNET EXPL. 3.01, CLEAN SWEEP 3.0, ADOBE PREMIERE 4.2, HOT JAVA 95, FOTOGRAHER 4.1, WIN CHECK IT 4.0, WIN GIF, CAKE WALK 5.0, MS MONEY 5.0, I.T.D.

ANIMACIJA I VIDEO KOMPLET

3D STUDIO 4.0 SA SVIM DODACIMA I EFEKTIMA, KAO I OSTALI PROGRAMI ZA ANIMACIJU

AUTO CAD KOMPLET

AUTO CAD 13, AUTOCAD 12, SLIKE, DODACI, KOI I OSTALI PROGRAMI ZA CAD

KOMPLET 14 (NEW)

K.K.N.D., LOST VIKINGS 2, LARRY 7, M.D.K., DIABLO, GRAND PRIX MANAGER 2, KONG, DIE HARD TRILOGY, ALIEN RAIFRAGE, NCAA FINAL FOUR '97, THE CROW, SEGA RALLY, SLAM TILT, SLAM'N JAM, FALLEN HAVEN, TOXIC BUNNY, INCREDIBLE HULK STAR GUNNER, ... I.T.D.

e-mail: misams@eunet.yu

<http://solair.eunet.yu/~misams>

PC 011/146-744
AMIGA 011/105-138

Jelovnik kome se ne može odoleti

CD kompleti

WIN 97 + Internet ... 20

Sastojci: Windows 97, MS Office 97, Corel Draw 7, MS Internet Explorer 4, Netscape Navigator 4, Netscape Cache Explorer, MS Front Page 97, Eudora pro 3.0, Voice E-mail 3, Internet Chameleon 5.0, Internet Creator 3.05, HMPG Office 1.0, Corel Web Graphics Suite, All in one Internet, Photoshop 4.0, MS Plus 95, Norton Comm. 95, Norton Utilities 97, Acrobat Distiller, Premiere 4.2, Lotus Organizer 97, TBAV 7.08...

WIN 95 III ... 20

Sastojci: Windows 97, MS Office 97, Corel Draw 7, Photoshop 4.0, 3d Studio Max, Lightwave 5.0, MS Plus 95 gold, MS Internet Explorer 3, Norton Commander 95, 95 Booter 4.0, Acrobat Distiller, Adobe Premiere 4.2, All in one internet, Bit-ware 3.30, Cakewalk 4.01, Cleansweep 3.0, Fasttracker 4.0, Front Page, Hot Java 95, Lotus Organizer 97, Sound Forge 4.0, TBAV 7.06, Win Checkit 4.0...

WIN 95 II ... 20

Sastojci: Windows 95 4.1, Auto Cad 13 95, Calamus 95, Microstation 95, Abc Flowcharter 4.0, Adobe Page Maker 6.0, Freehand 5.0, Freelance 95, Hijaak 95, Jankov Mapper, Smartsuite 96, Midi Soft Studio, MS Exchange 95, PC Anywhere 95, Pro Comm 3.0, Razor 2.0, TBAV, Toy Story SS...

WIN 95 I ... 20

Sastojci: Windows 95, Windows 95 Pan European, Adobe Photoshop, Corel Draw 6.0, Win Fax pro 7.0, Visual Basic 4.0 pro, Harward Grafic, Mapper 95, MS money, MS Office (Excel, Word, P.Point, Access...), MS Plus, Norton Antivirus, Norton Navigator, Norton Utilities, Pagemaker 6.0, Visual fox pro...

Strategije ... 20

Sastojci: Red Alert, Warcraft 2, Battleship, Battle Isle 3, Civilization 2, Lords of the Realm 2, Star General, Master of orion 2, M.A.X., Command & Conquer, Heroes of Might & Magic 2, Settlers 2, Z, Deadlock, Steel Panthers 2 ...

Originalni CD naslovi

Programi:

3D Studio max, OS/2 4.0 Merlin, Windows 97, Office 97, Corel Ventura 7, Corel Draw 7, Learn to speak Eng., Learn to speak Ger., Encarta 97, Cinemania 97 ...

Igre:

Formula 1 (Psygnosis), Wipe Out XL, War Goods, Need for Speed 2, Comanche 3, Outlaws, MDK, Risk, Kick Off 97, KKND, Flying Corps, Die Hard Trilogy, Power F1, The Crow, Discworld 2, Fifa 97, Nba live 97, NHL Hockey 97, Tomb Raider, Space Jam, Red Alert, Diablo, Sega Rally, Larry 7, Civilization 2 Scenarios, Panzer Dragoon, Master of orion 2, Privateer 2, Phantasmagoria 2, Dragon Lore 2, FS 6.0, Ultimate Soccer, Manager 2 ...

Hit Mix 1 ... 20

Sastojci: FIFA Soccer '97, NBA Live '97, NHL Hockey '97, Red Alert, Tomb Raider, Space Jam, Duke Nukem 3D Atomic, Screamer 2, Destruction Derby 2, Need For Speed, Formula 1 Grand Prix 2, Toy Story, Privateer 2, Quake ...

Hit Mix 2 ... 20

Sastojci: Discworld 2, Lords of the Realm 2, Heroes of Might & Magic 2, Death Rally, Power Rangers, FX Fighter Turbo, Sonic the Hedgehog, WWF In Your House, F-22 Lightning 2, Gene Wars, Road Rash, Star Control 3, Gene Machine, Network Q Rally ...

Hit Mix 3 ... 20

Sastojci: X Wings vs Tie Fighter, Need For Speed 2, M.D.K. (Murder, Death, Kill), Diablo, Outlaws, Magic The Gatherings, K.K.N.D. (Krush, Kill And Distroy), Lost Vikings 2, Flying Corps, Yoda's Story, Tunnel B1 ...

Sport ... 20

Sastojci: FIFA Soccer '97, NBA Live '97, NHL Hockey '97, Ultimate Soccer Manager 2, Space Jam, NBA Hang Time, NBA Jam Extreme, Davis Cup Tennis, EA Sports Cricket, Sensible Soccer '97, Winter Sports, Wayne Gretzky Hockey, Sideline Sports, Colledge Slam, Kick Off '96, International Tennis, NCAA Championship, Tracksuite Manager 2 ...

Vožnje ... 20

Sastojci: Screamer 2, Formula 1 Grand Prix 2, Need for Speed S.F., Nascar Racing 2, Network Q Rally, Indy Car 2, Grand Prix Manager, World Rally Fever, Micro Machines 2, Track Attack, Martini Racing, Death Rally, Daytona USA, Eat My Dust, Road Rash ...

Nudimo vam i po najpovoljnijim cenama fabričke originalne diskove.

Pogledajte naš jelovnik. U njemu ćete naći sve ono što je vašem kompjuteru potrebno da bi normalno funkcionisao. Ali to je samo njegova prva strana. Na našem meniju se nalazi za svaki kompjuter ponešto. Tu možete naći i enciklopedije, obrazovni software, igre, multimedijalna izdanja, dečiji software, programerske alate ... Rado ćemo „ispržiti“ CD po vašoj želji, napraviti kopiju nekog diska, ili spremi specijalitet kuće „Back Up“ vašeg harda (za 2 osobe).

Mi nudimo pravu hranu za vaš kompjuter!

CD klub

Software

BEAN

Dostojevskog 13/suteren

Banovo Brdo

11030 Beograd

011/559-839

Radno vreme od 12 h do 20h

PC PROFESSIONAL

CD KOMPLETI ZA WIN 95

WIN 95-Br.1
 -MS WINDOWS 95,
 -COREL DRAW 6.0,
 -MS OFFICE 95,
 -ACCESS 7.0,
 -PH.SHOP 3.05,
 -WIN FAX PRO 7.0,
 -LIGHTWAVE,
 -MICROSTATION 95...

WIN 95-Br.2
 -WINDOWS 95.V4.1,
 -COREL XARA,
 -FREEHAND,
 -ORCAD 6.1,
 -PHOTO PAINT 6.0,
 -KAI POWER,
 -TRUESPACE 95,
 -AD. AROBAT 2.1...

WIN 95-Br.3
 -AUTOCAD 13 C4,
 -DELPHI 2.0,
 -PARADOX 7.0,
 -NETSCAPE NAVIGAT.
 -REMOVE IT 95,
 -ADOBE PREMIER 4.2,
 -MIDI SOFT STUDIO,
 -F-PROT 95...

WIN 95-Br.4
 -VISUAL BASIC 4.0,
 -MECHANICAL
 ENGEENERING 7.0,
 -PHOTO WORKS,
 -POW.BUILDER 5.0,
 -POWER POINT 7.0,
 -HOT JAVA 95,
 -DESIGN CAD 3D...

WIN 95-Br.5
 -DELPHI 2.0 CL/SER,
 -VISUAL C++ 4.1,
 -WINDOWS NT 4.0,
 -WINDOWS NT 3.51,
 -MOTION PIXELS,
 -DASHBOARD 95,
 -AMBIENTE,
 -SIDEKICK...

WIN 95-Br.6
 -3D STUDIO MAX,
 -COREL VIS CAD 2.01,
 -COREL WP SUITE 7.0,
 -BORLAND C++ 5.0,
 -NORT COMMANDER,
 -VISUAL FOX PRO 3.0,
 -INT.EXPLORER 3.0,
 -UNINSTALL 95...

WIN 95-Br.7
 -WINDOWS 97,
 -COREL DRAW 7.0,
 -OFFICE 97,
 -AD.PHOTO SHOP 4.0,
 -MS VISUAL C++ 4.2,
 -VISUAL FOX PRO 5.0,
 -OMNI PAGE 7.0,
 -QUICK CAD 4.0...

WIN 95-Br.8
 -VENTURA 7.0,
 -MS OFFICE 97 - PRO,
 -WIN FAX PRO 7.5,
 -COREL DREAM 3D,
 -COREL PH.PAINT 7.0,
 -MATHEMATIKA 3.0,
 -3D HOME ARCHIT 2.0,
 -BRYCE 2.0...

WIN 95-Br.9
 -PAGE MAKER 6.5,
 -ADOBE PH CLIP ART,
 -CHAMELEON 5.0,
 -OFFICE 97 CLIP ART,
 -MS SQL 6.0,
 -OPTIMA 1.0,
 -DESIGN SHOP 2.0,
 -STATGRAPHICS 2.1...

WIN 95-Br.10
 -MS VISUAL BASIC 5.0
 -DELPHI 3.0 CL/SER,
 -ORCAD LAYOUT 7.0,
 -LIGHTSCAPE 3.0,
 -DRAFIX CAD PRO 4.1,
 -WORLD CONSTRUCT,
 -POWER SUITE
 -MS EXCELL 97...

WIN 95-Br.11
 -MS WINDOWS 97 PEE,
 -BORLAND C++ BUILDER,
 -EL.WORKBENCH 5.0,
 -WIN FAX PRO 8.0,
 -VISIO TECHNICAL 4.5,
 -FRONT PAGE 97,
 -FRACTAL D.DETAILER...

WIN 95-Br.12
 -AUTO CAD 14,
 -CALIGARI 3.0,
 -COREL LUMIERE SUITE,
 -FUTURE GRAPHICS,
 -SPSS 7.5
 -HOT DOCS 4.0
 -MULTIM.TOOLBOOK...

CD TEMATSKI KOMPLETI

CAD I PROJEKTOVANJE
 -ACAD 14, ACAD 13 C4,
 -ARCHICAD 4.55,
 -COREL VISUAL CAD,
 -AD CAD AUTO ARCHITECT,
 -ARCHITECT LITE,
 -DESIGN CAD 3D,
 -3D HOME ARCHITECT 2.0...

ELEKTRONIKA
 -ORCAD 4.2, 6.0, 7.0,
 -PCAD 6.0, 8.5,
 -PSPICE,
 -PROTEL,
 -EL. WORKBENCH 4.0, 5.0,
 -TANGO 2.11,
 -EAGLE, KATALOG ELEM...

MUZIČKI PROGRAMI
 SVI MUZIČKI PROGRAMI KOJI POSTOJE KOD NAS: CUBASE, VAWE 2.0, TRACKER1 + SEMPLOVI, SOUND FORGE, FINALE, SOUND STUDIO, ENCORE...

GRAFIKA I IZDAVAŠTVO
 -COREL DRAW 6.0, 7.0,
 -PHOTO SHOP 4.0,
 -QUARKXPRESS,
 -VENTURA 5.0,
 -YU FONTOVI, CLIP ART,
 -PAGE MAKER,
 -UTILS ZA PRINTERE...

ANIMACIJA I VIDEO
 -3D STUDIO 4.0, DODACI,
 -DISNEY ANIMATION,
 -ANIMATOR STUDIO,
 -REAL 3D,
 -CALIGARI,
 -RAZOR,
 -VIDEO STUDIO...

FOTO CD 1 i 2
 VIŠE OD 1600 IZUZETNIH FOTOGRAFIJA NA SVAKOM CD-u, SA RAZLIČITIM MOTIVIMA, JPG FORMAT, COLOR A4 !!!

OBRAZOVNI PROGRAMI
 -WORLD ATLAS,
 -UNDER SEA,
 -BODY WORKS,
 -OXFORD DICTIONARY,
 -ENGLISH TUTOR,
 -HISTORY OF WEAPONS,
 -ASTROLOGY, REČNICI...

PROGRAMI ZA INTERNET
 SVE ŠTO JE POTREBNO ZA INTERNET: EXPLORER, NETSCAPE, COREL WEB, INTERNET OFFICE, CHAMELEON, FRONT PAGE 97...

CD KOMPLET ZA DECU
 OBRAZOVNI PROGRAMI ZA DEČIJI UZRAST PLUS ODABRANE IGRE ZA DECU !!!

PROGRAMI ZA WINDOWS 3.11
 SVE ŠTO JE POTREBNO, NAJPOZNATIJE I NAJBOLJE ZA WIN 3.11: -OFFICE, -COREL, -ADOBE...

IGRE - CD SUPERMIXEVI

MIX A1
 -FIFA 96,
 -NEED FOR SPEED,
 -THE DIG,
 -INDY CAR 2,
 -CAESAR 2,
 -SCREAMER,
 -WORMS,
 -WARKRAFT 2,
 -CIVILIZATION 2...

MIX A2
 -SETTLERS 2,
 -TOP GUN 2,
 -TIME GATE,
 -RAYMAN,
 -ROBOCOP 3,
 -NHL HOCKEY,
 -DUKE NUKEM 3D,
 -MECH WARRIOR 2,
 -WARHAMMER...

MIX A3
 -NBA LIVE 96,
 -FORMULA 1 GP 2,
 -EURO 96,
 -QUAKE,
 -NORMALITY,
 -RISE OF THE ROBOTS 2,
 -CYBERIA 2,
 -CIVIL WAR 2...

MIX A4
 -RED ALERT,
 -NEED FOR SPEED SE
 -NHL 97
 -PINBALL 2000,
 -TOMB RAIDER,
 -DRUID
 -RING WORLD 2,
 -NASCAR RACING 2,
 -BAD MOJO...

MIX A5
 -NBA LIVE 97,
 -FIFA 97
 -SPACE JAM,
 -SCREAMER 2,
 -NEMESIS 2,
 -DESTRUCTION DERBY 2,
 -DISC WORLD 2,
 -F-22 LIGHTNING...

MIX A6
 -NEED FOR SPEED 2,
 -KIND,
 -MDK,
 -KICK OFF 97,
 -DIABLO,
 -ASTERIX,
 -OUTLAWS
 -STARGUNNER
 -LOST VIKINGS 2...

ORIGINALI - KOPIJE

VNOVOV
AUTO CAD 14
CD- u, SA RAZLIČITIM
VISUAL BASIC 5.0
COREL AUTO GUIDE
 KATALOG 3600 AUTOMOBILA
MS VISUAL C++ 5.0
BRITANNICA 97

MS WINDOWS 97
 COREL DRAW 7.0 (CD 1,2 i 3)
 ADOBE PHOTO SHOP 4.0
 MS OFFICE 97 PRO
 MS ENCARTA 97
 ENCARTA 97 W.ATLAS
 3D STUDIO MAX W95/NT
 BORLAND C++ 5.0
 MS VISUAL C++ 4.2
 BRITANNICA 2.0
 WATCOM C++ 10.5
 OS/2 4.0 (MERLIN), 3.0
 COREL ART GALERY 2.0

IGRE
 NEED FOR SPEED 2
 COMMANCHE 3
 MS FLIGHT SIMULATOR 6.0
 NBA LIVE '97, FIFA '97
 RED ALERT (2 CD-a)
 SPACE JAM
 DIABLO
 CHESS MASTER 5000 /W95
 FORMULA 1 G.PRIX 2 ...I.T.D.

USKORO !!! QUARKXPRESS 4.0, ORACLE 8.0, ADOBE ILLUSTRATOR 7.0, 3D STUDIO VIS....

CENE SNIMANJA (URACUNATA CD PLOČA)
 - SVI NAVEDNI KOMPLETI, SUPERMIXEVI IGARA I KOPIJE ORIGINALA.....20.-
 - PUN CD (650 Mb) PO VAŠEM IZBORU.....30.-
 - BACK UP VAŠEG HARD DISKA ILI SOFTVER SA VAŠEG HARD - a.....25.-

USLUGE SKENIRANJA I ŠTAMPANJA U BOJI !!!
 BESPLATAN KOMPLETAN KATALOG NARUČITE POŠTOM ILI MODEMOM

Tel. (011) 133-584 KOD SAVA CENTRA SVIH 7 DANAU NEDELJI OD 10 DO 22 CASA ROK ISPORUKE - 24 h.

PC KLUB

RADIMO SVAKIM DANOM

011/146-307 **21**

N.BEOGRAD Bul. Lepina 109/7

SNIMANJE NA CD I DISKETE

PROGRAMI I IGRE

SNIMANJE CD PO IZBORU **25**

preko 5000 naslova

SNIMLJEN CD KOMPLET **20**

* operativni sistemi, tekst, fontovi

* grafika, stono izdavastvo

* cad dizajniranje, animacija

* najtrazenije igre

* elektronika, programiranje, matematika

CD ORIGINALI PRAZNI CD

15

12

INDICom - prodaja PC komponenti
i konfiguracija. Tel: 011/444-4426,
494-072.

HORIZONT Team. CD originalni za
PC. 1 CD = 45 dinara. Tel: 011/436-
978 (kod Kalenić pijace).

AMEKTRA

Staro za novo

Prodaja kompletnih
konfiguracija svih
vrsta (386,486,586)

Novi štampači

Komponente

Garancija 12 meseci

Povoljno

tel: 671-145/129

Otona Župančića 1

Radimo svakog dana od 11 do 19 h

B & V SOFT

PC igre i programi, snimanje na CD ROM,
instalacija software-a, servis, literatura ...

011/3244-418

27. Mart 20 / 48, sprat 13, iznad SPP-a

Oglase za 9/97 primamo
do 22.08.1997.

ASTROSOFT

CD ORIGINALI.....14 CD PO IZBORU.....20 PC CEDETKA

Snimanje Na Diskete, Hard Disk, CD Joystick, Miševi, Diskete, CDROM....

Adresa: Veselina Maslese 118/42
21000 Novi Sad

021/314-994

ORIGINALI!

NAJNOVIJE: Zovite za najnovije hitove leta!
NOVO: F-18 INTERCEPTER 3, SHIVERS 2, KICK OFF 97,
TEST DRIVE OFF ROAD, X-WING, ULT. SOC. MANAGER 2,
OUTLAWS /2cd/, THEME HOSPITAL, COMMANCHE 3, ...
LEGENDE: MDK, KKND, DIABLO, NBA LIVE 97, FIFA 97,
TOMB RAIDER, HEROES OF M&M 2, LORDS OF REALMS 2, ...
SEX: VIRGINS 1, PINK EROTICA, HONEY, SPACE SIRENAS, ...
PROGRAMI: WIN 97, AUTO CAD 14, COREL 7, ENCARTA 97,
PINK FLOYD, BEATLES, CD MANIA 97 2.0, THE BEST 97 2.0, ...

STRANI CASOPISI
pc gamer, pc games, pc direct ...

13 DM

DUNESOFT

TEL: 011/3112-959

TRIFID

Višnjićeva 11

Music Club!

011\637-406

- veliki izbor muzike na originalnim CD
- snimanje muzike po vašem izboru na CD i kasete

Software Club!

011\637-540

- Game Club

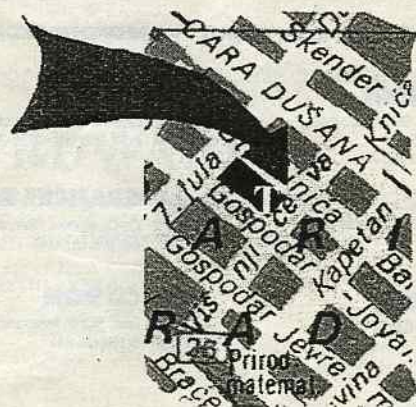
- izuzetan fond igara i radnog softvera
- iznajmljivanje i snimanje softvera po vašem izboru na CD, HDD i druge medije!
- igrajte u našem klubu 3D igre u 3D opremi!
- kolor skeniranje i lasersko štampanje
- šminka za računare

EXCLUSIVE!

IZRADA INTERNET PREZENTACIJA I GRAFIČKI DIZAJN
BESPLATNA POMOĆ I NEVIDJENE POGODNOSTI ZA ČLANOVE KLUBA

PTT I INTERNET ISPORUKA!!!

TRIFID

ORIGINALNI CD-ROM DISKOVI

CD KOMPLETI

- PONUDA LETA 10 DEM**
- SUPER MIX 1. (159 IGARA I 27 PROGRAMA)
 - SUPER MIX 2. (94 IGRE I 28 PROGRAMA)
 - SUPER MIX 3. (76 IGARA I 31 PROGRAMA)
 - SUPER MIX 5. (43 IGRE I 23 PROGRAMA)
 - SUPER MIX 6. (43 IGRE I 16 PROGRAMA)
 - SUPER MIX 7. (28 IGARA I 10 PROGRAMA)
 - GAMES MANIA '96 (29 IGARA)
 - ULTIMATE GAME COLL. 8. (39 IGARA)
 - ULTIMATE GAME COLL. 9. (32 IGRE)

Sadržaj ovih kompleta pogledajte u prethodnim brojevima "Sveta Komputera" ili naručite naš kompletan katalog.

CRAZY GAMES 15. (24 IGRE) CENA: 15 DEM.
 Afterlife v.1.0. • American Civil War /Win • Chessmaster 5000 /Win95 • Crusader II.: No Regret • Deadlock: Planetary Conquest /Win95 • Formula One Grand Prix II. • Gene Wars • In Pursuit of Greed • Indiana Jones and his Desktop /Win • Lemmings Paintball /Win95 • Power Dolls v.1.2. • Quest for Glory I. SVGA • Quest for Glory II. • Sim City 2000 Network /Win95 • Sliders /Win95 • Speed Rage • Strife v.1.2. Upgrade • Terminator II. Jibxa /Win • Triple Play Baseball '97 • Virtua Fighter PC • Z. Ild.

BEST PROGRAM COLL. '97 (7 NAJ PROGRAMA) CENA: 15 DEM.
 MS Office '97 Professional Edition (Poslovni paket) • Corel DRAW! v.7.0. + Update (Stono izdavaštvo) • MS Windows '97 (Operativni sistem) • Adobe Page Maker v.6.5. + Update to v.6.51. (Grafički paket) • Page Tools v.2.01. for Page Maker v.6.51. (Dodatak za program) • Quark Xpress v.3.32. rel. 3. /Win95 (DTP program) • Adobe Type Manager v.4.0. Deluxe.

PC GAMES '97 (18 NAJNOVIJIH IGARA) CENA 15 DEM.
 Agile Warrior • Blood & Magic • Crusader • No Regret • Destruction Derby II. • F22 Lighting II. • FIFA '97 • Formula One Grand Prix II. • Heroes of M&M II. • Jagged Alliance II. • Lords of the Realm II. • M.A.X. • Nascar Racing II. • NBA Live '97 • Rally Championship • Command & Conquer: Red Alert • Skynet • Virtua Squad • Z.

CD ORIGINALI

- AUTOCAD V.14.0. - projektovanje
- PINK FLOYD (2 CD) - video cd (25 DEM)
- X-WING VS TIE FIGHTER - pucačka
- NEED FOR SPEED II. - voznja
- OUTLAWS (2 CD) - pucačka (25 DEM)
- COMANCHE III. - sim. helikoptera
- THEME HOSPITAL - strategija
- KICK OFF '97 - fudbal
- TEST DRIVE OFF ROAD - voznja
- SHIVERS II. - avantura
- F-18 INTERCAPTER v.3.0. - sim. letenja
- ULT. SOCCER MAN. II. - fudbal menadžer
- MDK - pucačka
- KRUSH, KILL 'N' DESTROY - strategija
- NBA HANG TIME - košarka
- THE BEATLES - inter.disk
- TIME COMMANDO - arkadna avantura
- NBA LIVE '97 - košarka
- TOMB RAIDER - arkadna avantura
- FIFA '97 - fudbal
- DIABLO - FRP avantura
- HUNTER HUNTED - arkada
- MS ENCARTA '97 - enciklopedija
- Z - strategija
- VIRTUA COP - pucačka

1 5 DEM

Od 20 jula do 10 avgusta NE RADIMO.

PONUDA LETA 10 DEM
 NEED FOR SPEED SE
 SCREAMER II.
 CIVILIZATION II.
 COMPTON ENCYCLOPEDIA

SPECIJALNE CENE ZA PRODAJU NA VELIKO CD PRODUCTION
 011/463-741

DIELEKTRA

prodaja-nadogradnja-servis
KONFIGURACIJE:
 -Pentium 100/133/150/166 MHz
 -486DX4-X5/133 MHz

ŠTAMPAČI:

EPSON: HP:
 -LX-300/LQ-100 -5L/6P/6MP
 -Stylus 200/1000 OKI:
 -Stylus color 200/500 -4w/600

KOMPONENTE:

-SIMM memorija 4/8/16/32 Mb
 -Fax modem 14400/33600 (int/ext)
 -Sound blaster 16/32 bita
 -Aktivni zvučnici 60/150 W
 -Monitori, video kartice i dr.
 Hotel "Srbija" 10-18 h

489-04-04 lok 215

ORGANIZUJTE SVOJ PROSTOR

STOLOVI ZA KOMPJUTERE
 • specijalna konstrukcija •
 • dimenzije po vašoj želji •
 • kvalitetni uvozni materijali •

Izrada za samo četiri dana! Plaćanje u dve rate.

Tel/fax: 419-688

MATRIX

- ZAMENA traka za sve tipove štampača i pisaćih mašina
- PUNJENJE tonera za laserske štampače i fotokopir aparate
- PUNJENJE kartridža za INK jet i bubble jet štampače
- SERVISIRANJE laserskih štampača i fotokopir aparata

011/436-094, 444-1867, 435-915

KOMPILACIJE 25

- 650 Mb po vašem izboru
- Bilo koja kombinacija igara i/ili programa
- Na svakih pet jedno snimanje besplatno

ORIGINALI 15

- Najnoviji naslovi
- Zamena originala
- Štampani originali. Popust za naslove na više CD-ova

HARDWARE

- Najpovoljnije cene konfiguracija i komponenti
- Instaliran software po vašem izboru
- Nazovite i proverite!

BR Soft

NOVI SAD

Kraljevića Marka 11/1
 Tel: 021/611-265

Nećete se valjda samo

Naravno da nećete, pošto pročitate spisak programa i igara za ovaj mesec!

WaveLab V1.6 [Final]
SAW 32 V1.5 Plus
Adobe Aftereffects
Fractal Design Painter 5
AutoCAD R14
Adobe Illustrator V7.0
Cakewalk Audio V6.0 Pro
Adobe PageMill V2.0
PhotoTools V1.1
Genesis For 3DS MAX
Genesis For Photoshop
Digital Video Producer 5.0
Avid MCXPress V1.5 NT
Fur Plugin For Lightwave
Soundwave 97
4D Paint V1.5 [Full]
VIZ For 3D Studio MAX
Corel WP Suite 8.0
WinFax Pro V8.01
Truespace Caligari V3.0
Wavecraft V1.05
Sound Forge V4.0B Update

System Commander V3.07
Splash Plugin For 3DS MAX
Digita WordWorth V1.0
LiquidFX V3.05
Timbuktu Pro V1.5
MatLab V5.0
HyperMatter V1.0 For MAX
MetaInfo SendMail V2.0
Adobe Dimensions V3.0
Digital Visual Fortran
Norton Crashguard V2.0
ImageAXS Pro V3.0
StatIT V5.0
CD Maker Pro V2.6
Crystal Reports V5.0c
Ulead iPhoto Plus V4.0
Vista Pro V4.0
Morph Magic V1.11
Nugraf 3D Rendering Sys.
QEMM 97
Fast Track 5.0
i drugi...

Dungeon Keeper
Raiden 2
X-COM: Apocalypse
Wipeout XL
Ecstatica 2
Carmageddon
Tennis Elbow
Star Trek New Generations
Last Rites
Roland Garros 97
FPS Baseball 98
Triple Play Baseball 98
Rush Hour
History Of The World
GG X-Decathlon
Capitalism Plus
Space Station Simulator
FPS Golf
Extreme Assault
Formula 1 (Psygnosis)
City Of The Lost Children
Enemy Nations

Golf Pro 2000
Battleground 7: Bull Run
Shadows Over Riva
UEFA 97
Callahan's
Star Gunner
Sentient
Moto Racer
X-Men
Ten Pin Alley
Heroes Of M&M 2: Expan.
Casino CD
Actua Soccer Club Edition
Grooch Grundy Dec
ATF Gold Edition
Battle Sport
Test Drive Off Road
Theme Hospital
Tiger Shark
Interstate '76
Imperium Gallactica
i drugi...

Napomena: Ovo nije spisak CD naslova!

Usluga snimanja kompilacije: 120.- DIN

PC FORT

NOVI SAD

Grčkoškolska 3, 21000 Novi Sad
021/614-909 (09-18 / subotom 09-15)

Kompilacije ne primamo putem diktiranja preko telefona ili na papiru (izbor vršite iz kataloga). Katalog šaljemo modemom ili putem email-a. Programi su (većinom) zapakovani, i otpakivanje programa u kompilacijama se posebno naplaćuje. Ne snimamo na diskete ili hard disk. Kompilacije se snimaju za (najkasnije) sledeći dan.

A da biste mogli normalno koristiti programe i igre, treba Vam nenormalan računar!

Nаша specijalnost su nenormalni računari! Sklapanje, instalacija, testiranje. Sve je to umetnost. Naš nenormalan računar se isporučuje kompletno instaliran, po Vašoj želji. Ne znate šta stvarno želite? Nema problema, naši nenormalni stručnjaci će Vam pomoći. Zaboravite instalacije drajvera, hardversko-softverske konflikte, i ostala mučenja. Pošto smo nenormalni, nama mučenje sa drajverima predstavlja pravo uživanje. Potom sledi mučan proces nenormalnog testiranja računara da bismo se uverili da je sve dovoljno nenormalno. I na kraju, stravičan proces korišćenja računara koji ne blokira, gde sve nenormalno dobro radi. No, ako mu se nešto dobro i desi, tu su nenormalni doktori koji će sve vratiti na svoje mesto. **Budite normalni, i kupite nenormalan računar...**

Posetite nas na <http://www.albicom.co.yu>

ILI NAZOVITE: 021/614-909 (09-18/SUBOTOM 09-15)

AMIGA FORT

je imao kraći prolećni san. Probudili smo se.

Javite nam se!

kupati ovog leta???

Dobar dan, imate li...? **IMAMO!**

Posetite <http://solair.EUnet.yu/~sentinel> za spisak novih naslova!

Axelerator	1 CD	Championship Rally: The X Miles	1 CD	Mega Gallery (110.000 Slika)	2 CD	PC Collection 15	1 CD
Pro Pinball: Timeshock	1 CD	Callahan's	1 CD	Alpha Installer 3	1 CD	PC Colection 14	1 CD
Bug Tool	1 CD	Golden Gate	1 CD	Future Kid Education	1 CD	Midi Files Collection 2	1 CD
Sim City 30 in 1	1 CD	Into The Void	1 CD	Future Kid 1	1 CD	The Best Of Business/CAD/Home	1 CD
Grand Slam	1 CD	Comanche 3	1 CD	Borland Programming Suite	1 CD	Symantec & Quarterdeck Collect	1 CD
Ardennes Offensive	1 CD	In The Hunt	1 CD	Screen Saver In The World	1 CD	Lotus Smartsuite 97	1 CD
Ecstatica II	1 CD	Need For The Speed 2	1 CD	PC2 Installer	1 CD	Disney's Magic Artist	1 CD
Pro Pool 3D	1 CD	Outlaws	2 CD	Kai's Power Soap	1 CD	Oxford Children Encyclopedia	1 CD
Duke It Out In D.C.	1 CD	Duke Xtreme	1 CD	The Best Of Graphics/CAD/3D	1 CD	Master Cook Deluxe	1 CD
Modern Fighters For Flight Sim.	1 CD	Reloaded	1 CD	ZM Outer Space	1 CD	Life In The Universe	1 CD
Triple Play Baseball '98	1 CD	Magic Carpet 2 Gold Edition	1 CD	ZM The Earth	1 CD	Adobe Photodeluxe	1 CD
War Gods	1 CD	Puzzle Fighter 2	1 CD	ZM The Sea	1 CD	Easy Language 17 Lang. Edition	2 CD
Lomax	1 CD	ATF Gold	1 CD	ZM Weather	1 CD	Learn Microsoft Office 97	1 CD
History Of The World	1 CD	Shivers 2 (Harvest Of Souls)	1 CD	3D Studio Max Master Collection	1 CD	Family Health Encyclopedia	1 CD
Pandemonium	1 CD	F/A-18 Hornet V3.0	1 CD	Disney's 12 In 1	1 CD	Sidekick 97	1 CD
Solar Crusade	1 CD	Interstate '76	2 CD	Legion	1 CD	Alibaba & 40 Thieves	1 CD
Star Trek: Next Generations	2 CD	Darlight Conflict	1 CD	2000 Cartoons	1 CD	MS Office 97 Starts Here	1 CD
Better Red Than Dead	1 CD	We All Need Extra Speed	1 CD	DK Jolly Post Office	1 CD	Jade Installer 9	1 CD
Puzzle Castle	1 CD	Theme Hospital	1 CD	Auto CAD R14	1 CD	Nine Month Miracle	1 CD
Rush Hour	1 CD	AH-64D Longbow Gold Edition	3 CD	Corel Web Master Suite	2 CD	Easy Tutor Learn Internet	1 CD
Capitalism Plus	1 CD	Test Drive Off Road	1 CD	Micrografix Graphics Suite 2	4 CD	Multilingual Lingua Tech	1 CD
Blood 3D	1 CD	Fallen Heaven	1 CD	Mosby: Clinical Medicine	1 CD	PC Globe Maps 'N' Facts	1 CD
Battleground 6: Napoleon In R.	1 CD	Red Alert: Counterstrike	1 CD	Mosby: Interactive Skeleton	1 CD	Modem Wizard 97	1 CD
Battleground 7: Bull Run	1 CD	POD	1 CD	Mosby: Medical Encyclopedia	1 CD	Studio Maker	1 CD
Heroes M&M 2: Price Of Loyalty	1 CD	Unearthed Arsenal	1 CD	IBM OS/2 Collection	1 CD	Prigsto! Print Suite	1 CD
Rebel Moon Rising (MMX)	1 CD	Mega Man X3	1 CD	MS Exchange V5.0	1 CD	Crayola Art Studio 2.0	1 CD
Star Trek Voyager	1 CD	M1A2 Abrams	1 CD	The Unexplained	1 CD	Oxford Compendium	1 CD
Top Speed	1 CD	Tiger Shark	1 CD	Britannica Encyclopedia 97	1 CD	DK Earth Quest	1 CD
Riot	1 CD	MDK	1 CD	Corel Photo Paint 7 Plus	2 CD	DK Amazing Animals	1 CD
Premier Manager 97	1 CD	Are You Ready & Alert?	1 CD	Graphicsware Collection 2	1 CD	Mac Expert 4	1 CD
Ten Pin Alley	1 CD	Power F1	1 CD	Alpha Installer 2	1 CD	Best Mac	1 CD
Perfect Weapon	1 CD	Rally Challenge	1 CD	DK Encyclopedia Science 2.0	1 CD	Max Expert 3	1 CD
Actua Soccer Club Edition	1 CD	Independence Day	1 CD	Graphics Explosion	1 CD	Web Maker Pro	1 CD
Trophy Bass 2 Gold Edition	1 CD	Magic The Gathering (Microprose)	1 CD	Learn With Smurfs: Memory/Logic	1 CD	Auto CAD Collection	1 CD
The Lost Adventures Of Legend	1 CD	Discworld 2: Missing Presumed	2 CD	Learn With Smurfs: Colors/Shape	1 CD	Disney's Print Studio Pooch	1 CD
Sentient	1 CD	The Crow City Of Angels	1 CD	Learn With Smurfs: Nums/Letters	1 CD	Adobe Acrobat 3.0	1 CD
Sand Warrior	1 CD	Ultimate Quake	1 CD	Law Personal Library 1	1 CD	Accounting & Office Collection	1 CD
Shadows Over Riva (Arkania 3)	1 CD	NBA Xtreme Jam	1 CD	Law Personal Library 2	1 CD	Custom Home	1 CD
Bon-Bon Shooting	1 CD	Marble Drop	1 CD	Law Personal Library 3	1 CD	Encyclopedia Of Home Designs	1 CD
Enemy Nations	1 CD	Slam & Jam	1 CD	Law Personal Library 4	1 CD	MS Windows 97	1 CD
Norse By Norsewest (Lost Vik. 2)	1 CD	Star Command Revolution	1 CD	The Oxford Science Shelf	1 CD	IQ Test 2	1 CD
British Open Championship Golf	2 CD	Krush, Kill 'N' Destroy	1 CD	Toolbok II	1 CD	Self Explorer	1 CD
X-Wing Vs. Tie Fighter	2 CD	C&C Gold Edition Win95	1 CD	Multimedia Personality Test	1 CD	65.000 Images	5 CD
Vegas Games Entertainment Pak	1 CD	NCAA Basketball: Final Four	1 CD	The Love Relationship Test	1 CD	Adobe Pagemaker 6.5	1 CD
Redneck Rampage	1 CD	G-Nome	1 CD	Test Your Child English	1 CD	Adobe Photoshop 4.0	1 CD
The Last Express	3 CD	Dracula's Secret	1 CD	MS Developer Network Lib. VS97	1 CD	Music Toolbox	1 CD
Kick Off 97	1 CD			Personal Encyclopedia 1	1 CD		
City Of The Lost Children	1 CD			Personal Encyclopedia 2	1 CD		

Jo, pa nema više mesta...

Ni ovde više nema mesta...

Naslov na 1 CD-u	80.- DIN
Naslov na 2 CD-a	120.- DIN
Naslov na 3 CD-a	160.- DIN
Naslov na 4 CD-a	180.- DIN
Naslov na 5 CD-a	200.- DIN
Naslov na 6 CD-a	240.- DIN

Na veće količine (preko 100 naslova) dajemo dilerki popust!

CD-e možete kupiti u

MKR

MALOJ KOMPJUTERSKOJ RADNJI

Miletićeva 12, Novi Sad

021/614-909

(09-19 / SUBOTOM 09-14)

Telefonski možete naručiti:

PC FORT

NOVI SAD

Grčkoškolska 3, Novi Sad

021/614-909

(09-18 / SUBOTOM 09-15)

samardzic & son

SAMPRO

sales@sampro.co.yu

11080 ZEMUN, Njegoševa 19

www.sampro.co.yu

tel.: 011-3161-725
101-203, 193-066
fax: 011-3161-574

PC 486 133 MHz Cena: 1099,00

CPU AMD 586 133 MHz, 8 Mb RAM, PCI SVGA S3 Trio64V+, Hard Disk 1.3 Gb, FDD 3.5", SVGA Color Monitor 14" Daewoo ili DTK Mini Tower Case + Tastatura Miš + Podloga

WIN 95

PC Pentium 133 MHz

16 Mb RAM, PCI SVGA S3 Trio64V+, Hard Disk 1.3 Gb, FDD 3.5", SVGA Color Monitor 14" Daewoo ili DTK Mini Tower Case + Tastatura Miš + Podloga

WIN 95

AMD: 1299,00 Intel: 1399,00

PC Pentium 166 MHz

16 Mb RAM, PCI SVGA S3 Trio64V+, Hard Disk 1.3 Gb, FDD 3.5", SVGA Color Monitor 14" Daewoo ili DTK Mini Tower Case + Tastatura Miš + Podloga

WIN 95

Cyrix: 1350,00 Intel: 1480,00

projekovanje sistema * servis * hardware * software * mreže * PC Kase

*** KOMPONENTE ***

- CD-ROM Teac 16x call !!
- SOUND BLASTER 16pro ... 45,00
- SOUND BLASTER Vibra FM ... 115,00
- ACTIVE Speakers 50w/80w 45,00
- Faxmodem 14.400 voice 65,00
- Faxmodem 33.600 voice 165,00
- US Robotics fxm/voice 33.600 int 270,00
- US Robotics fxm/voice 33.600 ext 320,00
- CD WRITER komplet 1190,00

*** DOPLATE ***

- SVGA S3 Virge 4Mb ... 65,00
- MB SOYO HX 512Kb 50,00
- Hard Disk 1.7 Gb 40,00
- Hard Disk 2.1 Quantum Fireball ... 80,00
- COLOR Monitor 15" LR, NI 190,00
- COLOR Monitor Philips 105A 410,00
- SVGA 14" Mono Monitor -160,00

*** NAŠI ZASTUPNICI ***

Vršac 013-813-388
Novi Sad 021-462-807
Podgorica 081-636-432
Leskovac 016-51-157

ako vašeg grada ovde nema,
javite se i postanite naš zastupnik

*** MultiMedia Kit ***

Teac 16x, SoundBlaster 16pro, Speaker System

290,00

**CENE PADAJU
SVAKOG DANA
!! POZOVITE !!**

*** PRINTERI ***

Epson LX 300 280,00
Epson LQ 100 290,00
Epson LQ 2070 1015,00
Epson ostali call !!

Hewlett Packard DeskJet 690C 520,00
Hewlett Packard DeskJet ostali call !!
Hewlett Packard LaserJet 5L 755,00
Hewlett Packard LaserJet 6L 855,00
Hewlett Packard LaserJet ostali call !!
Hewlett Packard ScanJet call !!

RADNO VREME: pon.-pet. 09-17, sub. 10-15

ORIGINALNI PC CD-ROM DISKOVI

3D MOVIE MAKER • 3D STUDIO MAX • ACTUA SOCCER CLUB EDITION • ADOBE PHOTOSHOP • ALI BABA AND FORTY THIEVES • ASTERIX CAESAR CHALLENGE AGE OF SAIL • ASSASIN 2015 • BARBIE AND HER MAGIC HOUSE • BATTLECRUISER 3000 AD • BEST 3D ACTION 2 • BEST CAR GAMES 1 • BEST CAR GAMES 2 • BEST STRATEGIC 2 • BRITANNICA ENCYCLOPEDIA • CINEMANIA 1996 • CINEMANIA 1997 • CIVILIZATION 2 • CIVILIZATION SCENARIOS • COINS AND BANKNOTES • COMANCHE 3 • COMMAND & CONQUER • COMPTON WORLD ATLAS • COMPTON'S ENCYCLOPEDIA • CROW CITY OF ANGELS • DAGERFALL • DANGEROUS CREATURES • DARKLIGHT CONFLICT • DESTRUCTION DERBY 2 • DIABLO • DIABLO UNEARTHED ARSENAL • DIE HARD TRILOGY • DISCWORLD 2 (2 CD) • DISNEY 101 DALMATIANS • DUKE NUKEM X TREME • ENCARTA 1997 • ENCARTA WORLD ATLAS • F18 HORNET • FALLEN HAVEN • FIFA 1997 • FLIGHT SIMULATOR • GAME COLLECTION 10 • GAME DISK 11 • GAME DISK 12 • GAME MANIA 13 • GNOME • GOLDEN GATE • GRAND PRIX 2 • GROLIER MULTIMEDIA ENCYCLOPEDIA • GUNS - FIREARMS GUIDE • HARPOON CLASSIC 1997 • HEROES OF MIDNIGHT AND MAGIC 2 • HISTORY THROUGH ART • HOT LIPS • HUMAN BODY 2.0 • HUNTER HUNTED • IMPERIUM GALACTICA (2 CD) • INDEPEDANCE DAY • INTERSTATE 76 (2 CD) • JETFIGHTER 3 • KICK OFF 1997 • KKND • LION KING • LEARN TO SPEAK ENGLISH (2 CD) • LSL 7 LOVE FOR SAIL • M1A1 ABRAMS • MAGIC THE GATHERING • MASTER OF ORION 2 • MDK • MICROSOFT

PUBLISHER 1997 • MICROSOFT OFFICE 1997

• MUPPET TREASURE ISLAND (3 CD) • NBA FINAL FOUR 1997 • NBA HANG TIME • NBA LIVE 1997 • NBA JAM EXTREME • NEED FOR SPEED • NEED FOR SPEED 2 • NORSE BY NORSE WEST • OXFORD COMPENDIUM • OUTLAWS (2 CD) • PIZZAS COOKING • POD RACE - FASTEST • POWER F1 RACING • PRIVATEER 2 (3 CD) • PROGRAM COLLECTION 1997 • QUAKE NEW MISSIONS • RALLY CHAMPIONSHIP • RALLY CHAMPIONSHIP X MILES • RED ALERT (2 CD) • RED ALERT COUNTERSTRIKE

• RELOADED • SCORCHER • SCREAMER 2 • SEGA RALLY CHAMPIONSHIP • SHIVERS TWO • SOLID GOLD 5 • SPACE JAM • SPACE SIRENS • SPACE STATION SIMULATOR • STAR COMMAND • STAR GENERAL • SYNDICATE WARS • TEST DRIVE OFF ROAD • THE BEATLES • THREE DIRTY DWARVES • TIGERSHARK • TOMB RAIDER • TOOLKIT QUAKE • TOY STORY • ULTRA MINIGOLF • VAMPIRE KISS • VIRGINS 1 • VIRTUAL COP • VIRTUAL SAFARI • WEBSTER DICTIONARY • WINDOWS 3.1 PRG • WINDOWS 1997 PRG • WORLD ATLAS & ALMANAC • XS • XTREME 3D ARCADE • X-WING VS TIE FIGHTER • Z ...

POZOVITE NAS ZA NAJNOVIJE NASLOVE!

DigiTech
BRO D.O.O.

CD LAND

Tašmajdan
Ilije Garašanina 27
011/3239-165

TC Piramida
Jurija Gagarina 153a
011/3224-769

NAJEFTINJE IGRE I PROGRAMI

Domaći programi za:

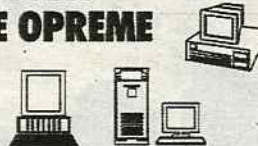
- nekretnine
- turističke agencije
- TV servis

KOLOS
BANJICA

OTKUP I PRODAJA RAČUNARSKE OPREME

Sastavljamo
konfiguracije
po želji

SNIMAMO NA CD ROM
662-546, Bulevar JNA 70/stan 3

OTKUP CD NASLOVA

MI NE SNIMAMO DISKOVE MI CEDIMO SOFTVER

pc max

SNIMANJE NA CD

CD po izboru 20

Backup HDD-a 19

Snimanje na HDD CALL!!!

**NOVI PROGRAMI... AUTO CAD 14... 3DS MAX 1.2
...FRONTPAGE 97... DELPHI 3.0... C++ BUILDER PRO
...LIGHT WAVE 5.5... SOFTIMAGE 3.7... SCALA MM200
NOVE IGRE... WARCRAFT 3... COMANCHE 3... BLOOD 3D
...TEST DRIVE OFF ROAD... BATTLE GROUND 6
TDK, KODAK, PHILIPS**

011/432-132
Dimitrija Tucovića 45/20

Pariske Komune 21
Novi Beograd

**Snimamo sa
svih medija**

**Snimamo na
sve medije**

Tel: **696-864**
Radno vreme
OD 12⁰⁰ DO 20⁰⁰

Iznajmljivanje, prvi dan 5 din
Svaki sledeći 3 din

AVATON

FONTANA
KONFIGURACIJE I KOMPONENTE
USLUGA NAJBOLJA - CENE NAJNIZE
Servis hardvera

ORIGINAL

PC

CD

Preko 3.600 zadovoljnih ljudi već zna zašto smo najbolji.

PC CD ROM

WIN '95 PAK

- MS WINDOWS '95
 - MS PLUS FOR WIN '95
 - MS PUBLISHER '95
 - MS OFFICE PRO '95
 - MS INTERNET EXPLORER
 - PAGE MAKER 6.0
 - COREL 6.0
 - MICROSTATION '95
 - WIN FAX PRO 7.0
- + oko 15 programa

NEW WIN '97 PAK

- MS WINDOWS '97
 - MS OFFICE '97
 - MS CAMCODER '97
 - MS EXTRA CLIPART '97
 - NORTON UTILIT. 95. 2.0
 - COREL DREAM 3D 7.37
 - COREL PHOTO PAINT 7.37
 - COREL VENTURA 7.13
 - PAGE MAKER 6.5
- + oko 10 najnovijih programa

NEW ULTRA NEW 3

- SOFT IMAGE 3.7
 - FRACTAL DESIGN DETAILER
 - TARGA 1000 2.0
 - AUTO CAD 14
 - WIN '97 PEE
 - NETSCAPE 4.01
 - CALIGARI 3.0
 - 3D STUDIO MAX 1.2
 - VISUAL FOX PRO 5.0 A
- + oko 15 programa

CAD

- **AUTO CAD 14**
 - A CAD C4
 - MICROSTATION 5.0
 - AUTO CAD 13
 - AUTO CAD 13 dodaci
 - QUICK CAD 4.0
 - ARHI CAD 4.55
 - VISUAL CAD
 - A CAD LITE 3.0
- + oko 30 programa

DTP/GRAFIKA

- COREL DRAW 7.0
 - PHOTOSHOP 4.0
 - PHOTO FINISH 4.0
 - QUARK XPRESS 3.32
 - PAGE MAKER 6.5
 - OMNI PAGE PRO 7.0
 - ADOBE ACROBAT
 - FREE HAND 7.0
 - COREL VENTURA 7
- + oko 35 programa

ANIMACIJA

- LIGHT WAVE 5.0
 - 3D STUDIO MAX
 - 3D STUDIO MAX update
 - 3D STUDIO 4.0
 - 3D STUDIO efekti
 - 3D STUDIO dodaci
 - 3 DS MAX 1.1 SDK
 - 3 DS MAX plug-ins
 - IMAGINATOR
- + oko 30 programa

MUSIC MIX

- MIDI MUSIC II
 - MUSICATOR AUDIO 1.0
 - CUBASE 3.0
 - SOUND FORGE 4.0
 - DIGITAL ORC. + 2.0
 - SCREAM TRACKER
 - MUSIC PROSE
 - MUSIC STAR
 - MUSIC PRINTER
- + oko 15 programa

DEČIJI MIX

- EDUKATIVNE IGRE
 - MS CREATIVE WRITER
 - LOGIČKE IGRE
 - NAPRAVITE CRTANI FILM
 - EDUKATIVNI PROGRAMI
 - UČENJE ENGLSKOG
 - DEČIJE AVANTURE
 - BUKVAR ZA DECU
 - CAD ZA DECU
- + oko 20 programa

HIT IGRE '96

- Najprodavanije igre u 1996.
- FIFA '96, NBA '96
 - RAY MAN
 - FORMULA 1 GP 2
 - NEED FOR SPEED
 - MORTAL KOMBAT 1, 2 | 3
 - C. & CONNQUAER
 - WAR CRAFT II
 - DUKE 3D
- + oko 15 hitova

NEW STRATEGIJE NEW

- RED ALERT + COU. STRIKE
 - HEROES OF M & M 2
 - MASTER OF ORION 2
 - LORDS OR REALM 2
 - KKND
 - STEEL PANTHERS 2
 - MAGIC THE GATHERING
 - BLOOD & MAGIC
 - M.A.X.
- + oko 20 hit strategija

NEW RACING MIX

- **NEED FOR SPEED 2**
 - FORMULA 1 GP 2
 - SCREAMER 2
 - NETWORK RALLY
 - DESTRUCTION DERBY 2
 - DAYTONA USA
 - TEST DRIVE OFF ROAD
 - MONSTER TRUCK MADNES
- + oko 20 hit voznji

NEW SPORT

- FIFA '97
 - NBA '97 | '96
 - NHL '97
 - DECATHLON
 - MADDEN '97
 - LINKS '97 GOLF
 - CHAMP. MANAGER 2 '97
 - ULTIMATE SOC. MANAGER 2
 - NBA JAM EXTREME
- + oko 15 hit igara

EROS MIX 1

- PLAY BOY '96
 - GIRLS COLLECTION 8
 - GIRLS COLLECTION 9
 - GIRLS COLLECTION 10
 - GIRLS COLLECTION 11
 - MORE WOMAN
 - NAOMY CAMPBELL
 - SEXY GOLF
 - MORBID PORNO PICTURES
- + oko 35 programa

EROS MIX 2

- PLAYBOY BEAUTYS
 - PENTHOUSE HOT
 - PERVERT COLECTION
 - BIZZAR PICTURES
 - GIRLS COLLECTION 12
 - DOGS XXX
 - MADONA
 - TEREZA ORLOWSKI
 - EROTSKE AVANTURE
- + oko 25 novih programa

PLAY MIX 22

- TOMB RIDER
 - PRIVATER 2
 - FIFA '97
 - HEROES OF M & M 2
 - SPACE JAM
 - D.N.: 3D PLUTONIUM PAK
 - DISC WORLD 2
 - NBA '97
 - SCREAMER 2
- + oko 10 najnovijih hitova

NEW PLAY MIX 24

- MDK
 - DIABLO
 - KICK OFF '97
 - KKND
 - CHAMP. MAN. 2 ITALY '97
 - CHAMP. MAN. 2 ENG '97
 - FLAYIGCORPS
 - LARY 7
 - TUNEL B1
- + oko 10 najnovijih hitova

NEW PLAY MIX 25

- NEED FOR SPEED 2
 - OUTLAWS
 - THEME HOSPITAL
 - F. PREMIER MANAGER '97
 - LOST WIKINGS 2
 - TOON TRUCKS
 - INTERSTATE 76
 - BLOOD
 - IMPERIUM GLAKTIKA
- + oko 10 najnovijih hitova

**KUPOVINA
BEZ ČEKANJA**

EXIT PRODUCTION 11000 Beograd
Naručite pouzećem ili preuzmite

- Snimamo profesionalnim uređajima na najkvalitetnijim diskovima.
- Iznajmite ili snimite jedan od mnogobrojnih naslova iz našeg CD kluba.
- Sastavite disk po vašem izboru iz našeg kataloga.
- Diskove možete naručiti pouzecom ili preuzeti lično bez čekanja.
- Naručite još danas katalog CD i disketnih izdanja.
- Prodajemo kvalitetne prazne CD diskove.

EXIT PRODUCTION

ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI • ORIGINALI

PROGRAMI ORIGINALI

- **AUTO CAD 14**
- MS WINDOWS '97
- MS OFFICE '97 PRO
- COREL DRAW 7 (3 CD)
- 3D STUDIO MAX
- MAC PROGRAMI
- 10.000 FONTOVA (+ ĆIRILIĆNI)

ENCIKLOPEDIJE

- BRITANNICA 2.0
- ENCARTA '97 DELUXE
- FILM: CINEMANIA '97
- ASTRONOMIJA: RED SHIFT 2
- GEOGRAFIJA: ENCARTA '97 ATLAS
- NAUKA: ENC. OF SCIENCE 2.0
- MISTERIJE I FENOMENI: UNEXPLAINED
- OKEANI: MS OCEANS

STRANI JEZICI

- ENGLISKI
 - LEARN TO SPEAK ENGLISH (neprevaziđeni kurs engleskog na CD-u)
 - OXFORD ENGLISH DICTIONARY
 - MERIAM WEBSTER DICTIONARY

- AMERICAN. HERIT DIC. (sa izgovorom)

- UČENJE ŠPANSKOG
- UČENJE NEMAČKOG I ITALIJANSKOG
- UČENJE JAPANSKOG
- UČENJE FRANCUSKOG

ISTORIJA

- ISTORIJA SVETA
- MITOVI I LEGENDE
- RELIGIJA SVETA
- BIBLIJA
- IZGUBLJENA BLAGA

MED. ENCIKLOPEDIJE

- ANATOMIJA
- IMUNOLOGIJA
- HISTOLOGIJA
- INTERNA
- FARMAKOLOGIJA
- EKG
- MEDLINE '96
- BODY WORKS 5.0 (virtuelno putovanje kroz telo)

UMETNOST

- LE LOUVRE
- ART GALERY
- THE HERMITAGE
- GALERIJA UFICI
- VELIKI SLIKARI (1 CD)
- MIKELANĐELO
- LEONARDO

DECIJI CD ORIGINALI

- CHILDREN'S DICTIONARY
- EXPLORAPEDIA
- SVET ŽIVOTINJA
- 101 DALMATINAC
- POKAHONTAS
- BARBY
- LION KING
- FLIPER
- THE WAY THINGS WORK

DIZAJN

- 3D CUSTOM HOME (dizajn enterijera)
- MS GARDENING

(dizajn bašte)

- 3D WALK THROUGH HOME DESIGN

EROTIKA

- GREAT SEX
- HOT LIPS
- VIRGINS

IGRE

- EĆSTATICA
- X-WING.
- SAND WARRIORS
- COMANCHE 3
- MDK
- NEED FOR SPEED 2
- OUTLAWS
- ARC OF TIME
- ACTUA SOCCER (club edition)
- IMPERIUM GALACT. 2
- DARK LIGHT CONFLICT
- KICK OFF '97
- SHIVERS 2
- THEME HOSPITAL
- FOOTBALL MASTERS
- RED ALERT: COUNTER STRIKE
- THE LAST EXPRESS
- NORSE BY NORSE WEST

PlayStation™

KONZOLU MOŽETE KUPITI ILI IZNAJMITI U STROGOM CENTRU GRADA.

Nudimo Vam najpovoljnije uslove prodaje kao i specijalne popuste za klubove. Najveći izbor hit igara na plavim diskovima kao i originalnih diskova sa uputstvom.

SONY PlayStation™

Design & made by dvo1f@honet.yu

Čika Ljubina 1/4 sprat ☎ 011/627-827

lično u centru grada bez čekanja. Radno vreme od 11 do 19 časova, sem nedelje.

ACZ tel. 011/628-648

Radno vreme: Svakim radnim danom od 11-19 časova

LO

-386 DX 25/33/40 MHz 64KB cache ISA	420
-486 DX 33/40/50MHz 128KB cache ISA ili VLB	550
-486 DX2 66/80MHz 256KB cache VLB ili PC	620
-486 DX4 100/120MHz 256KB cache VLB ili PCI	690
-AM5x86 133MHz 256KB cache, PCI	750

Konfiguracije sadrže: 4MB rama, SVGA video kartu 512KB, HDD 105MB, flopi 3.5, mini tower, mono monitor, tastatura, miš.

HI

-AM5k86 100 100MHz 256KB cache, PCI	1240
-AM5k86 133 100MHz 256KB cache, PCI	1270
-AM5k86 166 133MHz 256KB cache, PCI	1340
-AMD K6 200 200 MHz 256KB cache, PCI	1760
-Cyrix 166+ 133MHz 256KB cache, PCI	1290
-Cyrix 200+ 150MHz 256KB cache, PCI	1350
-Pentium Intel 100MHz 256KB cache, PCI	1280
-Pentium Intel 120MHz 256KB cache, PCI	1320
-Pentium Intel 133MHz 256KB cache, PCI	1360
-Pentium Intel 166MHz 256KB cache, PCI	1460
-Pentium Intel 200MHz 256KB cache, PCI	1680
-Pentium Intel MMX 166MHz 256KB cache, PCI	1790
-Pentium Intel MMX 200MHz 256KB cache, PCI	2090

Konfiguracije sadrže: MB Intel Triton, 16MB rama SVGA PCI video kartu 1MB, HDD 1.3GB, flopi 3.5, mini tower, color monitor, tastatura, miš.

Povoljne Cene!

-1MB mem, 30 pina	15
-4MB mem, 72 pina	35
-SB 16 comp. od	45
-Dodatni 1MB za video karte SOJ	20
-CD 8x od	160
-CD 12x od	190
-Fax-Modem-Voice 14400 od	65
-Fax-Modem-Voice 33600 od	150
-Mpeg Dekoder	50
-Kartica za dva JoyStick-a	30
-JoyStick od	30
-Aktivni zvučnici 2x120W	80
-Genius ručni skener, Mono 400DPI	90
-Genius ručni skener, Color 800DPI	280
-ZIP Iomega 100MB	290
-JAZZ Iomega 1GB SCSI interni	690
-JAZZ Iomega 1GB SCSI eksterni	840
-TV tjuner	170
-Midi kabl	60
-PCI Video karta, kompozitni+SVHS	280
-Miro Video DC 30	1400
-Yamaha 4x write +SCSI cont.	1400
-HP 6020i 2x write +SCSI cont.	890
-PHILIPS CDD2600 2x write+SCSIcont.	890

Video Karte!

-S3 Trio 64V+	
-S3 Trio 64V2	
-S3 Virge 3D edo	
-Stealth 3D 2000	
-Stealth 2001	
-Stealth 2500	
-Spea 968	
-Ati Mach 64	
-Tseng 6000	
-Hercules 128/Video	
-Matrox Mystique	
-Matrox Millennium	

CD ROM!

-Sony	8X,16X
-Imes	8X
-Philips	12X, 16X
-Creative	12X,16X
-Teac	16X,24X
-Liteon	16X

HDD IDE!

-Quantum 1.3, 3.2, 3.8, 4.3GB	
-IBM 1.7, 3.2GB	
-Seagate 1.7GB	
-Maxtor 1.7, 5.4GB	
-Samsung 2.1GB	

HDD SCSI!

-Quantum 2.1GB	
-IBM 4.3GB	
-Seagate 3.2GB	

Monitori!

-Mono DTS	180
-Samsung 3NE	400
-Daewoo 14X	390
-KFC 14	370
-Philips 104S	350
-Philips 104B	400
-Philips 105A	730
-Philips 107B	1160

Konfiguracija!

-AMD K5 100 100MHz AMD-ov Pentium klon
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a
-PCI S3 64V+ 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1440

Konfiguracija!

-AMD K5 133 100MHz AMD-ov Pentium klon
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a
-PCI S3 64V+ 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1470

Konfiguracija!

-Cyrix 166+ 133MHz Cyrix-ov Pentium klon
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a edo
-PCI S3 64V+ 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1490

Konfiguracija!

-IntelPentium 120MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a edo
-PCI S3 64V+ 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1520

Konfiguracija!

-AMD K5 166 133MHz AMD-ov Pentium klon
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a
-PCI S3 64V+ 1MB
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1540

Konfiguracija!

-IntelPentium 133MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 2MB edo
-HDD 1.3GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 12X
-SB 16 comp.

1590

Konfiguracija!

-Cyrix 200+ 150MHz Cyrix-ov Pentium klon
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-16MB RAM-a edo
-PCI S3 V64+ 2MB
-HDD 1.7GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 16X
-SB 16 comp.

1620

Konfiguracija!

-IntelPentium 166MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 2MB edo
-HDD 1.7GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 16X
-SB 16 comp.

1780

Konfiguracija!

-IntelPentium 200MHz
-Intel Triton II
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 4MB edo
-HDD 2.1GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 24X
-SB 16 comp.

2080

Konfiguracija!

-IntelPentium 166MMX
-Intel Triton
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 4MB edo
-HDD 2.1GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 24X
-SB 16 comp.

2200

Konfiguracija!

-AMD K6 200MHz AMD-ov Pentium klon
-Intel Triton
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 4MB edo
-HDD 3.2GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 24X
-SB 16 comp.

2240

Konfiguracija!

-IntelPentium 200MMX
-Intel Triton
-PCI Magistrala
-32MB RAM-a edo
-PCI S3 Virge 4MB edo
-HDD 3.2GB
-3.5 flopi
-Color Monitor 14"
-Mini Tower
-YU tastatura
-Mouse
-CD ROM 24X
-SB 16 comp.

2460

Specijalna ponuda svim vlasnicima AMIGA (A500, A600, A1200, A4000) računara ako žele da svoj kompjuter zamene za PC (386, 486, Pentium), to mogu da urade kod nas po veoma povoljnim uslovima.

Pored usluga servisiranja računara i ponude standardne opreme, imamo velik izbor: štampača (matričnih, laserskih i ink-jet), stonih i ručnih skenera, fax-modema, kao i razne potrošne robe.

Mogućnost nadogradnje vašeg sistema tj. osnovne ploče, video karte, hard diska itd. sistemom staro za novo.

Garancija 12 meseci, Servis obezbeđen u Beogradu.

NOVI CD-ROM KLUB
NA ZVEZDARI

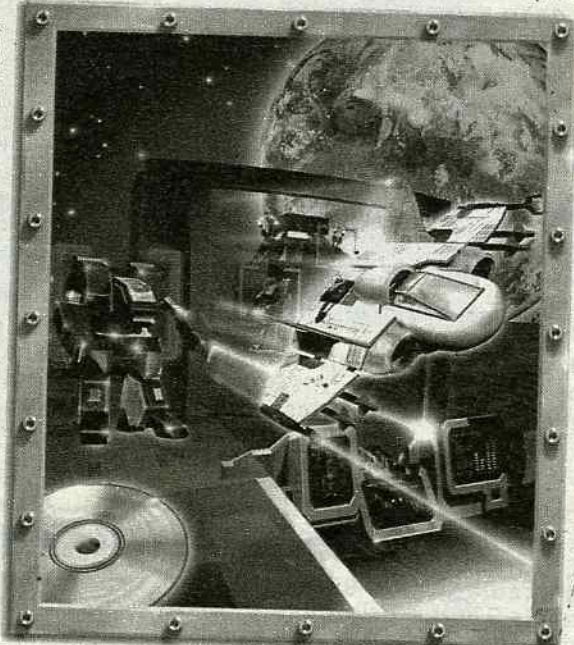

TOKOM ...
**BESPLATNO
UČLANJENJE**
... JULA I AVGUSTA

Vivid
cedeteka

sandwarriors - mdk - power fl - eraser - pod -

tie fighter - outlaws - privater 2 - world book -

need for speed II - the crow - disney's magic artis

7 history of music - master cook - x-wing vs

CeDeteka

Novi CD klub sa niskim cenama i profesionalnom uslugom. Veliki izbor kvalitetnih CD originala - najnovije hit igre (sa top liste) i programi. Cdeteka radi non-stop, 7 dana u nedelji. Moguće je dinarsko plaćanje u gotovini ili na žiro-račun.

Prodaja CD originala

CD originali po najnižim cenama. Dajemo popust na više CD naslova. Redovno snabdevanje najnovijim naslovima sa top-liste.

Snimanje na CD

snimamo na najkvalitetnijim CD pločama. Snimanje odmah, bez čekanja. Šaljemo i poštom, pouze-

ćem. Radimo i kopije Vašeg hard diska sa garancijom. Snimanje CD-a sa sadržajem po izboru. Tražite katalog na disketi. Izaberite iz baze od preko 120 gigabajta softvera.

Oprema za Vaš kompjuter

video karte, cd-rom uređaji, zvučne karte, CD čistači, diskete, prazne CD medije, prekrivači za računare, kutije, joystick palice itd...

Garancija kvaliteta

oprema koju koristimo, najbolje CD medije i diskete, kao i profesionalni odnos prema Vama najbolja su garancija kvaliteta i brzine usluge. Proverite...

POZOVITE (011) 427.850

Plus INTERNET CD KLUB

IGRE - PROGRAMI - FILMOVI
(originali)

11-20h subotom 11-15h

IZNAJMLJIVANJE,
SNIMANJE, PRODAJA

T.C. "Šumice"
ul. Ustanička 125/B 011/489-2685

PC BILLIG

12 dm

Igre: X-Wing vs. Tie Fighter, Outlaws, FIFA 97, Shivers 2, MDK, Need For Speed 2, KKND, Comanche 3, Kick Off 97, Screamer 2, Theme Hospital, Hunter Hunted, Ultimate Soccer Manager II, Test Drive OFF ROAD, SEGA Rally, F-18, NBA Live 97...
Programi: Corel 7, Encarta 97, Learn To Speak English, Windows 97, MS Office 97 Pro, Pink Floyd, AutoCad 14, 3D Studio Max, Compton's Interactive Encyclopedia, Beatles...

CD ORIGINALI
I još mnogo novih CD naslova!

Diskove možete naručiti pouzecom ili preuzeti lično.

☎ 011/577-991. 574-023

QUEEN COMPUTERS

TEL 3243-614

QUEENCOM@EUNET.YU

KONFIGURACIJE ISKLJUČIVO PO ŽELJI

PROCESORI: AMD, INTEL, CYRIX
100,133,150,166,200,MMX200,200PRO
MB: VIPER, HX, VX INTEL
DTK, CHAINTECH, SOYO, GA, SHUTTLE
TORNADO
HDD: QUANTUM, WD, SEAGATE, FUJICU
1.3, 1.7, 2.1, 2.5, 3.2, 4.3 GB
SVGA: S3 VIRGE, DIAMOND, MATROX,
ATI, ALIANCE, HERCULES, S3 V+
MONITORI: DTK, PHILIPS, DAEWOO, CTX,
SAMSUNG - 14", 15", 17", 21"
CD ROM: SONY, TEAC, PANASONIC,
X8, X12, X16
FAX MODEMI: TI, ROCKWELL, USR
14400, 33600
SB: 16, AWE 32, AWE 64, VIBRA+fm
-TV CARD
-VIDEO PHONE
I OSTALO

PRI KUPOVINI KONFIGURACIJA
GARANCIJA JE 12 MESECI
- BESPLATAN SOFTWARE
- POKLON UČLANJENJE
U CD KLUB ENIGMU
- INTERNET READY RACUNARI
- DILERSKI POPUST
- GARANCIJA NA KOMPONENTE
356 DANA
- ISPORUKA U ZELJENOM ROKU
- RADNO VREME 12 - 20h

ENIGMA CD KLUB

VELIKI IZBOR NASLOVA
ENCIKLOPEDIJE
JEZICI
PROGRAMI
MIX-OVI
AVANTURE
STRATEGIJE
ARKADNE
PUČAČKE
SIMULACIJE
SPORTSKE

- SNIMAMO NA DISKETE
- SNIMAMO NA CD
- SNIMAMO NA HDD
- RADIMO BECKUP NA CD
- POMOĆ PRI INSTALACIJI
- SVE PO IZUZETNO
POVOLJNIM CENAMA
- ISPRATITE NAGRADNU
IGRU NA ART KANALU
U EMISIJI " OUTER SPACE "

NAGRADA 15" MONITOR !

SVE NA SKADARSKA 22
JEDNOM MESTU TEL 3243-614

NT SOFT SOFT

Kralja Milutina 44, tel: 011 684 106
ntsoft@EUnet.yu
<http://SOLAIR.EUnet.yu/~ntsoft>
radno vreme 11-20, nedeljom ne radimo

Najveći izbor originala

Dilerski popust

Popust prilikom kupovine više CD-a

Plaćanje čekovima i preko računa
Istog dana šaljemo poštom

Tržni centar Banjica

Galerija **Tajna**, tel: 011 39 72 901

original **Singapore**

1 CD - 18 DM 4 CD - 45 DM
2 CD - 28 DM 5 CD - 50 DM
3 CD - 38 DM 6 CD - 55 DM

enciklopedije

Britannica, Euro dictionary, birds, cats, eyewitness science, eyewitness space & univer., genius of Edison, Grolier, guns, how things work 2.0, learn to speak English 2cd, ms 3d movie maker, ms cinemania 97, dangerous creature, dinosaurs, ms Encarta 97 atlas, ms Encarta 97 encycl., ms Encarta deluxe 2cd, ms music central 97, multi lingual dictionary, oxford dictionary, rosetta stone, self explorer, ski world 97, visual dictionary, Webster's dictionary, biology, physics, chemistry, gcse science, eureka, British education, earth quest, easy language 17 lang., 20th century, amazing animals, personal encyc...

Igre

redneck rampage, x-wing vs. tie fighter, need for speed 2, Norse by Norse west, Comanchi, Counterstrike, star trek 2cd, war gods, blood, pro pool 3d, shadows over riva, alien trilogy, aff, battleship, champ. manager 2, chessmaster 5000, civilization ii, comm & comp. gold 2cd, diablo, die hard trilogy, dragon lore ii 3cd, duke nukem 3d, f1 grand prix manager 2, formula 1, flight school, flight sim 6.0 gold, flying corps, heroes of might & magic ii, independence day, killing time, kknd, Lamborghini, leisure suit Larry 7, marble drop, mdk, m. python holly grail, NBA live 97, nhl 97 hockey, passport to peril (pink panther), power chess, privateer 2 3cd, quake, red alert 2cd, scarab, scorcher, screamer 2, Sega rally, space jam, star command, star general, time-lapse 4cd, titanic 2cd, tomb raider, trophy bass, warcraft ii, warcraft ii next 70 levels, welcome to the future, theme hospital, imperium galactica, disc world ii, the city of lost children, flipper, three dirty dwarves, lion king pack, asterix and worms, kick of 97, virtual safari, outlaws (2 CD), obsidian (5 CD), a fork in the tale (5 CD), darklight conflict, exploration station, Barbie, Ali Baba, the lost adventures, sentient, test drive off road, im1a2 Abrams, soultrap, toy story activity, youngpocahontas, learn with smurfs, 101Dalmatians...+++**filmovi za odrasle**

aplikacije

AutoCAD 14, 3d garden designer 2, 3d home design, 3d studio max, adobe collection, adobe PageMaker 6.5, adobe PhotoShop 4.0, Bryce 2, Corel 7 (disc 1, 2, 3), Corel Ventura 7 (2cd), graphic, jade installer, ms 3d movie maker, ms picture it, ms visual j ++, total multimedia, office 97, sound engine, windows 97, windows NT server, windows NT workstation, best ms installer 97, the briefcase of ms-nt 4.0, web maker pro, first aid 97, freehand 7 graphics studio, visual fox pro, driver collection, super compilers collect., clipart collection, ms visual studio, c/c++ collection...

medicina

harrison's plus, junpueira histology, human anatomy, neuro radiology special edit., radiology on CD textbook, osnovi hirurgije, oxford textbook of surgery, clinical neurology textbook, basic ophthalmology, auscultation of normal breath sound, clinical endocrinology, interactive brain atlas, heart sound & murmurs, medline '94, '95, '96, a. d.a.m.inside 97, history medicine 2cd, mosby medical encycl, ultimate 3d skeleton, nine month miracle...

Veliki izbor Logitech i Genius joystick-a

Donosiocu kupona popust

Svaki kupac učestvuje u nagradnoj igri.
Nagrade: Mikrofon, CD, podloga
Javno izvlačenje zadnje subote u mesecu
Za članove kluba specijalan popust prilikom
kupovine hardware-a

5%	10%	15%	15%
Joystick	Slušalice, Mikrofoni, Čistači	Učlanjenje	Kupovina CD-a

CD klub

gde smo ?

SKADARSKA 19
skadarlija

javite se

011/ 32 47 120

cene su good

IZBOR 25

svaki kupac cd-a po izboru dobija
uclanjavanje u cd klub

programi su fresh

SOFTIMAGE 3.7 /microsoft/, LIGHT WAVE 5.5,
CUBASE 3.05 100% OK, BORLAND C++ 5.02,
AVID MCXPRESS 1.5, DIGITAL FUSSION 1.12,
DELPHI 3.0 CLIENT SERVER, SOFT F/X 4.0,
3D ANIMATION 5.0, MACROMEDIA FREEHAND 7.02,
SOFTIMAGE 3.51 MODELIN MANUAL, VIEWPOINT
DATA SHOP PREMIER PLATINIUM EDITION,
WAVELAB 1.6 BILD 10, ASYMETRIX 3D FX 2.0,
WAVES NATIVE POWER PACK FOR WAVELAB,
WORLEY LW PLUG-INS, SYSTEM COMMANDER 3.0,
AUTODESK AUTOCAD MAP 1.0, SCALA MM200,
FRACTAL DESIGNER DETAILER, FRACTAL DESIGNER
EXPRESSION 1.02, AUTODESK MECHANICAL DESKTOP, ...

igre su new

WARCRAFT 3, ACTUA SOCCER CLUB EDITION, COMANCHE 3,
BATTLE GROUND 6: NAPOLEON IN RUSSIA, BLOOD 3D,
ENEMY NATIONS, SENTIENT, REALM OF ARKANIA,
MOTO RACER, UEFA CHAMPIONS LEAGUE 97,
TIME WARRIORS, RED-NECK RAMPAGE, TEST DRIVE
OFF ROAD, IMPERIUM GALLACTICA, ...

**PlayStation
cd klub**

iznajmljivanje konzola

snimicemo CD po vašem izboru za 30 minuta

radno vreme od 10 do 22h

ponedeljak utorak sreda četvrtak petak subota

popust

pc pro	izbor originali backup cd klub	5% popust	pc pro	izbor originali backup cd klub	5% popust
---------------	--------------------------------	------------------	---------------	--------------------------------	------------------

CD KLUB

ČLANARINA 20,00 din

-doživotno-

-DNEVNI NAJAM

SMEŠAN

T.C. MERKATOR
PALMIRA TOLJATIJA

11070 Novi Beograd

Tel: 695-993

Radno vreme: 11-19h

sem nedeljom

SNIMANJE NA

CD

- SA ORIGINALA 69,00 din

- PO IZBORU 89,00 din

U cenu je uračunat
naš prazan CD

- VELIKI IZBOR ORIGINALA
65,00 DIN

- FUJI **JEPTINO**

- NO-NAME

KONFIGURACIJE

KOMPONENTE

VLASNICI CD-KLUBOVA IZ VAŠEG KOMŠILUKA KUPUJU
KOD NAS, ZAŠTO NEBI I VI

SNIMANJE NA DISKETE

- IGRE 1,00 din

- PROGRAMI 1,50 din

100% VIRUS & ERROR FREE

GARANCIJA

meridian co. export-import

Zmaj Jovina 4, 11000 Beograd, tel: 011 620 374, 632 996 fax: 011 626 576
 mobilni telefon: 063 204 330 meridian macedonian-Skoplje: 091 202 271

AMIGA

- AMIGA 1200 MAGIC PACK originalni softver sa originalnim uputstvima: p.paint,photogenics,wordworth,scala,turbocalc,organiser,...	700.-
- MONITOR AMIGA M1438S	650.-
- MONITOR AMIGA M1764	1750.-
- BLIZZARD 1230-IV	300.-
- BLIZZARD 1240 T-ERC	560.-
- BLIZZARD 1260	1150.-
- BLIZZARD SCSI KIT	200.-
- BLIZZARD 2040 ERC	710.-
- BLIZZARD 2060	1185.-
- CYBERSTORM MKII 060	1350.-
- CYBERVISION 64 3D 4MB	500.-
- FPU 68882/50 MHZ	120.-
- ED PLUTO GENLOCK	1100.-
- ED NEPTUN GENLOCK	1650.-
- ED SIRIUS II GENLOCK	2300.-
- TOCCATA SOUND CARD	650.-

- BLIZZARD 603E 175 MHZ	896.-
- BLIZZARD 603E 200 MHZ SCSI 2 ¹⁰³⁰	
- CYBERSTORM PPC 150 MHZ	1600.-
- CYBERSTORM PPC 180 MHZ	1920.-
- CYBERSTORM PPC 200 MHZ	2240.-

MOBILNI TELEFONI

- PHILIPS SPARK trenutno najbolji mobilni telefon 600 min. talk time,350h stand by, voice control!!!	800.-
- PHILIPS FIZZ	500.-
- MOTOROLA 8700	950.-
- AUDIOVOX, dodatna oprema	

MULTIMEDIJA

-komletno video pokrivanje svih vrsta
 manifestacija projektorima InFocus sa
 slikom dijagonale i do 20m i montažnim
 SkyLine video wall-ovima

Computer

Dream

CD

NAJVEĆI IZBOR !
DILERSKI POPUSTI !

ORIGINALI

IGRE

Battleground 6 (Napoleon in Russia)
 Heroes of Might & Magic II (exp. pack) -The price of loyalty

- 3D ultra mini golf
- Racing collection
- Commanche 3
- Need for speed 2
- Outlaws
- Test drive of road
- City of the lost children
- Kick off 97
- Unearthed arsenal (for Diablo)
- AH-64 long bow (gold)
- M1 A2 Abrams
- Independence day
- MDK
- KKND
- Diablo
- NBA Live 97
- US NAVY fighters 97
- Fifa 97
- Master of Orion 2
- Heroes of might & magic II
- Privateer 2: The Darkening
- Tomb raider ...

PROGRAMI

- MS Windows 95 - Memphis 97
- MS Office 97 - pro edition
- MS Encarta 97
- MS Cinemania 97
- Corel Draw 7
- Adobe Photoshop 4.0
- Corel Ventura 7
- Adobe Acrobat 3.0
- MS Exchange server
- AUTO CAD 12, 13, symbols
- 3D CAD collection
- MS visual C++
- Delphi 3.0
- MS Visual basic
- MS Visual Java
- Java Script starter kit
- WEB Maker pro
- Antivirus '97 collection
- MACINTOSH collection's (MAC, POWER PC)
- COREL 6 for MAC ...

HOT !!!

COREL Photo Paint 7 plus
Encyclopedia of science 2.0
Microsoft VISUAL STUDIO 97
Sand Warrior
Sidekick 97
Best of Microsoft 97
Lotus Smart Suite 97
Shadows over Riva
Driver collection

New Ispirations & PROFI

Nemanjina 4, Beograd, 011/3226-303, 3226-323, 3224-221, 3610-310

Call (011) 185.747

Belgrade
(011) 187.834

miro

SMART MULTIMEDIA SOLUTIONS

miroVIDEO DC30 / DC20 / DC10

Od profesionalnog do kućnog nivoa, ove kartice Vam omogućavaju pravi digitalni video studio u vašem računaru. Napravite spot, reklamu ili prezentaciju sa neviđenom lakooom. Već dokazane na našem tržištu.

miroMEDIA PCTV

Hit u svetu! Kartica koja daje odličan prijem TV signala na monitoru Vašeg računara u svim veličinama. Možete i snimati pokretne/zamrznute slike na hard-disk.

miroCRYSTAL VR2000 / VR4000

Izuzetne 3d grafičke karte koje pokreće S3 Virge/Vx procesor uz pomoć 2mb ultra brze Vram memorije. Model VR4000 sadrži 4mb Vram-a. Naravno, tu je i TV izlaz.

miroMEDIA 3D / miroCRYSTAL 3D

Kartice istih osobina kao VR serija osim što sadrže 2mb pristupačnog ali i dalje izuzetno brzog fast-edo Ram-a (35ns) bez opcije proširenja. Model miroCRYSTAL nema TV izlaz.

miroCRYSTAL 225D

Kartica ranga Diamond Stealth 2001 sa 2mb fast-edo memorije. Miro kvaliteta, po izuzetno pristupačnoj ceni.

miroMEDIA fanatix

3D naočare za novi doživljaj Vaših omiljenih igara.

miroMEDIA Remote

Daljinski upravljač kao zamena za miša. Novi dizajn.

miroMEDIA Surround

Da li ste čuli za Dolby Surround sistem sa 5 zvučnika?

List Computers

Cara Uroša 35, tel 011/185.747, 187.834, od 10-18

133
pentium

Inferno

Pentumska matična ploča sa Intel Vx čipovima i 256 Kb keš memorije; **Ibm/Cyrix/Amd** procesorska jedinica snage **133Mhz**; 16Mb radne memorije EDO familije; S3 grafička kartica sa 1Mb memorije; Flopi disk uređaj za 3.5" 1.44Mb diskete; 14" Kolor monitor bez zračenja; Tastatura za Win95; Mitsumi miš sa 2 tastera; 1,3Gb Hard disk uređaj

1335 dukata

200
pentium

Conquistador

Pentumska matična ploča sa Intel Vx čipovima i 256 Kb keš memorije; **Cyrix** procesorska jedinica snage **200Mhz**; 16Mb radne memorije EDO familije; S3 grafička kartica sa 1Mb memorije; Flopi disk uređaj za 3.5" 1.44Mb diskete; 14" Kolor monitor bez zračenja; Tastatura sa 104 tastera za Windows 95; Mitsumi miš sa 2 tastera; 1,3Gb Hard disk uređaj

1425 dukata

166
pentium

Diabolique

Pentumska matična ploča sa Intel Vx čipovima i 256 Kb keš memorije; **Intel** procesorska jedinica snage **166Mhz**; 16Mb radne memorije EDO familije; S3 grafička kartica sa 1Mb memorije; Flopi disk uređaj za 3.5" 1.44Mb diskete; 14" Kolor monitor bez zračenja; Tastatura za Win95; Mitsumi miš; 1,3Gb Hard disk uređaj

1510 dukata

... možete naručiti i konfiguracije po Vašoj želji ...

Da! želeo bih besplatne informacije!

- Digitalni video editing (DC10 / DC20 / DC30)
- Grafičke karte (CRYSTAL 3D, 225D)
- Grafičke karte sa TV izlazom (VR2000/4000, MEDIA 3D)
- Kartice za prijem TV signala (miroMEDIA PCTV & Remote)
- Igrački kompleti (Adventure & Game Set, Fanatix, Surround)

Kupon iseći, označiti vratiti

Specijalna letnja ponuda:

miroFanatix 3D naočare + CD Igra
miroMEDIA 3D + Fanatix
Video-efekt kartica firme Fast

= 200.-
= 440.-
= 999.-

Dostavljamo računarsku opremu i delove kupcima na kućnu adresu; Pružamo garantni rok od 12 meseci, kao i vangarantni od 3 godine; Besplatna tehnička podrška tokom garantnog roka (1 god); Obezbeđujemo besplatnu zamenu neispravnih delova u roku od 24h; Besplatan softver bez ograničenja prilikom kupovine; Obezbeđujemo 48h testiranje za svu opremu iz prodajnog programa; Računare povezujemo u mreže i proizvodimo specijalizovani softver; Sve cene su date bez poreza na promet; Isporučka odmah po uplati 100% avansa na žiro račun

KONFIGURACIJE PO IZBORU • MOGUĆNOST PORUDŽBINE
DILERIMA POSEBAN POPUST

CPU
486-133
586-100,120,133,
150,166,200
686-150,200

MAINBOARD
486 SIS
486 ALI
586 INTEL FX,VX,HX
GA 586 VX,HX
ASUS 586

CD-ROM
8x SONY,SANYO
10x PIONEER, PHILIPS,
12x TEAC
16x TEAC

RAM
4, 8, 16, 32
EDO 8, 16, 32
VIDEO RAM EDO

VIDEO
CIRRUS LOGIC CL-5446
S3 TRIO 64V+, UV+
DIAMOND
SPEA MERCURY

MONITOR
14,15,17,21
PHILIPS, KFC
DAEWOO, SAMSUNG
MONO DTS

MISCS
SCSI PCI ADAPTEC 2940, DAT 2GB
FAX-MODEM UMC, US ROBOTICS
JOYSTICK, MOUSE, KEYBOARD
SCANNER, PRINTER (HP & EPSON)
BIG & MINI TOWER, SPEAKERS

HDD
540/1.3/1.7/2.1/2.5/3.2/4
SCSI 2.1/3,2/4 & WIDE ULTRA

SB
16 COMP/16 FM CREATIVE LABS/AWE64 PNP

REBEL SOFT

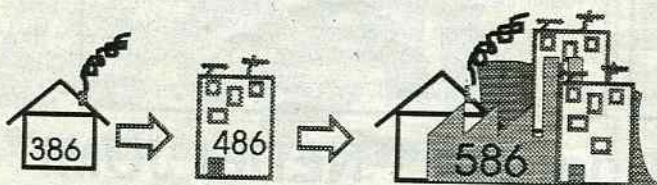
ZELENI VENAC 4 (zgrada u dvorištu na prvom spratu)
telefoni: 011-634-071, 620-466; 063-200-602

PrimeTime !!!

PRAVO JE VREME DA UŠTEDITE SVOJ NOVAC
KUPUJUĆI KOD NAS

NAJPOVOLJNIJE CENE

tel / fax : 011 / 623 - 237

BGD, Gospodar Jevremova 31

sve vrste konfiguracija
nadogradnje
oprema po vašoj želji
pojedinačne komponente
dilerski popust
kancelarijski sistemi
mreže

PRIME TIME
Professional Systems

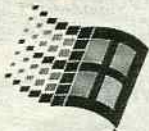
CD CENTAR Novi Beograd

Snimanje i iznajmljivanje igara, enciklopedija i programa za PC
Instalacija operativnih sistema i programa, Backup HD-a na CD

CEDETEKA

U CENTRU NOVOG BEOGRADA. VELIKI IZBOR NASLOVA ZA PC!!!

PROGRAMSKI PAKETI

MS Windows v.3.11 57 Programa
MS Windows '95 v.4.0 .. 33 Programa
MS Windows '95 v.4.1 .. 33 Programa
MS Windows '95 32FAT 44 Programa

SVI PROGRAMI SU INSTALACIONI!

PROGRAMI-ORIGINALI

MS Visual Studio '97 (3CD-a)
(MS V. Basic v.5.0, MS V. C++ v.5.0, MS V. Fox Pro v.5.0, MS V. J++ v.1.1, itd.)
MS Office Professional '97 MS Windows '97
Corel Draw v.7.0 (3CD-a) MS Windows NT v.4.0
Corel Ventura v.7.0 (2CD-a) 3D Studio Max
Adobe Photoshop v.4.0 MS Publisher '97

TOP 10 PC GAMES		Broj CD-a
1	Star Trek Generations	2
2	The Neverhood	1
3	Darklight: Conflict	1
4	Heroes II: P. of Loyalty	1
5	Formula 1	1
6	NCAA Final Four '97	1
7	Premiere Manager '97	1
8	Three Dirty Dwarves	1
9	Shivers II	1
10	Red Neck Ram Page	1

Nastavak legendarne platformsko-logičke igre The Lost Vikings. Dizajnirana od strane ljudi koji su pravili Warcraft. Mogućnost igranja dva igrača. Igra koja pleni fantastičnom atmosferom i zaraznošću. Igra koju ne bi trebalo da propustite!!!

50.000 frejmova animacije. Savršena za sve avanturiste.

Fantastična P&C avantura iz radionice Stivena Spielberga. Udajte u glineni svet likova Neverhood-a, rešavajući pregršt logičkih problema. Izvanredna grafika i muzika sa preko

ENCIKLOPEDIJE		Broj CD-a
1	Corel Auto Guide	1
2	The Way Things Work 2	1
3	Custom Home	1
4	Enc. of Science 2.0	1
5	IQ Test II	1
6	MS Complete Gardening	1
7	Learn to Speak English	2
8	Learn to Speak German	2
9	Euro Dictionary	1
10	3D Atlas '97	1

Snimamo isključivo na kvalitetnim KODAK, PHILIPS TDK i SONY kompaktnim diskovima.

CDC MIX 2/97

Heroes of Might & Magic II Settlers II Missions
Alien Trilogy Davis Cup Tennis Age of Sail
Discworld II Destruction Derby II Space Jam
FIFA '97 Star General Toy Story
NBA Live '97 Lords of Realm II Screamer II
Civilization II Scenarios F-22: Lightning II

CDC MIX 3/97

Duke Nukem 3D Plutonium Pak Privateer II
Master of Orion II Dragon Heart Gene Machine
Pinball Prelude Network Q Rally Creatures
Realms of Haunting NBA Hangtime Road Rush
SSF2 New Challenger SWIW 3D Full Tilt II
Hunchback of Notre Dame Steel Panthers II

CDC MIX 4/97

Mechwarrior II: Mercenaries Die Hard Trilogy
Cyber Gladiators Banzai Bug Virtua Squad
Monstertruck Madness Asterix EA Sports Cricket
Scorched Planet BUG! Wooden Ship & Iron Man
Necromantics Power F1 FX Fighter Turbo
Duke Nukem 3D Atomic Mortal Kombat III '95

CDC MIX 5/97

Norse by Norse West Krush, Kill 'n' Destroy
Kick Off '97 MDK Scorcher
Fallen Haven Diablo Robotron X
Panzer Dragoon Scarab Worms United
Sega Rally Sky Net Flying Corps
Grand Prix Manager II Champ. Manager II '97

Naši miksevi se vrlo lako koriste. Sve igre se instaliraju jednostavnom komandom INSTALL. Uz MIX dobijate kolor omot, spisak i uputstvo.

Radno vreme od 10 do 21h I NEDELJOM!

Pariske komune 7/25 IV sprat 11070 Novi Beograd

(011) 671-156

SUMMERTIME PO KLON GODNOSTI PUSTI

LETNJI POKLONI

UZ CELE KONFIGURACIJE 486 I 586-SVAKOM KUPCU
SOUND BLASTER ILI CD + MAJKE + KAPE + FASCIKLE

LETNJE POGODNOSTI
KUPCIMA IZ UNUTRAŠNOSTI ISPORUKA NA KUĆU

LETNJI POPUSTI
ZA ŽIRALNO PLAĆANJE-ZA FIRME 2%

286²⁵⁰ **386**³⁵⁰

486

40 MHz, 4MB RAM, HDD 40MB, MONO 14" **400**

DOPLATA:

66 MHz	20	HDD 120MB	40
100 MHz	60	HDD 210MB	70

586 INTEL PENTIUM
AMD K5
CYRIX 6x86

100 MHz, 8MB RAM, HDD 1.3GB, MONO 14" **1.100**

DOPLATA:

166 MHz	40	HDD 1.7GB	40
16MB RAM	70	COLOR 14"	200

NAJJAČI SERVIS

OPTIMIZACIJA I POPRAVKA KONFIGURACIJA I DELOVA

NADOGRADNJA-UPGRADE
ZAMENA KOMPONENTI STARO ZA NOVO UZ DOPLATU

Green
technologies

CENTRALA - BEOGRAD, 7.jula 38,

tel/fax: 011 633-724, 09-17h

POSLOVNICA - NOVI SAD, Futoška 4,

tel: 021 616-736, 09-17h

POSLOVNICA - ŠABAC, M. Mitrovića 12,

tel: 015 342-179, 08-15h

Pronadite [naj]bolje

Compact Disk

naslove

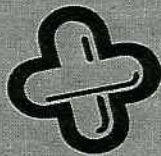
Pentium računari

Video kartice (Number 9,
Matrox, Diamond, S3 3D)
Monitori (Samsung, Daewoo)
CD ROM 4x, 8x, 12x, 16x, 24x
Sound Blaster (Creative)
Joystick, zvučnici...
Fax modem (US Robotics)
Priključak na Internet
FM radio kartica
TV kartica (AV Labs)

VALTEK
COMPUTERS

Milentija Popovića 14a, 11070 Novi Beograd, Tel/fax: (011) 311 41 81, 311 40 57, 311 34 40
Karadorđeva 95, 14000 Valjevo, Tel/fax: (014) 220 502, 222 520

Plus com

021 398 444

e mail: PLUS_COM@EUNET.YU

BUDITE U PLUSU!

RAČUNARI ŠTAMPAČI

INTEL PENTIUM

CYRIX 6x86 AMD K5, K6

OKI HEWLETT-PACKARD

EPSON

SVE ZA PC CENE POVOLJNE

VAS DIGITALNI SVET

EXCOM

021 321 211

e mail: LEMYNS@EUNET.YU

NOVI SAD

CD-TEKA
SOFTWARE
HARDWARE
ORIGINALI

IZNAJMLJIVANJE
SNIMANJE
VELIKI IZBOR

INSTALACIJE
SAVETI
BESPLATAN
KATALOG

computers Preciz & 3S computers

12⁰⁰ - 20⁰⁰h

011

11⁰⁰ - 20⁰⁰h

422-545

64 88 13

Majke Kujundžića 23
11127-BEOGRAD
CVETKOVA PIJACA
Kod Doma Zdravlja ZVEZDARA

Zvečanska br. 6
11000-BEOGRAD
AUTOKOMANDA

NAJPOVOLJNIJE UČLANJENJE
U CD KLUB SAMO 20 dinara.
DNEVNI NAJAM JE 3 dinara

NAJVEĆI IZBOR PROGRAMA
U BEOGRADU

PRODAJA, OTKUP, UPGRADE
RAČUNARI, KOMPONENTE
NAJPOVOLJNIJE, SA GARANCIJOM

SNIMANJE NA SVE VRSTE MEDIJA:
CD, Hard Disk, Diskete, ZiPP ...

A4

AUDIO

CD KOMPILACIJE

CD PROGRAMI

CD PO IZBORU

HIT

SNIMITE 200 PESAMA
PO VAŠEM IZBORU
NA JEDNOM CD-U

CD IGRE

BACKUP

ORIGINALI
CD-MIX

KUPON

50% popusta za
učlanjenje u CD klub

3S
computers

Preciz

KUPITE NAJPOVOLJNIJE NA JEDNOM MESTU

CD ORIGINALI PENTIUM CD PO IZBORU AMD INTEL IBM TEMATSKI KOM. BACKUP

SVE ŠALJEMO POŠTOM; KOLIČINSKI POPUST

KOMPONENTE

- SIMM MEMORIJA 4/8/16 I 32MB
- SOUND BLASTER 16/32
- ZVUČNICI
- FAXMODEM 14400/33600
- MIŠEVI I DZOJSTICI
- CD ROM 8/12/16 SPEED
- FILTRI ZA MONITORE
- TASTATURE
- GRAFIČKE KARTICE
- KUĆIŠTA

MONITORI

- ADI 14" COLOR
- PHILIPS 14" C COLOR
- DEAWOO 14" & 15" COLOR
- TATUNG 15" COLOR
- MONO MONITORI

ŠTAMPAČI

- EPSON LX 300 I LQ 100
- HEWLETT PACKARD 5L I 6L
- OKI PAGE 4W

IGRE I PROGRAMI

NAJNOVIJI ORIGINALI

- BLOOD
- NORSE BY NORSEWEST
- IMPERIUM GALACTICA
- SHERLOCK HOLMES 2
- INTERSTATE 76
- THE LAST EXPRESS
- KICK OFF 97
- SHADOWS OVER RIVA
- BRITANICA 97
- MS OFFICE 97 PRO
- COREL DRAW 7.0
- AUTOCAD 14
- REČNICI
- MUZIKA
- MEDICINA
- ISTORIJE SVETA

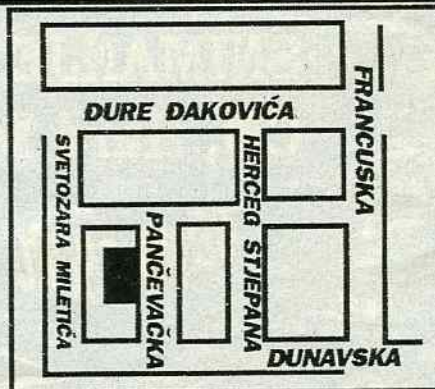
DISKETNA SNIMANJA

TEMATSKI KOM.

DOOM	LOGIČKE
FRP	MIX 1
AVANTURE	MIX 2
SIMULACIJE LETA	MIX 3
ARKADE	AUTO CAD
STRATEGIJE	3D STUDIO
BORILAČKE	DOS UTIL
SPORTSKE	WINDOWS UTIL

PANČEVAČKA 2
TEL: 011 / 766-578
TEL/FAX: 155-294
 e-mail : dootrim@eunet.yu

SERVISIRANJE NA KUĆNOJ ADRESI

ISPORUKA NA ADRESU; ROBA NA RATE

EXTREME

www.extreme.co.yu

ORIGINAL

PRODAJNO MESTO VIDEO KLUB "DEDINJE"

NAJVEĆI IZBOR MEDICINSKIH NASLOVA
NAJNOVIJE IGRE I ENCIKLOPEDIJE

PLAĆANJE ČEKOVIMA I PREKO RAČUNA
SLANJE POUZEĆEM

20%
POPUST

639 121

KNJIŽARA
PLATO

Svet IGARA

Uređuje NENAD VASOVIĆ

OPISI

Blood	78.
Counter Action	77.
Heli Cops	81.
Heroes of Might & Magic 2: Price of Loyalty Expansion Pack	80.
Pro Pinball: Timeshock!	79.
Redneck Rampage	76.
Shivers 2	82.
Star Trek: Generations	83.

72 ŠTA DALJE?

Ovog puta čeka vas veliki broj šifri i varanja za aktuelne hitove

75 TOP LISTE

Ima neznatnih, ali interesantnih izmena na dnu Game Top 25 liste

97 DOMAĆA SCENA

Klubovi za mrežno igranje niču po Beogradu kao pečurke posle kiše

REŠENJA

Discworld 2 (2)	74.
The City of Lost Children	74.

NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE NAJAVE

Aces: X-Fighters	87.	Nothingness	96.
Achtung: Spitfire!	94.	Of Light and Darkness	88.
Ares Rising	90.	Olofight	96.
Battletech: Solaris	84.	Pacific General	89.
Big Red Adventure	90.	Panzer General	89.
Blood Omen	86.	Phantasmagoria	86.
Blue Heat	92.	Phoenix	86.
Castle Kingdoms	90.	Populous 3	88.
Croc	96.	Pro Pilot	92.
Dark Colony	87.	Quasar Wars	92.
Dark Reign	94.	Red Baron II	88.
Dead Space	86.	Requiem: Wrath of the Fallen	84.
Descent to Undermountain	94.	Return to Krondor	85.
Die by the Sword	94.	Simcity 3000	90.
Diversia	84.	Skimmers	87.
Dominion	85.	Star Nations	96.
Dragondice	92.	Submarine Titans	88.
Gag	85.	Terracide	86.
Galactic Conquest	86.	The Condemned	84.
Goldrake	96.	Uprising	94.
Golgotha	87.	WAR, inc.	84.
Hard Corps	94.	Warbreeds	90.
In the Shadow of Time	92.	Warlord III	88.
King's Quest 8	96.	Was Craven's Principles of Fear	84.
Madspace	85.	Wet - The Sexy Empire	89.
MissionForce: Cyberstorm 2	87.	X-Men: Children of the Atom	92.
Monty Python's The Meaning of Life	85.	Z.A.R.	85.

ŠTA DALJE?

Priprema SLOBODAN MACEDONIĆ

☒ **Death Drome** * PC * Šifre za nivoe: 2REVOLT (The Abyss), 3ACCUSED (The Outpost), SHORT4TIME (Citadel), 5GETAWAYS (The Inferno), BOLT6DOWN (The Wall), ARREST7 (The Spike) i LASTMEAL8 (Purgatory).

☒ **Gearheads** * Šifre za nivoe: 1. 0000, 2. 3518, 3. 6382, 4. 8427, 5. 2385, 6. 5924, 7. 1267, 8. 7208, 9. 6532, 10. 5012, 11. 6511 i 12. 8562.

☒ **Imperium Galactica** * Pritisni i drži levi 'Shift', a zatim upiši KAROLY (velikim slovima). Tako si uključio Cheat Mode. Sada pritiskom na sledeće tastere aktiviraš varanja: 'C' (sve kolonije i svi izumi), 'C' (drugi put, sve planete), 'V' (100.000 kredita), '5'-'9' (izbor armijskog čina).

☒ **Powerslave** * Šifre za varanja: LOBOSPHERE (kompletna mapa), LOBOSWAG (svi predmeti), LOBOPICK (svi ključevi), LOBODEITY (neranjivost), LOBOCOP (oružje i municija), LOBOSNAKE („zmijaska“ kamera), LOBOLITE (isključivanje vizuelnih efekata), LOBOSLIP (prolazak kroz zidove), LOBOXY (koordinata), LEVEL # (skok na nivo #), DOORS (otvara sva vrata) i CREATURE # (ubacuje neprijatelja pod rednim brojem # na određeno mesto).

☒ **Star Control 3** * U toku borbe pritisni zajedno 'Alt+F9' i isključičeš asteroidno polje.

☒ **Interstate '76** * Između misija pritisni i drži 'Ctrl+Shift' i ukucaj GETDOWN. Najpre će te napasti automobili, a zatim ćeš biti prebačen na sledeći nivo.

☒ **Test Drive Off-Road** * Prijavi se kao CHEAT1, CHEAT2, CHEAT3, CHEAT4, CHEAT5 ili CIGGIES. Dobićeš bonus vozila i aktivirati varanja.

☒ **Blood** * Pritisni taster 'T', upiši sledeće reči za varanja, a zatim pritisni 'Enter'. IDAHO (sva oružja i municija), MONTANA (sva oružja, municija i predmeti), GRISWOLD (štit), EDMARK (samoubistvo), JOJO („pijani“ mod), SATCHEL (svi predmeti), ONERING (nevidljivost), MARIO (skok na određeni nivo; u meniju upiši broj epizode i nivoa), MCGEE i KRUEGER (spaljuješ samog sebe), COUSTEAU (200 energetske poena), VOORHEES (God Mode), LARA CROFT (svi mogući dodaci), EVA GALLI (prolazak kroz zidove), RATE (frame rate), GOONIES (kompletna mapa) i SPIELBERG (energija i municija).

☒ **Crazy Drake** * Šifre za varanja: ENTERSANDMAN (God Mode), NEUROTECH (dodatni život), DRAKENUKEM (vreme), PLUGANDPRAY (mala bomba), RADIOHEAD (automatski završetak nivoa), ONEREALITY (popunjavanje energije) i ROCKETZRULES (5000 poena).

☒ **H2O** * Šifre za nivoe: 1. KPTVNUQSRT, 2. RQROVVPWTQ, 3. ORVSTWUKMS, 4. PMVXM-QXVOS, 5. VWRPXPSEQQ, 6. UNRUQQOTRM, 7.

TNOPVSORWT, 8. TXRUPRNQWO, 9. SSOQQVWNRW, 10. XRNTKVNSSV, 11. WUNQPMRRWO, 12. WUQQRVWSQT, 13. RQVRWXTTSX, 14. ORPPSORVUO, 15. OWNSRORLNT, 16. UTUVOMNLSF, 17. PXSMSTQVOR, 18. QONRNONVOM, 19. PWUSTQKSPY, 20. VVPQOSLTPN, 21. PSPOUNOUOW, 22. RQKRYNXNV, 23. RTOTOUXWSW, 24. SQOVNPPSOY, 25. RMROSQNLISO, 26. XPPMORONMP, 27. SM-TUWSWRTS, 28. VVMRPKTRUQ, 29. TQSUONTSRU, 30. LRUUSVRTVT, 31. MPPRLVTONTV, 32. OQROUSLPST, 33. RSXUSLRXOL, 34. PMWTRQSSS, 35. SRUQOVVKWR, 36. PRRTWTRSPV, 37. NTPURUXUW, 38. NMT-PVRPOWW, 39. ONKTOPPULS i 40. NSWOLQWMLW.

☒ **Normality** * Otkucaj WINDY i pritisni 'Enter'. Sa 'F1' ideš na bilo koju lokaciju, a sa 'G' možeš odgledati sve animacije u igri.

☒ **Redneck Rampage** * Šifre za varanja: RED-DALL (svi predmeti, ključevi i energija), RED-CLIP (prolazak kroz zidove), REDDFUCKNGOxyy (skok na određeni nivo, x je broj epizode, yy broj nivou a epizodi), REDGUNS (sva oružja), RED-INVENTORY (svi predmeti), REDITEMS (svi dodaci koji postoje u igri), REDKEYS (svi ključevi), REDMONSTERS (isključuje i uključuje neprijatelje), REDRATE (frame rate), REDSHOWMAP (kompletna mapa), REDUNLOCK (otključava sva vrata) i REDVIEW (pogled spolja, pritisni 'F7').

☒ **SWIV 3D** * U meniju „New Player“ kao ime igrača otkucaj: SWIV!AndLetDie (pazi na velika i mala slova). Sa 'F12' dobijaš meni u kome možeš birati oružja. Pritiskom na 'F11' vadiš slike iz igre.

☒ **Hyperblade** * Šifre za varanja: MDMKSB (maksimalni štit), SHUIN (skriveni likovi), GORILLA (transformacija u gorilu) i PQTATO (umanjuje lik).

Robert

☒ **Shivers 2** * PC * Kako se čita knjiga sa šiframa uz pomoć one tablice, tj. kako provaliti šifru sefa?

Milos

Šifra se menja od igranja do igranja. Najpre pogledaj vrata sefa i na malom displeju videćeš broj i slovo (npr. 4N). Broj označava stranicu u knjizi na koju je potrebno postaviti tablicu (u ovom slučaju to je četvrta stranica), a slovo simbolizuje orijentaciju tablice, odnosno stranu sveta prema kojoj treba da bude usmeren mali zarez koji se nalazi na jednoj od njenih ivica (u ovom slučaju sever). Kada tablicu postaviš na pravo mesto, u otvorima će se pojaviti tri broja i tri slova. Čitaj ih odozgo nadole (naizmenično broj i slovo) i tako ćeš formirati traženu kombinaciju. Slova mogu biti L ili R, što znači da točkić sefa treba da okreneš ulevo (L) ili udesno (R).

☒ **Resident Evil** * Sony * Mali bazen u dvorištu ima dva stuba u koje treba staviti zlatnik i srebrnjak sa likom orla, odnosno vuka. Novčići se nalaze u knjigama „Doom 1 i 2“. Knjige se otvaraju na sledeći način: najpre uđi u meni, klikni na „Check“, a zatim knjigu postavi uspra-

vno, i to tako da stranicama bude okrenuta ka tebi. Potom pritisni taster 'X' i knjiga će se otvoriti. U sobi sa šifrom treba napraviti otrov „V-Jolt“. Uzmi sve prazne bočice. U prvu sipaj vodu, a u drugu crvenu tečnost. Pomešaj sadržaj ovih bočica i dobićeš purpurnu tečnost. U nju ulij crvenu i zelenu tečnost i dobićeš žutu. Pomešaj žutu i belu tečnost da bi dobio plavu. Ponovo pomešaj vodu i crvenu tečnost da bi dobio purpurnu, a zatim nju pomešaj sa plavom. Tako si dobio traženi otrov koji treba da sipaš pod koren biljke „Plant 42“.

Sajke

☒ **Dark Forces** * PC * Gde se na nivou „Arc Hammer“ nalaze tri ključa koje je potrebno staviti u sekvencere da bi se završio nivo?

Luk Skywalker

☒ **Rayman** * PC * Ukucaj ALLWORLD i moći ćeš da biraš bilo koju lokaciju (nivo) na mapi.

☒ **Quake** * Kako ubiti veliku kreaturu na poslednjem nivou? Da li to zavisi od verzije igre?

Gene the DUKE

Da, zavisi. Finalna i „beta“ verzija Quakea se razlikuju u nekim elementima, a svakako je najznačajnije to što poslednji nivoi uopšte ne liče jedan na drugi. Nasuprot očekivanjima, cilj poslednjeg nivou nije da ubiješ finalnog protivnika (ne vredi da pucaš u njega - ništa nećeš postići), već da preživiš najezdu njegovih „pulena“, tj. da pobiješ njih. Ako govorimo o finalnoj verziji, potrebno je da eliminišeš sve neprijatelje koji se pojavljuju u hodniku koji opasuje bazen u čijem središtu se nalazi čudovište. Kada ti to pođe za rukom, na kraju hodnika će se pojaviti teleport. Zakorači u njega i to je kraj igre.

☒ **Fragile Alliance** * PC * Kako se napadaju neprijateljski brodovi i asteroidi? Da li je to uopšte moguće?

Milijan Gacanovic

☒ **Curse of Enchantia** * A * Kartica za otvaranje vrata desno od orkestra nalazi se ispred prečine gde je stajao tip sa kasetofonom. Karticu je veoma teško uočiti, jer na ekranu bukvalno predstavlja tačku. Novčić iz gomile kod broda može se pokupiti pomoću čarape koja se nalazi na otpadu. Čarapom u kojoj se nalazi novčić udari robota koji stoji ispred broda. Pošto ga oboriš, prođi kroz pukotinu i u unutrašnjosti ćeš naći dve daske. Pitanja: Šta je potrebno uraditi sa daskama? Čemu služi poštansko sadnuće le-

ŠTA DALJE?

vo od orkestra (nakon što se ubaci pismo, ništa se ne događa)?

Amiga Forever

Knights Of Xentar * PC * Šta treba raditi u Castle of Calist?

Stonelord

Outlaws * PC * Šifre za varanja (kucaj tokom igre): OLAIRHEAD (mod letenja), OLASH (neograničena municija), OLCDS (SuperMap mod), OLGPS (koordinate igrača), OLPOSTAL (sve oružje i sva municija), OLREDLITE (zaustavlja neprijatelje), OLZIP (teleport), OLOPEC (dodaje ulje) i OLGUSHER (neograničeno ulje). Šifre za nivoe: 1. OLHIDEOUT, 2. OLTOWN, 3. OLTRAIN, 4. OLCANYON, 5. OLMILLS, 6. OLSIMMS, 7. OLMINER, 8. OLCLIFF i 9. OLRANCH.

Darklight Conflict * Tokom igranja drži 'Tab' i pritisni 'Page Up'. Pusti te tastere i pritisni taster 'P'. Na dnu ekrana pojavice se natpis „Cheat Enabled.” Ova procedura čini te neuništivim, ali ne pomaže u svim misijama.

Fallen Haven * Šifre za varanja koristiš kao parametre uz komandnu liniju. Znači, izaberi „Run” opciju iz Start menija u W95, i pronađi komandnu liniju FALLEN.EXE u direktorijumu gde si instalirao igru. Potom dopiši šifre, na primer ovako:

c:\i-magic\fallen\exe\fallen.exe -MQWIERDSTUFF

c:\i-magic\fallen\exe\fallen.exe -MQCASH

Šifre: MQWIERDSTUFF - omogućava formiranje bilo koje od dveju skrivenih jedinica (formiraš ih u Barracks), MQCASH - omogućava poveća-

nje/smanjenje kredita tasterima 'CTRL +' ili 'CTRL -' na ekranu kolonije.

www.romiram.co.yu

Leisure Suit Larry 6 * PC * Kako otključati elektronsku bravu u „Electroshock Exercise Center”? Gde naći narukvicu?

Stevan

U TV sali pokupi kabl sa poda. Jedan kraj kabla gurni u elektronsku bravu, a drugi kraj u obližnji utikač na zidu. Izbiće kratak spoj i vrata će se otvoriti. Narukvicu dobijaš posle „incidenta” u sauni u kojem treba da učestvuju devojke Burgundi i Kavariči. Da bi se to desilo, sa Kavaričinih grudi moraš skinuti ID karticu, pomoću nje otvoriti vrata na električnoj ogradi iza odmarališta i iz šatora uzeti pivo u dva navrata kako bi napio Burgundi. U saunu možeš ući tek pošto se presvučeš u svlačionici.

Birds of Prey * A * 1. „Paveway” bombe se navode na sledeći način: najpre pogled prebaci na „Whole Screen” pomoću tastera 'W', a zatim sa 'N' izaberi mod za bombardovanje (Ground Attack). Tasterom 'I' odaberi opciju „Bomb Aimer” (informacija o tome će pisati u desnom uglu HUD-a). Nišan koji će se pojaviti na svom kraju ima oblik slova X. Kraj nišana poklopi sa metom i pucaj. 2. Sa wingmanom se ne može komunicirati. 3. Kada se pojavi prvi meni (Pilot Record) pošto se igra učita, pritisni i drži desno dugme miša i izaberi opciju „Pilot Menu Options”. U okviru tog menija se nalazi opcija „Save Pilot”. Izaberi „File”, upiši ime koje želiš i tako si snimio poziciju. Kraći način je da na prvom meniju pritisneš taster 'S'.

Aca

Fade to Black * PC * Nakon što si uzeo pticu idi u „Oracle Room”. Pod te sobe prekriven je raznim simbolima. Ako pozoveš mapu, videćeš njihov raspored. Obrati pažnju na sobu u kojoj se nalazi lift kojim se stiže do „Oracle Room”. Ispred lifta su prikazana četiri simbola. U „Oracle” sobi treba da dođeš po simbolima koji su tu prikazani. Kada pređeš preko sva četiri simbola, ponovo pogledaj mapu i navedenu lokaciju, i na njoj će se pojaviti četiri nova simbola preko kojih treba da pređeš. Ovaj postupak ponavlja sve dok ne dođeš do kraja sobe. Kada se Oracle po-

javi daj mu pticu i dobićeš „Gem Code”. Pitanja: Gde se nalazi soba sa piramidom? Postoji li još neki dragulj sem crvenog, zelenog i sivog? Šta treba uraditi u sobi sa bazenom iz koga izlazi ruka? Šta uraditi u sobi gde se Golem bori sa strazarima?

Dejan

MDK * PC * Šifre za varanja: HEALME (100% energije), INEDABIGGUN (Super chain gun) i TORNADOAWAY (Mortar). Napomena: navedene šifre mogu se ukucati samo jednom u toku nivoa.

Norse by Norsewest * Kako glase šifre za nivoe?

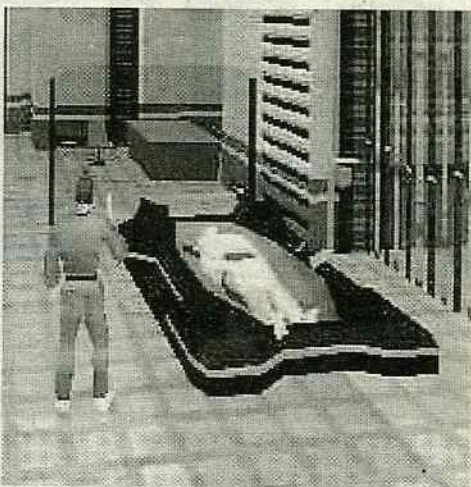
Nikola i Milosh

Šifre su objavljene u ovoj rubrici u broju SK 5/97.

Blue Force * PC * Na koji način se ulazi u skladište?

Aca Pop

Na osnovu spiska predmeta koje si napisao u pismu može se zaključiti da si uspeo da izgnjiš jahtu. Idi do nje i pokupi ključ koji je sakriven u saksiji na stolu. Psa koji te ometa da uđeš u skladište neutralisaćeš pomoću ribarske mreže. Posle toga upotrebi ključ, i eto te u skladištu. Vodi računa da prilikom odlaska sve vratiš u stanje kako je bilo pre nego što si došao.

Konferencija „Šta dalje?” na BBS Politika koristi se na sledeći način: u glavnom meniju izaberi 'K' (konferencija), a zatim 'P' (pristup). „Šta dalje?” je konferencija broj 4. Sa 'C' čitaš poruke, sa 'S' šalješ svoju bilo kome. Na pitanja koja BBS postavi, odgovaraš po sledećoj šemi:

Od: Ime Prezime

Za: Slobodan Macedonic

Tema: Pomoc oko igre

(obradi pažnju da nema naših slova)

Pristupanjem ovoj konferenciji automatski odobravaš objavljivanje svoje poruke u redovnom broju „Sveta kompjutera”. Poruke ne treba slati kao komentare SysOpu. Konferenciju, naravno, možeš pratiti pomoću off-line readera.

Svet kompjutera (Šta dalje?)
Makedonska 31, 11000 Beograd

Molimo saradnike rubrike da u svojim pismima obavezno naznače imena čitalaca na čija pitanja odgovaraju, iz kog broja je pitanje i za koji kompjuter je igra. Takođe neka provere Kompilacije u „Svetu igara” 7, 8, 10, 13 i 14, kako se ne bi ponavljala jedna ista pitanja i odgovori za pojedine igre. Poželjno je da saradnici na poledini koverta napišu svoje ime. Nepridržavanje pravila povlači neobjavljivanje pisma. Hvala.

Priloge i pitanja možete slati elektronskom poštom na adresu sta.dalje@sk.co.yu

TOP LISTE

Priprema GORAN KRSMANOVIĆ

Do 28. juna primili smo 207 kupona. Među njima bilo je 61% vlasnika Pentiuma, 30% vlasnika 486-tica i 9% vlasnika ostalih kompjutera

Dobitnici nagrada u ovom broju:

M&S Soft (011/146-744) vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog kompaktnog diska dobitnicima:

- Mihajl Āfeldi, Sindelićeva 64, 26000 Pančevo,
- Aleksandar Stevanović, Ratka Pavlovića 12/21, 17510 Vladičin Han,
- Vladimir Radić, Ilije Stojadinovića 8/10, 11132 Beograd,
- Nikola Kolarović, 1. maja 20, 24300 Bačka Topola i
- Miloš Obrenović, Nova 101 19/9, 21000 Novi Sad

Diler Soft (011/323-18-14) vrši uslugu besplatnog snimanja po pet disketa ili jednog kompaktnog diska dobitnicima:

- Nikola Anđelković, Vranjska 23, 11000 Beograd,
- Saša Ivanovski, Bulevar Slobodana Jovanovića 44, 21000 Novi Sad,
- Milan Petrović, Vase Pelagića 80/22, 18000 Niš,
- Dejan Bobić, Sićevačka 15, 18000 Niš i
- Milan Kostić, Braće Panić 1, 11216 Jakovo

Čestitamo srećnim dobitnicima (za preuzimanje nagrada treba da se jave sponzorima) i pozivamo sve čitaoce da nam i dalje šalju glasove za Game Top 25 na donju adresu.

SVET KOMPJUTERA
(Game Top 25)
Makedonska 31
11 000 Beograd

Na ovom kuponu napišite čitko, štampanim slovima, nazive pet najomiljenijih igara

br.	Naziv igre
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
Ime i prezime:	
Adresa:	
E-mail adresa:	
Imam	godina. Imam kompjuter

TOP 10 AMIGA

1.	BURNOUT
2.	WHEELS ON FIRE
3.	TOMMY GUN
4.	AIR BUS 320 97
5.	LEGIONS
6.	WORMS: DIRECTOR'S CUT
7.	BLOCKHEAD
8.	CAPITAL PUNISHMENT
9.	MECH FORCE
10.	WIZARD'S WORLD

TOP 10 PC

1.	TIMESHOCK!
2.	STAR TREK: GENERATIONS
3.	REDNECK RAMPAGE
4.	BLOOD
5.	HELI COPS
6.	COUNTER ACTION
7.	PERFECT WEAPON
8.	COMANCHE 3
9.	THE LAST EXPRESS
10.	X-WING vs TIE FIGHTER

Top 10 je mesečna lista najtraženijih igara na domaćoj sceni. Formira se na osnovu informacija dobijenih od preprodavaca, informacija iz stranih časopisa i ličnih mišljenja članova redakcije. Igre su rangirane prema popularnosti i potražnji, a ne kvalitetu.

GAME TOP 25

TP	PP	NP	Naziv igre i firme	TG	MG
1.	○	1.	TOMB RAIDER - Eidos Interactive	257	55
2.	○	2.	C&C: RED ALERT - Westwood Studios	233	38
3.	○	3.	FIFA 97 - EA Sports	223	31
4.	○	4.	DUKE NUKEM 3D - 3D Realms / Apogee	212	40
5.	▲	6.	DIABLO - Blizzard Entertainment	183	33
6.	▼	5.	QUAKE - Id Software	181	28
7.	○	7.	SCREAMER 2 - Virgin Interactive	164	24
8.	○	8.	LEISURE SUIT LARRY 7 - Sierra On-Line	139	20
9.	▲	10.	WARCRAFT 2 - Blizzard Entertainment	126	19
10.	▼	9.	MORTAL KOMBAT 3 - GT Interactive	125	15
11.	▲	16.	TIME COMMANDO - Adeline Software	120	36
12.	▼	11.	CIVILIZATION 2 - MicroProse	119	13
13.	▼	12.	NBA LIVE 97 - EA Sports	99	10
14.	○	14.	DESTRUCTION DERBY 2 - Psygnosis	98	11
15.	▼	13.	NHL HOCKEY 97 - EA Sports	97	8
16.	▼	15.	MORTAL KOMBAT 2 - Acclaim	95	10
17.	▲	19.	COMMAND & CONQUER - Westwood Studios	92	17
18.	▲	20.	LORDS OF THE REALM 2 - Sierra On-Line	84	10
19.	▼	18.	F-22 LIGHTNING 2 - Nova Logic	83	5
20.	▼	17.	SPACE JAM - Acclaim	82	2
21.	▲	22.	DARK FORCES - Lucas Arts Entertainment	72	8
22.	▲	23.	DOOM 2 - Id Software	70	8
23.	▲	25.	KRUSH KILL 'N' DESTROY - Electronic Arts	69	17
24.	▲	-	HEROES OF MIGHT & MAGIC 2 - New World Comp.	68	25
25.	▲	-	MDK - Shiny Entertainment	67	37

TP - trenutna pozicija igre, PP - prošlomesečna pozicija igre, NP - najbolja pozicija koju je igra zauzela, TG - trenutni broj glasova, MG - broj glasova u proteklom mesecu

Game Top predstavlja godišnji pregled najboljih igara. Listu svakodnevno menjaju čitaoci slanjem glasova za najomiljenije igre. Game Top 25 predstavlja trenutni presek najbolje plasiranih igara.

ISPOD CRTE

26.	FIFA 96	66	36.	US NAVY FIGHTER 97	38
27.	COMANCHE	63	37.	ALADDIN	35
28.	NEED FOR SPEED 2	59	38.	WORMS	34
29.	POWER F1	56	39.	NORSE BY NORSE WEST	33
30.	CIVILIZATION	54	40.	X-WING	27
31.	STAR GENERAL	49	41.	THE NEED FOR SPEED	27
32.	MORTAL KOMBAT	47	42.	THE LION KING	27
33.	DISCWORLD 2	46	43.	THE SETTLERS	25
34.	COLONIZATION	40	44.	FORMULA ONE GRAND PRIX 2	23
35.	NBA LIVE 95	39	45.	NASCAR RACING 2	23

Ispod crte su igre najbliže plasmanu na Game Top 25. Glasovi čitalaca mogu iako promeniti status tih igara.

Redneck Rampage

Do sada najuspešnji odgovor na popularni *Duke Nukem 3D* dolazi iz firme „Interplay“ u vidu igre *Redneck Rampage*. Iako u suštini koristi *Dukeov* engine, ova sjajna igra nika-ko nije jednostavni plagijat, već sasvim nov program vredan posebne pažnje. Štaviše, sasvim slobodno se može predvideti skora promena u vrhu top liste najpopularnijih doomačina u apsolutnu korist ovog naslova.

Komika dominira svim elementima igre, a i zaplet je veoma originalan. Radnja je smeštena u seoski ambijent američkog juga, mali gradić Hickston, koga su zadesile čudne promene. Nakazna deca, pomahnitale domaće životinje i stanovnici, vanzemaljska invazija... Jedom rečju, totalna katastrofa. U ulozi glavnog aktera čitave zbrke, ni kriv ni dužan našao se skromni farmer Leonard, koji se u maniru usamljenog osvetnika uhvatio u koštac sa svim vanzemaljskim badavadžijama koji prete masovnim osvajanjem planete. Prema dobro poznatoj šemi „pucaj na sve što mrda“ počinje nemilosrdna borba za goli opstanak. Idlično mestašće se odjednom pretvara u arenu kravavog obračuna čiji ishod zavisi upravo i samo od Leonarda.

Poznati princip „pucaj u sve što mrda“, ovde dolazi do punog izražaja. Na svu sreću, ne treba voditi previše računa u šta ili koga pucate, jer sve što se miče na ekranu predstavlja potencijalnog neprijatelja. Zbog izrazite bizarnosti, krvavih scena, sočnih psovki, podrigivanja, mokrenja i sličnih sitnica koje u velikoj mери doprinose sjajnoj atmosferi, igra se ne preporučuje maloletnicima (barem na Zapadu).

Neprijatelji i ostali likovi u igri možda i nisu naročito brojni, ali su svakako raznovrsni i neobični.

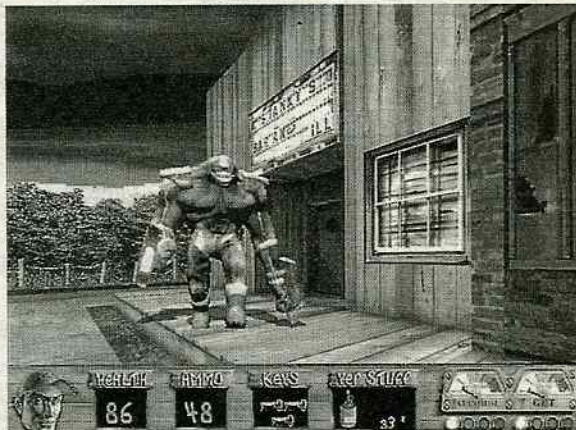
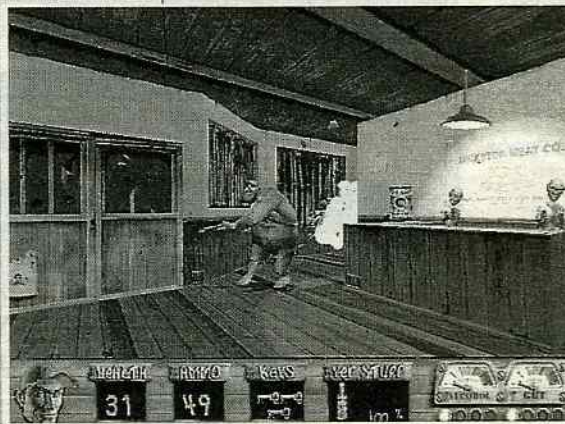
Komarci - oko četiri puta veći od običnih. Ovi rasni močvarni insekti mogu biti velika glavobolja, naročito ako ih zanemarite, kada se namnože i ispiju vam krv efikasnije čak i od našeg Zavoda za transfuziju. Kad god se pojave treba ih gađati, ali uz racionalnu potrošnju municije.

Kokoške - uglavnom beskorisna perutrina prisutna u enormnom broju. Sem što smetaju, mogu da posluže kao solidna pokretna meta za uvezavanje preciznosti. Nemojte previše jurcati za njima po dvorištu, jer ćete tako samo bespotrebno trošiti vreme.

Krave - ne služe kao izvor sočnog punomasnog mleka, već kao dobar zaklon kad se nadete u unakrsnoj vatri, jer dosta dobro podnose punjenje olovom;

Svinje - nisu nimalo naivni protivnik ako se nameraće na vašu kožu, upome su a otporne na mečke, pa ne savetujemo da ih gađate bez preke potrebe.

Psi - ukratko, klonite se ovih prgavih seoskih džukeletina.

Turd Minion - groteskna kreatura sačinjena od recikliranih vanzemaljskih fekalija (!?).

Skinny Old Coot - dosadni mušavi starčić koji često vrebava u zasedi i sigurno je jedan od inteligentnijih protivnika, srećom slabo naoružan.

Billy Ray Jefer - glomazni farmer sa sačmaricom koga treba gađati iz blizine.

Alien Hulk Guards - gadni dvoipometraši, dobro zaštićeni teškim oklopima, još bolje naoružani eksplozivnim zvezdicama.

Alien Vixens - lepuškaste ženske kreature na koje ne treba štedeti olovo.

Sheriff Hobles - gadan protivnik kome se ne treba približavati jer veoma brzo puca iz revolvera.

Oružje je takođe interesantno: čelični kobač, revolver, sačmara, automatska puška, dinamit (treba ga krajnje oprezno koristiti), samostrel (za izbacivanje dinamita na veću udaljenost), motorna testera (može se koristiti i kao efikasno dalekometni oružje)

i, posebno efikasni vanzemaljski pištolji. Oružje, kao i municiju sakupljate u hodu. Dinamit koristite uglavnom za razaranje „nekretnina“, obično u neposrednoj blizini mesta na kome ga pronađete. Tako otvarate skrivene prolaze, tajna mesta sa dodacima i dr.

Zanimljivo je i idejno rešenje oko regulacije energije igrača. Energija se obnavlja jedenjem kravljih kolača i pomija ili ispijanjem piva i viskija. No, pri tome treba posebno obratiti pažnju na dve skale u dnu ekrana označene sa *alcohol* i *gut*. Sa njih se očitava koliko ste se napili ili prejeli. Ako skale dođu u crvenu zonu, gubi se sposobnost normalnog igranja, Leonard počinje da se tetura i gotovo da gubi sposobnost dobrog nišanjenja. Tada treba sačekati neko vreme da se skale vrate unutar normalnih vrednosti. Energija se još može obnavljati, doduše minimalno, pritiskom na taster „ „, za čime će uslediti zvuk žuborenja vode i jedan proizvedeni uzdah olakšanja.

Atmosfera je na visokom nivou prevashodno zbog komičnih likova, bogatih i sočnih „dijaloga“, interesantnih vizuelnih efekata i sjajne CD muzike u rok-kantri stilu koja neprestano prati radnju. Unapređenja u odnosu na *Duke Nukem 3D* su brojna i značajna. Pre svega, *Redneck Rampage* se odvija u realnom svetu, zanimljivom seoskom ambijentu, sa realnim likovima i oružjem. Zvučni efekti su kvalitetniji i bogatiji, komentari junaka sa više duha, a i grafika je donekle poboljšana (moguće je igranje u svim rezolucijama, od 320x200, što nikako ne preporučujemo, pa sve do 1600x1200 piksela). Širi je i dijapazon pokreta i manevara, što je donekle iskomplikovalo kontrole. Možete se sakrivati u buradima i bunarima, roniti po kanalizaciji i upucati tipa na šolji poljskog WC-a „odozdole“ i sl. Veća pažnja je obrađena na koliziju sprajtova (možete se popeti na kravu, a sa nje na krov, ili uzjahati prase), a postoji i record opcija za snimanje akcije. Igra podržava i igranje u mreži ili preko modema najviše osam igrača (ipak ne preporučujemo više od šest učesnika).

Šta više reći nego da obavezno pribavite ovu sjajnu igru i uživajte do pojave novog *Dukea*.

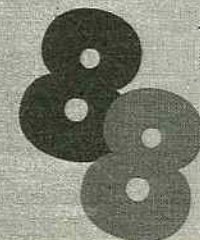
Gradimir JOKSIMOVIĆ

Softver ustupio „Diler Soft“

ZANR: pucačka igra

PLATFORMA: P/90, 16 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompakt disk

Sjajna komična atmosfera, izuzetna izrada i nove ideje.

Instalacija zauzima šitavih 150 MB na hard-disku.

COUNTER

U cik zore, 22. juna 1941. oberleutnant Paul Pistor, komandant trećeg udarnog tenkovskog bataljona Lahh SS pancirne divizije pogledao je na časovnik. „Dva minuta do šest.“ – promrmljao dok je lagano koračao levom obalom reke Bug – „Vreme je!“.

Nznatno ubrzavši hod, Paul je krenuo ka dobro zakamufliranom komandnom tenku Czeck 38t, njegovom ličnom plenu iz čehoslovačkog blickriga. U tenku ga je dočekao večitonasmejani nišandžija Fric. „Kako je, Paule?“ – upita

Fric. „Nije loše. Deluje kao da će sve izaći na dobro, ali ipak imam neki...“; „Bah! Ponovo te tvoje crne slutnje! Ništa ne brini, do septembra ćemo piti pivo u Moskvi!“ – odvratio je Fric, dok se u daljini već čula grmljavina Štuka...
 ...Utrčavši u improvizovani štab Gardijskog motomehanizovanog odreda u pozno leto 1944., major Ivan Mihailovič Podubov uhvatio je za ramena svog ratnog druga, najboljeg tenkistu sovjetske armije, poručnika Sergeja Građenka, i počeo da ga tresu. „No, tak što, Ivanuška?!“ – zbunjeno je upita Sergej, pokušavajući da izmakne u stranu. „Serjoža, zar nisi čuo? Naši izbili na nekadašnju granicu! Fašisti beže natrag u Nemačku! Hej, prijatelju, spremaj votku! To mora da se zalije!“ – deklamovao je zajapureni Ivan. „Dobro, dobro, popićemo...“ – mirno je uzvratilo Sergej, izdržavši nalet svog druga – „Deder da prvo vidimo šta ćemo sa ovim ptičicama...“. Tek tada Ivan primeti da na klupi u uglu sede dvojica Nemaca u otrcanim, ali čistim SS uniformama. „Gle, gle... Ko ste sad pa vi?“ – upita Ivan prilazeći im. Pošto su Nemci ćutali, Sergej odgovori umesto njih – „Nešto malo razumeju ruski, ali neće da govore. Znaš kakvi su ti SS kerovi. Sve što sam uspeo da izvučem je da je onaj smeđi sa gvozdanim krstom nekakav Paul, a plavušan je Fric.“ „Gde ste ih pokupili?“ – „Na izlasku iz šume, poneslo ih goriva u tenku pa su zaostali za svojima. Šta ćemo sa njima, hoćemo li po uobičajenoj proceduri – u jarak pokraj puta...“. Na ove reči Fric je pognuo glavu, a Paul nastavlja da zuri u prazno. „De, de, Pavluška! Raskravi se, pa zar da vas strelljam na dan velike pobeđe?“ – sažaljivo je rekao Ivan tapšući Paula po ramenu. „Serjoža, ne plaši više monke nego i njima natoči votku.“ – rekao je Ivan, a potom dodao veselo štipajući Frica za obraz – „Maljiček, dobroć ćemo mi komunistu od tebe da napravimo u Sibiru! Rad prosvetljuje čoveka.“. Ovaj put je i Paul sagnuo glavu.

Pošto ste uspešno savladali prethodni poetskoprozni sastav, ostaje vam samo da odigrate ono što se događalo između '41. i '44. godine na isto-

ACTION

čnom frontu. Kompanija „Mindscape“ rešila je da posveti malo pažnje istočnoevropskim softverskim kućama, i odnekud je iskopala „Naše igre“ iz Sankt Peterburga sa njihovim ostvarenjem *Counter Action*. S obzirom na neke tehničke nedostatke (o kojima će biti reči docnije) nije reč o *Tetrtsu* među strategijama, ali ukoliko se u budućnosti nedostaci otklone, i saradnja sa Rusima nastavi – svakava su čuda moguća.

Igra predstavlja real-time strategiju, mada nešto drugačiju od onih do sada viđenih. Naime, pošto pretenduju da realno prikažu bitke, autori nisu dali mogućnost izgradnje raznoraznih objekata na mapi, već se, kao i svaki drugi rami komandant snalazite sa onim što imate na raspolaganju, uz povremena pojačanja iz pozadine, ili podršku avijacije. Ovo u praksi znači da je potpuno isključena taktika čekanja i gomilanja trupa prilično rasprostranjena u igrama tipa *Command&Conquer* i da se sive ćelije moraju poprilično aktivirati da bi se došlo do uspeha. Već posle nekoliko (relativno) lakih bitaka, zapašće vam takve koske da ćete se pušiti.

Pošto obavite uobičajene formalnosti (izbor strane na kojoj ćete ratovati, ...), krećete u boj. Pre svake bitke dobijate naređenje, sa mapom bojnog polja, i označenim ciljevima misije (objekat koji treba osvojiti, vozilo sa komandantom koga treba evakuisati, ...), mada se ponekad one svode na „Udri bandu!“ ili „Drž' se, momče!“ bez konkretnih zaduženja. Posle izdatih komandi, vaši nadređeni (što rat napreduje, sve viših činova) daju vam informacije o eventualnim novim oružjima koja su postala dostupna neprijatelju ili vama, kao i o potencijalnim pojačanjima i avio-podršci koju ćete dobiti za vreme bitke.

Sama borba se odvija na centralnom delu ekrana (mape), čijem se izgledu nema šta zameriti, sem što se ponekad od kamuflaže ne mogu prepoznati čak ni sopstvene jedinice. Nije se vodilo računa ni o godišnjim dobima, tako da su pejsaži večno zeleni, kao i uniforme vojnika. Komandna tabla je da-

ta sa desne strane ekrana. U gornjem uglu su uobičajene tehničke opcije (jačina zvuka, ...), u koje NE ulazi Save. Prosto je neverovatno, ali stanje možete snimati samo između bitaka, tako da to dodatno otežava ionako tešku igru. Posao je nešto olakšan time što nije nužno dobiti sve bitke, već se ponekad toleriše i poraz (doduše ne bez posledica na dalji tok ratovanja), ali baš kod onih najtežih okršaja (Staljingrad, ...) popravnog ispita nema, pa kom' opanci, kom' obojci! Komandovanje je krajnje jednostavno i veoma podseća na standard u real-time strategijama. Radi kompatibilnosti, postoje i sve uobičajene skraćenice korišćene u *Command&Conquer* serijalu (Ctrl+broj – memorisanje obeležene grupe jedinica, Alt+broj – memorisanje pojedinih ekrana, ...) što dodatno olakšava igranje. Tu je i novina da se više ne mogu izdavati zajedničke komande nesrodnim jedinicama (npr. obalskoj artiljeriji i tenkovima), već isključivo onim koje zaista mogu da saraduju u izvršavanju naređenja (tenkovi i pešadija). Posebnu pažnju treba posvetiti pešadiji, naročito u onim misijama u kojima se zahteva rušenje objekata na mapi. Pošto je, sem haubica i avijacije, još samo pešadija svojim trotilnim punjenjima (tri po čet, a obično za rušenje treba dva) u stanju da razara građevine, treba je čuvati od frontalnih okršaja sa protivničkim tenkovima. Karakteristike oružja iz drugog svetskog rata su verno prikazane, tako da će vam biti mnogo lakše da uništite Tigra napadom sa strane, ili sa leđa, nego pucanjem u debeli prednji oklop. Ono što je posebno lepo je da leševi vojnika trajno ostaju na mapi, a uništena vozila gore i dime se dugo posle okršaja, da bi se naposljetku pretvorila u olupine.

Sve u svemu, pohvalno je da se napokon neko prihvatio pravljenja igara o istočnom frontu koji je do sada nepravedno zapostavljan. Treba očekivati još bolja ostvarenja.

Viktor TODOROVIĆ

Originalni softver dobili smo od izdavača „Mindscape“

ŽANR: strateška igra

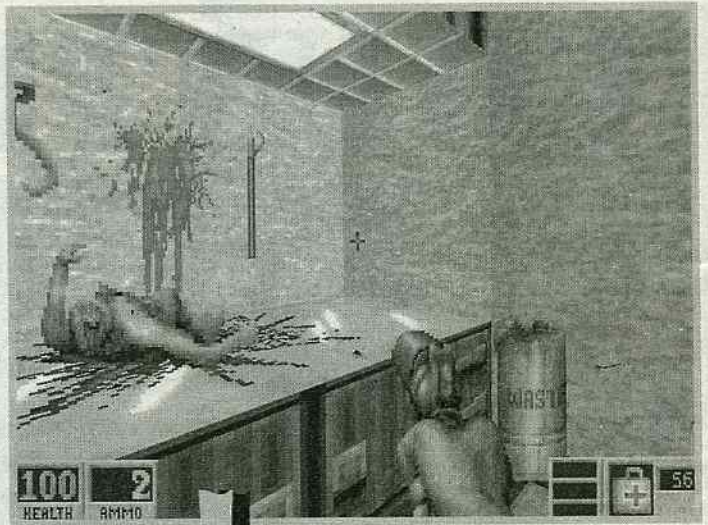
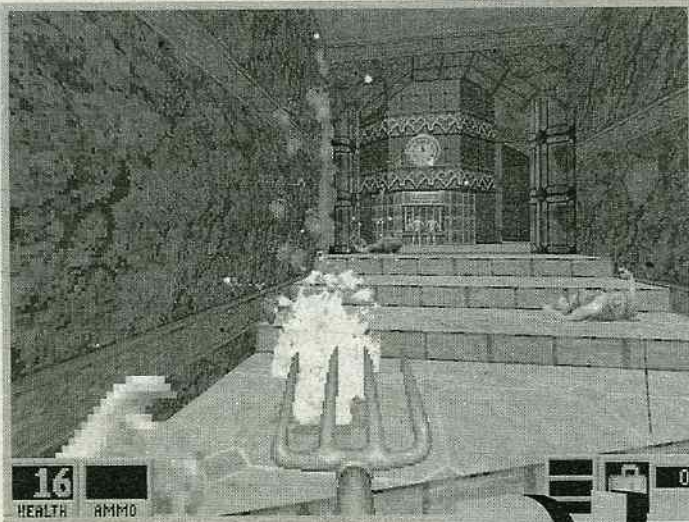
PLATFORMA: 486/66, 16 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

Drang nach Osten, napokon u real-time verziji!

Čak je i autorima igre ponekad potrebno snimanje stanja.

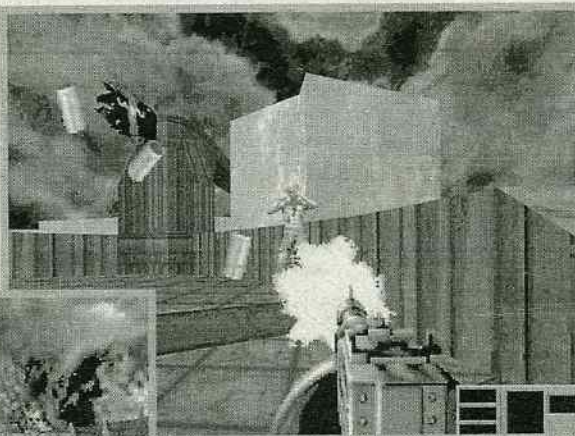

Zahvaljujući licenciranom Enginu famo-
zne *Doom* čine Duke Nukem 3D, *Blood*
žari i pali na globalnoj softverskoj sceni.
Koristeći vrlo jednostavnu radnju iz nisko-
budžetnih horor filmova osamdesetih godina,
osvojio je srce gomile fanova. Trenutno na Inter-
netu niču web stranice posvećene igri *Blood*, br-
že nego pečurke.

Centralna ličnost je neobični osvjetnik, va-
skrsnuo iz sveta mrtvih da bi njemu slične
(zombije, demone) i njihove pomoćnike (mo-
nasi, neobične vodene životinje itd) poslao
gde im je mesto. *Blood* koristi unapređenu
verziju Engina koja stvara pseudobrzinu ani-
macije prilikom rada sa Pentium procesorima.
To znači da je pravi užitek sa gomilom memo-
rije i jednim čestitim Pentiumom Pro (ili više).
Ipak, pošto se radi o prosečnoj *Doom* čini ne
vredi razmišljati o nabavci takve opreme uko-
liko je već ne posedujete. Grafika je teksturira-
na i velika pažnja je posvećena detaljima. To
automatski povlači kompleksnost i veliki broj
soba i prostorija (gde sada da nađem plameni
ključ??? *prim.aut.*).

Glavni junak priče na početku izlazi iz gro-
bnice opremljen vilama (!?!), koje nisu uopšte
naivno početno oružje. Usput, istražujući
kompleksne prostorije i masakrirajući
stanovništvo (komentar: „I'm gonna paint
town red“) pronalazi dinamit, tomi-
gan, sačmaru, bočicu sa sprejem (u ovom
slučaju služi kao priručni bacač plame-
na), pištolj sa svetlosnim raketama itd. U
obilatim količinama se upotrebljava crve-
na boja, što potvrđuje naziv igre. Efekti
eksplozija i plamena su izvršno ukloplje-
ni. Koristeći se priručnim sredstvima mo-
žete protivnika pretvoriti u trčecu bukti-

Blood

ZANR: pucačka igra

PLATFORMA: P/75, 16 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompakt disk

nju i potom gomilicu spaljenog mesa. Omilje-
na meta će vam zasigurno biti zombiji. Ako
ste iskusan igrač ovog tipa igara, znaćete da
ni najnaivnijeg protivnika ne treba puštati
blizu. Zombije treba nekoliko puta pogoditi
prosečnim oružjem da bi konačno ostavili ku-
cajuće srce iza sebe, što predstavlja energet-
sko osveženje. Izuzetno morbidan efekat (uz
gomilu drugih u ovoj igri) je šutiranje otknu-
te glave zombija. Drugi protivnici koje ćete

84 Hmmm?
Mnogo toga

PRO PINBALL TIMESHOCK!

Ne znam tačno u kom mračnom dobu istorije živite, i koliko ti je primitivna nauka tvoga vremena dostupna, ali ono što verovatno ne znaš jeste da vreme ima kristalnu strukturu. Ono pritiče iz budućnosti i kristališe se na pragu današnjice. Budućnost je zato tečna i promenljiva, dok je prošlost, sa druge strane, čvrsta i ne dozvoljava bilo kakva prekrajanja. Ali, prošlost može biti razbijena. U budućnosti o kojoj ti možeš samo da sanjaš, eksperimentisao sam sa Vremenskim kristalom. Međutim, nešto je pošlo naopake. Kristal se razbio stvarajući udarni talas koji će, ukoliko dosegne Osvit vremena, uništiti svemir. Zato te molim da mi pomogneš - sakupi delove razbijenog Kristala razasute u četiri vremenske zone, ponovo ih sastavi, otputuj u Osvit vremena i tamo iskoristi Kristal kako bi stvorio udarni talas koji će poništiti onaj koji sam ja napravio.

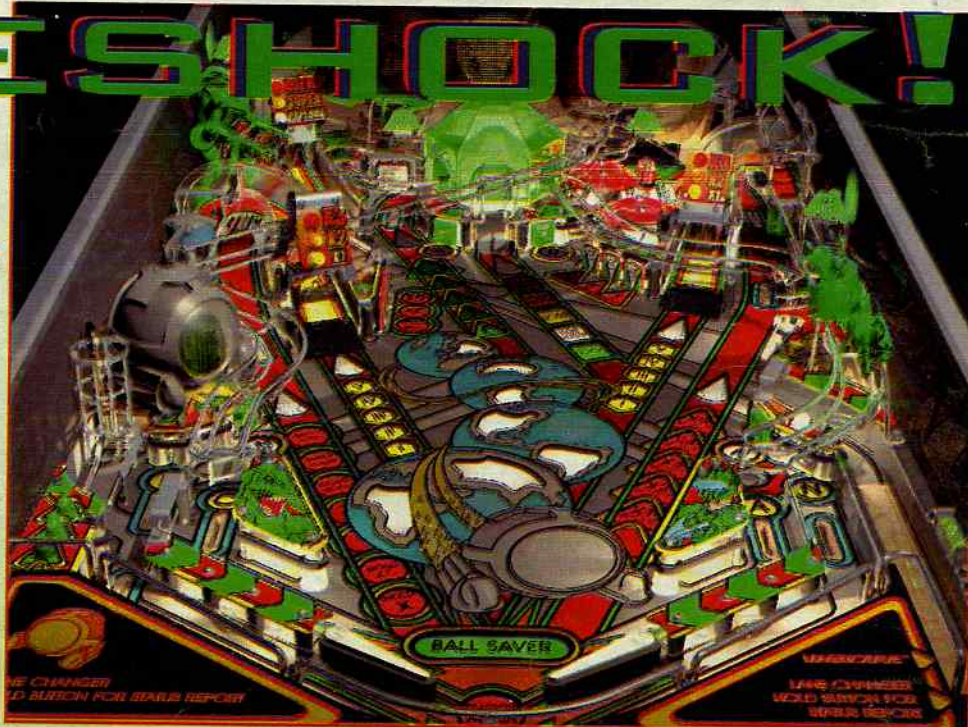
Šta kažete na ovo, a? Zaplet neke nove avanture? Neeeee. Pričica na kojoj počiva još jedna u nizu *Doom*-olikih igara? Ma, kakvi. Sadržaj poslednje epizode „Kasandre”? Ni slučajno, nigde se ne pominje kukanje i plakanje. Pošto vidim da vam ne ide, ja ću vam reći šta je posredi: uvodni pasus ovog teksta je priča iz koje stoji druga po redu simulacija filpera iz serije *Pro Pinball*. Znam da ste zbunjeni, pa čak možda i šokirani, no, ne brinite, tako treba da bude, jer ovde govorimo o *Timeshocku*.

Simulacije filpera su početkom prošle godine napravile veliki korak napred u tehničkom pogledu. Otrprike u isto vreme dve poznate softverske kuće, „Empire” i „Virgin”, izašle su na tržište sa simulacijama koje su po prvi put donele trodimenzionalni pogled na tablu. Iako je „Virginov” *Tilt!* imao mnoge pozitivne osobine (pre svega, šest različitih tabli), „Empireov” *Pro Pinball* ga je glatko prevazišao, i to na onim poljima koja su za jednu simulaciju najvažnija, a to su realnost i atmosfera. U zaključku opisa za *The Web*, autor ovih redova je napisao da se radi o igri koja će, kao nekada *Doom*, služiti kao udžbenik za one koji se odluče da krenu u pravljenje 3D filpera, te da će ona biti merilo za igre istog žanra koje će se u budućnosti pojavljivati. „Empireovi” programeri su još tada najavili da će svake godine objavljivati po jednu novu tablu. Kao pravi profesionalci, održali su reč i napravili još jednu genijalnu simulaciju.

Upitajte bilo koga šta je cilj igranja jednog filpera i svako će vam reći da je to težnja za postizanjem što boljeg rezultata izraženog u poenima, ili, bolje rečeno, u milionima poena. Zvuči neverovatno, ali prosta trka za poenima po sistemu „gadžaj sve što stigneš, pa šta bude” ne čini suštinu *Timeshocka!*, iako se podrazumeva da je ukupni skor osnovni pokazatelj uspeha igrača. Kao što ste mogli videti, ovaj filper, poput neke avanture ili strategije, ima pozadinsku priču, a samim tim i cilj koji je potrebno ostvariti. Sledećih nekoliko rečenica će možda delovati čudno, ali one tačno opisuju ono što se događa u toku igranja *Timeshocka!*.

Putovanje kroz četiri vremenske zone i potraga za delovima kristala nije nimalo naivan zadatak. Da biste uopšte mogli da pokrenete vremeplov, morate doći da dragocenog metala zvanog „tachyonium”. Svaka vremenska zona (preistorija, rimsko carstvo, sadašnjost i daleka budućnost) krije po nekoliko mesta gde se „tachyonium” može naći. Tako ćete, na primer, u sadašnjosti morati da se penjete na Rašnor (planina u kojoj su uklesane glave četiri ame-

IGRA
MESECA

rička predsednika), a u budućnosti da preživite borbu sa robotom. Biće tu još istraživanja piramida, vulkana i rudnika, vožnje dvokolica, susreta sa dinosaurusima itd. Kada dodete u novu vremensku zonu morate pročešljati svaki kontinent planete da biste otkrili gde se krije deo kristala. Pošto sakupite sve delove ostaje još da se uputite u Osvit vremena i da brzom akcijom spasite univerzum. U toku celog ovog putovanja moraćete da odradite još veliki broj manjih zadataka.

Svako ko je odigrao bar jednu partiju *Weba* mogao se uveriti da „Empireovi” programeri teže apsolutnom perfekcionizmu, kako po pitanju tehničkih detalja igre, tako i u pogledu primene fizičkih zakona kojima se kuglica mora pokoravati tokom kretanja po nekoj putanji, ili prilikom sudara sa statičnim objektom ili pak drugom kuglicom. Isti kriterijumi kvaliteta su primenjeni i u slučaju *Timeshocka!*, s tim što su uneta i dodatna poboljšanja (npr. animirani objekti koji čine sastavni deo filpera). Postoje četiri pogleda na tablu od kojih je jedan dvodimenzionalni i više služi kao nostalglično podsećanje na stare dane, nego što ima neku pravu vrednost. Igra na CD-u zauzima oko 230 MB, dok ostali prostor popunjavaju 32 audio treka (ne, nije štamparska greška) snimljena u vrhunskoj „Dolby Surround” tehnici. Posebno atraktivno deluje displej na kome se pored trenutnog broja poena neprestano „vrte” animacije koje su toliko lepe da lako mogu da odvuku pažnju igrača, što se po običaju plaća gubitkom kuglice.

Napravićemo mali presedan, pa ćemo deo teksta posvetiti senjor Manuelu, kod nas poznatijem kao „originalno uputstvo”. U njemu se pre svega nalazi sedam šema koje do detalja prikazuju putanje kojim kuglica treba da se kreće da bi se ostvarili glavni ciljevi. Pored toga, nabrojane su apsolutno sve funkcije filpera koje se mogu aktivirati, odnosno sve ono što je potrebno uraditi da bi se sakupili bonusi, nagrade, tzv. suvenirni, džek-potovi i „kombo” spinovi. Tu su zatim tabele na osnovu kojih sam igrač može podešavati brojne parametre filpera (dodatne kuglice, vremenska ograničenja za mini-igre i još četrdesetak elemenata). Konačno, dati su i saveti izvesnog Jonasa Martinsona, svetskog prvaka u igranju *Weba* koji otkriva najefikasnije sisteme za čuvanje loptice od propada i za postizanje vrhunskih rezultata.

Podaci koje vidite u igrometru se, kao i uvek, odnose na minimalnu konfiguraciju koja je potrebna da bi se igra pokrenula. Postavlja se pitanje šta treba da imaju oni koji od *Timeshocka!* žele da dobiju nešto više, pa čak i da izvuku maksimum onoga što ovaj program može da pruži. Prema preporuci proizvođača to treba da bude Pentium 166 „nafilovan” sa 32 MB RAM-a (ovo još nekako i može da prođe) i grafičkom karticom sa (obratite pažnju) 8 MB video memorije (čik, pronađite domaćeg dilera koji prodaje tako nešto). Podrazumeva se da uz ovakvu mašinu imate monitor od barem dvadeset inča. U tom slučaju *Timeshock!* će zaista zablistati - moći ćete da ga pokrenete u rezoluciji 1600 x 1200 u punom koloru, i da istovremeno uživate u najvišem kvalitetu animacija na tabli i displeju.

Zaključak ovog teksta može biti samo jedan: pod hitno nabavite *Timeshock!* i priuštite sebi, a bogami i svojim ukućanima i prijateljima, vrhunsku zabavu kakva se retko sreće.

Slobodan MACEDONIĆ

empire
INTERACTIVE

Originalni softver dobili smo od
proizvođača „Empire Interactive”

ŽANR: simulacija filpera

PLATFORMA: P/60, 8 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompakt disk

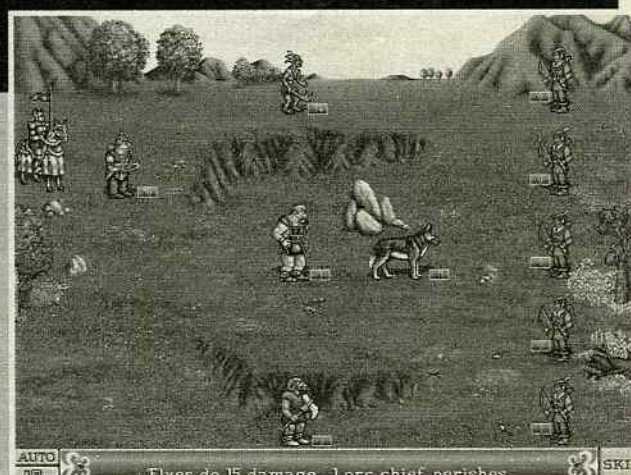
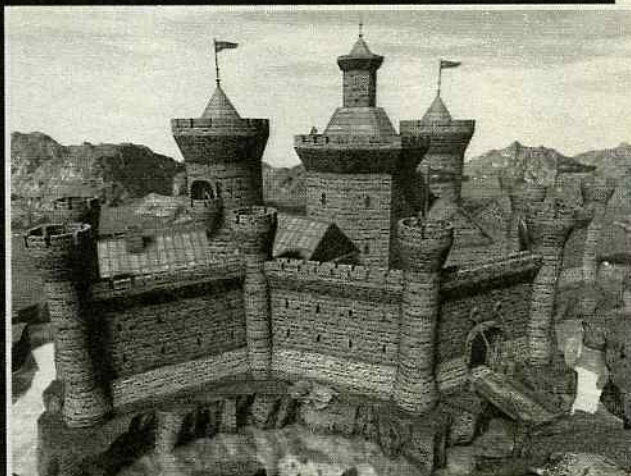

Bukvalno sve.

?????????

heroes of might & magic II price of loyalty expansion pack

Sećajući se sa setom prošlogodišnjih noći provedenih uz silikonskog prijatelja na kome se nedeljama vrteo Heroes of Might & Magic II, uzeo sam data-disk od urednika i pohitao kući. Posle kraće instalacije, disk se nadgradio na postojeću instaliranu verziju. Usledilo je obaveštenja tipa: „Ti sada imaš Expansion pack koji ti omogućava igranje svih starih i novih misija, tako da prvi disk koji si krvavo platio možeš da baciš u dubre“, posle čega sam sebi napravio flašu kancerogenog „Step“ soka. Sa dozom slatkog mazohizma startovao sam program i prilično se iznenadio finim i lepim novinama...

Izdači igre „New world computing“ ovaj put su pozvali u pomoć arhe-magove iz firme „Cyberlore studios“. Ukoliko vam je ime zazvučalo poznato, oni su momci koji su se pobrinuli za kompletan grafički dizajn i animaciju

Warcraft II: Beyond the Dark Portal. Učestvovanjem ove renomirane kuće u celom projektu donelo je mnogo lepše animacije i grafičko okruženje u toku igre. Svi predeli u kojima se odigravaju borbe sada imaju detaljnije horizonte, tako da bitke zaista opčinjavaju igrača. Glavni ekran na kome vodite svoje heroje je višebojno obogaćen i sadrži mnogo animacionih elemenata (dim koji suklja iz vulkana, lava koja se presijava, krošnje drveća na koje dehuje vetar itd.). Malo je razočaravajuće da su gradovi i jedinice ostali identični po izgledu i karakteristikama. Svi Nekromanseri se mogu radovati, za njih postoji posebna poslastica. Kao što je poznato, mali hendikep ovog lika bio je nedostatak jedne građevine tj. građevine koja bi najviše odgovarala specifičnosti ovog lika. Crna praznina na ekranu građevina je popunjena oltarom (shrine), koji svakom ambicioznom Nekromanseru daje 10% na Necromancy obdarenost (koja je ujedno i najvažnija osobina za ovaj lik).

Muzika u igri koja predstavlja zavodljivu mešavinu operskih tema i kvalitetnog elektronskog zvuka u potpunosti je izmenjena. „New world computing“ se potrudio da operске teme u gradovima zameni novim, malo razblaženim i laganim, ali jednako dopadljivim. Ukoliko ste se zapitali odakle su „Vag-

nerovske“ teme iz originalnog dela uzete, odgovor je jednostavan. Kompletna muzika i efekti (samim tim uključujući i operске deonice) autorsko su delo programera „New world computinga“.

Na disku se nalazi oko trideset pojedinačnih scenarija, četiri kampanje i novi editor. Ovaj put zamerka se upućuje nekompatibilnosti između mapa stvorenih novim editorom i originalnih Heroes of Might & Magic II. To se može objasniti implementacijom gomile novih elemenata na mapama svih misija i kam-

panja. Sem nekoliko novih artefakta koje možete pronaći, na mapi su razbacana regrutna mesta za Elementale, koje ste do sada pridruživali svojim snagama samo uz pomoć magije. Cirkuska arena vam omogućava trening bilo koje od osnovne četiri veštine heroja. Izuzetno interesantan objekat je magova kuća, čijom posetom otkrivete neistraženi deo mape (stvara se veliko, buljavo oko koje špijunira okolinu). Novih objekata ima zaista mnogo, tako da vam ostavljajao da proučite njihovu upotrebnost vrednost u igri.

Nove kampanje (dve veće i dve manje) ne nastavljaju priču o sudbini potomaka kralja Gvožđorukog, mada se odigravaju u istom svetu. Price of Loyalty

je kampanja od osam misija tokom kojih je potrebno dokazati lojalnost lokalnom gospodarstvu i pokoriti u njegovo ime kompletnu populaciju. Cilj je formiranje društva poslušnih i srećnih podanika. Descedents je kampanja u kome zauzimate mesto varvarina Jarkonasa, koji je u prošlosti ujedinio sva plemena i zavladao celim svetom. Pratite njegovu misiju formiranja imperije. Voyage home je mini kampanja (četiri misije) u kojoj pratite simpatičnog viteza Gallavanta, koji je doživeo brodolom na putu ka voljenoj otadžbini i obreo se u čudnoj zemlji seljaka... Wizards Isle je takođe mini-kampanja, gde je potrebno ispitati mitološku legendu o čarobnom ostrvu magije. Gospodar ostrva dobija magične moći kojima može vladati sledećih hiljadu godina.

Toliko o novinama ovog data-diska, koji vam može poslužiti i kao reper budućih nastavaka o herojima iz sveta Moći i Magije.

Branislav BABOVIĆ

Softver ustupio „Espro“

ŽANR: strateška igra

PLATFORMA: 486/66, 8 MB RAM-a

MEDIJUM: 1+1 kompaktni disk

Nemoguće
objasniti sve
„za“ elemente u
jednoj rečenici.

Lakše od originala, nekompatibilnost
novog editora
sa starim.

HELI COPS

Jedan od najvećih projekata firme „7th Level“ u ovoj godini predstavlja stereotipnu real-time 3D pucačinu smeštenu u postapokaliptično SF okruženje. Ljubitelji „Manga“ stripova, posle polovičnog uspeha igre *Akira*, imaju priliku da se ponovo nađu u ambijentu Neo Tokija upravo kroz igru *HeliCops*.

Posle velikog zemljotresa, iz ruševina se, poput Feniksa, digao Neo Tokijo, novi centar svetске trgovine i tehnologije. Ali za poslovne ljude i kriminalce stvari su u ovom raju ubrzo krenule neželjenim tokom. Godine 2015. grad je pao u ruke Maksvela Gajgera, beskrupuloznog lidera mafijaške organizacije pod nazivom „Nemesys“, čiji je jedini cilj terorisanje stanovnika i konačno uništenje Neo Tokija. Neo Tokijo je pod opsadom, u grču pod pretnjom totalnog kolapsa.

U takvom surovom okruženju u tajnosti se osniva „HeliCops“ udruženje, koga čini šačica elitnih pilota, zakletih boraca protiv kriminala. Vi se nalazite na čelu ove organizacije sa jasnim ciljem da potpuno razbijete „Nemesys“ sindikat.

HeliCops je rađen u stilu najuspešnijih 3D pucačkih igara sa konzola, tako da donosi pravu atmosferu brze i neprestane akcije. Dešava se u potpuno razvijenom 3D prostoru, a letenje se obavlja u svim ravnima i visinama. Izvođenje je na visokom nivou, bezbrojne su mogućnosti za taktiziranje tokom borbi, a sve to je utemeljeno solidnom teksturiranom grafikom, glatkom animacijom (na jačem računaru) i sjajnim zvukom. Kontrole su dosta komplikovane i mnogobrojne, pa je, u početku, privikavanje na njih dosta problematično.

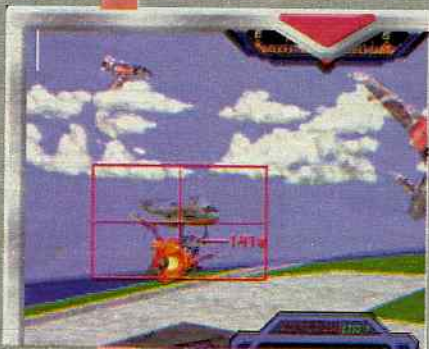
Svaka misija, ili bolje reći nivo, podrazumeva izbor pilota, helikoptera, a zatim borbu sa neprijateljima koja se odvija unutar zgrada i tunela, u podzemlju ili samom gradu. Pre svake misije postoji kratak briefing koji uglavnom objašnjava kako treba uništiti sve živo i neživo i, na kraju obavezno i neku krupnu „zverku“. Nezgodno je to što se tekst briefinga ispisuje previše brzo, što veoma otežava čitanje.

Bez obzira što se igra najvećim delom bazira na sposobnostima (brzim refleksima) igrača, bilo bi pametno obratiti pažnju na kombinaciju pilot-letilica. Uspešnost igranja u određenoj meri zavisi i od izbora pilota i helikoptera, pa zato, u kratkim crtama, iznosimo njihove opise.

Likova ima ukupno pet na broju, svaki je karakterističan i ima određene mane i prednosti. Zajednička im je zla sudbina koja je od njih napravila očajnike.

Miki Akino je osamnaestogodišnja Japanka, specijalista za kompjutere i elektroniku. I pored svoje lepote i proporcija idealnih za učešće na izboru za „Mis Jugoslavije“, sve sklonosti ovog devojčurka vezane su za letenje i borbu protiv kriminalaca. U velikoj nesreći koja je zadesila, otac joj je nastradao, a njeno oštećeno telo zakrpljeno je bioničkim delovima. Sjajan je borac.

Shin Otowa, mladi Japanac pravi je majstor borilačkih veština (što mu baš i nije od preterane koristi u kokpitu helikoptera). Sin poznate balerine i uglednog biznismena ostao je bez oca, koji je nepravdano optužen za ubistvo i odveden u nepoznatom pravcu.

Michael Knox, avio-mehaničar, bivši engleski agent „Interpola“ ima vrlo interesantnu sudbinu. Njegova sestra bliznakinja Rachel odmetnula se na drugu stranu zakona i postala plaćenič „Nemesysa“. Navodno je poginula, ali njeno telo nikada nije pronađeno. To je, ipak, više nego dovoljan motiv za ovog mladog pilota da se suprotstavi velikom tiraninu Gajgeru i osveti smrt svoje sestre.

Jackie Ramirez je zanosna plavuša, kćerka kubanskog dilera oružjem (*ovde još samo fali sin srpskog ratnog zločinca, prim. aut.*). Bukvalno odrasla pored oružja, ispekla je „zanat“ još u porodici. Nakon što joj je otac ubio ljubavnika, pobjegla je od kuće i pridružila se „HeliCops“ odredu.

Larry Washington ima interesantan nadimak „Ludi“. Ovaj dvadesetpetogodišnji tamnopusi Amerikanac odličan je poznavalac oružja i jedan od najboljih pilota u ekipi, s obzirom da je bio Top Gun instruktor tokom Trećeg zalivskog rata.

Postoji takođe pet helikoptera na raspoložuju koje birate zavisno od karaktera misije:

Ninja - mali jednosed koji ima veliku prednost u manevrisanju u odnosu na sve ostale modele. Međutim, vrlo slabo je naoružan.

Ronin - ovaj dvosjed je idealna kombinacija brzine i vatrene moći i kao takav idealan je za neiskusne igrače, jer se njime uspešno može okončati najveći broj misija.

Spectre - jednosed, teško uočljiv za neprijateljske radare i slične sisteme praćenja, a i vrlo je tih. Povrh svega ima jak oklop i dobro naoružanje.

Triton - još jedan multinamenski helikopter poput Ronina.

Brutus - najrazorniji i najmasivniji od svih, idealan za transport trupa i kao spasilačka letilica.

Postoji dvadesetak tematski i sadržajno potpuno različitih misija. Atmosferi doprinose i brojni specijalni dodaci kao što su nevidljivost, smart bomb, automatsko

pucaanje i hyper speed. Svaki helikopter ima unapred definisan set naoružanja, pa se ne morate maltretirati sa manuelnim naoružavanjem. Ima 30 tipova neprijatelja, a kada vam neki od njih konačno dođe glave, videćete zanimljivu animaciju svoje letilice koja polako nestaje u plamenu.

Gradimir JOKSIMOVIĆ

7th LEVEL

Originalni softver dobili smo od proizvođača „7th Level“

ZANR: pucačka igra

PLATFORMA: P/100, 8 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompakt disk

84

Sjajna neprestana akcija, bogatstvo pejzaža i neprijatelja.

Plastična grafika sadosta nerealnih elemenata.

Shivers 2

Harvest of Souls

Jako važi za vodeću svetsku firmu koja se bavi izradom kompjuterskih avantura, „Sierra“ je dugo oklevala da objavi svoj odgovor na igru *Myst* koji je, kao što se zna, rodonačelnik specifičnog tipa avanturističkih igara čiju bazu čine problemi logičke prirode. Kada se „Sierra“ prvenac ove vrste po imenu *Shivers* konačno pojavio na tržištu, ispostavilo se da nije bio dostojan renomea svog proizvođača. Igra sama po sebi i nije bila tako loša, no, u poređenju sa *Mystom*, njene mane su itekako dolazile do izražaja. Pokušaj da se stvari poprave načinjen je ovog proleća objavljivanjem zvaničnog nastavka *Shivers 2* koji je, sudeći po obećanjima odgovornih iz „Sierra“, trebalo da bude znatno bolji od svog prethodnika, ali i od aktuelne konkurencije. Sada možemo reći da je obećanje ispunjeno samo delimično: *Shivers 2* je prevazišao prvi deo, a što se tiče konkurencije - e, tu stvari stoje malo drugačije.

Verovatno se sećate da smo u martovskom broju opisali igru *TimeLapse* u kojoj je jedno od poglavlja bilo posvećeno narodu Anasazija koji se danas smatraju zajedničkim precima indijanskih plemena nastalih na teritorijama koje sada pripadaju Sjedinjenim Američkim Državama, a nalaze se u graničnom pojasu sa Meksikom (Arizona i Nju Meksiko). Prestonica Anasazija, grad Pueblo Bonito u kanjonu Čako, i dan danas predstavlja veliku arheološku zagonetku. *Shivers 2* tretira istu tematiku, odnosno jednu staru indijansku legendu o moćnom vraču koji je ljude pretvarao u petroglife (crteži na stenama koji simbolizuju pojmove i pojave koje su Anasazi obožavali). Danas, mnogo vekova kasnije, u jednom za bitom gradiću u blizini kanjona u kome su nekada živeli pripadnici ovog naroda, predanje da će vrač ponovo udariti na neđužne ljude počelo je da se obistinjuje - stanovnici gradića, a među njima i članovi rok grupe „Trip Cyclone“, nestali su bez traga i glasa. Zadatak igrača je da razreši ovu misteriju.

Shivers 2 se u principu sastoji od dvanaest poglavlja, mada ona nisu stiktno definisana zato što se najveći broj problema može rešavati „napreskok“, tj. proizvoljnim redosledom. Ipak, to što smo igru podelili na dvanaest delova nije slučajno, jer igrač ima zadatak da sakupi isto toliko ritualnih „bahos“ štapova i da ih postavi na obredni oltar (tzv. kiva) koji se nalazi u dnu kanjona. Štapovi su, naravno, dobro skriveni i da bi se do svakog od njih došlo, potrebno je rešiti dve-tri logičke mozgalice i nekoliko klasičnih avanturističkih problema. Pre nego što se bilo koji „bahos“ postavi u kivu, neophodno je izvršiti njegovo osvećenje, što se u kanjonu postiže pronala-

ženjem petroglifa koji simbolizuje istu pojavu kao i štap, i rešavanjem tanogramske slagalice koja se tada pojavljuje.

Problemi u ovoj igri u proseku nisu mnogo teški, iako postoje i oni nad kojima se čovek mora ozbiljno zamisliti. Veliku pomoć predstavljaju video spotovi grupe „Trip Cyclone“ koji se mogu pogledati na svakoj lokaciji na kojoj se nalazi televizor. Reči pesama, kao i slike koje ih prate, često su nezamenljivi izvor informacija bez kojih se neke zagonetke ne mogu rešiti. Ukoliko ste priključeni na Internet, a igrate *Shivers 2*, imate mogućnost da u toku samog igranja kontaktirate igrače širom sveta koji u tom trenutku čine isto, i da tako razmenite svoja iskustva sa njima, ili potražite pomoć. Zgodno, nema šta.

Od tehničkih karakteristika grafika i video sekvence zaslužuju da budu pomenute, i to prva u pozitivnom, a druga u negativnom kontekstu. Grafika je prema očekivanju izuzetno lepa, ali ono što je ipak čini specijalnom jeste neobičan spoj boja i ambijentalnog osvetljenja. Autori su došli na originalnu, i po svemu sudeći uspehu, ideju da sve scene oboje prenaplašenim tonovima boja koje često u datoj situaciji deluju čak i neprirodno. S obzirom da se cela igra odvija u mraku, postignuti kontrast između jarkih tonova i zatamnjene okoline podseća na, recimo, ono što se sreće u kaficama ili diskotekama u kojima tamu obično razbija svetlost intenzivnih boja.

Za razliku od upečatljive grafike, video sekvence ne zaslužuju pohvale. „Sierra“ uporno istrajava na korišćenju „interlace“ videa za svoje igre, što u ne-

kim slučajevima jeste opravdano (igre poput *Phantasmagorie*), ali spram kvaliteta koji u poslednje vreme nude druge firme, počinje da biva prevaziđeno. U poređenju sa sekvencama iz *Star Trek: Generations*, video u igri *Shivers 2* deluje kao čist amaterizam.

Kada kažemo da ova igra nije u potpunosti ispunila naša očekivanja, pre svega imamo na umu činjenicu da *Shivers 2* predstavlja neku vrstu kompilacije problema koji su se već pojavljivali u starijim igrama istog tipa. Ubacite u nekakav zamišljeni bubanj *Myst*, *Pandoru Directive*, *TimeLapse* i *Ripperu*, dobro promućkajte, po slučajnom sistemu izvucite tridesetak problema i velika je verovatnoća da ćete dobiti nešto što liči na *Shivers 2*. Iako je najveći broj

plagijat-zadataka pretrpeo izmene zarad originalnosti, iskusnom oku koje je imalo prilike da se sretne sa sličnim igrama neće promaći detalji koji nedvosmisleno potvrđuju prethodno iznetu tvrdnju. Na sreću, postoje i pozitivni kontrapimeri koji pokazuju da se sveže ideje još uvek mogu naći, samo je potrebno uložiti malo više truda. Za pohvalu je to što postoji mogućnost da igrač sam redizajnira neke zagonetke i da na taj način igri da lični pečat.

Shivers 2 je zahvalna igra za navajlije na polju „logičkih avantura“ iz više razloga: ima solidnu dužinu, nije preterano teška, ne zahteva jaku mašinu i zauzima samo jedan kompaktni disk (u našim uslovima ovo poslednje predstavlja veliku prednost). Oni sa većim igračkim iskustvom verovatno neće biti oduševljeni, no, i njima preporučujemo igru kao neku vrstu aktivnog odmora pred (pretpostavljamo) daleko ozbiljnije izazove (*Riven*, *Zork: The Grand Inquisitor* itd.).

Slobodan MACEDONIĆ

Softver ustupio „Espro“

ŽANR: avantura/logička igra

PLATFORMA: 486/66, 12 MB RAM-a

MEDIJUM: 1 kompaktni disk

79

Lepa grafika,
dobro
osmišljena
priča, dužina.

Već viđeni
problemi.
Video slabijeg
kvaliteta.

Star Trek: Generations

Televizijska serija „Star Trek“ i istoimeni filmski serijal sve češće predstavljaju izvor iz koga se crpu ideje za nove kompjuterske igre. U poslednjih godinu dana čak smo u tri navrata pisali o igrama koje se tematski oslanjaju na „Zvezdane staze“. Najnovije ostvarenje namenjeno svim „trekerima“ među kompjuterskim zaludenicima dolazi iz „Microprosea“ koji je od „Paramount Picturasa“ otkupio prava za objavljivanje igara koje se baziraju na sedmom i osmom nastavku filmskog serijala. Kao što verovatno znate, sedmi nastavak po imenu „Generations“ bio je po mnogo čemu drugačiji od svojih prethodnika. Najvažnija činjenica je da se u tom filmu po prvi put kao glavni junaci pojavljuju članovi posade svemirskog broda „U.S.S. Enterprise NCC-1701-D“ koje, inače, pamtimo iz TV serije „Star Trek: The Next Generation“. Drugi značajan momenat vezan za pomenuti film je to što se u njemu prvi i poslednji put licem u lice sreću dva čuvena kapetana - Džejs T. Kirka i Žan-Luk Pikar.

Zaplet igre i filma je isti. Tokom jednog rutinskog leta, upriličenog u čast kapetana Kirka, kome je to trebao da bude poslednji izlet u svemir pred zasluzenu penziju, „Enterprajz“ prima poziv u pomoć od jednog civilnog broda koji se našao zarobljen u neka kojoj energetske tvorevine zvanom Nexus. Akcija spasavanja je uspeša, ali je tom prilikom „Enterprajz“ pretrpeo oštećenje jednog od modula, i to upravo u momentu kada se u njemu nalazio kapetan Kirk koji je pokušavao da popravi manji kvar. Sedamdeset osam godina čovečanstvo je bilo ubedeno da je Kirk tom prilikom poginuo, pošto njegovo telo nikada nije pronađeno. Trebalo je da Nexus ponovo prođe kroz Mlečni put i da jedan ljudi naučnik po imenu Tolian Soran počne da uništava čitave zvezdane sisteme, pa da se posada „Enterprajza“ na čelu sa kapetanom Pikarom suoči sa pravom istinom o Kirkovom nestanku.

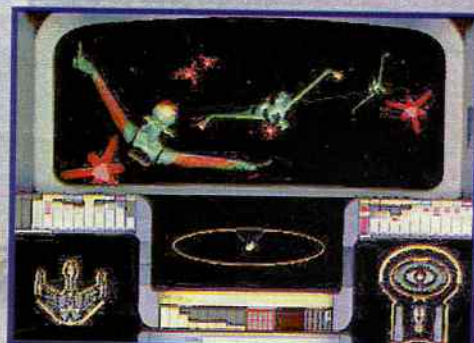
Igre sa tematikom „Zvezdanih staza“ oduvek su imale avanturistički karakter; neki put su to bile obične P&C avanture, a neki put interaktivni filmovi. Na naše veliko iznenađenje, *Star Trek: Generations* je arkadna avantura kod koje je daleko veći akcent stavljen na arkadne elemente igre, nego na avanturističke. Glavninu priču čini dvanaest kompleksnih misija urađenih u Doomolikom fazonu koje se odvijaju na različitim planetama ili svemirskim stanicama i brodovima. Neke od njih su direktno inspirisane pojedinim scenama iz filma, dok su druge isključivo proizvod programerske mašte. Iako svaka misija ima poseban cilj, zajedničko im je da su sve na neki način povezane sa aktivnostima dr. Sorana koga posada „Enterprajza“ po svaku cenu mora da zaustavi. U zavisnosti od okruženja u kome će se određena misija odvijati, kapetan Pikar će uvek odabrati samo jednog člana posade koji će krenuti u akciju. Tako će, na primer, Klingonac Vorf morati da se ubaci u tajnu bazu svoje sabraće, android Data dobiće zadatak da ispita planetu na kojoj se vodi rat između mašina, a savetnica Troj će pomoću svojih telepatičkih sposobnosti morati da utvrdi u kakvoj su ve-

zi Romulanci i dr. Soran. Između ovih misija „na svom“, „Enterprajz“ će lutajući svemirom nailaziti na neprijateljske svemirske brodove, većinom klingonskog i romulanskog porekla. U tim trenucima igra prerasta u pravu borbeni simulaciju u kojoj dolaze do izražaja refleksi igrača, ali i njegova taktička umešnost, s obzirom da se upravljanje brodom vrši upotrebom taktičkih naredbi.

„3D engine“ koji pokreće *Generations* podržava isključivo visoku rezoluciju i High Color paletu boja, što automatski garantuje odličan kvalitet grafike. Sprajtovi nemaju trodimenzionalan karakter, ali su zato urađeni veoma detaljno (Klingoncima se, recimo, jasno ocrtavaju nabori na čelu). Od tehničkih karakteristika ne možemo a da ne pomenemo video sekvence koje su digitalizovane prosto savršeno; ne sećamo se da smo skoro videli filmski materijal boljeg kvaliteta.

Star Trek: Generations, nažalost, ima neke osobine koje su daleko od idealnih, što poprilično kvari odličan utisak koji se stiče analizom samo tehničkih mogućnosti igre. Svaki igrač će verovatno sa nevericom primiti informaciju da se veličina aktivnog vidnog polja maksimalno može proširiti na jednu polovinu ekrana. Neshvatljivo je da su autori pridali maltene veću važnost podacima o zdravstvenom stanju lika, stanju oružja i popunjenosti inventara, nego samom prozoru unutar koga se odvija akcija. Negativne posledice nastale usled uskog vidnog polja su višestruke: igrač ne vidi ono što se nalazi neposredno ispred njega, protivnički likovi su većinom „odsečeni“ od polovine trupa pa naniže (sem u slučajevima kada se nalaze veoma daleko), a spuštanje i podizanje pogleda je moguće u relativno uskom ugaonom intervalu. Neko će sigurno reći da ovakav

princip odražava situaciju u realnom životu (čovekovo oko jasno registruje sliku u relativno uskom dijapazonu prostornih uglova); no, jedno je život, a drugo je kompjuterska igra koja treba da teži što većoj funkcionalnosti.

Druga velika mana ove igre su pojedine misije koje su našle svoje mesto u finalnoj verziji verovatno zato što autori nisu mogli da smisle ništa pametnije. Tipičan primer beskorisne misije koja nema blage veze sa filmom je onaj kada se doktorka Krašer spušta na planetu koja ima karakteristike živog bića, da bi tamo odmerila snage sa gigantnim virusima (?) i mikrobima (?). Dobro koncipiranih nivoa srećom ima mnogo više, ali, uprkos tome, svako ko započne igranje ove igre mora biti spreman na to da će naići na dosadne delove. Na kraju moramo pomenuti još jednu iritirajuću stvar - pozicija se ne može snimiti u toku misije, već samo neposredno pred njen početak. Drugim rečima, svi nivoi se moraju preći „iz čuga“, što se može postići samo dugotrajnim vežbanjem.

Generations je solidna igra koja je uz mali dodatni trud njenih autora mogla biti mnogo bolja. Nas nije posebno impresionirala, no, o njenom (ne)uspehu na domaćem tržištu odlučiće sami igrači.

Slobodan MACEDONIĆ

MICROPROSE

Originalni softver dobili smo od izdavača „MicroProse“

ŽANR: arkadna avantura/pucačka igra

PLATFORMA: P/90, 16 MB RAM-a

MEDIJUM: 2 kompakt diska

Lepa grafika i video vrhunskog kvaliteta. Dužina.

Vidno polje veličine pola ekrana. Neke misije su previše dosadne.

Diversia

AMIGA

Iz softverske kuće „Ablaze Entertainment“ krajem godine treba da se na tržištu pojavi real-time strategija, u kojoj glavnu ulogu imaju tenkovi. Specifičnost *Diversie* je upravo potpuni nedostatak ljudskog faktora. Cela igra se bazira na usavršavanju i pronalaženju

raznih vrsta tenkova, bornih vozila, džipova i transportera. Da li nedostatak urlikanja mališana (tipično za surovi *Command & Conquer* serijal) može da pronađe svoju publiku, ostaje da vidimo. Za sada *Diversia* izgleda izvrsno, dok mašina koja će je pokretati treba da bude izuzetno hardverski „oklopljena“ i sa obaveznim CD medijumom. (bb)

BattleTech: Solaris

PC

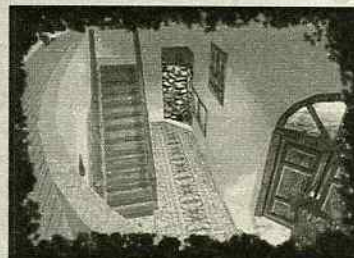
„Aries Online Games“ predstavlja igru pravlenu prvenstveno za igranje preko Interneta. Sami s opredelite za jednog od 80 BattleMecheva, od munjevitog, ali slabog Jennera do Atlasa, sporog razarača. Postojeće i misije za jednog igrača, ali u „Ariesu“ se nadaju da će svi koji jednom zaigraju njihovu igru poželeti da se oprobaju protiv ljudskog protivnika i ponesu titulu šampiona Solarisa. (dk)

Was Craven's Principles of Fear

PC

Was Craven (Ves Krejven), čovek koji je režirao filmove „Strava u ulici Brastova“, „Ljudi ispod stepeništa“ i „Zmija i duga“, i kompanija „Cyberdreams inc.“, koji su napravili igre *Dark Seed* i *I Have no Mouth and I Must Scream*, stavljaju svoj potpis na akcionu avanturu *Was Craven's Principles of Fear*. Ova avantura se na

specifičan način bavi borbom lika protiv (po Cravenu) sedam smrtnih strahova: strah od lošeg roditelja, strah od padanja, od grabljivaca, nepokretnosti, davljenja, gubitka razuma i haosa. Cravenova je ideja da je za rešavanje ove igre igrač primoran da se sukobi sa svojim ličnim strahovima koje obično potiskuje. Igra se dešava u kući u kojoj se nalaze skriveni prolazi u svetove košmara. (dk)

Requiem: Wrath of the Fallen

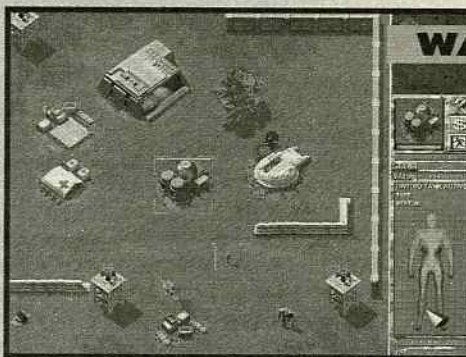
PC

U davnoj prošlosti u zemlji Creation, dve grupe anđela vodile su bespoštednu borbu. The Chosen, pobednici, ostali su na nebu, a The Fallen su se povukli u podzemni svet. Sada, kada the Fallen opet pokušavaju da osvoje svet ljudi, vi, kao jedan od Chosena morate sići u Creation

on i osujetiti njihove planove. Iako u *Requiemu* postoji dobar deo pucnjave u prvom licu, za uspešno rešavanje igre potrebna je i komunikacija sa drugim likovima koja se ne odvija preko nišana. Misije su relativno komplikovane nego u

klasičnim 3D masakrima, npr. treba da napustite sektor u ograničenom vremenskom roku, ubijete neprijateljskog oficira ili prijateljskog provedete kroz nivo nepovređenog. Kao anđelu, pored običnog oružja će vam na raspolaganju biti i božanske moći, kao posedovanje (zauzimanje tela nekog smrtnika), čitanje misli, nevidljivost, oreol (štit), letenje itd. Mrežna igra će biti moguća za osam igrača, a minimalna konfiguracija podrazumeva P133, Win95 i 16Mb RAMa. (dk)

WAR, inc.

PC

U 21. veku Ujedinjene Nacije su propale zbog nedostatka fondova, a iz istog razloga mnoge zemlje više nemaju vojsku. Ali velike multinacionalne korporacije imaju dovoljno novca i njihove službe obezbeđenja su prerasle

u armije plaćenika. Vi preuzimate ulogu izvršnog direktora jedne od kompanija, a samim tim i komandu nad kompanijinom vojskom. U igri je cilj ostvariti pozitivno poslovanje kompanije, tj. malo ulažete na berzi, a malo (više) iznajmujete usluge svoje vojske preuzimajući preko 60 misija od klijenta koji ponudi najviše novca. Takođe, istražujete nove tehnologije i konstruišete ubojitije ratne mašine, od dvadeset osnovnih jedinica moguće je dobiti preko milion varijanti, a na svako vozilo se može montirati na desetine oružja, od automatske puške do akceleratora plazme. Jedinice će biti moguće obučiti i specijalizovati za posebne namene. *War, inc.* zahteva samo 486 na 66Mhz sa 16 Mb RAM. (dk)

presents

PC

Gag

Najsvežije ime u svetu softverske industrije, ruska distributerska kuća „Auric Vision“, za kraj godine planira pravu malu invaziju na zapadno tržište. Za početak su izbacili tri solidne igre, a jedna od njih je i *Gag*, komična renderovana avantura sa izvanrednom grafikom koja je, ujedno, i ruski predstavnik na ovogodišnjem SIGGRAPH-u (elitno svetsko takmičenje grafičkih dizajnera). Sličnost ambijenta ove igre i istog u *Zork Nemesisu* teško da može biti slučajnost. Reklo bi se, štaviše, da se radi o pravoj maloj parodiji, tehnički možda i doteranijoj od originala. U svakom slučaju, biće to divna zabava za sve avanturiste, ako se još uzme u obzir i 40 minuta filmskog materijala i pet mini-igara. Jedini preduslov je sledeći hardverski minimum: P5/75, 16 MB RAM-a, 4x CD-ROM, 16-bitna zvučna kartica. Planirana je i DVD verzija. (gj)

Madspace

Potpuno anonimna kuća „Auric Vision“, inače najjači ruski softverski izdavač, potpisnik je igre *Madspace*. Radi se o 7453. akreditovanoj doomačini sa zastarelim engineom, siromašnom grafikom, nikakvim zvukom i slabom akcijom. Da ne grešimo dušu, ima tu i poneka novina, poput najlepše dosad viđene animacije u igrama ovog tipa, kao i najkomplicovanim komandama sa tastature. Kao „pomoć“ u kontrolisanju moguće je koristiti miš, koji, u stvari, unosi još samo veću zbrku. Ah, da. Tu je i podrška za VR uređaje kao što su I-Glasses i 3D Max (ponešto o ovim proizvodima smo pisali u ranijim brojevima). Kad se pojavi, zaobidite je u širokom luku. (gj)

Z.A.R.

Ovo ostvarenje „Auric Visiona“ može se mnogo bolje oceniti nego *Gag* istog proizvođača. Čak bismo rekli da su 3D pucačine dobile još jednog kvalitetnog predstavnika koga vredi pažljivije proigrati. U demo verziji koju smo dobili videli

smo mnogo toga lepog: sjajnu grafiku, brzu animaciju, žestoku akciju i raznolik ambijent koji najviše podseća na igre tipa *G-Nome*, *Scorched Planet*, *Terra Nova*. Z.A.R. se i tematski poklapa sa pomenutim igrama, s tim što ovdje upravljate nekakvom džinovskom metalnom žabetinom, do zuba nabijenom oružjem svih profila. Cilj je odigrati partiju „tablica“ sa isto tako do zuba naoružanim mega kanturinama koje skakuću, gamižu ili letuckaju tamo-amo po ekranu. Kad ispunite misiju (branje maslačka i bokvice), idete dalje gde vas čeka novo društvo za igru. Postoji četrdeset neprijatelja, trideset tri misija, deset oružja, a megdan možete podeliti sa još petnaesticom drugova u mrežnoj verziji. (gj)

presents

PC

Dominion

Dругu polovinu ove godine definitivno će obeležiti neviđena ponuda različitih real-time strategija. „7th Level“ za tekuće leto najavljuje svoje „čudo“ u ovom žanru - igru *Dominion*. Fenomenalna 3D grafika sa rezolucijom do čak 1280x1024 bi trebalo da bude glavni adut u borbi sa direktnim konkurentima, kakvi su *WarCraft*, *Command & Conquer*, *Deadlock* i *Z*. Po

red toga, lepo zvuče i ostale specifikacije: olakšano vođenje bitke na više frontova, više različitih rasa (Humans, Scorp, Darkens, Mercenaries) i ambijenta za borbu, editor za pravljenje sopstvenih misija, 4 tipa jedinica, 10 tipova vozila i čak 16 različitih građevina i dr. Potrebna mašina je P5/90 sa 16 „mega“. Naravno, i Windows 95. (gj)

Monty Python's The Meaning of Life

Prilično zapažen uspeh dva prethodna „pajtonovska“ izdanja firme „7th Level“ (*Monty Python's Complete Waste of Time* i *Monty Python and the Quest for the Holy Grail*) bili su dovoljan podsticaj za izbacivanje novog nastavka. Ovog puta se radi o nešto drugačijem tipu strategijske avanture.

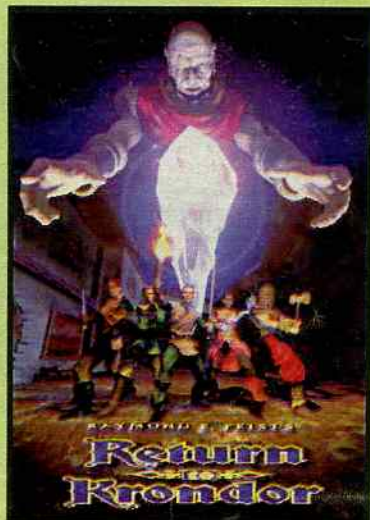

U ambijent igre ubačene su originalne lokacije iz filma gde će biti moguće kretanje u 360°, sa promenama perspektive, inteligentnim interfejsom i četiri male igre i zagonečke koje treba rešiti. Dakle, prisutne su maltene sve karakteristike modernih igara ovog žanra (ako takve

uopšte i postoje). Poboljšanja se ogledaju i na polju zvuka, grafike (nove „brljarije“ Terija Gilijama), a biće i 7 video klipova iz filma i nekoliko scena iz arhive TV izdanja „Letećeg cirkusa“. Igru možete očekivati najesen. (gj)

Return to Krondor

Igre *Return to Krondor* („7th Level“) i *Betrayal at Krondor* („Sierra“), jedne od najpoznatijih FRP igara na zapadnoj hemisferi, u najskorije vreme će se pojaviti u obliku romana iz pera Raymonda E. Feista, autora scenarija za obe igre. „Tematika i sadržaj igara idealna su podloga za pisanje romana“, tvrdi Rejmond i dodaje da će takva jedinstvena kombinacija romana i igre sigurno osvojiti simpatije većine igrača (a njemu doneti adekvatnu količinu zelenih novčanica). Pored toga, „7th Level“ za proleće naredne godine planira izbacivanje unapređene verzije

igre *Return to Krondor* sa novim True 3D engineom. (gj)

Phoenix

AMIGA

Veliki hit iz sredine osamdesetih godina, vezan sa stare osmobicne racunare, dozivece rein-karnaciju krajem godine na Amigi. Ako ste pomislili da je rec o upuca-

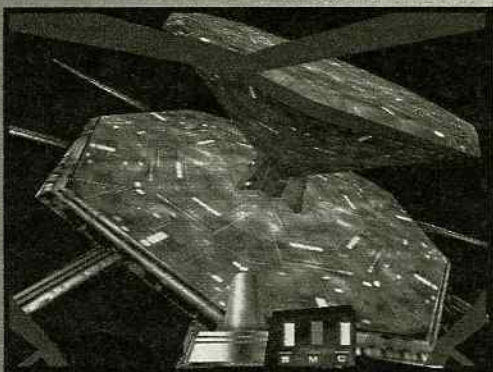
vanju nestašnih ptica - vanzemaljaca, samo delimično ste pogodili. Softverska kuća „Islona“ na čelu sa programerom Emanueleom Hineom (Emmanuel Henne) poznatom po remek-delu *Trapped*, pravi menadžersku avanturu sa dosta svemirskih okršaja. Po rečima autora *Phoenix* je simulacija *Wing Commandera* i *EliteGe*. Grafika se radi pomoću poluprofesionalnog paketa *Cinema 4D*, i stvoren je novi Engine koji podržava potpuno teksturirane poligone. Time su postignuti detalji kao Sunca koja su izvori svetlosti, a ne samo svetle tačke u prostoru. Novost je podrška TCP/IP-a tj. mrežnog igranja preko Interneta. Potrebna mašina je 030/050 procesor, CD-ROM i 4 MB Fast RAM-a. (bb)

Terracide

PC

Pre mnogo generacija, grupa kolonista je napustila Zemlju.

Pošto život u svemiru nije bajka, oni su malčice izmutilali u tehnološki superiorne istrebiljivače života u galaksiji. Tako su stigli i do svoje stare planete i odlučili da svrate na kaficu, pa da nas izbrišu sa galaktičke karte. I po ne zna se koji put kao jedina nada čovečanstva morate sestiti u „dovoljno mali brod koji neopaženo može proći kroz njihovu odbranu“ uleteti u njihove brodove, potamaniti sve na svom putu do centra, uništiti reaktore i potamaniti sve na svom putu napolje. I tako kroz dvadeset nivoa sa sedam različitih brodova. Za više igrača su dizajnirane specijalne arene za deathmach borbe. *Terracide* je razvijana sa novom generacijom 3D grafičkih kartica (kao 3DFX ili Rendition) i koristi njihove efekte kao prozornost ili zamagljivanje udaljenih objekata. (dk)

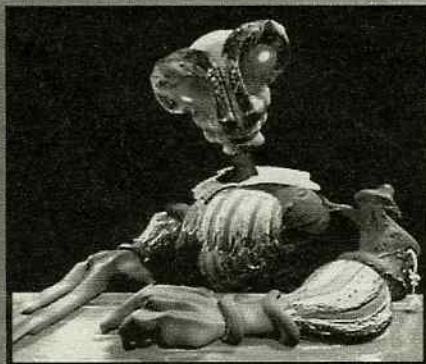

Pre mnogo generacija, grupa kolonista je napustila Zemlju. Pošto život u svemiru nije bajka, oni su malčice izmutilali u tehnološki superiorne istrebiljivače života u galaksiji. Tako su stigli i do svoje stare planete i odlučili da svrate na kaficu, pa da nas izbrišu sa galaktičke karte. I po ne zna se koji put kao jedina nada čovečanstva morate sestiti u „dovoljno mali brod koji neopaženo može proći kroz njihovu odbranu“ uleteti u njihove brodove, potamaniti sve na svom putu do centra, uništiti reaktore i potamaniti sve na svom putu napolje. I tako kroz dvadeset nivoa sa sedam različitih brodova. Za više igrača su dizajnirane specijalne arene za deathmach borbe. *Terracide* je razvijana sa novom generacijom 3D grafičkih kartica (kao 3DFX ili Rendition) i koristi njihove efekte kao prozornost ili zamagljivanje udaljenih objekata. (dk)

Galactic Conquest

PC

U dalekoj budućnosti (pod pretpostavkom da svemir ima kritičnu masu za rekollapse) svemir je počeo da kolabira, a samo jedna civilizacija koja prva nađe transdimenzionu kapiju će preživeti. *Galactic Conquest* je svemirska strategija u stilu *Star Control 3* sa razrađenom radnjom koju prate animirane sekvence. Pored pet osnovnih rasa između kojih možete da birate, postoji i osam manjih, ali ne manje važnih rasa koje vam mogu pomoći ili odmoći da nađete kapiju i poseban ključ za nju. (dk)

U dalekoj budućnosti (pod pretpostavkom da svemir ima kritičnu masu za rekollapse) svemir je počeo da kolabira, a samo jedna civilizacija koja prva nađe transdimenzionu kapiju će preživeti. *Galactic Conquest* je svemirska strategija u stilu *Star Control 3* sa razrađenom radnjom koju prate animirane sekvence. Pored pet osnovnih rasa između kojih možete da birate, postoji i osam manjih, ali ne manje važnih rasa koje vam mogu pomoći ili odmoći da nađete kapiju i poseban ključ za nju. (dk)

Dead Space

PC

Kao komandir male svemirske stanice radite na istraživanju klastera, i da je to sve, ovo bi bila neka simulacija stvaranja ili istraživačka simulacija, ali ne, ovo je strategija u realnom vremenu i u to ime: vašu matičnu planetu uništava nepoznata superiorna rasa, a na vama ostaje da se izborite za svoje parče kamena u vakuumu na kome će vaša rasa nastaviti život. Da bi to bilo moguće trebate samo da potamanite prisutne pripadnike tuđinskih rasa. Na raspolaganju su vam: Arkanijanci, rasa trgovaca, specijalizovani za štitove, motore i goriva što im omogućuje brz beg, pored njih i kukavice izgledaju

hrabro. Drache, rasa 30 metara dugih zmajeva koji žive preko 1000 godina pa ko jednog naljuti, bar pedeset generacija je nagrabusio. Munzoidi su rasa ratnika, biju se svim i svačim, a kada nemaju s kim, biju se međusobno. Psinoidi su tajanstvena rasa telepata, problem je što su pripadnici drugih rasa inteligentni i živahni ko bela rada posle telepatske komunikacije sa

njima. Strixthes su kolektiv, za svoju majku-kraljicu slepo rade sve i Metaloidi koji su živi kompjuteri, rasa bića od tečnog metala. Možete da istražujete preko 150 tehnologija i ukradete još pride. Rezultate istraživanja ugrađujete u svoje građevine i jedinice. Postoji 7 osnovnih borbenih jedinica koje nadgrađujete (od oružja do goriva), a igra se odvija kontinuirano u svemiru i na planetama. Više igrača mogu da igraju *Dead Space* preko modema, interneta ili mreže, a minimalna potrebna mašina je P90 sa 16 Mb RAMa. (dk)

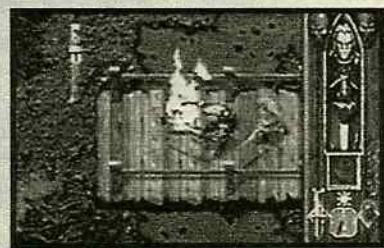
Junak nove „Activisionove“ arkadne avanture je Kain, mladi plemić koga je

moćni nekromanser Mortanuis pretvorio u vampira. Cilj igre je da pomognete Kainu da nađe svoju dušu. Kao svaki pravi vampir, Kain pored svog ljudskog oblika može da se pretvara u maglu, vuka i slepog miša. Sa preko 160 000 ekrana i 114 različita protivnika „Activision“ obećava bar

100 sati igre. U igri je i preko 25 minuta 3D animacija. (dk)

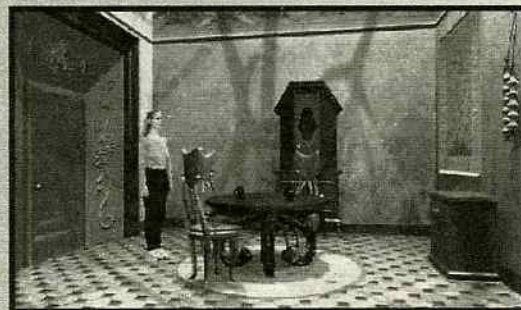
Blood Omen: The Legacy of Kain

PC

Phantasmagoria

AMIGA

Sem kanadske firme „clickBoom“ koja kreće sa konvertovanjem igara sa PC-a na Amigu, sličnog posla se prihvatila i firma „Direct software“. Reč je verziji poznate horor avanture *Phantasmagoria*. Centralna ličnost

igre je lepa devojka koja se sa svojim mužem useljava u stari pansion. Otvarajući tajni prolaz, devojka oslobađa mračne sile zamka, usput otkrivajući prostorije koje su drevne satanističke sekte koristile za svoje obrede. Igra je poznata po fantastičnoj grafici koja se graniči sa FMV-om i kompletno digitalizovanim govorom. Kao i ostale igre koje se pripremaju za konvertovanje i ova će biti namenjena novoj generaciji Amiga računara ili za veoma jake konfiguracije današnjih (68040 procesor, 8 MB RAM memorije). Igra će biti izdata na 7 CD-ROM-ova.

Aces:X-Fighters

PC

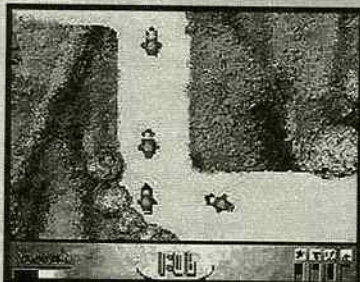
Pred kraj Drugog svetskog rata, konstruktori su i dalje radili na novim modelima aviona koji bi doveli pilote njihovih zemalja do pobeđe. Na njihovu nesreću, rat je završen i mnogi od njih nisu došli do serijske proizvodnje. Igra *Aces:X-Fighters* vam pruža priliku da isprobate te aviane, a i da sami konstruišete nove avione i testirate ih u vazдушnim okršajima. Pored igranja kampanje koja vas stavlja u ulogu komandanta eskadrile koja dobija prve modele novih aviona, postoji i editor bitaka za jednog ili više igrača koji mogu da igraju preko mreže, Interneta i modema. (dk)

Skimmers

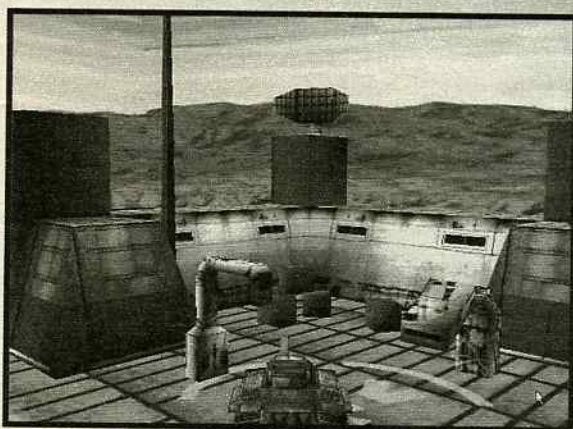
AMIGA

Softverska kuća sa izuzetno neobičnim imenom „Team Mango“, priprema svoj prvenac za kraj godine. Igra je strateško-pučačkog karaktera i obuhvata kompletno ručno crtane ambijente. Radnja je smeštana na nepoznatoj planeti gde se dva sukobljena klana bore za prevlast. Pošto igra ima futurističkih elemenata, borbe se izvode specijalnim motorima tzv. Skimerima. U igri je uključeno pet različitih vrsta terena, dvadesetpet staza i četiri motora. Svaki motor je detaljno naoružan i drugačiji za kontrolu. (bb)

Golgotha

PC

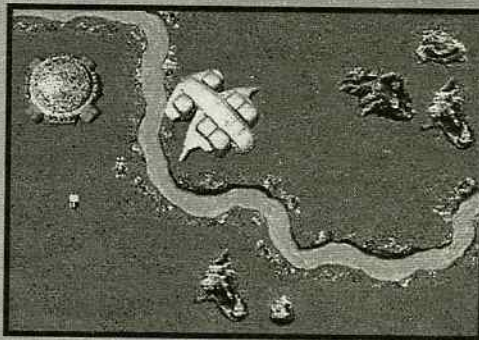
„Crack Dot Com“, kompanija koja je izdala pučačinu *Abuse*, polaže mnogo nade u svoju drugu igru. *Golgotha* je igra u kojoj možete kombinovati strategiju u realnom vremenu sa pogledom iz

ptičje perspektive i 3D akcionu igru u prvom licu. U 3D modu upravljate tenkom, a u strateškom i sa jedinicama koje mu pružaju podršku. Direktor „Crack Dot Coma“, Dave Taylor, jedan od osnivača firme i dizajner igre kaže da je ovo nezvanični nastavak njegove omiljene igre *Rescue Raiders* (zbog zabuna na koje često nailazim, mala informacija: raiders se čita rejders, a riders se čita rajders, hvala na pažnji) sa Apple II računara još iz 1984. *Golgotha* se bavi III svetskim ratom na terenima Bliskog istoka, Evrope i Afrike, a Dave već planira nastavak gde bi se ratovalo u Aziji i Americi. Programeri iz „Crack Dot Coma“ radili su u „id Softwareu“ i tvrde da je njihov 3D engine bolji od *Quakeovog* je podržava true color i teksture visoke rezolucije, to je urađeno tako što se teksture učitavaju dok je tenk daleko, i kada se približite teksture su u memoriji. (dk)

MisionForce: Cyberstorm 2

PC

Za razliku od prvog dela, *MisionForce Cyberstorm 2: Corp War* je strategija u realnom vremenu. Priča se odvija u dalekoj galaksiji, gde osam korporacija vodi bitku za samo jedan solarni sistem u kome se nalazi jako retki mineral, ostaci jedne stare, iščezle civilizacije i navigacione tačke za skokove kroz hipersvemir do udaljenih delova galaksije, što će vam omogućiti isražavanje i širenje. Kao upravnik jedne od korporacija,

moći ćete sami da opremate svoje jedinice, a strategija će biti važnija od „sirove snage“, tj. mali broj dobro postavljениh jedinica će značiti više nego razuzdana horda. Mrežno, u igri može da sudeluje do 8 igrača, zajedno ili svako protiv svakog. (dk)

Electronic Arts kupuje Maxis

„Maxis“, nama poznat po „Sim“ igrama, je zbog predugog razvoja svoje najnovije igre, *Simcity 3000*, prošle godine poslovao sa gubitkom od 1.7 miliona dolara. Pošto su računari pritisli, u „pomoć“ je priskočio „Electronic Arts“. „Electronic Arts“ je u prošloj godini imao zaradu od preko 624 miliona USD pa im nije teško da za Maxis izdvoje 125 miliona, naročito sada kad „Maxis“ izdaje *Simcity 3000*. (dk)

Dark Colony

PC

Kada Amerikanac priča kako je video vanzemaljce ili su ga oni oteli, opisuju ih kao male, ćelave, svetle kože i velikih crnih očiju. Ovako zamišljeni vanzemaljci, što je za sada najčešći model, nazivaju se „Sivi“ (The Grays). Po stvaraocima igre *Dark Colony*, Sivi su ostaci drevne civilizacije koja je potekla sa Marsa i nestala u dubinama galaksije. U dalekoj budućnosti, zemljani su totalno zatrovali Zemlju i potrošili sve svoje resurse i u potrazi za novim, kolonizovali su Mars. Ali u isto vreme vraćaju se Sivi koji su odavno napustili matični svet. Pošto nijedna strana nije spremna na koegzistenciju (jer bi onda cilj igre bio da sakupite što više cveća i poklonite drugoj strani) počinje bespoštedna bitka za jedinu planetu u Sunčevom sistemu na kojoj je moguć život. Kako su strategije u realnom vremenu postale najigraniji žanr, svako pokušava da doda nešto svoje kako ga ne bi prozvali totalnim plagijatom. Tako se u *Dark Colony*, neke jedinice bolje bore noću nego danju, postoji sve popularnija „realna linija pogleda jedinice“ što omogućuje sakrivanje iza drveća ili u klanicama i moguće je imenovati komandanta svojih jedinica koji se kako napreduje jedinice bolje bore. Najavljuje se

velika razlika između jedinica jer Sivi imaju razvijeniju genetiku i kloniranje, a ljudi polažu više nade u svoje robote i kiborbe. (dk)

Red Baron II

PC

Malo ko nije čuo za legendarnog barona Von Richthofena (fon Rihthofen) koji je u Prvom svetskom ratu bio noćna mora za francuske i britanske pilote, a pošto je (sam) ofarbao svoj avion u jarko crvenu boju, dobio je nadimak Crveni Baron. Malo ko među igračuma simulacija nije igrao legendarnog Red Barona. Nastavak ove slavne igre nam vraća predivne dvo i trokrilce, uz bržu i lepšu grafiku i filmske sekvence koje

prate vaše borbe. U „Sierra” su se potrudili da igra bude maksimalno precizna i realna, na istorijskom i vojnom planu (npr. svakih dve, tri nedelje dobijate pismo „od kuće”), a i što se tiče fizike samog letenja (krhke konstrukcije, avioni se lome pri pokušaju da izvedete neki suludi manevar). Ljubitelj aviona iz Prvog svetskog rata oduševiće preciznost boja i oznaka svih dvadeset dva aviona koji su vam na raspolaganju. Možete leteti istorijske misije, koje će vam davati lično legendarni piloti kao Herman Gering ili sam Von Richthofen, možete sami da kreirate misije za jednog ili više igrača ili to da prepustite kompjuterskom generatoru. (dk)

Populous 3: The Third Comming

PC

„Bullfrog” donosi treći nastavak polupularnog *Populousa*. I u ovom delu u ulozu Boga vodite svoje vernike do svetske dominacije. *Populous 3* najviše liči na strategiju u realnim vremenu,

ali je grafika 3D vektorski urađena. Postoji 12 tipova građevina, od osnovnih koliba do amfiteatra, svoje baze možete utvrđivati podizanjem zidova i kopanjem rovova. Postoji 8 različitih jedinica, ratnici, šamani, anđeli smrti... posebna jedinica je špijun koji može da ukrade tehnologije ili čarolije.

Pored osnovnog sveta u kom se igra odvija postojaće i skriveni svetovi u kojima ćete nalaziti nove čarolije i opasnosti. Kao i svi proizvođači i „Bullfrog” hvali svoju veštačku inteligenciju, ali će ipak pravi užitak predstavljati mrežna igra. (dk)

Of Light and Darkness - The Prophecy

PC

Između svetova Svetla i Tame, ljudska vrsta se hiljadama godina bori za opstanak. Svakih hiljadu godina kapije između svetova Jave i Sna se otvaraju, a dovoljno hrabrima i dovoljno ludima se pruža prilika da se bore protiv sila Mraka za budućnost čovečanstva. *Of Light and Darkness* je „Interplayeva” 3D grafička avantura u kojoj se borite protiv Demona koji kontroliše kapiju između Sna i Jave i od vas zavisi (kao i obično) opstanak čovečanstva. U tom vam pomažu (ili odmažu) mladi slikar koga su mučili religiozni fanatiki, plesačica egzotičnih plesova iz Las Vegasa i gupa čarobnjaka koji su učinili da Kip Slobode iščezne (veselo društvanje). Na igri su radili David Riordan i Ken Melville koji su radili na igri „It Came from the Desert”. (dk)

Warlords III: Reign of Heroes

PC

Greetings Warlord! Dok su se vitezovi Agarije međusobno borili za lokalnu prevlast, na dalekom severu, Lord Bejn, Mračni konjanik smrti i Lord Sartek, Mračni konjanik rata su nakon dugogodišnjeg rata sklopili primirje i krenuli na jug. Visoki vilenjaci iz severne tundre su, iako pripremljeni, prvi podlegli napadu, a iz njihovih luka su brodovima krenule vojske smrti i kopnom vojske Rata dolinama Ara - sve se više približavajući Agariji. Uskoro, pored pomoći od vilenjaka, plaćenika, najmoćnijih čarobnjaka i prijateljskih bića Agarije, uskoro je glavni grad Mrathos bio pod opsadom...

U trećem nastavku popularne strategije (četvrtom ako računamo *Warlords 2 Deluxe*) opet imate priliku da se stavite u ulogu vođe jednog od osam naroda i ujedinite kraljevstvo.

Pored kampanje gde pratite priču, scenarija gde preko modema, mreže, interneta ili

e-maila možete igrati protiv drugih warlorda, tu je i generator-mapa tako da igra nema kraja. Za početnike je veštačka inteligencija podesiva u tri stepena. Kao što podnaslov govori, heroji su opet ključni za vaše armije. Možete imati deset do sedamdeset heroja, a tri heroja po vašem izboru možete primeti na sledeći nivo kada igrate kampanju, što igri daje i RPG element. Igrački interfejs se malo promenio najverovatnije na zahteve tvrdokornih Warlords fanova (uglavnom je grafički poboljšano). Preko mreže, modema ili Interneta, moguće je istovremeno igrano svih igrača u toku jednog turna tako da je sada moguće vremensko ograničenje turna ili da se unapred odredi konačan broj turnova po igri. Igra harverski neće biti zahtevna (486 na 66Mhz sa 8 Mb RAMa), ali će tražiti Windows 95. (dk)

Submarine Titans

PC

Submarine Titans je strategija u realnom vremenu iz „Megamedie” u kojoj će do šest igrača moći da urone u budućnost Zemlje. Zbog potpunog uništenja

ozonskog omotača i promene globalne klime, nastale su podvodne civilizacije, a element Korium 276 postao je najvrednija materija na svetu. Kao vođa jedne od pet nacija koje su uspele da se presele pod more, krenućete u borbu za vlast nas Koriumom 276 i onim što je ostalo od Zemlje. (dk)

Wet - The Sexy Empire

PC

Nemačka kinematografija poznata je po svojevrsnom podžanru ljubavne melodrame - tzv. „akcionoj varijanti“. Nije onda ni čudo da baš nemački programeri prave kompjutersku igru u kojoj ste u ulozi producenta porno-filmova (!). U stva-

ri, reč je o bezazlenoj, duhovitoj i predivno nacrtanoj upravljačkoj simulaciji. Bavite se svim aspektima proizvodnje jednog takvog filma, ali uz puno humora i gegova. Više detalja o igri i zanimljivijih screenshotova možete naći na www.romiram.co.yu. (nv)

presents

PC

The Tone Rebellion

Star Wars: Shadows of The Empire

Lands of Lore 2: Guardians of Destiny

presents

PC

Pacific General

Kada recept radi, ne menjaj ga. SSI je napravio još jednu igru kojoj je druga reč u naslovu „General“. *Pacific General* će vas staviti u ulogu admirala Toja, na čelo japanske armade ili ulogu generala Douglasa McArthura koji je komando-

vao zajedničkom savezničkom flotom u Pacifiku. Igra počinje već 1937 pa sve do istorijskog ili hipotetičkog završetka Drugog svetskog rata. Iako je za pomorske bitke posebno razvijana veštačka inteligencija, kao u svim general-nastavcima, svi rodovi vojske igraju važnu ulogu. (dk)

Panzer General II

Iako SSI-eva familija General igara broji već pet članova, nijedna od ovih igara nije bila direktni tematski nastavak originala. *Panzer General II* to jeste. Sa unapređenom grafikom, igračkom interfejsom i 4 nove kampanje opet ćete moći da svojim tenkovima

pregazite ceo svet. Mnogo je pažnje posvećeno realnosti borbe koja je još više povećana u odnosu na prvi deo, sada svaki teren ima određene karakteristike koje različito utiču na svaku jedinicu. Sve mape u igri su ručno renderovane, a jedinice su trodimenzionalne. Više igrača može da stavi generalsku kapu preko mreže ili Interneta. (dk)

Castle Kingdoms

AMIGA

dobrotu koju je ukrado zli Baron. Zvuk i grafika su standardni. Potrebna konfiguracija je Amiga 1200.

Iz firme „Muatation software“, poznate po svojim zabavnim ostvarenjima *Tin Toy* i *Tommy Gun*, dolazi nam nova platformska igra. Zaplet se vrti oko sakupljanja dragulja, delova magičnog talismana koji će u fantastički svet naših junaka vratiti

Ares Rising

PC

Kompanija „Cyberdreams“ unajmila je programerski tim koji je radio na *Privateer*-igrama da napravi igru istog žanra. *Ares Rising* se odvija u budućnosti kada je galaksija postala prenaseljena i sve je manje životnog prostora, hrane i vode. Onda je grupa istraživača našla mašinu veličine asteroida koju je za sobom ostavila davno iščezla civilizacija (eh, te tehnološki superiorne civilizacije koje nestaju ostavivši čuda svoje tehnike) i iako niko ne zana čemu mašina služi, svi žele da je kontrolišu. Tada na

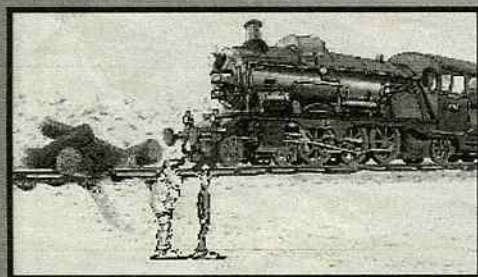

scenu stupate vi, sitni nezavisni preduzetnik koji će sudbinu svemira promeniti zauvek. Na radnju utičete kako misijama u svemiru, tako i na planetama gde komunicirate sa brojnim likovima. Tipično za ovakve igre, kako napredujete, kupujete bolje brodove i bolje ih opremate, unajmljujete druge pilote itd. Pored 3D SVGA grafike i 16-bitnog zvuka, u igru će biti ugrađene i brojne opcije za igru više igrača, od zajedničkog traganja za mašinom do deathmatcheva. (dk)

Big Red Adventure

AMIGA

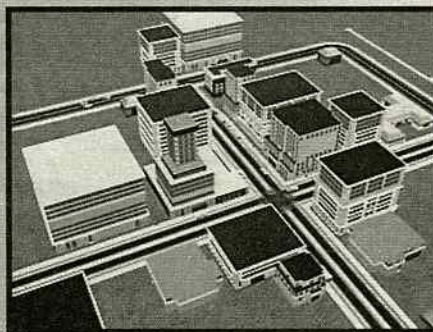
Pre nekoliko godina ova igra je napravila pravi rusvaj na PC-u. Na Amigino izdanje se dosta čekalo zbog raznišljanja menadžera „Power Computing“ softverske kuće, ali vredelo je. Oficijalni nastavak famoznog *Nippon Safes Inc.* koristi Amigine mogućnosti do maksimuma. Radnja prati junake prvog dela igre koji su se ovom prilikom obreli u Rusiji! Igra je rađena u potpunosti u visokoj rezoluciji, tako da je kvalitet slike izuzetno oštar (ukoliko imate monitor). Igra podržava Amigin Multitasking i izdata je isključivo na Cd-ROM-u. Ukoliko nemožete da dodete do ovog briljantnog ostvarenja potražite demo na Aminetu. (bb)

Simcity 3000

PC

Simcity, jedna od najpopularnijih igara svih vremena, prodana u svetu u preko pet miliona primeraka (tu cifru je za sada dostigao samo još *C&C*) dobija svoj treći deo. Pored „globalne kontrole“ kao u prethodnicima, u *Simcity 3000* postoji nešto što u „Maxisu“ zovu „mikrosimulator“ koji gradonačelniku (vama) omogućuje da odredi parametre i karakteristike svake pojedine

zgrade u gradu. Takođe je uveden i 3D mod u kome možete da prošetate ulicama vašeg grada (ako smete). U komercijalne zone moći ćete da postavite tačno određenu prodavnicu, a svaka prodavnica ima svoj „efektivni radijus“, tj prodavnica automobila pokriva ceo grad, a sampošluga nekoliko blokova. Morate voditi računa o kombinaciji vaših postupaka. Tako npr. nemojte da

stavite McDonalds u centar grada i još snizite cene - doći će do zagušenja saobraćaja, nemojte ni da stavite prodavnicu BMW-a u siromašne četvrti grada jer će bankrotirati (iako pokriva ceo grad, onaj ko kupuje skupa kola ne dolazi u taj deo grada) itd. U *Simcity 3000* ima hiljadu tipova zgrada, šezdeset različitih vozila, ljudi imaju dvanaest nijansi tena kože, i četrsto pedeset različitih odela. Mrežna opcija će omogućiti da više igrača istovremeno obavlja funkciju gradonačelnika i saraduju pri vođenju grada. (dk)

Verbal Commander

K2 interactive nudi igračima koji ne vole mnogo komandi na tastaturi novu igračku periferiju. *Verbal Commander* je sistem za prepoznavanje govora i izdavanja komandi u toku igre glasom. Sistem podržava skoro sve akcione, vojne i letačke simulacije kao *Descent II*, *Mechwarrior II*, *TIE Fighter* i mnoge druge. *Verbal Commander* lako prepoznaje svaki jezik samo je potrebno da prođe kroz proceduru „učenja“ sistema prepoznavanja. Kada je naučen, sistem potpuno ignoriše sve šumove koje prima pored govora. Tako sada imate još manje razloga da skidate ruku sa džojstika. (dk)

Warbreeds

PC

Poslednja igra koju su još pre tri godine u „Broderboundu“ samostalno pravili bila je *Prince of Persia II*. Sada „Broderbound“ samostalno izdaje igru *Warbreeds*, strategiju u realnom vremenu koja kao i mnoge druge igre ovog žanra pretenduju da se svrsta rame uz rame sa *C&C* ili *Warcraftom*. Igra se odvija na dalekoj planeti Aoelii, na kojoj su Yeddah (no coment) uz pomoć manipulacije

gena stvorili tri nove rase koje im služe kao robovi i kućni ljubimci. Sve je funkcionisalo manje ili više etički dok grupa naučnika nije stvorila petu rasu, Magha, koji su iz zahvalnosti istrebili svoje kreatora. Tako sada četiri klana čekaju vođu koji će im omogućiti da zavladaju Aoeliom. Možete birati između dva „dobra“: Kelika ili Tanu, i dva „loša“ klana: Magha i Sen-

Soth. Glavni resurs u igri (ono što se „harvestuje“) su energetske biljke koje prethodno treba zasaditi na pogodnom tlu. Svaki klan ima pet osnovnih likova koje je moguće unaprediti dodavanjem nekog od predmeta, oružja ili dodavanjem gena iz mrtvih protivnika. Programeri su se potrudili da ne postoji ni jedna superiorna jedinica ili strategija već za drugi klan i drugu situaciju bolje rezultate donosi druga jedinica. Mape su ogromne, duplo veće od onih u *Warcraftu 2*. Kada stupite u koaliciju sa jednim od konkurenata možete kontrolisati i njegove jedinice. U mrežnoj verziji će do osam igrača moći da igra jedan protiv drugoga ili zajedno (jedni grade bazu i istražuju, a drugi ratuju). (dk)

ESPRO

CD KLUB

TEL: 011/3232-086

021/350-208

KOPIJE ORIGINALA 20.-

Snimanje na CD-ROM

Preko 2500 naslova

Prazne CD-ROM ploče

Filmovi na CD-u

Sony playstation konzole

sa direktnim učitavanjem kopija,

sva dodatna oprema,

preko 250 naslova

NOVO!

ESPRO Novi Beograd

Milentija Popovića 32a

011/311-5269

DJ PUB:

Starine Novaka 6

011/3242-075

ESPRO NOVI SAD (NEOSYSTEM):

Narodnog fronta 2

021/350-208

Dragondice

PC

Jedna od poslednjih licenci koju su pre kupovine od strane „Wizards of the Coast“ (*Magic the Gathering*) kreatori AD&D sistema, firma „TSR“ prodali „Interplay“ je FRP igra sa kockicama - *Dragondice*. U pravom sistemu su se koristile šestostrane kockice (koje predstavljaju

vojnike - pravijene su u tri veličine sa gomilom simbola), osmostrane (terenske kockice koje određuju ishod bitaka) i najvažnije, dvanaestostrane kockice (koje predstavljaju

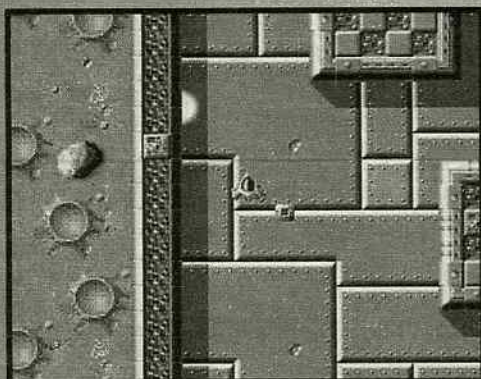

stavljaju moćna stvorenja - zmajeve). U kompjuterskoj verziji će se nalaziti preko 128 virtuelnih kockica i četiri osnovne rase: patuljci, goblini, koralni i lava vilovnjaci. Sočna animacija i kvalitetna grafika neće manjkati. Zvuk će biti karakterističan za današnje visokobudžetne strategije. Disk će sadržati i neke od najboljih priča iz AD&D svetova, što će zainteresovati sve FRP fanove u svetu. (bb)

Quasar Wars

AMIGA

Iz softverske kuće „Light Design“ uskoro stiže nova vertikalno skrolujuća pucačina *Quasar Wars*. Upravljaajući malenom svemirskom letilicom igrač mora porobiti tri planete i uspešno završiti šesnaest misija. Standardno se na kraju svakog nivoa nalazi glavonja,

tokom igre se skupljaju nadgradnje za letilicu i postoje bonus nivoi. Igra grafički ne donosi ništa novo, dok zvučna podloga koristi do maksimuma Amigine mogućnosti. Oružje varira između napalm bombi, statičkih mina, infracrvenih zraka i gomile turbo ubrzivača letilice. Koliko će igra zaokupiti pažnju igrača, ostaje da vidimo, dok demo verziju možete pokupiti sa Amineta. (bb)

Blue Heat

PC

„Orion Interactive“ je za leto spremio „vruću“ avanturu *Blue Heat*. U ovoj igranoj avanturi sa preko 2 sata full-motion videa i preko 5000 digitalizovanih statičnih fotografija pojavljuje se dosta poznatih glumaca: Elliot Gould (M.A.S.H.), Corbin Bernsen (LA Law), Paul Sorvino (Goodfellas, otac Mire Sorvino), Rick Rossovich (Roxanne), Courtney Taylor i Julie Clalinni (Playboyeva Playmate of the Year 1995). Vi ste u ulozi detektivke Holly Jacobson koja istražujući ubistva lepotica sa naslovnih strana časopisa LA Erotica i sama postaje meta. (dk)

In The Shadow Of Time

AMIGA

Dugo se nije pojavila crtana P&C avantura za Amigu. Na karakterističan i opšte prepoznatljiv način, izrađena je igra *In the Shadow of Time* firme „Shadow Elks“. Programeri su koristili Asembler kao osnovni jezik za programiranje svog novog sistema za izradu avventura i rezultati su vrlo kvalitetni. Igra nema pretenzije ka ogromnoj hardverskoj zahtevnosti, tako da će biti dovoljna standardna Amiga 1200. Radnja igre se okreće oko mladog detektiva koji istražuje zločine kroz razne vremenske periode. Komande i inventar u igri su krajnje uprošćeni (velike ikone), tako da se svi predmeti upotrebljavaju vrlo intuitivno. Interesantna je nestandardna opcija za podešavanje težine. Igra bi trebalo da se nađe na tržištu do kraja leta. (bb)

X-Men: Children of the Atom

PC

X-Men je tabačina radena po Marvelovom istoimenom stripu. Kao i u stripu, u igri se vodi borba između X-Mena, dobrih mutanata koji žele miroljubivu koegzistenciju sa ljudima (možda je zato profesor Xavier ćelav kao Gandi), i Acolyte-
sa, mutanata koji žele da se osvete ljudima za nepravde koje su im naneli. Od X-Mena ćete moći da birate Woolverina, Cyclopsa, Storm, Psylocke, Colossusa i Icemana, a od Acolytesa tu su Megneto, Omega Red, Spiral, Juggernaut i The silver Samurai. Svaki mutant ima specijalne udarce koji odgovaraju njihovim mutantskim moćima. Tu su još

i Sentineli, ogromni roboti koje je stvorila američka vlada u okviru programa za uništenje mutanata, oni mogu da se nakon par napada mutanata prilagode njihovim specijalnim veštinama i uzvrate istom merom. (dk)

Pro Pilot

PC

„Sierrin“ *Pro Pilot* je simulacija letenja koja bi, po rečima autora trebala da približi ovaj tip igara onima koji ih, najčešće zbog loše vektorske grafike, nisu voleli. Među avionima kojima ćete moći da upravljate su popularni Cesna 172 Skyhawk, Beechcraft V35 Bonanza, Beechcraft B58 Baron, Beechcraft B200 King Air i Cesna 525 Citation Jet. Igra će moći da pripremi pilote za Personal i Comercial nivo letaćkih dozvola. (dk)

„Sierrin“ *Pro Pilot* je simulacija letenja koja bi, po rečima autora trebala da približi ovaj tip igara onima koji ih, najčešće zbog loše vektorske grafike, nisu voleli. Među avionima kojima ćete moći da upravljate su popularni Cesna 172 Skyhawk,

Ne znate gde da provedete leto?

Blizi se raspust, a ja nikako da se odlucim gde da odem ove godine. Mozda na neko more? Mada ni na planini nije tako loše. Ili ipak kod babe i dede na selo? A kako bi lepo bilo da odem na neko egzotično mesto, recimo Havaje, ili možda u Australiju? Ništa od toga ove godine. A možda ...

A možda da odem do Beosofta. Tamo imaju uvek nešto interesantno. Čuo sam da su dobili neki novi Game Boy, koji je manji od starog, i da ima veći ekran na kome je mnogo oštija slika. A mogu da koriste i stare kertridže od druga, čak i one sa više igara. Kažu da radi na samo dve baterije. Pa da. To ću i da uradim. Pa kada se budem odlučio gde da odem, jednostavno ću ga staviti u džep i poneti sa sobom.

GAME BOY compact

Dobar provod ma gde se nalazili.

Gospodara Vučića 162, 11000 Beograd
Beograd (011) 421 - 355, 429 - 848 i Novi Sad: (021) 23 - 121
generalni zastupnik firme za Jugoslaviju

Dark Reign

PC

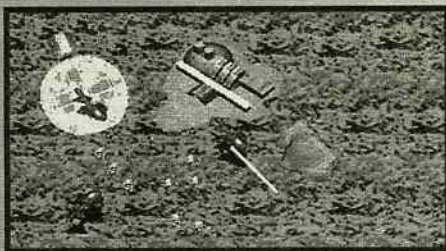

U 27. veku, voda je vrednija od zlata, a oko nje u celoj galaksiji besni valiki rat. Prilikom jednog napada Desikatorom, oružjem koje izvuče svu vodu sa cele planete, ubijen je Alpheus Togra, vođa miroljubivih Togradanaca, koji je imao plan za rešavanje galaktičke krize sa vodom. Tako veliki naučnik ne bi pustio da ga ubiju tek tako, nego je poslao u svemir sondu sa vremenskim transporterom koji će jednu osobu vratiti u prošlost da ga spasi. Da bi se izabrana osoba dokazala kao dostojna da spasi Togru, mora da završi zadatke (u obliku real-time strateških misija) koje je Togra priložio sa sondom. Ovo je najkraći mogući zaplet nove „Activisionove“ strategije u realnom vremenu. Pored preko trideset različitih jedinica sa svake strane i poboljšanog igračkog interfejsa, moguće je odrediti unapred šta će se i gde graditi, na kontrol baru može se nadgledati i petnaest jedinica istovremeno, a tu su i mnoge nove funkcije za jedinice. Igra za više igrača pruža mogućnosti neutralnosti ili sklapanja primirja, a bez obzira koliko igrača igra postoji mogućnost da sa njima uvek igra i kompjuter. (dk)

Hard Corps

AMIGA

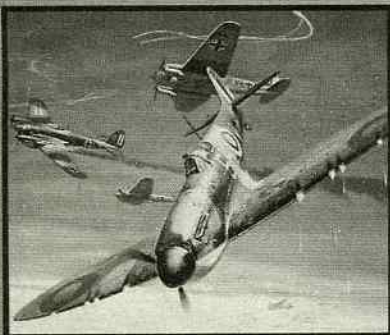
U prošlom broju pisali smo o prvencu *Star Fighter* softverske kuće „Geo Sync“. Oni se vraćaju sa najnovijim projektom i to je ni više, ni manje nego real-time strategija *Hard Corps*. Na nekoj nepoznatoj planeti počinje rat između dve rase. Jedna angažuje vas da se zajedno sa svojim tvrdim jedinicama (*Hard Corps*) siti izivljavate na njihovim suparnicima. Kada, upotrebljavajući razna diplomatska sredstva, uspete da ubedite protivnike da se povuku, kao novopečeni mirotvorac možete uživati u blagodatima slobode i slave. Grafika je dobrog kvaliteta, a poseban užitak je split-skrin mod za dva igrača ili internet opcija. (bb)

Achtung: Spitfire!

PC

Achtung: Spitfire! je nastavak dobre stare igre *Over the Reich* koja se bavi bitkom za Britaniju i nemačkim napadom na Francusku 1940. Kao komandant britanske, nemačke ili francuske vazduhoplovne baze, prvo ćete strateški slati grupe aviona na zadatke, a onda kao pilot imati priliku sa svojeručno sproveste te planove u delo. Mrežna verzija ove igre bi trebalo da preko Interneta omogući borbe na desetine igrača. (dk)

Die by the Sword

PC

Die by the Sword je „Interplayeva“ 3D arkadna avantura u kojoj ćete moći da se oprobate u borbi sa svim što ima sečivo, od bodeža, preko sekire do koplja. Pored minimalnog zapleta, igraće će oduševiti sama borba mačevima i nelinearnost nivoa. U toku igre možete, ako se ukaže potreba, da naučite novi udarac ili konstruišete kombinaciju udaraca koji pozivaju jednim dugmetom. Borba je mnogo realnija od klasičnih tabačina jer što je lik povredjeniji, reaguje sporije i udara slabije.

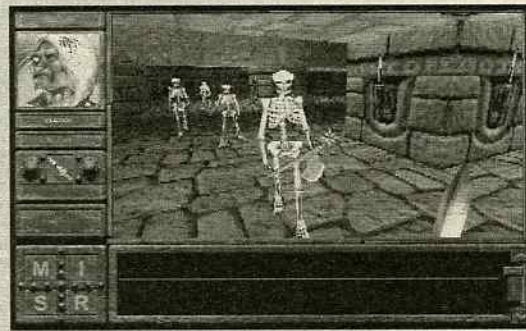

Udarci će biti veoma precizni pa se možete usredsrediti na određeni deo tela protivnika. Uslovi u prostorijama: magla, mrak ili grmljavina uticaće na preciznost ili jačinu. Mrežno će do četiri igrača moći da odmeri snage u specijalnim arenama sa brojnim specijalnim dodacima i zamkama. (dk)

Descent to Undermountain

PC

Kada nešto radi tako dobro kao 3D engine za *Descent* i *Descent II*, šteta bi bilo da se ne iskoristi još jednom. Izgleda da su se i u „Interplayu“ vodili ovom idejom pa su ovaj engine ubudžili u FRP igru rađenu po AD&D sistemu. Lik koji sami kreirate na početku vodite u prvom licu kroz tamnice i katakombe. Lik birate od šest ponuđenih rasa, birate pol, klasu heroja i opremate ga sa jednim od sedam štitova i dvadeset vrsta oružja. Da borbe ne bi bile iritirajuće (pošto borbe hladnim oružjem kako su urađene u 3D pucačinama „nemaju duha“) oružjem upravljate mišem pa možete da parirate, sećete, ubadate i sve to veoma precizno i nezavisno od kretanja lika (ovo zvuči malo komplikovano). Ako želite da se probijete kroz svih 30 tamnica moraćete da se suočite sa strašnom Lloth, kraljicom pauka. U *Descent to Undermountain* ima preko 3000 teksturnih mapa, a u *Quakeu* i *Dukeu* ih je 150. Teoretski zvuči dobro, kako ovaj spoj FRP i 3D akcije radi u praksi videćemo ovog leta. (dk)

Uprising

PC

Studio 3DO najavljuje svoju novu igru, *Uprising*, kao prvu „strategiju u prvom licu“. Tačnije, u pitanju je mešavina strategije i akcione igre u prvom licu. Tema je borba za prevlast nad onim što je ostalo od čovečanstva. Akcioni deo ogleda se u upravljanju Wraithom (utvara) ogromnim futurističkim tenkom, a strateški u upravljanjem drugim jedinicama (nijedna jača od Wraitha), sakupljanju sirovina i unapređivanju tehnologija - sve u toku borbe. Wraith je osnova vaše vojske, njega razvijate od prve misije i u toku igranja je moguće premeštati energiju između motora, štitova i oružja. 3DO hvali veštačku inteligenciju protivnika, koji pravi osnovne strategije za napad, preuzima inicijativu kada oseti slabost, postavlja zamke i zasede. Igranje kampanje će vas voditi kroz trideset misija, a preko mreže je moguća igra za do 4 Wraitha. (dk)

Zavrtite SVET oko prsta

Da bi se svet vrteo oko vas ne morate biti iako će se dosta ljudi okretati za vama.

{zanosna plavuša}

Čak i da ste i imate dara za strategiju, nikada nećete vladati celim svetom.

{veliki vojskovođa}

Istina je da {novac} okreće svet, ali ga treba dovoljno sakupiti.

Sve što je potrebno da zavrtite svet je vaš

I nova, najsavršenija konzola.

{palac}

{NINTENDO 64}

Svojom perfektnom 64-bitnom grafikom sa

preko 16 miliona boja, 24-voř kanalnim zvukom doćaraće vam neverovatne, potpuno stvarne trodimenzionalne svetove.

Kroz njih ćete se kretati uz pomoću vašeg palca i revolucionarnog

{kontrolera}

On ima ugrađeni i analogni 3D džojstik koji vam omogućava slobodno i neogranićeno kretanje u prostoru. Moći ćete da vrtite svetove oko svoga prsta, da ovladate njima ako ste dovoljno vešti a za sve to vam nije potrebno puno para.

BE SOFT

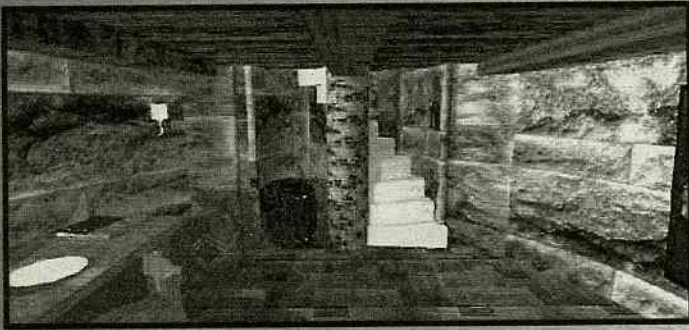

NINTENDO 64

Gospodara Vućića 162, 11000 Beograd
Beograd (011) 421-355, 429-848 i Novi Sad: (021) 23-121
generalni zastupnik firme **Nintendo** za Jugoslaviju

Nothingness

AMIGA

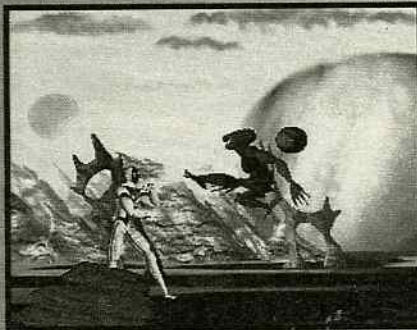

Nema sumnje da nas očekuje uzbudljivo leto (barem večeri kada niste na plaži). *Nothingness*, avantura sa izvanrednom grafikom iz udružene produkcije „Melina Softworks“ i „Cassiope Development“, preti da vam oduzme mnogo vremena. Cela igra je rađena u HAM8 modu sa digitalizovanim glasovima aktera neobične pustolovine. Na ekranu je istovremeno 512 boja u Interlaced modu. Ukoliko ste željni istraživanja, potražite demo na Aminetu (veličine oko 7 MB). Originalna verzija biće izdata na CD-ROM-u i zahtevaće 4 MB RAM-a. (bb)

Olofight

AMIGA

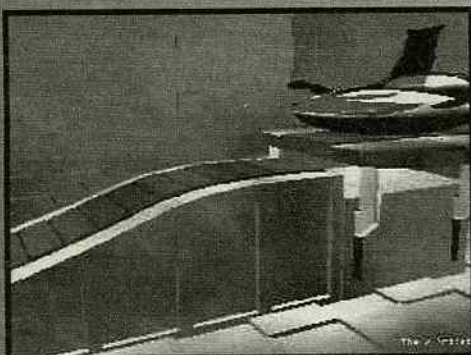
Svetske firme za izdavanje Amiginih programa, ponajviše igara, poslednjih nekoliko godina ne prestaju da niču kao pečurke. Time pojavu nove italijanske firme „Real Ologram“ ne treba da predstavlja nikakvo iznenađenje. Ono što je neočekivano je njihova šarena i lepršava borilačka igra. *Olofight* je nesvakidašnja 2D tabačina sa 10 velikih likova, vrlo neobičnog izgleda sa karakterističnim specijalkama. Grafika je harmonično uklopljena sa nekoliko slojeva paralaksi (ispred i iza boraca), brzinom animacije oko 25 fps i dodavanjem senki likovima. Značenje određenih likova može se saznati kroz oko 150 frejmova animacije (po liku) između borbi. Distribucija se očekuje na CD medijumu. (bb)

Goldrake

AMIGA

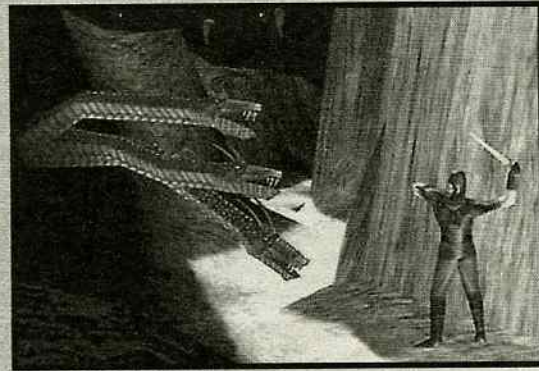
Bazirana na (u svetu) popularnoj crtanoj seriji o hrabrim borcima iz svemira, igra *Goldrake* firme „Pixel Dream“ je vertikalno skrolujuća pucačina za Amigu. Poveren vam je maleni svemirski brod, naoružan kao krstarica, koji se mora probiti kroz deset nivoa načičkanih raznoraznim monstrumima i letilicama. Grafika je obogaćena kvalitetno izrendanim animacijama između nivoa, dok je zvuk standardnog kvaliteta. Igra je namenjena standardnim Amigama 1200. (bb)

King's Quest: Mask of Eternity

PC

„Sierra“ nas opet vraća u kraljevinu Daventry. Na celo kraljevstvo je palo prokletstvo i svi sem mladog Connora, tj. vas, pretvorili su se u kamen. Da bi skinuo zle čini sa kraljevstva Connor mora da otkrije tajne iz svoje prošlosti i sakupi fragmente Maske večnosti rasute po celom kraljevstvu.

Za razliku od svojih prethodnika, *Mask of Eternity* ima novi 3D engine koji će vam omogućiti neograničeno kretanje po Daventryu i okolnim zemljama. Minimum za ovu igru predstavlja P90 sa Win95 i 16 Mb RAMa. (dk)

Croc

PC

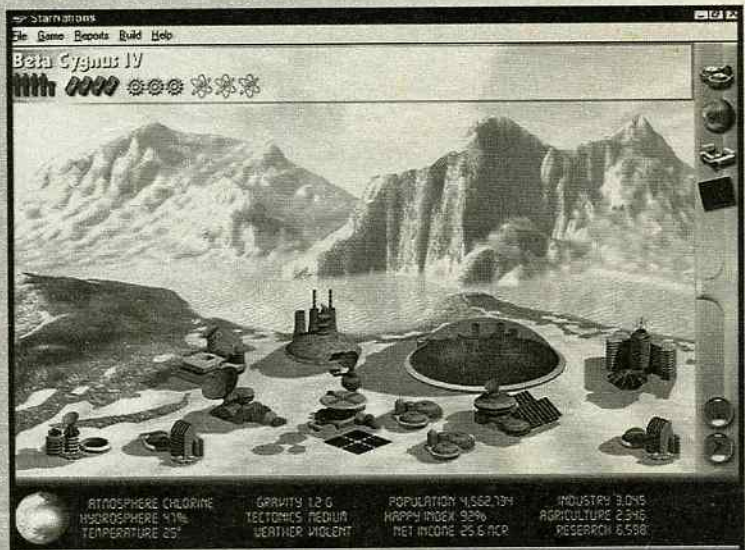
Croc je glavni lik nove 3D platforme koja dolazi iz „Fox Interactivea“. Cilj je da ovom simpatičnom jednozubom krokodilu da oslobodi svoje prijatelje sa ostrva Gobbo iz kandži zlog čarobnjaka Barona Dantea. I to sve kroz preko 40 nivoa u kojima se javlja 200 različitih terena. (dk)

Star Nations

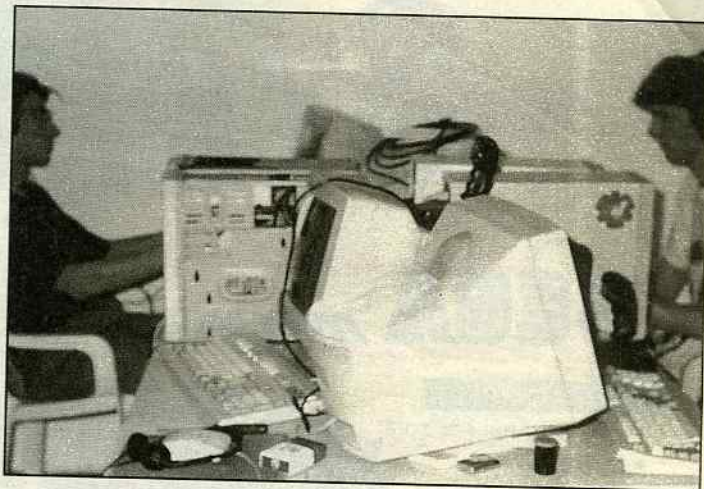
PC

Star Nations bi se mogao opisati kao *Masters of Orion* viđen očima programera iz „Megamedie“. Kao i u svom uzoru i ovde počinjete od nule i radite na izgrađivanju moćne civilizacije koja se proteže širom galaksije. Igra nudi mogućnost mrežnog i igranja protiv kompjutera. Borbe brodovima koje sami konstruišete odvijaju se u realnom vremenu. Naravno, opet će biti zastupljeni i ostali elementi ove vrste igara kao diplomatija i špijunaža. Budući da je na turnove, *Star Nations* zahteva 486 na 66 Mhz i 8 Mb RAMa. (dk)

Mreža u Beogradu

ili šta se dogodilo kada je neko u ovom gradu konačno shvatio da je „Duke učtvoro mnogo zanimljiviji“

Ideja igranja u Mreži začeta je tako što su neki ljudi iz industrije igara u retkim trenucima inspiracije ukapirali da bi se sve te desetine povezanih računara po prašnjavim kancelarijama birokratskog Zapada mogle daleko bolje iskoristiti. Ova pojava je u poslednje vreme sve raširenija i kod nas - po filijalama „Beobanke“ sve češći su izgovori tipa „žao mi je, crk'o terminal“ (slučaj odlično poznat svim honorarcima SK-a), pa tako kompjuteri, umesto da prikazuju izvod sa žiro-računa ili godišnji prihod od poreza, „teraju“ neku raspomamljenu Doomačinu. Dobro banke, ali klubovi posvećeni

igranju u Mreži?! Dokaz da tako nešto više ne pripada SF domenu, našli smo na dva mesta u Beogradu. Prvo se nalazi u tržnom centru „Enjub“ u bloku 45 - u pitanju je klub pod bombastičnim nazivom „Virtual Reality“, relativno opravdanim sa dva para PC i-glassess smeštenih u kutiju pokrivenu solidnim slojem prašine, što samo ukazuje na činjenicu da se prosečan Balkanac još uvek boji da stavi tu skalameriju na glavu, u strahu da ga ne udari struja. Po rečima vlasnika, neko se, posle dužeg lomljenja, ipak odvaži na taj hrabri korak, ali, prihvodi klub ba se pre svega zasnivaju na eksploataciji dve

standardne DX/4 i dva Pentiuma koji su, hvala Bogu, umreženi, i kao takvi predstavljaju neodoljivu zamku za klince iz kraja. Srećom (ili, bolje reći, nesrećom), osnovna škola je u neposrednoj blizini kluba, pa bi se i dalo raspravljati o nepovoljnom uticaju mrežnog igranja na odgoj mladih. Cena igranja je vrlo popularna - 10 dinara za sat. Na raspolaganju je nekoliko pozantijih pucačina (Duke Nukem 3D, Quake), strategija (Heroes of Might & Magic 2, C&C, Warcraft 2) itd. Klub je gotovo uvek pun (izuzev srede, jer tad ne radi), tako da je moguće kraće čekanje dok se ne dođe na red, a tada... zabavi nema kraja.

Drugi klub je stacioniran u Matoševoj ulici na Konjarniku, ima vrlo originalno ime „NET, NET“, i, u trenutku dok ovo čitate, trebalo bi da slavi mesec dana postojanja. Od mašinerije, zastupljeni su samo Pentiumi, dva na 160 i dva na 130 Mhz, što se pokazalo kao izuzetno dobra kombinacija. Kapaciteti kluba još nisu u potpunosti iskorišćeni, jer dobar deo potencijalnih mušterija još nije obavešten o njegovom postojanju. Ipak, u bliskoj budućnosti planirana je ozbiljnija reklamna kampanja koja bi trebalo da zainteresuje pre svega lokalnu igračku populaciju, a zatim, što se pokazalo kao izuzetno pogodnost predstavlja činjenica da bi igrači bili rasvrstani ne po godištu, kao do sada, već po sposobnostima, tako da bi svako mogao da dođe do izražaja u svojoj kategoriji. Još da kažemo da za sat vremena igranja treba izdvojiti osam dinara, što zaista nije neka cifra u odnosu na izvanredan ugođaj koji daje igranje u Mreži.

Činjenica je da dva kluba nisu ništa za grad u kome živi dva miliona stanovnika, ali je za utehu što oni pružaju sve ono što i bilo koji drugi mrežni klub negde na Zapadu. Čine se ogromni napor ne samo na održavanju postojećeg stanja, već i na njegovom unapređivanju. Zaista pohvalno.

Ilir GAŠI

Rezultati nagradne igre

Izdavačko preduzeće „PC Program“ (tel. 011/463-296) na ovogodišnjem Sajmu tehnike imalo je nagradnu igru za posetioce i kupce svojih knjiga. Kupcima je podeljeno ukupno pet kompleta po devet knjiga. Njihova imena su: **Vasilije Milosavljević**, Cara Dušana 127/76, 38000 Priština; **Ivan Nikolić**, Cara Lazara 2/8, 19210 Bor; **Dorđe Avramović**, Nikole Pašića, Crnica 2/29, 35250 Paraćin; **Branislav Gaćeša**, Kralja Petra II 61/2, 78000 Banja Luka; **Slobodan Đokić**, Podrinjska 127A, 76413 Kozluk. Posetiocima su podeljene knjige: „WWW vodič“ dobili su - **Branimir Stojanović**, Žikice Jovanovića Španca 4/10, 17500 Vranje; **Nedeljko Nedeljkov**, Konjovićeva 11, 25000 Sombor; **Mirjana Jovanović**, Ulica 710 br. 18, 32000 Čačak; **Olivera Živanović**, Svetozara Miletića 56, 23300 Kikinda; **Zorica Zečević**, Aleksandra Stanovića 12/45, 15000 Šabac; **Ivan Stanojević**, Mihaela Pupina 3/6, 35250

Paraćin. Knjigu „Flight Simulator 6.0“ dobili su: **Luka Pilipović**, Bul. AVNOJ-a 124/38, 11070 Novi Beograd; **Dejan Milinović**, Krajiških brigada 18, 22404 Putinci; **Bogdan Plavšić**, Pinkijeva 21, 21209 Bukovac; **Marijana Mapelli**, D. Lazarova Raše 10/3, 11273 Batajnica. Knjigu „Heroes of Might and Magic II“ dobili su: **Sreća Jovanov**, Aleksandra Belića 15/1, 11000 Beograd; **Ivan Prole**, Stojana Aralice 121, 11070 Novi Beograd. Knjigu „Windows 97 u slici i reči“ dobili su: **Ratomir Blagojević**, Vojvode Mišića 21, 12000 Požarevac; **Branislav Tomaš**, Jovana Popovića 32, 22320 Indija; **(Voje) Saša Mihajlović**, Mojevića 40, 76300 Bijeljina; **Marina Miljuš**, Stepe Stepanovića 75, 78000 Banja Luka. Knjigu „Word 7 u slici i reči“ dobili su: **Dragan Ristivojević**, Dr. Đoke Jovanovića 19/16, 11000 Beograd; **Bata Ištvan**, Stevana Doronjskog 33, 21220 Bečej; **Radmila Bodožić**, Vojvode Živojina Mišića 65A, 214000 Bačka

Palanka. Knjigu „Civilization II“ dobili su: **Dragoljub Živanović**, Braće Jerkovića 96, 11000 Beograd; **Dušan Radovanović**, V. Rolovića 35/5, 34000 Kragujevac; **Momir Jonović**, Sremska 2, 19000 Zaječar. Knjigu „Pascal za srednje škole“ dobili su: **Slađana Bojović**, Svetosavska 11/10, 11307 Vinča; **Srboljub Milenković**, P. Drapšina 12a, 25227 Dolo-vo kod Pančeva; **Nikola Lekić**, selo Čučale, 18420 Blace. Knjigu „Leisure Suit Larry“ dobili su: **Milenko Gligorić**, Nušićeva 11, 11300 Smederevo; **Sanja Vistać**, Tanska Rajića 13, 26000 Pančevo; **Rajko Kostadinović**, Bolnička 9/A, 14253 Osečina; **Raja Bošković**, bul. Lenjina 81/12, 18000 Niš. Knjigu „Mortal Combat“ dobili su: **Bojan Božić**, Braće Ribara 42, 11273 Batajnica; **Nemanja Paleksić**, Gavriela Principa bb, 76300 Bijeljina; **Vladimir Trajčević**, Braće Smić 7/1, 11050 Beograd; **Milan Radovanović**, Omladinska 28, 35213 Despotovac.

✂ Klub za mrežne igre ✂
NET NET
 poklanja vam 60 min. igranja
 Matoševa 5 tel. 425-768, 428-361
 (kod 11 Bgd. gimnazije)
 Isecite ovaj kupon i donesite ga u klub
 kupon važi do 30. avgusta 1997 god.

SVET IGARA

SEGA MEGA DRIVE 2

PlayStation™

SEGA KOMPLET:

- PAL original konzola
- 2 džojstika
- RF modulator
- ispravljač
- uputstvo
- garancija

SEGA KERTRIDZI:

- uvek najnovije igre
- preko 100 naslova

SEGA OPREMA:

- džojstici
- RF modulatori
- ispravljači
- činič kablovi

UNIVERZALNI SONY KOMPLET:

- PAL konzola
- 2 džojstika
- N PAL konvertor
- SCART
- čip
- uputstvo
- poklon

SONY OPREMA:

- džojstici
- N PAL konvertori
- memorijske kartice
- SCART kablovi
- link kablovi
- ugradnja čipova

SONY DISKOVI:

- svi NTSC fabrički diskovi i PAL originali

NINTENDO 64

NINTENDO™ KOMPLET:

- PAL konzola
- džojstik
- SCART kabl
- uputstvo
- garancija

NINTENDO™ OPREMA:

- džojstici
- RF modulatori
- memorijske kartice

NINTENDO™ KERTRIDZI:

- najveći izbor originalnih PAL kertridža

GAME BOY™ pocket

GAME BOY:

- najbolja džepna konzola

GB OPREMA:

- Game Boy Light
- ispravljači

GB KERTRIDZI:

- veliki izbor originala i multi kertridža

GAME BOY POCKET:

- manji, lakši, veći ekran

PC CD-ROM

PC CD-ROM:

- originalni fabrički diskovi
- najveći izbor naslova
- povoljna cena
- prodaja praznih medija

Ilije Garašanina 27, Tašmajdan, Bgd

011/3239-165

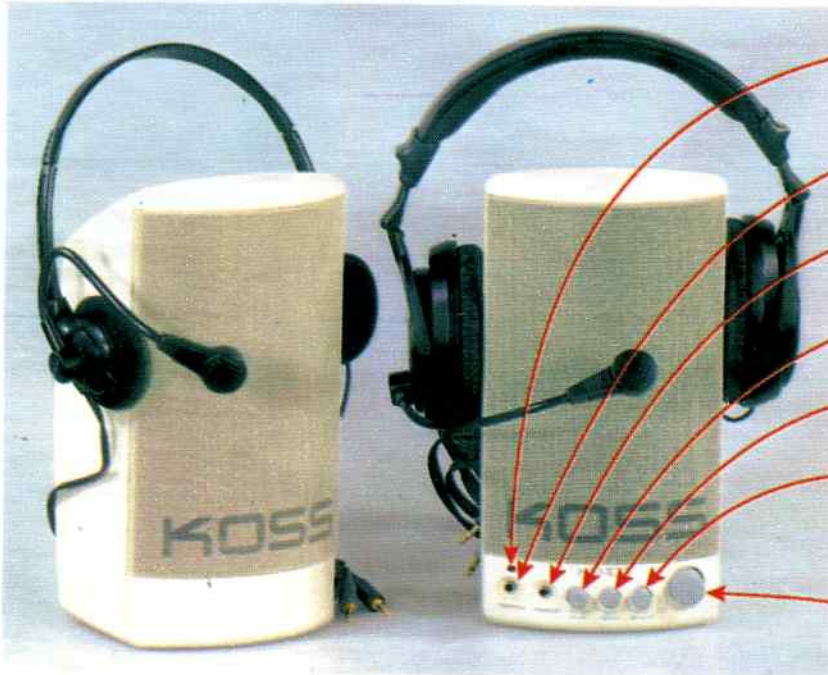
Svu robu šaljemo i poštom.

DigiTech
BIRO D.O.O.

Distributer **SEGA**, **SONY**, i **Nintendo** proizvoda za Jugoslaviju

By D.Wolf dwolf@beotel.yu

ZAŠTO KOSS

- kontrolna lampica
- ulaz za mikrofon
- ulaz za slušalice
- kontrola visokih tonova
- kontrola basova
- kontrola izvora
(ukoliko spajate
kompjuter i walkman)
- kontrola jačine

CDP 650RF
 DASP
 (digital anti shock protection - 10 sec)
 CAR power adapter
 Radio Frequency adapter
 (bežični adapter za slušanje na radiju)

Cena 1080 din.

NEW
CD's FROM
KOSS

CDP 428RF
 CAR power adapter
 Radio Frequency adapter
 (bežični adapter za slušanje na radiju)

Cena 720 din.

T.M. konfiguracija

- Disketna jedinica Floppy 3.5
- Kućiste Mini tower
- Tastatura, Mouse
- Podnožje za miša
- Video kartica S3 64V+ 1MB
- Monitor Daewoo 14"
- Cyrix 6x86 166+
- Osnovna ploča Intel VX 256K Cache
- 2GB HDD, 16MB EDO
- CD ROM 16x, Sound Card 16bit
- Zvucnici KOSS SX/20

T.M. CeDeTEKA

Snimanje Izdavanje Originali

(od 1. Jula na još jednoj adresi
 u Beogradu u Požeškoj 96)
 i to sve na jednom mestu u
T.M. CeDeTECI u Makedonskoj 25,
tel. 011 / 3227-136
centrala 3221-433
lokali 277 i 279

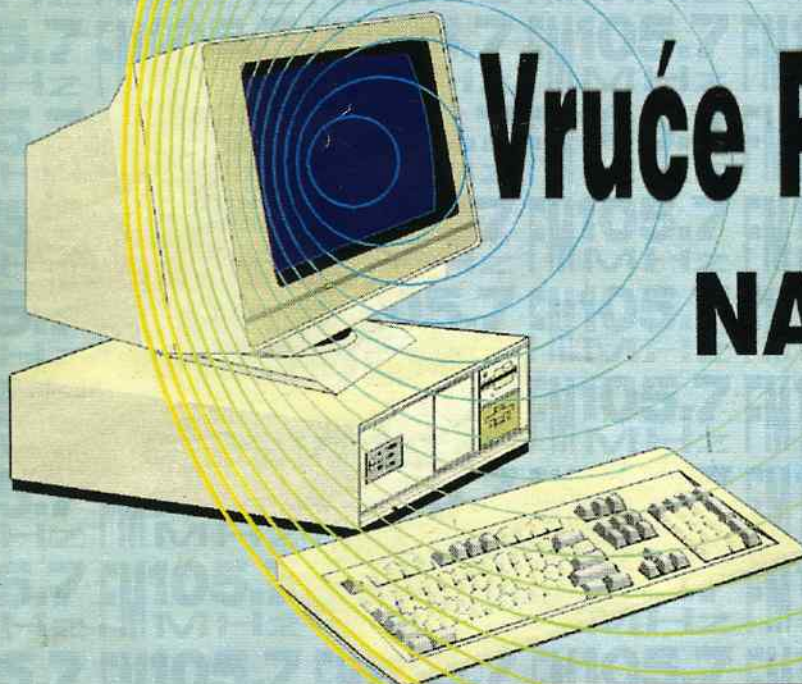
T.M. COMP

PC PETAK

RADIO

Vožd

Vruće PC novosti

NAGRADE...

NAGRADE...

NAGRADE...

Petkom 19-21h

pc-petak@bits.net